

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-123-03

Do druku nr 2012

Warszawa, 4 września 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o pomocy społecznej wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych,

co do którego rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 regulaminu Sejmu, przekazuję, **przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

Przepis polski			
Artykuł dyrektywy	Tytuł aktu prawnego	Artykuł lub §, ust., pkt.	Treść
Rozporządzenie Rady Nr 1612/68/EWG Art. 7 ust. 2	Ustawa o pomocy społecznej – projekt	Art. 5 pkt 3	<p>Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadającym zezwolenie na osiedlenie się, zgodę na pobyt tolerowany lub status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej; 3) obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.
Rozporządzenie Rady Nr 1408/71/EWG Art. 1 (10) (15) pkt (o) i (u), art. 75 (8)		Art. 21 ust. 1 pkt 9 i 10 i ust. 2	<p>1. Do zadań samorządu województwa należy:</p> <p>9) pełnienie funkcji instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego;</p> <p>10) wydawanie decyzji w sprawach udzielania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych realizowanej w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.</p> <p>2. Marszałek województwa może upoważnić dyrektora, jego zastępcę lub innego pracownika regionalnego ośrodka pomocy społecznej do załatwiania w jego imieniu spraw dotyczących realizacji pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 10, w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, i wydawania w tych sprawach decyzji.</p>

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 1612/68

z dnia 15 października 1968 r.

w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 49,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

a także mając na uwadze, co następuje:

swobodny przepływ pracowników wewnątrz Wspólnoty powinien być zapewniony najpóźniej do końca okresu przejściowego; osiągnięcie tego celu pociąga za sobą zniesienie wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową pomiędzy pracownikami Państw Członkowskich, w zakresie zatrudnienia, wynagrodzenia i innych warunków pracy, jak również prawa tych pracowników do swobodnego przemieszczania się wewnątrz Wspólnoty w celu wykonywania działalności zarobkowej, z zastrzeżeniem ograniczeń uzasadnionych względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego;

z powodu zaistniałego przyspieszenia w ustanawianiu unii celnej i w celu zapewnienia równoczesnego ukończenia realizacji niezbędnych podstaw Wspólnoty, należy wydać przepisy umożliwiające realizację celów określonych w art. 48 i 49 Traktatu w zakresie swobodnego przepływu i doskonalenie środków przyjmowanych sukcesywnie na mocy rozporządzenia nr 153 w sprawie pierwszych kroków na rzecz osiągnięcia swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty³ i rozporządzenia Rady (EWG) nr 38/64 z dnia 25 marca 1964 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty⁴;

swobodny przepływ stanowi fundamentalne prawo pracowników i ich rodzin; mobilność siły roboczej wewnątrz Wspólnoty powinna być jednym ze środków zapewniających pracownikowi możliwość poprawy warunków życia i pracy oraz ułatwienia awansu społecznego, pomagając jednocześnie w zaspokajaniu potrzeb gospodarczych Państw Członkowskich; należy zapewnić prawo wszystkich pracowników Państw Członkowskich do wykonywania wybranej przez nich działalności wewnątrz Wspólnoty;

¹ Dz.U. nr 268 z 6.11.1967, str. 9.

² Dz.U. nr 298 z 7.12.1967, str. 10.

³ Dz.U. nr 57 z 26.08.1961, str. 1073/61

⁴ Dz.U. nr 62 z 17.04.1964, str. 965/64.

prawo to powinno być przyznane, w sposób wolny od dyskryminacji, pracownikom zatrudnionym na stałe, pracownikom sezonowym, przygranicznym oraz prowadzącym działalność w celu świadczenia usług;

prawo swobodnego przepływu pracowników wykonywane w obiektywnych warunkach wolności i godności, wymaga zapewnienia faktycznej i prawnej równości traktowania we wszystkich sprawach związanych z prowadzeniem przez nich działalności w charakterze pracowników najemnych oraz dotyczących dostępu do zasobów mieszkaniowych, a także wyeliminowania wszelkich utrudnień mobilności pracowników, w szczególności w odniesieniu do prawa pracownika do połączenia z rodziną oraz warunków integracji rodziny w środowisku kraju przyjmującego;

zasada niedyskryminacji pracowników Państw Członkowskich wymaga, aby obywatele wszystkich Państw Członkowskich mieli takie samo pierwszeństwo w dostępie do zatrudnienia, z jakiego korzystają pracownicy krajowi;

niezbędne jest wzmocnienie mechanizmu zestawiania wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie, w szczególności poprzez rozwój bezpośredniej współpracy między centralnymi służbami zatrudnienia oraz między służbami regionalnymi, a także poprzez zintensyfikowaną i skoordynowaną wymianę informacji w celu zapewnienia bardziej przejrzystego obrazu całego rynku pracy; pracownicy pragnący się przenieść powinni być systematycznie informowani o warunkach życia i pracy; należy zapewnić środki na wypadek, gdy Państwo Członkowskie przeżywa lub przewiduje zakłócenia na swoim rynku pracy mogące poważnie zagrozić poziomowi życia i zatrudnienia w danym rejonie lub branży; do osiągnięcia tego celu, wymiana informacji zniechęcająca pracowników do przenoszenia się do takiego rejonu lub branży jest metodą, którą należy stosować w pierwszej kolejności, jednakże w razie potrzeby powinna istnieć możliwość wzmocnienia rezultatów takiej wymiany informacji poprzez czasowe wstrzymanie działania wyżej wymienionego mechanizmu, przy czym decyzja w tej sprawie powinna być podjęta na poziomie wspólnotowym;

istnieje ścisła zależność między swobodnym przepływem pracowników, zatrudnieniem i szkoleniem zawodowym, w szczególności jeżeli celem tego ostatniego jest ułatwienie pracownikom przyjmowania ofert pracy z innych regionów Wspólnoty; z powodu tej zależności jest konieczne, żeby problemy powstające w związku z tym nie były postrzegane w oderwaniu od siebie, ale jako wzajemnie zależne, biorąc także pod uwagę problemy zatrudnienia w skali regionalnej; z tego względu konieczne jest skierowanie wysiłków Państw Członkowskich na koordynację ich polityki zatrudnienia na poziomie wspólnotowym;

Rada, na mocy swojej decyzji z dnia 15 października 1968 r.⁵, rozszerzyła zakres stosowania artykułów 48 i 49 Traktatu, jak również środków prawnych podjętych w celu ich wprowadzenia w życie, na obszar francuskich departamentów zamorskich,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

CZĘŚĆ I

ZATRUDNIENIE I RODZINY PRACOWNIKÓW

TYTUŁ I

⁵ Dz.U. nr L 257 z 19.10.1968, str. 1.

Dostęp do zatrudnienia

Artykuł 1

1. Każdy obywatel Państwa Członkowskiego, bez względu na miejsce pobytu, ma prawo do podjęcia działalności jako pracownik najemny i prowadzenia tej działalności na terytorium innego Państwa Członkowskiego zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi dotyczącymi zatrudnienia obywateli tego Państwa.
2. Ma on w szczególności prawo do podjęcia zatrudnienia dostępnego na terytorium innego Państwa Członkowskiego z takim samym pierwszeństwem, z jakiego korzystają obywatele tego państwa.

Artykuł 2

Każdy obywatel Państwa Członkowskiego oraz każdy pracodawca prowadzący działalność na terytorium Państwa Członkowskiego mogą wymieniać między sobą oferty zatrudnienia, zawierać i wykonywać umowy o pracę, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, w sposób wolny od wszelkiej dyskryminacji.

Artykuł 3

1. Na mocy niniejszego rozporządzenia nie stosuje się przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państwa Członkowskiego, jeżeli:
 - ograniczają lub uzależniają od spełnienia warunków, które nie dotyczą obywateli tego państwa, przyjmowanie wniosków, składanie ofert pracy, dostęp do zatrudnienia i jego wykonywanie przez cudzoziemców,
 - mimo zakresu stosowania bez względu na przynależność państwową, mają na celu lub są wyłącznym lub głównym skutkiem niedopuszczania obywateli innych Państw Członkowskich do oferowanego miejsca pracy.

Przepis niniejszy nie dotyczy warunków dotyczących znajomości języków, jeśli jest ona niezbędna ze względu na charakter oferowanego miejsca pracy.

2. Przepisy lub praktyki Państwa Członkowskiego, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy, obejmują w szczególności takie przepisy lub praktyki, które:
 - a) określają specjalny tryb rekrutacji cudzoziemców;
 - b) w jakikolwiek sposób ograniczają zamieszczanie w prasie lub za pośrednictwem innych mediów ogłoszeń o wolnych stanowiskach pracy lub uzależniają taką możliwość od spełnienia warunków innych niż te, które odnoszą się do pracodawców prowadzących działalność na terytorium tego Państwa Członkowskiego;
 - c) uzależniają dostęp do zatrudnienia w stosunku do osób, które nie mieszkają na terytorium tego państwa, od spełnienia warunku rejestracji w urzędach pracy lub utrudniają rekrutację indywidualnych pracowników.

Artykuł 4

1. Przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne Państw Członkowskich, które ograniczają liczbowo lub procentowo zatrudnienie cudzoziemców w przedsiębiorstwie, branży, regionie lub w skali kraju, nie mają zastosowania do obywateli innych Państw Członkowskich.
2. Jeżeli przyznanie przedsiębiorstwu danego Państwa Członkowskiego jakichkolwiek korzyści jest uzależnione od minimalnego odsetka zatrudnionych w przedsiębiorstwie pracowników krajowych, obywatele innych Państw Członkowskich są liczeni jako pracownicy krajowi, z zastrzeżeniem przepisów dyrektywy Rady z dnia 15 października 1963 r.⁶

Artykuł 5

Obywatel Państwa Członkowskiego, który poszukuje zatrudnienia na terytorium innego Państwa Członkowskiego, powinien uzyskać taką samą pomoc, jakiej biura pracy w tym państwie udzielają swoim obywatelom poszukującym zatrudnienia.

Artykuł 6

1. Zatrudnienie i rekrutacja obywateli jednego Państwa Członkowskiego na stanowisko pracy w innym Państwie Członkowskim, nie mogą być uzależnione od kryteriów zdrowotnych, zawodowych lub innych, które mają charakter dyskryminujący ze względu na przynależność państwową w porównaniu z kryteriami stosowanymi wobec obywateli innego Państwa Członkowskiego, pragnących wykonywać tę samą działalność.
2. Jednakże od obywatela dysponującego imienną ofertą zatrudnienia od pracodawcy działającego na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, którego jest obywatelem, można wymagać przejścia testu sprawdzającego umiejętności zawodowe, jeżeli pracodawca, składając swą ofertę zatrudnienia, wyraźnie tego zażąda.

Tytuł II

Zatrudnienie i równość traktowania

Artykuł 7

1. Pracownik, będący obywatelem Państwa Członkowskiego, nie może być na terytorium innego Państwa Członkowskiego ze względu na swą przynależność państwową traktowany odmiennie niż pracownicy krajowi pod względem warunków zatrudnienia i pracy, w szczególności warunków wynagrodzenia, zwolnienia i, jeżeli straci pracę, powrotu do pracy lub ponownego zatrudnienia.
2. Pracownik korzysta z takich samych przywilejów socjalnych i podatkowych jak pracownicy krajowi.

⁶ Dz.U. nr 159 z 2.11.1963, str. 2661/63.

3. Pracownik taki będzie miał też, na tej samej podstawie i na tych samych warunkach, co pracownicy krajowi, dostęp do szkolenia w szkołach zawodowych i ośrodkach doskonalenia zawodowego.

4. Klauzula umowy indywidualnej lub zbiorowej lub inne zbiorowe regulacje dotyczące dostępu do zatrudnienia, zatrudnienia, wynagrodzenia i innych warunków pracy albo zwolnienia są nieważne w zakresie, w jakim określają lub uprawniają do stosowania warunków dyskryminujących pracowników, którzy są obywatelami innych Państw Członkowskich.

Artykuł 8

1. Pracownik, który jest obywatelem Państwa Członkowskiego i jest zatrudniony na terytorium innego Państwa Członkowskiego, korzysta z prawa do równego traktowania w zakresie przynależności do związków zawodowych i praw związkowych, w tym również prawa do głosowania; może być wyłączony z udziału w zarządzie instytucji prawa publicznego oraz sprawowania urzędów regulowanych prawem publicznym. Ponadto, ma on prawo do udziału w organach reprezentacji pracowniczej w przedsiębiorstwie.

Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają ustaw lub rozporządzeń w niektórych Państwach Członkowskich, które przewidują szerszy zakres praw dla pracowników pochodzących z innych Państw Członkowskich.

2. Niniejszy artykuł zostanie poddany przeglądowi przez Radę na podstawie wniosku Komisji złożonego najpóźniej w ciągu dwóch lat.

Artykuł 9

1. Pracownik, który jest obywatelem Państwa Członkowskiego i jest zatrudniony na terytorium innego Państwa Członkowskiego, korzysta z wszelkich praw i świadczeń przyznawanych pracownikom krajowym w sprawach mieszkaniowych, w tym również w zakresie możliwości nabycia prawa własności do lokalu, z którego korzysta.

2. Pracownik ten może, na tych samych prawach co pracownicy krajowi, umieścić swoje nazwisko na listach mieszkaniowych w regionie, w którym jest zatrudniony, jeżeli takie listy istnieją; korzysta z wynikających z tego korzyści i priorytetów.

Jeżeli Członkowie jego rodziny pozostają w kraju, z którego przybył, na potrzeby niniejszego przepisu są traktowani jak mieszkańcy wymienionego regionu, jeżeli pracownicy krajowi korzystają z podobnego domniemania.

Tytuł III

Rodziny pracowników

Artykuł 10

1. Prawo osiedlenia się w innym Państwie Członkowskim wraz z pracownikiem, który jest obywatelem Państwa Członkowskiego i jest zatrudniony na terytorium innego Państwa Członkowskiego, mają następujące osoby, bez względu na przynależność państwową:

a) współmałżonek oraz zstępni poniżej 21 roku życia lub pozostający na utrzymaniu pracownika;

b) wstępni pracownika lub jego współmałżonka, pozostający na jego utrzymaniu.

2. Państwa Członkowskie ułatwiają przyjęcie członka rodziny, którego nie dotyczy przepis ust. 1, jeżeli pozostaje on na utrzymaniu pracownika lub w kraju pochodzenia i zamieszkuje z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

3. Do celów ust. 1 i 2 pracownik powinien dysponować dla swojej rodziny lokalem o standardzie przyjętym dla pracowników krajowych w regionie, w którym jest zatrudniony, przy czym przepis niniejszy nie może powodować dyskryminacji pracowników krajowych względem pracowników z innych Państw Członkowskich.

Artykuł 11

Jeżeli obywatel Państwa Członkowskiego prowadzi działalność jako pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek na terytorium innego Państwa Członkowskiego, jego małżonek i dzieci w wieku poniżej 21 lat lub pozostające na jego utrzymaniu mają prawo do podejmowania zatrudnienia na całym terytorium tego samego państwa, nawet jeżeli nie są obywatelami któregoś Państwa Członkowskiego.

Artykuł 12

Dzieci obywatela Państwa Członkowskiego, który jest lub był zatrudniony na terytorium innego Państwa Członkowskiego, mają dostęp do powszechnego systemu kształcenia, nauki zawodu oraz szkolenia zawodowego na takich samych warunkach jak obywatele tego Państwa, jeżeli dzieci te mieszkają na jego terytorium.

Państwa Członkowskie popierają wszelkie wysiłki zapewniające tym dzieciom możliwie najlepsze warunki uczestnictwa w zajęciach, o jakich mowa.

CZĘŚĆ II

OBSADZANIE WOLNYCH MIEJSC PRACY I WNIOSKI O ZATRUDNIENIE

TYTUŁ I

Współpraca Państw Członkowskich i Komisji

Artykuł 13

1. Państwa Członkowskie lub Komisja powinny zainicjować bądź wspólnie podejmować badania stanu zatrudnienia lub bezrobocia, jakie uznają za niezbędne w ramach zapewnienia swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty.

Centralne służby zatrudnienia Państw Członkowskich powinny ściśle współpracować ze sobą i z Komisją w celu podjęcia wspólnego działania w zakresie kompensacji wolnych miejsc

pracy i wniosków o zatrudnienie na obszarze Wspólnoty oraz w zakresie związanego z tym zatrudniania pracowników.

2. W tym celu Państwa Członkowskie powinny powołać wyspecjalizowane służby, którym zostanie powierzona organizacja prac w tym zakresie oraz współpraca ze służbami Państw Członkowskich i departamentami Komisji.

Państwa Członkowskie powinny powiadamiać Komisję o wszelkich zmianach w zakresie powoływania tych służb; do celów informacyjnych Komisja opublikuje te dane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 14

1. Państwa Członkowskie przesyłają Komisji informacje o problemach związanych ze swobodnym przepływem i zatrudnieniem pracowników, a także szczegółowe dane dotyczące sytuacji i rozwoju zatrudnienia według regionu i branży.

2. Komisja, we współpracy z Komitetem technicznym, określi sposób sporządzania informacji określonych w ust. 1 oraz terminy przekazywania ich do wiadomości. Państwa Członkowskie oceniają stan swoich rynków pracy według jednolitych kryteriów ustalonych przez Komisję na podstawie wyników prac Komitetu Technicznego, prowadzonych zgodnie z art. 33 lit. d), po zasięgnięciu opinii Komitetu Doradczego.

3. W trybie określonym przez Komisję w porozumieniu z Komitetem Technicznym, wyspecjalizowana służba Państwa Członkowskiego przesyła wyspecjalizowanym służbom innych Państw Członkowskich oraz Europejskiemu Urzędowi Koordynacji informacje dotyczące warunków życia i pracy oraz sytuacji na rynku pracy, jakie mogą się okazać przydatne dla pracowników z innych Państw Członkowskich. Informacje te powinny być regularnie uaktualniane.

Wyspecjalizowane służby innych Państw Członkowskich zapewnią, by informacje te były upowszechnione w szerokim zakresie, w szczególności poprzez rozpowszechnianie w urzędach pracy oraz za pomocą wszelkich innych środków przekazywania wiadomości, tak aby poinformować o nich zainteresowanych pracowników.

TYTUŁ II

Mechanizm kompensacji zestawiania wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie

Artykuł 15

1. Wyspecjalizowana służba każdego Państwa Członkowskiego powinna co najmniej raz w miesiącu przesyłać wyspecjalizowanym służbom innych Państw Członkowskich Europejskiemu Urzędowi Koordynacji zestawienie według zawodów i regionów:

- a) nieobsadzonych miejsc pracy lub takich, które prawdopodobnie nie będą obsadzone przez siłę roboczą pochodzącą z krajowego rynku pracy;
- b) osób szukających zatrudnienia, które wyraziły gotowość i zdolność do podjęcia zatrudnienia w innym kraju.

Wyspecjalizowane służby każdego Państwa Członkowskiego przekazują te informacje odpowiednim biurom i organom zatrudnienia.

2. Zestawienia, o których mowa w ust. 1, są rozpowszechniane według jednolitego systemu, który zostanie ustalony przez Europejski Urząd Koordynacji we współpracy z Komitetem Technicznym w ciągu osiemnastu miesięcy od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 16

1. Dane o wolnych miejscach pracy, przekazane służbom zatrudnienia danego Państwa Członkowskiego, które nie mogą być obsadzone w ramach krajowego rynku pracy, natomiast mogą być obsadzone, jak to wynika z zestawień, o których mowa w art. 15, w ramach Wspólnoty, są przekazywane właściwym służbom zatrudnienia tego Państwa Członkowskiego, które wykazało, że dysponuje siłą roboczą w danym zawodzie.

2. Służby takie przekazują służbom pierwszego Państwa Członkowskiego szczegółowe dane dotyczące odpowiednich kandydat. Przez 18 dni od chwili otrzymania zawiadomienia o wolnych miejscach pracy przez drugie Państwo Członkowskie kandydaty te są przekazywane pracodawcom z takim samym pierwszeństwem, jakie przysługuje pracownikom krajowym przed obywatelami państw nie będących członkami Wspólnoty.

W tym terminie państwa nie będące członkami Wspólnoty są zawiadamiane o wolnych miejscach pracy tylko wtedy, gdy Państwo Członkowskie dysponujące takimi miejscami uzna, że wśród obywateli Państw Członkowskich nie ma wystarczającej liczby pracowników do obsadzenia takich miejsc.

3. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do wolnych miejsc pracy, oferowanych obywatelom państw, którzy nie są członkami Wspólnoty, jeżeli:

- a) pracownik otrzymał ofertę imienną o szczególnym charakterze opartym na:
 - (i) przyczynach natury zawodowej dotyczących specjalistycznego lub poufnego charakteru oferowanej pracy czy też wcześniejszych powiązań zawodowych;
 - (ii) istnieniu więzi rodzinnych czy to między pracodawcą a pracownikiem, który otrzymał ofertę, czy też między tym ostatnim i pracownikiem, który był stale zatrudniony w przedsiębiorstwie przez co najmniej rok;

Pkt. (i) oraz (ii) są stosowane zgodnie z przepisami określonymi w Załączniku;

- b) wolne miejsca pracy dotyczą homogenicznych grup pracowników sezonowych, z których co najmniej jeden otrzymał ofertę imienną;
- c) wolne miejsca pracy pochodzące od pracodawców dotyczą pracowników przebywających w regionach przygranicznych, po obu stronach granicy między Państwem Członkowskim a państwem nie będącym członkiem Wspólnoty;

- d) wolne miejsca pracy są wyraźnie skierowane do pracowników z państw nie będących członkami Wspólnoty przez pracodawcę kierującego się powodami uzasadniającymi sprawne funkcjonowanie jego przedsiębiorstwa, w przypadku, gdy służby zatrudnienia interweniowały w celu zapewnienia zatrudnienia pracownikom krajowym lub pracownikom z innych Państw Członkowskich, i jeśli służby te uznają, że powody pracodawcy są uzasadnione.

Artykuł 17

1. Przepisy art. 16 są wykonywane przez wyspecjalizowane służby. Jednakże w zakresie, w jakim zostały upoważnione przez służby centralne oraz w stopniu, w jakim umożliwia to organizacja służb zatrudnienia Państwa Członkowskiego i stosowane techniki zatrudniania:

- a) regionalne służby zatrudnienia Państw Członkowskich powinny:
- (i) na podstawie zestawień, o których mowa w art. 15, w wyniku których zostaną podjęte odpowiednie działania, dokonywać bezpośredniego zestawienia i kompensacji wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie;
 - (ii) nawiązywać bezpośrednie kontakty w celu obsadzenia:
 - wolnych miejsc pracy oferowanych imiennie określonym pracownikom;
 - indywidualnych podań o zatrudnienie przesłanych bądź do wyspecjalizowanej służby zatrudnienia, bądź do pracodawcy prowadzącego działalność na terenie właściwości tej służby;
 - pracowników sezonowych, których należy zatrudnić tak szybko, jak to możliwe;
- b) służby terytorialne właściwe dla regionów przygranicznych dwóch lub kilku Państw Członkowskich regularnie wymieniają dane dotyczące wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie, nie zestawionych w danym regionie oraz, działając zgodnie z porozumieniami zawartymi z innymi służbami zatrudnienia w swoich krajach, dokonują bezpośredniego zestawienia i kompensacji wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie;
- c) oficjalne służby zatrudnienia specjalizujące się w niektórych zawodach lub określonych kategoriach osób powinny ściśle ze sobą współpracować;

2. Zainteresowane Państwa Członkowskie prześlą Komisji listę służb, określoną w ust. 1, sporządzoną we Wspólnym Porozumieniu; Komisja opublikuje ją i wnoszone do niej zmiany w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 18

Przyjęcie trybu rekrutacji stosowanego przez organy wykonawcze, przewidziane w porozumieniach zawartych między dwoma lub kilkoma Państwami Członkowskimi, nie jest obowiązkowe.

TYTUŁ III

Środki służące kontroli równowagi rynku pracy

Artykuł 19

1. Na podstawie sprawozdania Komisji sporządzonego w oparciu o informacje dostarczone przez Państwa Członkowskie, państwa te wraz z Komisją dwa razy w roku analizują:

- wyniki wspólnotowych działań w zakresie obsadzania i kompensacji wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie;
- liczbę zatrudnionych obywateli państw nie będących członkami Wspólnoty;
- przewidywany rozwój sytuacji na rynku pracy jak też, w miarę możliwości, przemieszczanie się siły roboczej wewnątrz Wspólnoty.

2. Państwa Członkowskie wspólnie z Komisją badają wszelkie możliwości udzielenia pierwszeństwa obywatelom Państw Członkowskich w obejmowaniu miejsc pracy w celu zapewnienia równowagi między wolnymi miejscami pracy i wnioskami o zatrudnienie w obrębie Wspólnoty. Państwa te zastosują wszelkie środki niezbędne do osiągnięcia tego celu.

Artykuł 20

1. W przypadku, gdy w Państwie Członkowskim pojawiają się, lub przewidywane są zakłócenia na rynku pracy, które mogłyby poważnie zagrozić poziomowi życia lub zatrudnienia w danym regionie lub zawodzie, Państwo to poinformuje o tym Komisję i pozostałe Państwa Członkowskie oraz przekaże im wszelkie niezbędne szczegóły.

2. Państwa Członkowskie i Komisja podejmą wszelkie stosowne kroki w celu poinformowania pracowników Wspólnoty, aby nie starali się o zatrudnienie w tym regionie lub zawodzie.

3. Państwo Członkowskie, o którym mowa w ust. 1, bez uszczerbku dla postanowień Traktatu i załączonych do niego protokołów, może się zwrócić z żądaniem do Komisji o stwierdzenie, że w celu przywrócenia do normalnej sytuacji w tym regionie lub zawodzie, należy częściowo lub całkowicie zawiesić działanie mechanizmów kompensacji przewidzianych w art. 15, 16 i 17.

Komisja zadecyduje o takim zawieszeniu i o czasie jego trwania najpóźniej w ciągu dwóch tygodni od otrzymania żądania. Każde Państwo Członkowskie może, w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni, zażądać od Rady uchylecia lub zmiany takiej decyzji. Rada stanowi w kwestii tego wniosku w terminie dwóch tygodni.

4. W razie podjęcia decyzji o zawieszeniu, służby zatrudnienia pozostałych Państw Członkowskich, które wskazały, że mają do dyspozycji pracowników, nie podejmą żadnych działań w celu obsadzenia wolnych miejsc pracy, zgłoszonych bezpośrednio przez pracodawców Państwa Członkowskiego, wskazanego w ust. 1.

TYTUŁ IV

Europejski Urząd Koordynacji

Artykuł 21

Głównym zadaniem Europejskiego Urzędu Koordynacji Kompensacji Wolnych Miejsc Pracy i Wniosków o Zatrudnienie (zwanego w niniejszym rozporządzeniu Europejskim Urzędem Koordynacji), powołanego w ramach Komisji, jest promocja, na poziomie Wspólnoty, zestawiania i kompensacji wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie. W szczególności jest on odpowiedzialny za zadania techniczne w tym zakresie, które na mocy niniejszego rozporządzenia przypisane są Komisji, a zwłaszcza za udzielanie pomocy krajowym służbom zatrudnienia.

Dokonuje on syntezy informacji, określonych w art. 14 i 15, oraz danych wynikających z badań przeprowadzonych na mocy art. 13, aby na ich podstawie przedstawić dane przydatne do prognozowania rozwoju sytuacji na wspólnotowym rynku pracy; dane te są podawane do wiadomości wyspecjalizowanych służb Państw Członkowskich oraz Komitetów: Doradczego i Technicznego.

Artykuł 22

1. Do kompetencji Europejskiego Urzędu Koordynacji należy w szczególności:
 - a) koordynacja praktycznych środków niezbędnych na poziomie Wspólnoty do zestawiania i kompensacji wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie, a także analizowanie wynikającego z tego faktu przemieszczania się pracowników;
 - b) przyczynianie się do osiągnięcia tych celów przez wprowadzanie w życie, we współpracy z Komitetem Technicznym, wspólnych metod działania na poziomie administracyjnym i technicznym;
 - c) dokonywanie, w razie szczególnej potrzeby i we współpracy z wyspecjalizowanymi służbami, zestawień, tak aby wyspecjalizowane służby mogły je obsadzić.
2. Urząd przekazuje wyspecjalizowanym służbom wolne miejsca pracy i wnioski o zatrudnienie przesłane bezpośrednio do Komisji i jest informowany o podjętych w związku z tym działaniach.

Artykuł 23

Komisja, w porozumieniu z właściwymi władzami Państwa Członkowskiego oraz zgodnie z warunkami i trybem postępowania, które sama określi na podstawie opinii Komitetu Technicznego, może organizować wizyty i delegacje urzędników innych Państw Członkowskich, a także przygotowywać programy szkoleń wyspecjalizowanego personelu.

CZEŚĆ III

**KOMITETY ZAPEWNIAJĄCE ŚCISŁĄ WSPÓLPRACĘ PAŃSTW
CZŁONKOWSKICH W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH SWOBODNEGO
PRZEPLYWU PRACOWNIKÓW I ICH ZATRUDNIANIA**

TYTUŁ I

Komitet Doradczy

Artykuł 24

Komitet Doradczy jest odpowiedzialny za wspieranie Komisji w badaniu kwestii wynikłych podczas stosowania Traktatu i środków podejmowanych na jego mocy w sprawach związanych ze swobodnym przepływem i zatrudnianiem pracowników.

Artykuł 25

Do kompetencji Komitetu Doradczego należy w szczególności:

- a) badanie problemów związanych ze swobodnym przepływem i zatrudnianiem pracowników w ramach krajowych polityk zarządzania siłą roboczą w celu koordynowania polityki zatrudnienia Państw Członkowskich, przyczyniając się w ten sposób do rozwoju gospodarek i poprawy równowagi na rynku pracy;
- b) ogólne badanie skutków stosowania niniejszego rozporządzenia i środków dodatkowych;
- c) składanie Komisji uzasadnionych wniosków o zmianę niniejszego rozporządzenia;
- d) wydawanie, na żądanie Komisji bądź z własnej inicjatywy, uzasadnionych opinii w kwestiach ogólnych lub zasadniczych, w szczególności dotyczących wymiany informacji o sytuacji na rynku pracy, o przemieszczaniu się pracowników między Państwami Członkowskimi, o programach i środkach służących rozwojowi poradnictwa i szkolenia zawodowego, które mogą przyczynić się do większej swobody w przepływie i zatrudnianiu, oraz o wszelkich formach pomocy pracownikom i ich rodzinom, w tym pomocy społecznej i mieszkaniowej.

Artykuł 26

1. Komitet Doradczy składa się z sześciu członków z każdego Państwa Członkowskiego, z czego dwóch reprezentuje rząd, dwóch związki zawodowe i dwóch organizacje pracodawców.
2. Dla każdej z kategorii, określonej w ust. 1, każde Państwo Członkowskie powoła jednego zastępczego członka.
3. Kadencja członków i ich zastępców trwa dwa lata. Mogą oni być powołani ponownie.

Po upływie kadencji Członkowie i ich zastępcy sprawują swoje funkcje aż do momentu objęcia urzędu przez następców lub ponownego powołania.

Artykuł 27

Członkowie Komitetu Doradczego i ich zastępcy są powoływani przez Radę, która, wybierając przedstawicieli związków zawodowych i organizacji pracodawców dołoży wszelkich starań w celu zapewnienia właściwej reprezentacji różnych sektorów gospodarki.

Lista członków i ich zastępców jest publikowana informacyjnie przez Radę w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 28

Komitetowi Doradczemu przewodniczy członek Komisji lub jego przedstawiciel. Przewodniczący nie uczestniczy w głosowaniach. Komitet zbiera się co najmniej dwa razy w roku. Posiedzenia są zwoływane przez przewodniczącego z jego własnej inicjatywy bądź na żądanie co najmniej jednej trzeciej członków.

Obsługę sekretariatu Komitetu zapewniają służby Komisji.

Artykuł 29

Przewodniczący może zaprosić do udziału w posiedzeniach, w charakterze obserwatorów lub ekspertów, osoby indywidualne bądź przedstawiciele instytucji o dużym doświadczeniu w dziedzinie zatrudniania i przemieszczania się pracowników. Przewodniczącego mogą wspomagać doradcy.

Artykuł 30

1. Opinie wydawane przez Komitet są wydawane, pod rygorem nieważności, w obecności co najmniej dwóch trzecich członków.

2. Opinie zawierają uzasadnienie; są podejmowane bezwzględną większością ważnie oddanych głosów; poglądy mniejszości, na jej żądanie, są dołączone do opinii na piśmie.

Artykuł 31

Komitet Doradczy opracowuje regulamin określający metody jego pracy, który wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez Radę i uprzednim zasięgnięciu przez nią opinii Komisji. Wejście w życie wprowadzonej przez Komitet ewentualnej zmiany regulaminu następuje w tym samym trybie.

TYTUŁ II

Komitet Techniczny

Artykuł 32

Do kompetencji Komitetu Technicznego należy wspomaganie Komisji w przygotowywaniu, promowaniu i śledzeniu postępów wszelkich prac i środków technicznych w celu wykonania niniejszego rozporządzenia i ewentualnych środków dodatkowych.

Artykuł 33

Do kompetencji Komitetu Technicznego należy w szczególności:

- a) promowanie i usprawnianie współpracy pomiędzy zainteresowanymi organami publicznymi Państw Członkowskich we wszystkich kwestiach technicznych dotyczących swobodnego przepływu i zatrudniania pracowników;
- b) ustalanie trybu postępowania przy organizacji wspólnych działań zainteresowanych władz publicznych;
- c) ułatwianie gromadzenia informacji przydatnych Komisji oraz prowadzenie studiów i badań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, a także popieranie wymiany informacji i doświadczeń między zainteresowanymi organami administracji;
- d) badanie na poziomie technicznym harmonizacji kryteriów, według których Państwa Członkowskie dokonują oceny swych rynków pracy.

Artykuł 34

1. Komitet Techniczny składa się z przedstawicieli rządów Państw Członkowskich. Każdy rząd powołuje na członka Komitetu Technicznego jednego ze swych członków, którzy reprezentują go w Komitecie Doradczym.

2. Każdy rząd powołuje zastępcę członka spośród pozostałych swoich przedstawicieli członków lub zastępców Komitetu Doradczego.

Artykuł 35

Komitetowi Technicznemu przewodniczy członek Komisji lub jego przedstawiciel. Przewodniczący nie uczestniczy w głosowaniach. Przewodniczącego oraz członków Komitetu mogą wspomagać doradcy.

Obsługę sekretariatu Komitetu zapewniają służby Komisji.

Artykuł 36

Wnioski i opinie wydawane przez Komitet Techniczny są przedkładane Komisji, o czym informowany jest Komitet Doradczy. Do każdego wniosku bądź opinii są dołączane, na ich żądanie, pisemne oświadczenia zawierające poglądy członków Komitetu Doradczego.

Artykuł 37

Komitet Techniczny opracowuje regulamin ustalający metody jego pracy, który wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez Radę i uprzednim zasięgnięciu przez nią opinii Komisji. Wejście w życie ewentualnej zmiany regulaminu wprowadzonej przez Komitet następuje w tym samym trybie.

CZĘŚĆ IV

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

TYTUŁ I

Przepisy przejściowe

Artykuł 38

Do czasu przyjęcia przez Komisję jednolitego systemu, o którym mowa w art. 15 ust. 2, Europejski Urząd Koordynacji zaproponuje wszelkie środki ułatwiające opracowywanie i rozpowszechnianie zastawień określonych w art. 15 ust. 1.

Artykuł 39

Regulaminy Komitetu Doradczego i Komitetu Technicznego obowiązujące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia pozostają w mocy.

Artykuł 40

Do chwili wejścia w życie środków podjętych przez Państwa Członkowskie na podstawie dyrektywy Rady z dnia 15 października 1968 r.⁷ oraz w sytuacji, gdy na mocy środków podjętych przez Państwa Członkowskie na podstawie dyrektywy Rady z dnia 25 marca 1964 r.⁸, zezwolenie na pracę przewidziane w art. 22 rozporządzenia (EWG) nr 38/64 jest niezbędne do ustalenia okresu ważności i przedłużenia karty pobytu; może być ono zastąpione pisemnym potwierdzeniem stosunku pracy wystawionym przez pracodawcę lub świadectwem pracy określającym okres zatrudnienia. Każde pisemne potwierdzenie wystawione przez pracodawcę lub świadectwo pracy wykazujące, że pracownik był zatrudniony na czas nieokreślony, ma taką samą moc, jak stałe zezwolenie na pracę.

Artykuł 41

Jeżeli z powodu zniesienia zezwoleń na pracę, Państwo Członkowskie nie jest w stanie sporządzać niektórych statystyk dotyczących zatrudniania cudzoziemców, państwo to może, do celów statystycznych, utrzymać zezwolenie na pracę w stosunku do obywateli innych Państw Członkowskich do chwili wprowadzenia nowych metod statystycznych, ale najpóźniej w dniu 31 grudnia 1969 r. Zezwolenie na pracę powinno być wydawane automatycznie i musi być ważne aż do faktycznego zniesienia zezwoleń na pracę w tym Państwie Członkowskim.

TYTUŁ II

Przepisy końcowe

Artykuł 42

1. Niniejsze rozporządzenie nie narusza postanowień Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, które dotyczą pracowników o uznanych kwalifikacjach

⁷ Dz.U. nr L 257 z 19.10.1968, str. 13.

⁸ Dz.U. nr 62 z 17.04.1964, str. 981/64.

w dziedzinie górnictwa węglowego i produkcji stali, ani postanowień Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej w zakresie prawa podejmowania pracy przez osoby posiadające kwalifikacje w dziedzinie energii jądrowej, ani jakichkolwiek środków podejmowanych w celu wykonania tych traktatów.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się jednak do kategorii pracowników, o których mowa w pierwszym akapicie, oraz do członków ich rodzin w takim zakresie, w jakim ich sytuacja prawna nie jest regulowana przez wspomniane powyżej traktaty lub środki prawne.

2. Niniejsze rozporządzenie nie narusza przepisów wydanych zgodnie z art. 51 Traktatu.
3. Niniejsze rozporządzenie nie narusza zobowiązań Państw Członkowskich:
 - wynikających ze szczególnych stosunków lub przyszłych umów z określonymi państwami bądź terytoriami pozaeuropejskimi, opartych na więzach instytucjonalnych istniejących w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia;
 - wynikających z umów, istniejących w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, z określonymi państwami bądź terytoriami pozaeuropejskimi, opartych na istniejących więzach instytucjonalnych.

Pracownicy z tych państw lub terytoriów, którzy zgodnie z niniejszym przepisem prowadzą działalność jako pracownicy najemni na terytorium jednego z Państw Członkowskich, nie mogą korzystać z przepisów niniejszego rozporządzenia na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 43

Państwa Członkowskie prześlą Komisji w celach informacyjnych teksty umów, konwencji lub porozumień na temat siły roboczej zawartych między nimi w okresie między ich podpisaniem i wejściem w życie.

Artykuł 44

Komisja przyjmie środki, konieczne do stosowania niniejszego rozporządzenia. W tym celu będzie działać w ścisłej współpracy z centralnymi władzami publicznymi Państw Członkowskich.

Artykuł 45

Komisja przedłoży Radzie wnioski zmierzające do zniesienia, zgodnie z warunkami Traktatu, ograniczeń w dostępie do zatrudniania pracowników, którzy są obywatelami Państw Członkowskich, jeżeli brak wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji może stanowić przeszkodę w swobodnym przepływie pracowników.

Artykuł 46

Wydatki administracyjne Komitetów, o których mowa w części III, będą uwzględnione w budżecie Wspólnot Europejskich w sekcji dotyczącej Komisji.

Artykuł 47

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do terytoriów Państw Członkowskich oraz do ich obywateli, bez uszczerbku dla przepisów art. 2, 3, 10 i 11.

Artykuł 48

Rozporządzenie (EWG) nr 38/64 traci moc z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 15 października 1968 r.

W imieniu Rady

G. SEDATI

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Do celów art. 16 ust. 3 lit. a):

1. Określenie „specjalistyczny” oznacza wysokie lub rzadko spotykane kwalifikacje odnoszące się do rodzaju pracy lub zawodu wymagającego określonej wiedzy technicznej; w szczególności odnosi się to do kierowników robót w przypadku pracowników sezonowych rekrutowanych w kontyngentach.
2. Określenie „poufny charakter pracy” dotyczy pracy, która w kraju przyjmującym, zgodnie z jego zwyczajami, polega na szczególnych związkach zaufania pomiędzy pracodawcą i pracownikiem.
3. Określenie „wcześniejsze powiązania zawodowe” odnosi się do sytuacji, kiedy pracodawca występuje o zatrudnienie na terytorium Państwa Członkowskiego pracownika, którego zatrudnił na tym samym terytorium przez co najmniej dwanaście miesięcy w ciągu ostatnich czterech lat.
4. Określenie „więzi rodzinne” oznacza więzi małżeńskie lub pokrewieństwa do drugiego stopnia pomiędzy pracodawcą i pracownikiem, a także więzi pokrewieństwa pierwszego stopnia pomiędzy dwoma pracownikami.

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 1408/71

z dnia 14 czerwca 1971 r.

w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie

Spis treści:

TYTUŁ I:	PRZEPISY OGÓLNE (art. 1-12).....	418
TYTUŁ II:	OKREŚLENIE WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA (art. 13-17)	422
TYTUŁ III:	PRZEPISY SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE RÓŻNYCH GRUP ŚWIADCZEŃ	425

Rozdział 1: **Choroba i Macierzyństwo**

Sekcja 1:	Przepisy wspólne (art. 18).....	425
Sekcja 2:	Pracownicy oraz członkowie ich rodzin (art.19-24)	425
Sekcja 3:	Bezrobotni oraz członkowie ich rodzin (art. 25).....	426
Sekcja 4:	Osoby ubiegające się o emeryturę lub rentę oraz członkowie ich rodzin (art. 26).....	427
Sekcja 5:	Emeryci i renciści oraz członkowie ich rodzin (art. 27-34)	427
Sekcja 6:	Przepisy różne (art. 35)	429
Sekcja 7:	Zwroty między instytucjami (art. 36) ..	429

Rozdział 2: **Inwalidztwo**

Sekcja 1:	Pracownicy podlegający wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którym wysokość świadczeń inwalidzkich nie zależy od długości okresów ubezpieczenia (art. 37-39).....	429
Sekcja 2:	Pracownicy podlegający wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którymi wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa zależy od długości	

	okresów ubezpieczenia, albo ustawodawstwu podobnego rodzaju i ustawodawstwu rodzaju określonego w sekcji 1 (art. 40).....	430
	Sekcja 3: Pogłębienie się stanu inwalidztwa (art. 41).....	430
	Sekcja 4: Wznowienie wypłaty świadczeń po ich zawieszeniu lub zniesieniu - Zamiana świadczeń z tytułu inwalidztwa na świadczenia z tytułu starości (art. 42 i 43)	431
Rozdział 3:	Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne) (art. 44-51).....	432
Rozdział 4:	Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	
	Sekcja 1: Prawo do świadczeń (art. 52-59).....	435
	Sekcja 2: Pogłębienie się choroby zawodowej, z tytułu której wypłacane jest odszkodowanie (art. 60).....	437
	Sekcja 3: Przepisy różne (art. 61 i 62).....	438
	Sekcja 4: Zwroty między instytucjami (art. 63) ..	438
Rozdział 5:	Świadczenia z tytułu śmierci (art. 64-66)	438
Rozdział 6:	Bezrobocie	
	Sekcja 1: Przepisy wspólne (art. 67 i 68).....	439
	Sekcja 2: Bezrobotni udający się do Państwa Członkowskiego, innego niż państwo właściwe (art. 69 i 70).....	440
	Sekcja 3: Bezrobotni, którzy w trakcie ostatniego zatrudnienia zamieszkiwali w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe (art. 71).....	440
Rozdział 7:	Świadczenia rodzinne i zasiłki rodzinne dla pracowników i bezrobotnych	
	Sekcja 1: Przepisy wspólne (art. 72).....	441

	Sekcja 2: Pracownicy i bezrobotni, których rodziny zamieszkują w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe (art. 73-76).....	441
	Rozdział 8: Świadczenia dla dzieci pozostających na utrzymaniu emerytów lub rencistów oraz dla sierot (art. 77-79)	442
TYTUŁ IV:	KOMISJA ADMINISTRACYJNA DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH (art. 80 i 81).....	444
TYTUŁ V:	KOMITET DORADCZY DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH (art. 82 i 83).....	445
TYTUŁ VI:	PRZEPISY RÓŻNE (art. 84-93).....	446
TYTUŁ VII:	PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE (art. 94-99).....	447

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 2, 7 i 51,

uwzględniając wniosek Komisji, sporządzony po konsultacji z Komisją Administracyjną ds. zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących¹,

uwzględniając opinię Zgromadzenia²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

korzyść z ogólnej zmiany rozporządzenia Rady nr 3 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących⁴ staje się stopniowo coraz bardziej oczywista, zarówno w świetle doświadczeń w jego wykonywaniu od 1959 r., jak również jako rezultat zmian wprowadzonych do ustawodawstw krajowych;

istniejące zasady koordynacji mogą być w całości, w tym samym czasie rozwijane i ulepszone, jak również do pewnego stopnia upraszczane, uwzględniając znaczące różnice istniejące między krajowymi ustawodawstwami dotyczącymi zabezpieczenia społecznego;

¹ Dz.U. nr 194 z 28.10.1966, str. 3333/66 oraz Dz.U. nr C 95 z 21.09.1968, str. 18.

² Dz.U. nr C 10 z 14.2.1968, str. 30 oraz Dz.U. nr C 135 z 14.12.1968, str. 4.

³ Dz.U. nr 64 z 5.4.1967, str. 1009/67 oraz Dz.U. nr C 21 z 20.2.1969, str. 18.

⁴ Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 561/58.

w tym czasie, właściwym jest połączenie poszczególnych instrumentów wszystkich przepisów podstawowych w celu wykonania postanowień art. 51 Traktatu na rzecz pracowników, pracowników przygranicznych, pracowników sezonowych i marynarzy;

z powodu istniejących znaczących różnic między ustawodawstwami krajowymi, co do ich zakresu stosowania *ratione personae*, preferuje się ustanowienie zasady, zgodnie z którą rozporządzenie stosuje się do wszystkich obywateli Państw Członkowskich objętych systemami zabezpieczenia społecznego pracowników najemnych;

przepisy mające na celu koordynację w zakresie zabezpieczenia społecznego wpisują się w ramy swobodnego przepływu pracowników będących obywatelami Państw Członkowskich, oraz powinny z tego tytułu przyczyniać się do podniesienia poziomu życia tych osób i warunków ich zatrudnienia, gwarantując we Wspólnocie, z jednej strony, równe traktowanie obywateli Państw Członkowskich wobec różnych ustawodawstw krajowych, a z drugiej strony, prawo do świadczeń z tytułu zabezpieczenia społecznego pracowników i osób pozostających na ich utrzymaniu bez względu na ich miejsce zatrudnienia lub zamieszkania;

cele te muszą zostać osiągnięte w szczególności poprzez sumowanie wszystkich okresów uwzględnianych przez różne ustawodawstwa krajowe, dla potrzeb nabycia i zachowania prawa do świadczeń, podobnie jak i w celu obliczenia ich wysokości, jak i w celu udzielania świadczeń różnym grupom osób objętych rozporządzeniem, bez względu na miejsce ich zamieszkania we Wspólnocie;

przepisy mające na celu koordynację przyjęte w celu wykonania postanowień art. 51 Traktatu muszą zapewnić pracownikom przemieszczającym się w granicach Wspólnoty nabyte prawa i korzyści, o ile nie będą stanowiły nieuzasadnionego zbiegu świadczeń;

w tym celu osoby uprawnione do świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytura i renta) muszą mieć możliwość korzystania ze wszystkich świadczeń nabytych w różnych Państwach Członkowskich; celem uniknięcia nieuzasadnionego zbiegu świadczeń, który może wynikać w szczególności z nałożenia się okresów ubezpieczenia i okresów równorzędnych konieczne jest ograniczenie świadczeń do najwyższej kwoty, która byłaby wymagalna od jednego z państw, jeżeli tam miała miejsce cała jego działalność zawodowa;

aby zapewnić mobilność siły roboczej w najlepszych warunkach, należy w przyszłości zapewnić pełniejszą koordynację między systemami ubezpieczeń i systemami pomocy w razie bezrobocia wszystkich Państw Członkowskich; w tym duchu, w celu ułatwienia poszukiwania zatrudnienia w różnych Państwach Członkowskich, należy szczególnie przyznać pracownikowi pozbawionemu zatrudnienia możliwość korzystania przez określony okres zasiłków dla bezrobotnych, przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, któremu ostatnio podlegał;

byłoby pożądane, aby poprawić system świadczeń rodzinnych w ramach rozporządzenia nr 3 w przypadku rozproszenia rodziny, zarówno jeżeli dotyczy to kategorii osób uprawnionych do takiego świadczenia, jak i do mechanizmów stosowania;

mając na uwadze problemy związane z bezrobociem, właściwe jest rozszerzenie uprawnień do świadczeń rodzinnych dla członków rodzin osób bezrobotnych zamieszkujących w

Państwie Członkowskim, innym niż państwo zobowiązane do wypłaty zasiłku dla bezrobotnych;

ponadto obecne ograniczenia w zakresie przyznawania świadczeń rodzinnych powinny być zniesione i w celu zapewnienia wypłat rodzinom rozproszonym świadczeń przeznaczonych na utrzymanie członków tej rodziny, pomijając te świadczenia, które mają na celu zachęcania do wzrostu zaludnienia, byłoby właściwe ustanowienie wspólnych zasad dla wszystkich Państw Członkowskich i wszelkie wysiłki powinny zmierzać w tym celu, jednakże, w związku z dużymi różnicami między ustawodawstwami krajowymi powinno przyjąć się rozwiązania, z uwzględnieniem następujących sytuacji: wypłaty świadczeń rodzinnych kraju zatrudnienia w przypadku pięciu krajów, wypłaty zasiłków rodzinnych kraju zamieszkania członków rodziny, jeżeli krajem zatrudnienia jest Francja;

poprzez analogię do rozwiązań zawartych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 6112/68 w sprawie swobodnego przepływu pracowników we Wspólnocie⁵, byłoby pożądane powołanie Komitetu Doradczy pracowników i pracodawców w celu badania problemów, z którymi spotyka się Komisja Administracyjna;

niniejsze rozporządzenie może zastąpić postanowienia przewidziane w art. 69 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia:

- a) określenie „pracownik” oznacza:
 - (i) z zastrzeżeniem ograniczeń zawartych w załączniku V każdą osobę, która jest ubezpieczona z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego lub fakultatywnego kontynuowanego na wypadek jednego lub kilku ryzyk, odpowiadających działom systemu zabezpieczenia społecznego dla pracowników najemnych,
 - (ii) każdą osobę, która jest ubezpieczona obowiązkowo na wypadek jednego albo kilku ryzyk, odpowiadających działom systemu, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, w ramach systemu zabezpieczenia społecznego dla wszystkich mieszkańców albo do całej ludności zawodowo czynnej jeśli:
 - sposoby zarządzania albo finansowania tego systemu pozwalają na uznanie jej za pracownika najemnego, albo

⁵ Dz.U. nr L 257 z 19.10.1968, str. 2.

- niespełniając tych kryteriów, jest ona ubezpieczona z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego lub fakultatywnego kontynuowanego z innego tytułu, wyszczególnionego w załączniku V, w ramach systemu dla pracowników najemnych,
- (iii) każdą osobę, która jest ubezpieczona dobrowolnie na wypadek jednego lub kilku ryzyk odpowiadających działom, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, w ramach systemu zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, dla pracowników najemnych lub wszystkich mieszkańców lub niektórych grup mieszkańców, jeżeli taka osoba była uprzednio ubezpieczona na wypadek tego samego ryzyka w ramach systemu dla pracowników najemnych tego samego Państwa Członkowskiego;
- b) określenie „pracownik przygraniczny” oznacza każdego pracownika wykonującego pracę zawodową na terytorium Państwa Członkowskiego i zamieszkującego na terytorium innego Państwa Członkowskiego, gdzie co do zasady powraca każdego dnia lub co najmniej raz w tygodniu; jednakże pracownik przygraniczny, który jest skierowany na terytorium tego samego Państwa Członkowskiego lub innego Państwa Członkowskiego przez przedsiębiorstwo, w którym jest zwykle zatrudniony, i z powodu takiego skierowania nie powraca każdego dnia albo co najmniej raz w tygodniu do miejsca swojego zamieszkania zachowuje charakter pracownika przygranicznego przez okres nieprzekraczający czterech miesięcy,
 - c) określenie „pracownik sezonowy” oznacza pracownika, który udaje się na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym zamieszkuje, w celu wykonywania tam na rachunek przedsiębiorstwa lub pracodawcy z tego państwa pracy o charakterze sezonowym, której okres wykonywania nie może przekraczać w żadnym przypadku ośmiu miesięcy, i który przebywa on na terytorium wymienionego państwa przez okres wykonywania swojej pracy; przez pracę o charakterze sezonowym rozumie się pracę zależną od następstwa pór roku i powtarzającą się automatycznie każdego roku;
 - d) określenie „uchodźcy” ma znaczenie nadane mu w art. 1 Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie, dnia 28 lipca 1951 r.;
 - e) określenie „bezpaństwowiec” ma znaczenie nadane mu w art. 1 Konwencji dotyczącej statusu bezpaństwowców, sporządzonej w Nowym Jorku, dnia 28 września 1954 r.;
 - f) określenie „członek rodziny” oznacza każdą osobę określoną lub uznaną za członka rodziny lub określoną jako członek gospodarstwa domowego przez ustawodawstwo, na mocy którego udzielane są świadczenia lub, w przypadkach określonych w przepisach art. 22 ust. 1 lit. a) oraz w art. 39, przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje; jednakże, jeżeli to ustawodawstwo uznaje za członka rodziny lub członka gospodarstwa domowego jedynie osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące z pracownikiem, warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli osoba, o której mowa, znajduje się głównie na utrzymaniu wspomnianego pracownika;
 - g) określenie „pozostały przy życiu” oznacza każdą osobę określoną lub uznaną za pozostałą przy życiu przez ustawodawstwo, na podstawie którego przyznawane są świadczenia; jednakże, jeżeli to ustawodawstwo uznaje za pozostałą przy życiu jedynie osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą ze zmarłym pracownikiem, warunek ten

uważa się za spełniony, jeżeli osoba, o której mowa, pozostawała głównie na utrzymaniu zmarłego pracownika;

- h) określenie „zamieszkanie” oznacza zwykły pobyt;
- i) określenie „pobyt” oznacza pobyt czasowy;
- j) określenie „ustawodawstwo” oznacza, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, przepisy ustawowe, wykonawcze i inne oraz obowiązujące albo przyszłe środki wykonawcze odnoszące się do działów systemu zabezpieczenia społecznego, określonego w art. 4 ust. 1 i 2.

Określenie to nie obejmuje postanowień obowiązujących lub przyszłych umów, niezależnie od tego, czy władze publiczne nadadzą im charakter obligatoryjny lub czy rozszerzą ich zakres stosowania. Jednakże jeżeli chodzi o umowy służące wprowadzeniu w życie obowiązku ubezpieczenia, wynikającego z przepisów ustawowych lub wykonawczych, określonych w poprzednim ustępie, ograniczenie to może zostać uchylone w każdej chwili, w drodze oświadczenia złożonego przez zainteresowane Państwo Członkowskie, w którym wymienione zostaną systemy tego rodzaju, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie. Oświadczenie to jest notyfikowane i ogłaszane zgodnie z przepisami art. 96.

Przepisy poprzedniego ustępu nie mogą spowodować wyłączenia z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia systemów, do których stosowano rozporządzenie nr 3.

- k) określenie „konwencja o zabezpieczeniu społecznym” oznacza każdy instrument dwustronny lub wielostronny, który wiąże lub będzie wiązać wyłącznie dwa lub więcej Państw Członkowskich oraz każdy dokument wielostronny, który wiąże lub będzie wiązać co najmniej dwa Państwa Członkowskie i jedno lub kilka innych państw w zakresie zabezpieczenia społecznego, dotyczący wszystkich lub niektórych działów i systemów, określonych w art. 4 ust. 1 i 2 oraz porozumieniach wszelkiego rodzaju, zawartych na mocy tych instrumentów;
- l) określenie „właściwa władza” oznacza w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, ministra, ministrów lub inną odpowiednią władzę, której podlegają na całym terytorium danego Państwa lub jego części, systemy zabezpieczenia społecznego;
- m) określenie „Komisja Administracyjna” oznacza komisję, określoną w art. 80;
- n) określenie „instytucja” oznacza w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, organ lub władze powołane do stosowania całości lub części ustawodawstwa;
- o) określenie „instytucja właściwa” oznacza:
 - (i) instytucję, której zainteresowany podlega w chwili składania wniosku o świadczenia, albo
 - (ii) instytucję, od której zainteresowany ma prawo uzyskać świadczenia lub miałby prawo do uzyskania świadczeń, gdyby on sam lub członkowie jego rodziny

zamieszkiwali na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie znajduje się ta instytucja, albo

- (iii) instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego, albo
 - (iv) w przypadku systemu dotyczącego obowiązków pracodawcy w zakresie świadczeń określonych w art. 4 ust. 1, lub pracodawcy lub ubezpieczyciela zastępczego, lub, w przypadku ich braku, organu lub władzy, określonych przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego;
- p) określenia „instytucja miejsca zamieszkania” oraz „instytucja miejsca pobytu” oznaczają odpowiednio, instytucję właściwą do udzielania świadczeń w miejscu zamieszkania zainteresowanego oraz instytucję właściwą do udzielania świadczeń w miejscu pobytu zainteresowanego, zgodnie ze stosowanym przez nie ustawodawstwem lub jeżeli taka instytucja nie istnieje, instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego;
- q) określenie „państwo właściwe” oznacza Państwo Członkowskie, na terytorium którego znajduje się instytucja właściwa;
- r) określenie „okresy ubezpieczenia” oznacza okresy składkowe lub zatrudnienia, tak jak je określa lub uznaje za okresy ubezpieczenia ustawodawstwo, w ramach którego zostały spełnione lub zostały uznane za spełnione, oraz wszelkie okresy zrównane, o ile są uznane przez to ustawodawstwo za równorzędne z okresami ubezpieczenia;
- s) określenia „okresy zatrudnienia” oznaczają okresy określone lub uznane za takie przez ustawodawstwo, w ramach którego zostały spełnione oraz wszelkie okresy z nimi zrównane, o ile są one uznane przez to ustawodawstwo za równorzędne z okresami zatrudnienia;
- t) określenia „świadczenia”, „emerytury” i „renty” oznaczają wszelkie świadczenia, emerytury i renty, w tym wszystkie składniki obciążające fundusze publiczne, podwyżki spowodowane rewaloryzacją lub świadczenia uzupełniające, z zastrzeżeniem przepisów tyt. III, oraz świadczenia zryczałtowane, które mogą zastąpić emerytury i renty oraz wypłaty z tytułu zwrotu składek;
- u) (i) określenie „świadczenia rodzinne” oznacza wszelkie świadczenia rzeczowe lub pieniężne wyrównujące koszty utrzymania rodziny na mocy ustawodawstwa określonego w art. 4 ust. 1 lit. h), z wyłączeniem specjalnych zasiłków porodowych wymienionych w załączniku I;
- (ii) określenie „zasiłki rodzinne” oznacza okresowe świadczenia pieniężne przyznawane wyłącznie w zależności od liczby oraz w odpowiednim przypadku, od wieku członków rodziny;
- (v) określenie „świadczenie z tytułu śmierci” oznacza każde świadczenie wypłacone jednorazowo w razie zgonu, z wyłączeniem świadczeń zryczałtowanych, przewidzianych w lit. t).

Artykuł 2

Zakres podmiotowy

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pracowników, którzy podlegają lub podlegali ustawodawstwu jednego lub kilku Państw Członkowskich i są obywatelami jednego z tych państw albo są bezpaństwowcami, lub uchodźcami, zamieszkującymi na terytorium jednego z Państw Członkowskich, jak i do członków ich rodzin oraz do osób pozostałych przy życiu.
2. Ponadto niniejsze rozporządzenie stosuje się do osób pozostałych przy życiu po zmarłych pracownikach, którzy podlegali ustawodawstwu jednego lub kilku Państw Członkowskich, niezależnie od obywatelstwa tych pracowników, o ile pozostali przy życiu są obywatelami jednego z Państw Członkowskich lub bezpaństwowcami, lub uchodźcami, zamieszkującymi na terytorium jednego z Państw Członkowskich.
3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do urzędników służby cywilnej i do personelu, który zgodnie z właściwym ustawodawstwem, jest z nimi zrównany, o ile podlegają lub podlegali oni ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, do którego stosuje się niniejsze rozporządzenie.

Artykuł 3

Zasada równego traktowania

1. Z zastrzeżeniem przepisów szczególnych, zawartych w niniejszym rozporządzeniu Osoby zamieszkujące terytorium jednego z Państw Członkowskich, do których stosują się przepisy niniejszego rozporządzenia podlegają obowiązkom i korzystają z praw wynikających z ustawodawstwa każdego Państwa Członkowskiego na tych samych warunkach, co obywatele tego Państwa,.
2. Przepisy ust. 1 stosuje się do prawa wybierania członków organów instytucji zabezpieczenia społecznego lub do uczestniczenia w ich mianowaniu, nie naruszając jednak ustawodawstw Państw Członkowskich, dotyczących warunków wybieralności i trybu mianowania członków tych organów.
3. Postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, które pozostają w mocy na podstawie art. 7 ust. 2 lit. c) oraz postanowienia porozumień zawartych na podstawie art. 8 ust. 1, stosuje się do wszystkich osób, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, o ile załącznik II nie stanowi inaczej.

Artykuł 4

Zakres przedmiotowy

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wszystkich ustawodawstw odnoszących się do działów zabezpieczenia społecznego, które dotyczą:
 - a) świadczeń w razie choroby i macierzyństwa;
 - b) świadczeń z tytułu inwalidztwa, włącznie ze świadczeniami służącymi zachowaniu albo zwiększeniu zdolności do zarobkowania;

- c) emerytur;
- d) rent rodzinnych
- e) świadczeń z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej;
- f) świadczeń z tytułu śmierci;
- g) zasiłków dla bezrobotnych;
- h) świadczeń rodzinnych.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do powszechnych i specjalnych systemów zabezpieczenia społecznego, składkowych i nieskładkowych, jak również do systemów dotyczących obowiązków pracodawcy lub armatora, w zakresie świadczeń określonych w ust. 1.

3. Jednakże przepisy tytułu III nie naruszają ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących obowiązków armatora.

4. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do pomocy społecznej i opieki zdrowotnej, ani do systemów świadczeń dla ofiar wojny lub jej skutków, ani do systemów specjalnych dla urzędników służby cywilnej i personelu równorzędnego.

Artykuł 5

Oświadczenia Państw Członkowskich w sprawie zakresu niniejszego rozporządzenia

Państwa Członkowskie wskazują ustawodawstwa i systemy, określone w art. 4 ust. 1 i 2, świadczenia minimalne, określone w art. 50, jak również świadczenia określone w art. 77 i 78, w oświadczeniach notyfikowanych i opublikowanych zgodnie z art. 96.

Artykuł 6

Konwencje o zabezpieczeniu społecznym, które zostają zastąpione przez niniejsze rozporządzenie

Z zastrzeżeniem przepisów art. 7, 8 oraz art. 46 ust. 4 niniejsze rozporządzenie, w odniesieniu do podmiotowego i przedmiotowego zakresu obowiązywania, zastępuje ono, każdą konwencję o zabezpieczeniu społecznym wiążącą:

- a) wyłącznie dwa lub więcej Państw Członkowskich;
- b) albo co najmniej dwa Państwa Członkowskie i jedno lub kilka innych państw, w przypadku których rozporządzenie nie wymaga udziału instytucji jednego z tych ostatnich Państw.

Artykuł 7

Postanowienia międzynarodowe, których nie narusza niniejsze rozporządzenie

1. Niniejsze rozporządzenie nie narusza zobowiązań wyływających:
 - a) z jakiejkolwiek konwencji przyjętej przez Międzynarodową Konferencję Pracy i która, po ratyfikacji przez jedno lub kilka Państw Członkowskich, weszła w życie w odniesieniu do nich;
 - b) z europejskich umów tymczasowych z dnia 11 grudnia 1953 r., dotyczących zabezpieczenia społecznego, zawartych między Państwami Członkowskimi Rady Europy.
2. Nie naruszając przepisów art. 6, nadal stosuje się:
 - a) postanowienia układu z dnia 27 lipca 1950 r., zmienionego w dniu 13 lutego 1961 r., dotyczącego zabezpieczenia społecznego przewoźników na Renie;
 - b) postanowienia europejskiej umowy z dnia 9 lipca 1956 r., dotyczącej zabezpieczenia społecznego pracowników zatrudnionych w transporcie międzynarodowym;
 - c) postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, wymienione w załączniku II.

Artykuł 8

Zawieranie umów między Państwami Członkowskimi

1. Dwa lub więcej Państw Członkowskich może zawrzeć między sobą, o ile jest to niezbędne, umowy oparte na zasadach i w duchu niniejszego rozporządzenia.
2. Każde Państwo Członkowskie notyfikuje, zgodnie z przepisami art. 96 ust. 1, każdą umowę zawartą między nim, a innym Państwem Członkowskim na podstawie przepisów ust. 1.

Artykuł 9

Objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym

1. Przepisów ustawodawstwa danego Państwa Członkowskiego, które uzależniają objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym od zamieszkiwania na terytorium tego państwa, nie stosuje się wobec osób, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, zamieszkujących terytorium innego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem, że w jakiejkolwiek chwili w przebiegu ich pracy zawodowej podlegały ustawodawstwu pierwszego z tych Państw.
2. Jeżeli ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego uzależnia objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym od spełnienia okresów ubezpieczenia, okresy ubezpieczenia spełnione na mocy ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego są zaliczane w danym zakresie, jak gdyby chodziło o okresy ubezpieczenia spełnione na mocy ustawodawstwa pierwszego Państwa.

Artykuł 10

Uchylenie klauzul zamieszkania – Wpływ ubezpieczenia obowiązkowego na zwrot składek

1. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, świadczenia pieniężne z tytułu inwalidztwa, emerytalne lub renty rodzinne, renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz świadczenia z tytułu śmierci uzyskane na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, nie podlegają zmniejszeniu, zmianie, zawieszeniu, zniesieniu ani przypadkowi z tego tylko powodu, że uprawniony zamieszkuje terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, gdzie znajduje się instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń.

Poprzedni akapit stosuje się również do świadczeń zryczałtowanych, przyznawanych w razie ponownego zawarcia małżeństwa przez współmałżonka pozostałego przy życiu, który był uprawniony do renty rodzinnej.

2. Jeżeli ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego uzależnia zwrot składek od warunku, zgodnie z którym zainteresowany przestał podlegać ubezpieczeniu obowiązkowemu, warunek ten nie jest uważany za spełniony tak długo, jak długo zainteresowany podlega ubezpieczeniu obowiązkowemu jako pracownik na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 11

Rewaloryzacja świadczeń

Zasady rewaloryzacji przewidziane przez ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego, stosuje się do świadczeń należnych na podstawie tego ustawodawstwa, na mocy przepisów niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 12

Zakaz kumulacji świadczeń

1. Na podstawie niniejszego rozporządzenia nie można przyznać ani zachować prawa do kilku świadczeń tego samego rodzaju za ten sam okres ubezpieczenia obowiązkowego. Jednakże tego przepisu nie stosuje się do świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości, (emerytur i rent) lub z tytułu chorób zawodowych, które są przyznawane przez instytucje dwóch lub więcej Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 41, art. 43 ust. 2 i 3, art. 46, 50 i 51 lub art. 60 ust. 1 lit. b).

2. Klauzule zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia, przewidziane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, w przypadku zbiegu świadczenia z innymi świadczeniami zabezpieczenia społecznego lub z innymi dochodami stosuje się do uprawnionego, nawet prawo do takich świadczeń zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego lub dochody takie uzyskane zostały na terytorium innego Państwa Członkowskiego. Jednakże nie stosuje się tego przepisu, gdy zainteresowany korzysta ze świadczeń o takim samym charakterze jak świadczenia z tytułu inwalidztwa, starości, śmierci (emerytury i renty) lub choroby zawodowej, które są ustanowione przez instytucje dwóch lub

więcej Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 46, art. 50, 51 lub art. 60 ust. 1 lit. b).

3. Klauzule zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia, przewidziane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, w przypadku, gdy uprawniony do świadczeń z tytułu inwalidztwa lub do wcześniejszej emerytury prowadzi działalność zawodową lub handlową, stosuje się wobec takiej osoby nawet wówczas, gdy prowadzi on działalność na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

4. Renta inwalidzka należna na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa, w przypadku, gdy instytucja niderlandzka jest zobowiązana, zgodnie z przepisami art. 57 ust. 3 lit. c) lub art. 60 ust. 2 lit. b), do udziału w ponoszeniu kosztów świadczenia z tytułu choroby zawodowej, przyznanego na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, ulega zmniejszeniu o kwotę należną od instytucji innego Państwa Członkowskiego zobowiązanej do wypłaty świadczenia z tytułu choroby zawodowej.

TYTUŁ II

OKREŚLENIE WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA

Artykuł 13

Zasady ogólne

1. Pracownik, do którego stosuje się niniejsze rozporządzenie podlega wyłącznie ustawodawstwu jednego Państwa Członkowskiego. Przepisy niniejszego tytułu określają ustawodawstwo właściwe.

2. Z zastrzeżeniem przepisów art. 14-17:

- a) pracownik zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego podlega ustawodawstwu tego państwa, nawet jeżeli zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego lub jeżeli przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia ma swoją statutową siedzibę, miejsce prowadzenia działalności lub znajduje się na terytorium innego Państwa Członkowskiego;
- b) pracownik, zatrudniony na statku pływającym pod banderą Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego państwa;
- c) urzędnicy służby cywilnej i personel równorzędny podlegają ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, któremu podlega administracja, która ich zatrudnia;
- d) pracownik powołany lub ponownie powołany do wojska Państwa Członkowskiego, utrzymuje status pracownika i podlega ustawodawstwu tego Państwa; jeżeli podleganie temu ustawodawstwu uzależnione jest od spełnienia okresów ubezpieczenia przed rozpoczęciem lub po zakończeniu takiej służby, bierze się pod uwagę okresy ubezpieczenia spełnione z na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego w niezbędnym zakresie, tak jak gdyby chodziło o okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie ustawodawstwa pierwszego Państwa.

Artykuł 14

Zasady szczególne

1. Art. 13 ust. 2 lit. a), stosuje się z zastrzeżeniem następujących wyjątków i okoliczności:
 - a) (i) pracownik zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego przez przedsiębiorstwo, w którym jest zwykle zatrudniony i przez które został skierowany do wykonywania pracy na terytorium innego Państwa Członkowskiego podlega nadal ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem, że przewidywany okres wykonywania tej pracy nie przekracza dwunastu miesięcy i że nie został on skierowany w miejsce innej osoby, której okres skierowania upłynął;
 - (ii) jeżeli okres pracy przedłuża się poza początkowo zakładany z powodu niedających się przewidzieć okoliczności i przekracza okres dwunastu miesięcy, ustawodawstwo pierwszego Państwa Członkowskiego stosuje się nadal, aż do zakończenia pracy, pod warunkiem, że wyrażą na to zgodę właściwe władze Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zainteresowany jest skierowany, lub organ przez te władze wyznaczony; o zgodę należy wystąpić przed upływem początkowego okresu dwunastu miesięcy. Jednakże zgody tej nie można udzielić na okres dłuższy niż dwanaście miesięcy.
- b) pracownik zatrudniony w transporcie międzynarodowym, będący członkiem personelu drogowego lub latającego, na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich, pracujący dla przedsiębiorstwa dokonującego, za wynagrodzeniem lub na własny rachunek, międzynarodowych przewozów osób lub towarów kolejną, drogą lądową, powietrzną lub rzeczną, mającego swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego ostatniego Państwa, z następującymi ograniczeniami:
 - (i) pracownik zatrudniony w oddziale lub w stałym przedstawicielstwie, które przedsiębiorstwo posiada na terytorium Państwa Członkowskiego, innego niż to, na którym ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego znajduje się oddział lub stałe przedstawicielstwo;
 - (ii) jeżeli pracownik jest zatrudniony w przeważającej mierze na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, podlega ustawodawstwu tego Państwa, nawet jeżeli zatrudniające go przedsiębiorstwo nie posiada zarejestrowanej siedziby, miejsca prowadzenia działalności oddziału, ani stałego przedstawicielstwa na tym terytorium;
- c) pracownik inny niż zatrudniony w transporcie międzynarodowym, który zwykle prowadzi działalność terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich, podlega:
 - (i) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, terytorium którego zamieszkuje, jeżeli wykonuje część swojej działalności na tym terytorium lub jeżeli jest związany z kilkoma przedsiębiorstwami, lub z kilkoma pracodawcami mającymi

zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium różnych Państw Członkowskich;

- (ii) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia, ma zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, jeżeli nie zamieszkuje on na terytorium jednego z Państw Członkowskich, gdzie prowadzi swoją działalność;
- d) pracownik zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego, w przedsiębiorstwie, które ma zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium innego Państwa Członkowskiego, i które znajduje się na terenie, leżącym po obu stronach granicy tych Państw, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego przedsiębiorstwo ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności..

2. Art. 13 ust. 2 lit. b) stosuje się z zastrzeżeniem następujących wyjątków i okoliczności:

- a) pracownik zatrudniony przez przedsiębiorstwo, z którym jest zwykle związany, zarówno na terytorium Państwa Członkowskiego lub na pokładzie statku, który pływa pod banderą Państwa Członkowskiego, który został skierowany przez to przedsiębiorstwo na pokład statku pływającego pod banderą innego Państwa Członkowskiego w celu wykonywania tam pracy na rzecz tego przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 1 lit a), nadal podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego;
- b) pracownik, który nie będąc na stałe zatrudnionym na morzu, jest zatrudniony na wodach terytorialnych lub w porcie Państwa Członkowskiego na statku pływającym pod banderą innego Państwa Członkowskiego nie jest członkiem załogi, podlega ustawodawstwu pierwszego państwa;
- c) pracownik zatrudniony na pokładzie statku pływającego pod banderą Państwa Członkowskiego i wynagradzany przez takie przedsiębiorstwo lub osobę, której siedziba lub miejsce statutowa siedziba lub miejsce prowadzenia działalności znajduje się na terytorium innego Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego ostatniego państwa, o ile jego miejsce zamieszkania znajduje się na terytorium tego Państwa; przedsiębiorstwo lub osobę, wypłacającą wynagrodzenie uważa się za pracodawcę do celów tego ustawodawstwa.

3. Przepisy ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, które przewidują, że emeryci lub renciści prowadzący działalność zawodową lub handlową nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu z tytułu takiej działalności, stosuje się również do emerytów i rencistów, których świadczenia zostały nabyte zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 15

Zasady dotyczące ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego

1. Przepisów art. 13, 14 nie stosuje się do ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego.

2. W przypadku, gdy stosowanie ustawodawstw dwóch lub więcej Państw Członkowskich powoduje zbieg ubezpieczenia:

- z zakresu systemu ubezpieczenia obowiązkowego oraz jednego lub kilku systemów ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, zainteresowany podlega wyłącznie systemom ubezpieczenia obowiązkowego;
- z zakresu dwóch lub więcej systemów ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, zainteresowany podlega tylko wybranemu przez siebie systemowi ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego.

3. Jednakże w zakresie ubezpieczenia z tytułu inwalidztwa, starości i śmierci (emerytury i renty), zainteresowany może być objęty ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym Państwa Członkowskiego, nawet jeżeli obowiązkowo podlega ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, o ile taki zbieg jest w sposób wyraźny lub domniemany dopuszczalny w pierwszym Państwie Członkowskim.

Zainteresowany, który wnioskuje o przystąpienie do systemu ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego w Państwie Członkowskim, którego ustawodawstwo przewiduje, poza tym ubezpieczeniem, ubezpieczenie uzupełniające fakultatywne może przystąpić tylko do tego ostatniego.

Artykuł 16

Zasady szczególne dotyczące osób zatrudnionych przez placówki dyplomatyczne i konsularne oraz personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich

1. Przepisy art. 13 ust. 2 lit. a), stosuje się do osób zatrudnionych przez placówki dyplomatyczne i konsularne oraz do prywatnej służby domowej zatrudnionej przez pracowników tych placówek.

2. Jednakże pracownicy określani w ust. 1, którzy są obywatelami Państwa Członkowskiego akredytującego lub Państwa Członkowskiego wysyłającego, mogą wybrać podleganie ustawodawstwu tego Państwa. Prawo wyboru przysługuje ponownie w końcu każdego roku kalendarzowego i nie ma mocy wstecznej.

3. Pracownicy pomocniczy Wspólnot Europejskich mogą wybrać podleganie ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego są zatrudnieni, lub podleganie ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, któremu ostatnio podlegali, lub ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, którego są obywatelami, jeżeli chodzi o przepisy inne niż te, które dotyczą zasiłków rodzinnych, których przyznawanie jest regulowane systemem mającym zastosowanie do tych pracowników. Prawo wyboru przysługuje tylko jeden raz i nabiera ono mocy począwszy od chwili podjęcia pracy.

Artykuł 17

Wyjątki od przepisów art. 13-16

Dwa albo kilka Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw mogą przewidzieć, za wspólnym porozumieniem, w interesie niektórych pracowników lub niektórych grup pracowników, wyjątki od przepisów art. 13-16.

TYTUŁ III

PRZEPISY SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE RÓŻNYCH GRUP ŚWIADCZEŃ

ROZDZIAŁ 1

CHOROBA I MACIERZYŃSTWO

Sekcja 1

Przepisy wspólne

Artykuł 18

Sumowanie okresów ubezpieczenia

1. Właściwa instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów ubezpieczenia uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy spełnione na podstawie jej własnego ustawodawstwa.
2. Przepisy ust. 1 stosuje się do pracownika sezonowego, nawet jeżeli chodzi o okresy poprzedzające przerwę w ubezpieczeniu przekraczającą okres dopuszczalny ustawodawstwo właściwego Państwa, jednakże pod warunkiem, że dany pracownik nie przestał być ubezpieczony przez okres dłuższy niż cztery miesiące.

Sekcja 2

Pracownicy oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 19

Zamieszkanie w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwie - Zasady ogólne

1. Pracownikowi, który zamieszkuje terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo właściwe i który spełnia warunki przewidziane przez ustawodawstwo Państwa właściwego do nabycia prawa do świadczeń, z uwzględnieniem w odpowiednim przypadku przepisów art. 18, otrzymuje w państwie zamieszkania:
 - a) świadczenia rzeczowe, realizowane przez instytucję miejsca na rachunek instytucji właściwej, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez nią, tak jakby był w niej ubezpieczony;
 - b) świadczenia pieniężne wypłacane przez instytucję właściwą, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez nią. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być

udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej instytucji, zgodnie z ustawodawstwem Państwa właściwego.

2. Przepisy ust. 1 lit. a) stosuje się odpowiednio do członków rodziny, którzy zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo właściwe, jeżeli nie mają prawa do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa, na terytorium którego zamieszkują.

Artykuł 20

Pracownicy przygraniczni i członkowie ich rodzin - Zasady szczególne

Pracownik przygraniczny może również otrzymywać świadczenia na terytorium Państwa właściwego. Świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, tak jakby zainteresowany zamieszkiwał na terytorium tego Państwa. Członkowie jego rodziny mogą uzyskać świadczenia na tych samych warunkach; jednakże korzystanie z tych świadczeń jest uzależnione, z wyjątkiem przypadków nagłych, od porozumienia między zainteresowanymi Państwami lub między właściwymi władzami tych Państw lub w przypadku braku takiego porozumienia, uprzedniej zgody instytucji właściwej.

Artykuł 21

Pobyt w państwie właściwym lub przeniesienie miejsca zamieszkania do państwa właściwego

1. Pracownikowi i członkom jego rodziny, określonym w art. 19, który przebywa na terytorium państwa właściwego, przysługują świadczenia, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jakby zamieszkiwali w tym państwie, nawet jeżeli korzystali już ze świadczeń w tym samym przypadku choroby lub macierzyństwa przed rozpoczęciem pobytu. Jednakże tego przepisu nie stosuje się do pracownika przygranicznego i członków jego rodziny.

2. Pracownik oraz członkowie jego rodziny, określeni w art. 19, którzy przenoszą swoje miejsce zamieszkania na terytorium Państwa właściwego, korzystają ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, nawet jeżeli korzystali już ze świadczeń w tym samym przypadku choroby lub macierzyństwa przed przeniesieniem miejsca zamieszkania.

Artykuł 22

Pobyt poza państwem właściwym - Powrót lub przeniesienie miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego w okresie choroby lub macierzyństwa - Konieczność udania się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania tam odpowiedniej opieki

1. Pracownik, który spełnia warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego w celu uzyskania prawa do świadczeń, z uwzględnieniem, w danym przypadku, przepisów art. 18 oraz:

- a) którego stan wymaga natychmiastowego udzielenia świadczeń w trakcie pobytu na terytorium innego Państwa Członkowskiego, albo

- b) który, po uzyskaniu prawa do świadczeń udzielanych na rachunek instytucji właściwej, uzyskał zgodę tej instytucji na powrót na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie zamieszkuje lub na przeniesienie swojego miejsca zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego, albo
- c) któremu instytucja właściwa udzieliła zgody na udanie się na terytorium innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania tam odpowiedniej opieki, właściwej w jego stanie, jest uprawniony:
 - (i) do świadczeń rzeczowych udzielanych przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania na rachunek instytucji właściwej, zgodnie z stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony, przy czym okres udzielania świadczeń jest określany przez ustawodawstwo państwa właściwego;
 - (ii) do świadczeń pieniężnych wypłacanych przez instytucję właściwą zgodnie stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej instytucji, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

2. Udzielenia zgody wymaganej zgodnie z ust. 1 lit. b) można odmówić jedynie w przypadku, gdy zostanie ustalone, że przeniesienie się zainteresowanego może ujemnie wpłynąć na stan jego zdrowia lub przebieg prowadzonego leczenia.

Udzielenia zgody wymaganej na podstawie ust. 1 lit. c) nie można odmówić, jeżeli zabiegi znajdują się wśród świadczeń przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje zainteresowany.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do członków rodziny pracownika w odniesieniu do świadczeń rzeczowych.

4. Fakt stosowania do pracownika z przepisów ust. 1 nie wpływa na prawo członków rodziny do uzyskania świadczeń.

Artykuł 23

Ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewidują, że ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych opiera się na średnim wynagrodzeniu, ustala to średnie wynagrodzenie wyłącznie na podstawie stwierdzonych zarobków osiągniętych w okresach ubezpieczenia, spełnionych na podstawie tego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych opiera się na wynagrodzeniu zryczałtowanym, bierze wyłącznie pod uwagę wynagrodzenie zryczałtowane lub, w odpowiednim przypadku, średnią zryczałtowanych wynagrodzeń, odpowiadającą okresom ubezpieczenia, spełnionym na podstawie tego ustawodawstwa.

3. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że wysokość świadczeń pieniężnych zależy od liczby członków rodziny, bierze również pod uwagę członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali oni na terytorium Państwa właściwego.

Artykuł 24

Świadczenia rzeczowe o znacznej wartości

1. Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego przyznała pracownikowi lub członkowi jego rodziny prawo do protezy, sprzętu dużych rozmiarów lub prawo do innych świadczeń rzeczowych o znacznej wartości, zanim został on objęty ubezpieczeniem w instytucji innego Państwa Członkowskiego, to przysługują mu świadczenia na koszt pierwszej instytucji, nawet jeżeli świadczenia te zostały faktycznie udzielone w chwili, kiedy ten pracownik był już ubezpieczony w drugiej instytucji.

2. Komisja Administracyjna ustala wykaz świadczeń, do których stosują się przepisy ust. 1.

Sekcja 3

Bezrobotni oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 25

1. Bezrobotnemu, do którego stosują się przepisy art. 69 ust. 1 lub art. 71 ust. 1 lit. b) (ii) zdanie drugie, oraz który spełnia warunki przewidziane przez ustawodawstwo Państwa właściwego dla przyznania prawa do świadczeń rzeczowych i pieniężnych, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 18, przysługują przez okres przewidziany w przepisach art. 69 ust. 1 lit. c):

- a) świadczenia rzeczowe, przyznawane na rachunek instytucji właściwej przez instytucję Państwa Członkowskiego, w którym poszukuje zatrudnienia, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę ostatnią instytucję, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony;
- b) świadczenia pieniężne, wypłacane przez instytucję właściwą, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją Państwa Członkowskiego, w którym bezrobotny poszukuje zatrudnienia, świadczenia mogą być udzielane przez tę instytucję na rachunek instytucji pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego. Zasiłków dla bezrobotnych przewidzianych w przepisach art. 69 ust. 1, nie przyznaje się przez okres pobierania świadczeń pieniężnych.

2. Bezrobotnemu, do którego stosują się przepisy art. 71 ust. 1 lit. a) (ii) lub lit. b) (ii) zdanie pierwsze, przysługują świadczenia rzeczowe i pieniężne, zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, terytorium którego zamieszkuje, tak jak gdyby podlegał temu ustawodawstwu w okresie ostatniego zatrudnienia, z uwzględnieniem, w odpowiednim

przypadku, przepisów art. 18; świadczenia te udzielane są na rachunek instytucji kraju zamieszkania.

3. W przypadku, gdy bezrobotny spełnia warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na którym spoczywa ciężar udzielania zasiłków dla bezrobotnych, do przyznania prawa do świadczeń rzeczowych, z uwzględnieniem, w danym przypadku, przepisów art. 18, to członkom rodziny bezrobotnego przysługują te świadczenia niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkują lub przebywają. Świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem na rachunek instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, na którym spoczywa ciężar zasiłków dla bezrobotnych.

4. Bez uszczerbku dla jakichkolwiek przepisów ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zezwalających na przyznawanie świadczeń w razie choroby przez okres dłuższy, okres przewidziany w ust.1, może w przypadku siły wyższej zostać przedłużony przez instytucję właściwą, w granicach ustalonych przez stosowane przez nią ustawodawstwo.

Sekcja 4

Osoby ubiegające się o emeryturę lub rentę oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 26

Prawo do świadczeń rzeczowych w przypadku ustania prawa do świadczeń od instytucji ostatnio właściwej

1. Pracownikowi, członkom jego rodziny oraz osobom pozostałym przy życiu po zmarłym pracowniku, którzy w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie emerytury lub renty tracą prawo do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, które było ostatnio właściwe, przysługują jednak z tych świadczeń na podstawie następujących warunków: świadczenia rzeczowe udzielane są zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, terytorium którego zainteresowany lub zainteresowani zamieszkują, o ile mieli do nich prawo na podstawie tego ustawodawstwa lub mieliby to prawo z tytułu ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, gdyby zamieszkiwali na terytorium tego Państwa, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 18.

2. Ubiegający się o emeryturę lub rentę, którego prawo do świadczeń rzeczowych wynika z ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, które zobowiązuje zainteresowanego do samodzielnego opłacania składek na ubezpieczenie na wypadek choroby w okresie rozpatrywania wniosku o przyznanie emerytury, traci prawo do świadczeń rzeczowych po upływie drugiego miesiąca, za który nie uiścił należnych składek.

3. Świadczenia rzeczowe, udzielane na podstawie przepisów ust. 1, ciążą na instytucji, która, zgodnie z przepisami ust. 2, pobrała składki; w przypadku, gdy nie są opłacane składki zgodnie z przepisami ust. 2, instytucja, na której ciążą świadczenia rzeczowe, po ustaleniu wysokości emerytury lub renty na podstawie przepisów art. 28, zwraca instytucji miejsca zamieszkania kwotę stanowiącą równowartość udzielonych świadczeń.

Sekcja 5

Emeryci i renciści oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 27

Emerytury lub renty należne na podstawie ustawodawstwa kilku Państw Członkowskich, gdy prawo do świadczeń rzeczowych przysługuje w państwie miejsca zamieszkania

Emeryt lub rencista, który jest uprawniony do świadczeń na podstawie ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich, w tym państwa właściwego, na którego terytorium zamieszkuje i który jest uprawniony do świadczeń rzeczowych na podstawie prawa ostatniego z tych państw, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, przepisy art. 18 oraz załącznika V, jak i członkowie jego rodziny, otrzymują te świadczenia od instytucji miejsca zamieszkania i na rachunek tej instytucji, tak jak gdyby zainteresowany pobierał emeryturę lub rentę należną zgodnie z ustawodawstwem jedynie tego ostatniego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 28

Emerytury lub renty należne na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw, gdy prawo do świadczeń nie przysługuje w państwie miejsca zamieszkania

1. Emeryt lub rencista, który jest uprawniony do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub na podstawie ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich, który nie ma prawa do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, terytorium którego zamieszkuje, otrzymuje jednak te świadczenia dla siebie i dla członków swojej rodziny, o ile miałby do tego prawo na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub co najmniej jednego z Państw Członkowskich właściwego w sprawie emerytury, uwzględniając, w danym przypadku, przepisy art. 18 i załącznika V, jeżeli zamieszkiwał na terytorium danego państwa. Świadczenia te udzielane są na rachunek instytucji, określonej w ust. 2, przez instytucję miejsca zamieszkania, tak jak gdyby zainteresowany otrzymywał emeryturę lub rentę na podstawie ustawodawstwa Państwa, na terytorium którego zamieszkuje oraz tak jakby miał prawo do świadczeń rzeczowych.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, ciężar świadczeń rzeczowych spoczywa na instytucji określonej zgodnie z następującymi zasadami:

- a) jeżeli uprawniony ma prawo do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa jednego Państwa Członkowskiego, ich ciężar spoczywa na instytucji właściwej tego państwa;
- b) jeżeli uprawniony ma prawo do wymienionych świadczeń na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, ciężar ich spoczywa na instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu uprawniony podlegał najdłużej; w przypadku, gdy stosowanie tej zasady spowodowałoby nałożenie ciężaru świadczeń na kilka instytucji, ciężar ten spoczywa na tej z wymienionych instytucji, której ustawodawstwu uprawniony podlegał ostatnio.

Artykuł 29

Miejsce zamieszkania członków rodziny w państwie innym niż to, w którym zamieszkuje uprawniony - przeniesienie miejsca zamieszkania do państwa, w którym zamieszkuje uprawniony

1. Członkowie rodziny emeryta lub rencisty, uprawnionego na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub, któremu świadczenie przysługuje na podstawie ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym zamieszkuje uprawniony, korzystają ze świadczeń rzeczowych, tak jak gdyby uprawniony zamieszkiwał to same, co oni terytorium, o ile miałby on prawo do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego. Świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny, zgodnie ze stosowanymi przez nią ustawodawstwem, na rachunek instytucji miejsca zamieszkania uprawnionego.
2. Członkowie rodziny, określani w ust. 1, przenoszący swoje miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje uprawniony do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, otrzymują świadczenia, nawet jeżeli uzyskiwali już świadczenia z tytułu tego samego w przypadku choroby lub macierzyństwa przed przeniesieniem miejsca swojego zamieszkania.

Artykuł 30

Świadczenia rzeczowe o znacznej wartości

Przepisy art. 24 stosuje się odpowiednio do emerytów lub rencistów.

Artykuł 31

Pobyt uprawnionego i/lub członków jego rodziny w państwie innym niż to, w którym mają miejsce zamieszkania

Emerytowi lub renciście, który jest uprawniony do świadczenia na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, lub któremu świadczenia przysługują zgodnie z ustawodawstwem dwóch lub kilku Państw Członkowskich, który ma prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa jednego z tych Państw Członkowskich, jak i członkom jego rodziny, którzy przebywają na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym zamieszkują, przysługują świadczenia w Państwie Członkowskim pobytu innymi niż państwo, w którym zamieszkują. Świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca pobytu zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, na rachunek instytucji miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty.

Artykuł 32

Przepisy szczególne dotyczące przejęcia świadczeń udzielanych byłym pracownikom przygranicznym, członkom rodzin lub osobom, które pozostały przy życiu

Ciężar świadczeń udzielanych na podstawie art. 27 emerytom lub rencistom byłym pracownikom przygranicznym lub osobom pozostałym przy życiu po śmierci pracownika przygranicznego, , jak również członkom ich rodzin na podstawie przepisów art. 27 lub 31, rozkłada się po połowie między instytucję miejsca zamieszkania uprawnionego i instytucję, w

której był ostatnio ubezpieczony, o ile pracował jako pracownik przygraniczny przez trzy miesiące w okresie bezpośrednio poprzedzającym dzień, w którym uzyskał prawo do emerytury lub do renty lub w dniu jego śmierci.

Artykuł 33

Składki obciążające emerytów lub rencistów

Institucja Państwa Członkowskiego zobowiązana do wypłacania emerytury lub renty, która stosuje ustawodawstwo przewidujące potrącanie składek od emerytów lub rencistów, z tytułu świadczeń rzeczowych, uprawniona jest do dokonywania tych potrąceń, których wysokość ustalana jest zgodnie z wymienionym ustawodawstwem, z emerytury lub renty należnej od niej, o ile świadczenia udzielane zgodnie z art. 27-29 i 31-32, obciążają instytucję wymienionego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 34

Przepisy ogólne

Art. 27-33 nie mają zastosowania do emeryta lub rencisty ani do członków jego rodziny, którzy mają prawo do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, z tytułu wykonywania działalności zawodowej lub handlowej. W takim przypadku, w celu stosowania przepisów niniejszego rozdziału, zainteresowanego uważa się za pracownika lub członka rodziny pracownika.

Sekcja 6

Przepisy różne

Artykuł 35

System mający zastosowanie w przypadku istnienia wielu systemów w państwie zamieszkania lub pobytu - Choroba uprzednio istniejąca - Maksymalny okres udzielania świadczeń

1. Jeżeli ustawodawstwo państwa pobytu lub zamieszkania przewiduje więcej systemów ubezpieczenia w razie choroby lub macierzyństwa, stosuje się na podstawie przepisów art. 19, art. 21 ust. 1, art. 22, 25, 26, art. 28 ust. 1, art. 29 ust. 1 lub art. 31 przepisy systemu, któremu podlegają robotnicy przemysłu stalowego. Jednakże, jeżeli to ustawodawstwo przewiduje szczególny system dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw równorzędnych, przepisy tego systemu stosuje się do tej grupy pracowników i członków ich rodzin, o ile instytucja miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania, do której się zwracają, jest instytucją właściwą do stosowania tego systemu.

2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie świadczeń od warunku dotyczącego przyczyny choroby, warunku tego nie stosuje się do pracowników ani do członków ich rodzin, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkują.

3. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego ustala maksymalny okres, w którym udzielane są świadczenia, instytucja stosująca te przepisy może uwzględnić, w odpowiednim przypadku, okres, w czasie którego świadczenia były już udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego w tym samym przypadku choroby lub macierzyństwa.

Sekcja 7

Zwroty między instytucjami

Artykuł 36

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 32 świadczenia rzeczowe udzielane przez instytucję Państwa Członkowskiego na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego, na podstawie przepisów niniejszego rozdziału, podlegają zwrotowi w całości..

2. Zwroty określone w ust. 1, są ustalane i dokonywane zgodnie z procedurą przewidzianą przez rozporządzenie wykonawcze, określone w art. 98, na podstawie udokumentowanych rzeczywistych wypłat albo na podstawie ryczałtu.

W tym ostatnim przypadku ryczałty te powinny zapewniać zwrot kwot możliwie najbliższych rzeczywiście poniesionym wydatkom.

3. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw mogą przewidzieć inne sposoby dokonywania zwrotów lub zrezygnować z dokonywania jakichkolwiek zwrotów między instytucjami podlegającymi ich właściwości.

ROZDZIAŁ 2

INWALIDZTWO

Sekcja 1

Pracownicy podlegający wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którym wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia

Artykuł 37

Przepisy ogólne

1. Pracownik, który podlegał kolejno lub na przemian ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich i który spełnił okresy ubezpieczenia wyłącznie na podstawie ustawodawstwa, zgodnie z którymi kwota świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia, korzysta ze świadczeń zgodnie z przepisami art. 39. Artykuł ten nie dotyczy podwyżek emerytury lub dodatków na dzieci, które przyznaje się zgodnie z przepisami rozdziału 8.

2. Załącznik III wymienia, w odniesieniu do każdego zainteresowanego Państwa Członkowskiego, ustawodawstwo obowiązujące na jego terytorium określone w ust. 1.

Artykuł 38

Zliczanie okresów ubezpieczeń

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów ubezpieczenia uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie ustawodawstw wszystkich innych Państw Członkowskich, jak gdyby chodziło o okresy spełnione na podstawie stosowanych przez nią ustawodawstwa.
2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie niektórych świadczeń od warunku, by okresy ubezpieczenia spełnione zostały wyłącznie w zawodzie podlegającym systemowi szczególnemu, lub, w odpowiednim przypadku, w okresie wykonywania określonego zatrudnienia, okresy spełnione z uwzględnieniem ustawodawstwa innych Państw Członkowskich są zaliczane, do celów przyznawania tych świadczeń, jedynie w przypadku, gdy zostały spełnione w ramach odpowiedniego systemu, lub w przypadku braku takiego systemu, w tym samym zawodzie, lub w danym przypadku, w okresie wykonywania takiego samego zatrudnienia. Jeżeli, uwzględniając tak spełnione okresy, zainteresowany nie spełnia warunków wymaganych do korzystania z wymienionych świadczeń, okresy te są uwzględniane, do celów przyznania świadczeń z tytułu systemu powszechnego, lub w przypadku jego braku, z tytułu systemu stosowanego do robotników i urzędników, zależnie od przypadku, pod warunkiem, że zainteresowany podlegał któremuś z tych systemów.

Artykuł 39

Ustalanie wysokości świadczeń

1. Instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo było właściwe w chwili, gdy wystąpiła niezdolność do pracy, po której nastąpiło inwalidztwo, ustala zgodnie z tymi ustawodawstwem, czy zainteresowany spełnia warunki dla nabycia prawa do świadczeń, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38.
2. Osoba, która spełnia warunki określone w ust. 1, uzyskuje świadczenia wyłącznie od wymienionej instytucji, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.
3. Osobie, która nie spełnia warunków określonych w ust. 1ust. 1, przysługują świadczenia, do których jest jeszcze uprawniona na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38.
4. Jeżeli ustawodawstwo właściwe na mocy ust. 2 lub 3, przewiduje, że kwota świadczeń ustalana jest z uwzględnieniem istnienia członków rodziny innych niż dzieci, instytucja właściwa bierze również pod uwagę tych członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali oni na terytorium Państwa właściwego.

Sekcja 2

Pracownicy podlegający wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którymi wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa zależy od długości okresów ubezpieczenia, albo ustawodawstwu podobnego rodzaju i ustawodawstwu rodzaju określonego w sekcji 1

Artykuł 40

Przepisy ogólne

1. Pracownik, który podlegał kolejno lub przemiennie ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich, z których co najmniej jedno nie było ustawodawstwem rodzaju określonego w przepisach art. 37 ust. 1, korzysta ze świadczeń zgodnie z przepisami rozdziału 3, które stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem przepisów ust. 3.
2. Jednakże pracownik, którego dotknęła niezdolność do pracy, po której następuje inwalidztwo w okresie podlegania ustawodawstwu wymienionemu w załączniku III, korzysta ze świadczeń, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 1, pod dwoma warunkami:
 - spełnia warunki wymagane przez to ustawodawstwo lub przez inne ustawodawstwo tego samego rodzaju, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38, ale bez konieczności uwzględniania okresów ubezpieczenia spełnionych z uwzględnieniem ustawodawstwa niewymienionych w załączniku III, oraz
 - nie spełnia warunków wymaganych do powstania prawa do świadczeń z tytułu inwalidztwa na podstawie ustawodawstwa niewymienionych w załączniku III.
3. Decyzja podjęta przez instytucję Państwa Członkowskiego dotycząca stopnia inwalidztwa wnioskującego wiąże instytucje innych zainteresowanych Państw Członkowskich, pod warunkiem, że zgodność między ustawodawstwami tych Państw w sprawie warunków odnoszących się do stopni inwalidztwa jest potwierdzona w załączniku IV.

Sekcja 3

Pogłębienie się stanu inwalidztwa

Artykuł 41

1. W razie pogłębienia się stanu inwalidztwa, z powodu którego pracownik korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa tylko jednego Państwa Członkowskiego, stosuje się następujące przepisy:
 - a) jeżeli zainteresowany, od chwili gdy korzysta ze świadczeń, nie podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego Państwa zobowiązana jest do przyznania świadczeń, z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez nią;
 - b) jeżeli zainteresowany, od chwili gdy korzysta ze świadczeń, podlegał ustawodawstwu jednego lub kilku innych Państw Członkowskich, świadczenia są mu przyznawane z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa, zgodnie z przepisami określonymi w art. 37 ust. 1 lub w art. 40 ust. 1 lub 2, w zależności od przypadku;
 - c) jeżeli całkowita kwota świadczenia lub świadczeń należnych, zgodnie z lit. b) jest niższa od kwoty świadczenia, które zainteresowany otrzymywał na koszt instytucji

wcześniej zobowiązanej do wypłaty świadczeń, to instytucja ta jest zobowiązana do wypłaty dodatku stanowiącego różnicę między wspomnianymi kwotami;

- d) jeżeli, w przypadku określonym w lit. b), instytucją właściwą dla rozpatrzenia sprawy początkowej niezdolności do pracy jest instytucja niderlandzka oraz jeżeli:
- (i) schorzenie, które spowodowało pogłębienie się stanu, jest takie samo jak to, które dało podstawę do przyznania świadczeń na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego,
 - (ii) schorzenie jest chorobą zawodową w rozumieniu ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany podlegał ostatnio i które daje prawo do wypłaty dodatku, określonego w art. 60 ust. 1 lit. b), oraz
 - (iii) ustawodawstwo lub ustawodawstwa, którym zainteresowany podlegał od chwili, kiedy korzystał ze świadczeń są ustawodawstwem lub ustawodawstwami, określonymi w załączniku III,

instytucja niderlandzka wypłaca nadal, po pogłębieniu się stanu inwalidztwa, świadczenie początkowe, a wysokość świadczenia należnego na podstawie ustawodawstwa ostatniego Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany podlegał, jest pomniejszana o kwotę świadczenia niderlandzkiego;

- e) jeżeli w przypadku, określonym pod lit. b), zainteresowany nie jest uprawniony do świadczeń udzielanych na koszt instytucji innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego państwa zobowiązana jest do przyznania świadczeń, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa oraz w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38.

2. W przypadku pogłębienia się stanu inwalidztwa, z powodu którego pracownik korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, świadczenia są mu przyznawane, z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 1.

Sekcja 4

Wznowienie wypłaty świadczeń po ich zawieszeniu lub zniesieniu - Zamiana świadczeń z tytułu inwalidztwa na świadczenia z tytułu starości

Artykuł 42

Określenie instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń w przypadku wznowienia udzielania świadczeń z tytułu inwalidztwa

1. Jeżeli po zawieszeniu świadczeń należy ich udzielanie ma być wznowione, zapewnia je instytucja lub instytucje, które były zobowiązane do udzielania tych świadczeń w chwili ich zawieszenia, bez uszczerbku dla przepisów art. 43.

2. Jeżeli po zawieszeniu udzielania świadczeń, stan zainteresowanego uzasadnia przyznanie nowych świadczeń, przyznawane są one zgodnie z przepisami art. 37 ust. 1 lub w

art. 40 ust. 1 lub 2, zależnie od przypadku.

Artykuł 43

Zamiana świadczeń z tytułu inwalidztwa na świadczenia z tytułu starości

1. Świadczenia z tytułu inwalidztwa zamienia się, w odpowiednim przypadku, na świadczenia z tytułu starości, na warunkach przewidzianych przez ustawodawstwo lub ustawodawstwo, na podstawie których zostały one przyznane oraz zgodnie z przepisami rozdziału 3.
2. Każda instytucja zobowiązana do udzielania świadczeń z tytułu inwalidztwa na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, kontynuuje wypłacanie osobie pobierającej świadczenie z tytułu inwalidztwa, która uprawniona jest do ubiegania się o przyznanie świadczenia z tytułu starości na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 49, świadczeń z tytułu inwalidztwa, do których zainteresowany ma prawo na podstawie stosowanego przez tę instytucję ustawodawstwa, aż do chwili, gdy przepisy ust. 1 będą stosować się do tej instytucji.
3. Jednakże w przypadku określonym w ust. 2, świadczenia z tytułu inwalidztwa ustalane są zgodnie z przepisami art. 39, instytucja, która zobowiązana do tych świadczeń, może stosować przepisy art. 49 ust. 1 lit a) tak jakby uprawniony do świadczeń spełnił warunki ustawodawstwa Państwa Członkowskiego dla nabycia prawa do świadczeń z tytułu starości, przez zastąpienie teoretycznej kwoty określonej na podstawie art. 46 ust. 2 lit. a), kwotą świadczenia z tytułu inwalidztwa należnego od wspomnianej instytucji.

ROZDZIAŁ 3

STAROŚĆ I ŚMIERĆ (EMERYTURY I RENTY RODZINNE)

Artykuł 44

Przepisy ogólne dotyczące ustalania świadczeń dla pracownika, który podlegał ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich

1. Prawa do świadczeń pracownika, który podlegał ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich oraz osób pozostałych przy życiu są ustalane zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału.
2. Z zastrzeżeniem przepisów art. 49 ustalanie uprawnień w rozumieniu wszystkich ustawodawstw, którym podlegał pracownik, musi rozpocząć się z chwilą wniesienia wniosku przez zainteresowanego. Odstępuje się od tej zasady, jeżeli zainteresowany wyraźnie wystąpi o odroczenie ustalenia prawa do świadczeń z tytułu starości, do których byłby uprawniony na podstawie ustawodawstw jednego lub kilku Państw Członkowskich i o ile okresów spełnionych na podstawie tych ustawodawstw nie bierze się pod uwagę w celu nabycia prawa do świadczeń w innym Państwie Członkowskim.
3. Niniejszy rozdział nie dotyczy ani podwyżek, ani dodatków do emerytur na dzieci, ani rent sierocych, które są przyznawane zgodnie z przepisami rozdziału 8.

Artykuł 45

Uwzględnianie okresów ubezpieczenia spełnionych z uwzględnieniem ustawodawstwa, którym pracownik podlegał w celu nabycia, zachowania lub odzyskania prawa do świadczeń

1. Instytucja Państwa Członkowskiego, której ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów ubezpieczenia, bierze pod uwagę, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia spełnionego z uwzględnieniem ustawodawstwa każdego Państwa Członkowskiego tak jak gdyby chodziło o okresy spełnione z uwzględnieniem stosowanych przez nią ustawodawstwa.

2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie niektórych świadczeń od warunku dotyczącego spełnienia okresów ubezpieczenia wyłącznie w zawodzie objętym ubezpieczeniem w systemie szczególnym lub, w odpowiednim przypadku, w określonym rodzaju zatrudnienia, okresy spełnione z uwzględnieniem ustawodawstw innych Państw Członkowskich zaliczone są, do celów przyznania tych świadczeń, jedynie wtedy, gdy zostały spełnione w ramach odpowiedniego systemu, lub w przypadku jego braku, w tym samym zawodzie lub w tym samym rodzaju zatrudnienia. Jeżeli po uwzględnieniu tak spełnionych okresów zainteresowany nie spełnia warunków wymaganych dla otrzymania tych świadczeń, okresy te są uwzględniane do celów przyznania świadczeń z tytułu systemu powszechnego, lub w przypadku jego braku, z tytułu systemu mającego zastosowanie do robotników i urzędników, w zależności od przypadku.

3. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, uzależniające przyznanie niektórych świadczeń od warunku, by pracownik podlegający tym ustawodawstwom w chwili realizacji ryzyka, nie wymagają żadnych okresów ubezpieczenia do nabycia prawa ani do wyliczenia świadczeń, każdy pracownik, który przestał podlegać temu ustawodawstwu, jest, w celu stosowania przepisów niniejszego rozdziału, traktowany jakby ciągle podlegał temu ustawodawstwu w chwili realizacji ryzyka, o ile w tym czasie podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego lub, jeżeli to nie wystarczy, może wnioskować o świadczenia zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego. Jednakże ten ostatni warunek powinien być traktowany jako spełniony w przypadku określonym w art. 48 ust. 1.

Artykuł 46

Przyznawanie świadczeń

1. Jeżeli pracownik podlegał ustawodawstwu Państwa Członkowskiego i jeżeli spełnia warunki wymagane do przyznania świadczeń, bez konieczności zastosowania przepisów art. 45, właściwa instytucja tego Państwa Członkowskiego zgodnie z ustawodawstwem, które stosuje, ustala wysokość świadczeń odnoszącą się do długości okresów ubezpieczenia, uwzględnianych zgodnie z tym ustawodawstwem.

Ta instytucja zlicza także wysokość świadczeń, które otrzymanoby dzięki zastosowaniu zasad ustanowionych w ust. 2 lit. a)-b). Uwzględnia się kwotę wyższą.

2. Jeżeli pracownik podlegał ustawodawstwu Państwa Członkowskiego i spełnia warunki do przyznania świadczeń wyłącznie uwzględniając art. 45, właściwa instytucja Państwa Członkowskiego stosuje następujące zasady:

- a) instytucja właściwa ustala teoretyczną wysokość świadczenia, o które zainteresowany mógłby się ubiegać, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia, spełnione z uwzględnieniem ustawodawstw Państw Członkowskich, którym podlegał, zostały spełnione w danym Państwie Członkowskim na podstawie ustawodawstwa, które stosuje w dniu przyznania świadczenia. Jeżeli zgodnie z tymi ustawodawstwem, wysokość świadczenia nie zależy od długości okresów spełnionych, wysokość ta zostaje uznana za wysokość teoretyczną, określoną w niniejszej literze;
- b) instytucja właściwa ustala następnie rzeczywistą wysokość świadczenia na podstawie wysokości teoretycznej, określonej w lit. a), proporcjonalnie do długości okresów ubezpieczenia, spełnionych przed realizacją ryzyka na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, w stosunku do całkowitej długości okresów ubezpieczenia, spełnionych przed realizacją ryzyka na podstawie ustawodawstw wszystkich zainteresowanych Państw Członkowskich;
- c) jeżeli całkowita długość okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstw wszystkich zainteresowanych Państw Członkowskich przed realizacją ryzyka jest dłuższa niż maksymalny okres, wymagany przez ustawodawstwo jednego z tych Państw Członkowskich w celu otrzymania świadczeń w całości, instytucja właściwa tego państwa stosując przepisy niniejszego ustępu rozważa maksymalny okres zamiast długości całkowitej tych okresów;; ta metoda obliczania nie może skutkować obciążeniem instytucji kosztami świadczeń większymi niż świadczenia w całości przewidziane przez ustawodawstwo, które stosuje;
- d) procedury uwzględniania okresów, które nakładają się, w celu zastosowania zasad obliczania określonych w niniejszym ustępie ustanawia się w rozporządzeniu wykonawczym, określonym w art. 97.

3. Zainteresowany ma prawo do całkowitej sumy świadczeń, obliczonych zgodnie z przepisami ust. 1-2, w granicach najwyższej teoretycznej kwoty świadczeń, obliczonej zgodnie z ust. 2 lit. a).

Jeżeli kwota określona w poprzednim akapicie jest wyższa, każda instytucja stosująca ust. 1 dostosowuje swoje świadczenie poprzez kwotę odnoszącą się do proporcji, według której wysokość danego świadczenia ciąży na całości świadczeń ustalonych zgodnie z ust.1.

4. O ile w zakresie emerytur lub rent inwalidzkich, emerytur lub rent rodzinnych, kwota świadczeń należna od właściwych instytucji dwóch lub kilku Państw Członkowskich, na podstawie postanowień wielostronnej konwencji o zabezpieczeniu społecznym, określonej w przepisach art. 6 lit. b), nie jest wyższa od kwoty, która byłaby należna od tych Państw Członkowskich na podstawie ust. 1-3, zainteresowany korzysta z przepisów niniejszego rozdziału.

Artykuł 47

Przepis dodatkowe dotyczące obliczania świadczeń

1. W celu obliczenia teoretycznej kwoty, o której mowa w art. 46 ust. 2 obowiązują następujące zasady:

- a) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest na podstawie przeciętnego wynagrodzenia, przeciętnej składki lub przeciętnej podwyżki, lub na podstawie stosunku istniejącego, w okresach ubezpieczenia, między wynagrodzeniem brutto zainteresowanego, a średnią wynagrodzeń brutto wszystkich ubezpieczonych, z wyjątkiem praktykantów, ustala te średnie lub proporcjonalne wysokości jedynie na podstawie okresów ubezpieczenia na podstawie ustawodawstwa wymienionego Państwa lub wynagrodzenia brutto, uzyskanego przez zainteresowanego jedynie w tych okresach;
- b) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest na podstawie wysokości wynagrodzenia, składek lub podwyżek, ustala wynagrodzenia, składki lub podwyżki, które należy uwzględnić z tytułu okresów ubezpieczenia spełnionych na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich, na podstawie średniej wynagrodzeń, składek lub podwyżek, stwierdzonej w okresach ubezpieczenia spełnionych na podstawie ustawodawstwa stosowanych przez tę instytucję;
- c) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest na podstawie wynagrodzenia lub kwoty zryczałtowanej, przyjmuje, że wynagrodzenie lub kwota, jaką należy uwzględnić z tytułu okresów ubezpieczenia, spełnionych z na podstawie ustawodawstwa innych Państw Członkowskich, równa jest wynagrodzeniu lub kwocie zryczałtowanej lub , w odpowiednim przypadku, równa jest średniej wynagrodzeń lub kwot zryczałtowanych, odpowiadających okresom ubezpieczenia, spełnionym z uwzględnieniem ustawodawstwa stosowanych przez tę instytucję;
- d) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest, w odniesieniu do pewnych okresów, na podstawie wysokości wynagrodzeń, a w odniesieniu do innych okresów na podstawie wynagrodzenia lub kwoty zryczałtowanej, uwzględnia z tytułu okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstwa innych Państw Członkowskich, wynagrodzenia lub kwoty określone zgodnie z przepisami w lit. b) lub c), lub średnią tych wynagrodzeń i kwot, zależnie od przypadku; jeżeli w odniesieniu do wszystkich okresów spełnionych na podstawie ustawodawstwa stosowanych przez tę instytucję, ustalenie wysokości świadczeń opiera się na wynagrodzeniu lub kwocie zryczałtowanej, instytucja ta przyjmuje, że wynagrodzenie, jakie należy uwzględnić z tytułu okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich, jest równe wynagrodzeniu fikcyjnemu, odpowiadającemu temu wynagrodzeniu lub kwocie zryczałtowanej;

2. Przepisy ustawodawstwa danego Państwa Członkowskiego, dotyczące rewaloryzacji składników uwzględnianych w celu wyliczenia świadczeń, stosuje się do składników, w odpowiednim przypadku, jakie uwzględnia instytucja właściwa tego Państwa, zgodnie z przepisami ust. 1, z tytułu okresów ubezpieczenia lub zamieszkania spełnionych na podstawie ustawodawstwa innych Państw Członkowskich.

3. Jeżeli na podstawie ustawodawstwa danego Państwa Członkowskiego kwotę świadczeń ustala się uwzględniając istnienie członków rodziny innych niż dzieci, instytucja właściwa tego Państwa uwzględnia również tych członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali na terytorium Państwa właściwego.

Artykuł 48

Okresy ubezpieczenia krótsze niż jeden rok

1. Nie naruszając przepisów art. 46 ust. 2, jeżeli łączna długość okresów ubezpieczenia spełnionych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego nie osiąga jednego roku oraz uwzględniając wyłącznie te okresy, żadne prawo do świadczeń nie zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa, instytucja Państwa Członkowskiego nie jest zobowiązana do przyznania świadczeń z tytułu okresów spełnionych.

2. Instytucja właściwa innych zainteresowanych Państw Członkowskich uwzględnia okresy, określone w ust. 1, do celów stosowania przepisów art. 46 ust. 2 z wyjątkiem lit. b).

3. W przypadku, gdy stosowanie ust. 1 spowodowałoby zwolnienie ze zobowiązań wszystkich instytucji zainteresowanych Państw Członkowskich, świadczenia są przyznawane wyłącznie na podstawie ustawodawstwa ostatniego z tych państw, którego warunki są spełnione, tak jak gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia, spełnione i uwzględnione zgodnie z przepisami art. 45 ust. 1 i 2, zostały spełnione na podstawie ustawodawstwa tego państwa.

Artykuł 49

Ustalanie wysokości świadczeń w przypadku, gdy zainteresowany nie spełnia jednocześnie warunków ustanowionych przez wszystkie ustawodawstwa, na podstawie których zostały spełnione okresy ubezpieczenia

1. Jeżeli zainteresowany nie spełnia, w danej chwili, warunków wymaganych w celu udzielenia świadczeń, przewidzianych przez ustawodawstwa Państw Członkowskich, którym podlegał, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 45, a spełnia jedynie warunki jednego lub kilku spośród tych ustawodawstw, stosuje się następujące przepisy:

- a) każda z instytucji właściwych, stosująca ustawodawstwo, którego warunki są spełnione, ustala wysokość należnego świadczenia, zgodnie z przepisami art. 46;
- b) jednakże:
 - (i) jeżeli zainteresowany spełnia warunki wymagane przez co najmniej dwa ustawodawstwa i nie zachodzi potrzeba sumowania okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstwa, którego warunki nie są spełnione, okresy te nie są uwzględniane, dla celów stosowania przepisów art. 46 ust. 2;
 - (ii) jeżeli zainteresowany spełnia warunki wymagane przez tylko jedno ustawodawstwo i nie zachodzi potrzeba zliczenia okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstwa, którego warunki nie są spełnione,

wysokość należnego świadczenia jest ustalana, zgodnie z ustawodawstwem, którego warunki są spełnione i z uwzględnieniem jedynie okresów spełnionych na podstawie tego ustawodawstwa.

2. W przypadku określonym w ust. 1, świadczenie lub świadczenia na mocy jednego lub kilku odnośnych ustawodawstw, są z urzędu przedmiotem nowego ustalenia wysokości zgodnie z przepisami art. 46, w miarę jak zostają spełnione warunki wymagane przez jedno lub kilka innych ustawodawstw, którym podlegał zainteresowany, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku art. 45.

3. Ponownego ustalenia wysokości świadczeń dokonuje się z urzędu, zgodnie z przepisami ust. 1 i bez uszczerbku dla art. 40 ust. 2, gdy warunki wymagane przez jedno lub kilka ustawodawstw, o które chodzi, przestają być spełniane.

Artykuł 50

Przyznanie dodatku, jeżeli kwota świadczeń należnych na podstawie ustawodawstw różnych Państw Członkowskich nie osiąga minimum przewidzianego przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje uprawniony

Uprawniony do świadczeń, wobec którego zastosowano przepisy niniejszego rozdziału nie może w Państwie, terytorium którego zamieszkuje, i na podstawie ustawodawstwa, zgodnie z którymi należne jest mu świadczenie, otrzymać kwoty świadczenia niższej od kwoty minimalnego świadczenia ustalonej przez to ustawodawstwo za okres ubezpieczenia, równy wszystkim okresom uwzględnianym, w celu przyznawania świadczenia, zgodnie z przepisami artykułów poprzedzających. Instytucja właściwa tego Państwa wypłaca mu, jeśli to konieczne, przez cały okres pobytu na terytorium tego Państwa dodatek równy różnicy między kwotą świadczeń należnych na podstawie przepisów niniejszego rozdziału, a wysokością świadczenia minimalnego.

Artykuł 51

Rewaloryzacja i ponowne ustalenie wysokości świadczeń

1. Jeżeli z powodu wzrostu kosztów utrzymania, wahań poziomu wynagrodzeń lub czynników stanowiących przyczynę przystosowań, świadczenia należne od zainteresowanych Państw ulegają określonej zmianie procentowej lub kwotowej, to procent ten lub kwota musi być stosowana bezpośrednio do świadczeń ustalonych, zgodnie z przepisami art. 46, bez dokonywania ponownego ustalenia wysokości zgodnie z tym artykułem.

2. Natomiast w przypadku zmiany sposobu ustalania lub zasad ustalania wysokości świadczeń, dokonuje się ponownego ustalenia zgodnie z przepisami art. 46.

ROZDZIAŁ 4

WYPADKI PRZY PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

Sekcja 1

Prawo do świadczeń

Artykuł 52

Zamieszkanie w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe - Zasady ogólne

Pracownik, zamieszkujący terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, który uległ wypadkowi przy pracy lub zapadł na chorobę zawodową, korzysta w państwie w którym zamieszkuje:

- a) ze świadczeń rzeczowych udzielanych na rachunek instytucji właściwej przez instytucję miejsca zamieszkania, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony;
- b) ze świadczeń pieniężnych udzielanych przez instytucję właściwą, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą, a instytucją miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek instytucji pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

Artykuł 53

Pracownicy przygraniczni - zasada szczególna

Pracownik przygraniczny może uzyskać świadczenia również na terytorium państwa właściwego. Świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby pracownik w nim zamieszkiwał.

Artykuł 54

Pobyt lub przeniesienie miejsca zamieszkania do państwa właściwego

1. Pracownik określony w art. 52, który przebywa na terytorium państwa właściwego, korzysta ze świadczeń, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, nawet jeżeli korzystał już ze świadczeń przed swym pobytom. Niniejszego przepisu nie stosuje się do pracownika przygranicznego.
2. Pracownik określony w art. 52, który przenosi miejsce swojego zamieszkania na terytorium państwa właściwego, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, nawet jeżeli korzystał już ze świadczeń przed przeniesieniem swojego miejsca zamieszkania.

Artykuł 55

Pobyt poza państwem właściwym - Powrót lub przeniesienie miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego po wypadku lub chorobie zawodowej - Konieczność udania się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania właściwej opieki

1. Pracownik, który uległ wypadkowi przy pracy lub zapadł na chorobę zawodową:

- a) który przebywa na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, albo
- b) który po uzyskaniu prawa do świadczeń udzielanych na koszt instytucji właściwej, uzyska zgodę tej instytucji na powrót na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje lub na przeniesienie swojego miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego, albo
- c) któremu instytucja właściwa udzieliła zgody na udanie się na terytorium innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania zabiegów, właściwych w jego stanie zdrowia,

jest uprawniony:

- (i) do świadczeń rzeczowych udzielanych na rachunek instytucji właściwej przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony; jednakże okres udzielania świadczeń jest określony przez ustawodawstwo państwa właściwego;
- (ii) do świadczeń pieniężnych wypłacanych przez instytucję właściwą, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą, a instytucją miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej instytucji, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

2. Zgody wymaganej na podstawie ust. 1 lit. b), można odmówić jedynie w przypadku, gdy zostanie ustalone, że przeniesienie się zainteresowanego może pogorszyć stan jego zdrowia lub stosowane leczenie.

Zgody wymaganej na podstawie ust. 1 lit. c) nie można odmówić, jeżeli udzielenie zabiegów leczniczych, o które chodzi, nie jest możliwe na terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkuje zainteresowany.

Artykuł 56

Wypadek w drodze do lub z pracy

Wypadek zaistniały w drodze do lub z pracy, który nastąpił na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, uważa się za wypadek, który nastąpił na terytorium państwa właściwego.

Artykuł 57

Świadczenia w razie choroby zawodowej, jeżeli zainteresowany narażony był na takie samo ryzyko w kilku Państwach Członkowskich

1. Jeżeli osoba, która zapadła na chorobę zawodową, wykonywała z uwzględnieniem ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich pracę, która poprzez swój charakter mogła spowodować tę chorobę, świadczenia, o które ta osoba lub osoby pozostałe przy życiu po jej śmierci mogą się ubiegać, przyznawane są wyłącznie na podstawie ustawodawstwa

ostatniego z tych państw, którego warunki są spełnione, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów ust. 2 i 3.

2. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zależy od spełnienia warunku, by dana choroba została po raz pierwszy stwierdzona przez lekarza na terytorium tego państwa, warunek ten uważa się za spełniony, o ile wymieniona choroba została stwierdzona po raz pierwszy na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

3. W przypadku sklerogennej pylicy płuc, stosuje się następujące przepisy:

- a) jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zależy od spełnienia warunku, by dana choroba została stwierdzona w określonym terminie po zaprzestaniu wykonywania ostatniej pracy mogącej spowodować tę chorobę, instytucja właściwa tego państwa ustalając, kiedy była wykonywana ta ostatnia praca, uwzględnia, w koniecznym zakresie, prace o tym samym charakterze wykonywane z na podstawie ustawodawstwa każdego innego państwa, tak jak gdyby były one wykonywane z uwzględnieniem ustawodawstwa pierwszego państwa;
- b) jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zależy od tego, czy praca mogąca spowodować tę chorobę była wykonywana przez pewien określony okres, instytucja właściwa tego państwa uwzględnia, w koniecznym zakresie, okresy w trakcie których praca taka była wykonywana na podstawie ustawodawstwa każdego innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby była ona wykonywana na podstawie ustawodawstwa pierwszego państwa;
- c) ciężar świadczeń pieniężnych, w tym rent, dzielony jest między instytucje właściwe Państw Członkowskich, na terytoriach których dana osoba wykonywała pracę mogącą spowodować tę chorobę. Podział ten dokonywany jest proporcjonalnie do długości okresów ubezpieczenia na wypadek starości, spełnionych na podstawie ustawodawstw każdego z tych państw, w stosunku do łącznej długości okresów ubezpieczenia emerytalnego w chwili, gdy podjęto wypłatę świadczeń.

4. Na wniosek Komisji, Rada określa jednomyślnie choroby zawodowe, w odniesieniu do których zostaje rozszerzone stosowanie ust. 3.

Artykuł 58

Ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych na podstawie przeciętnego wynagrodzenia, ustala ich wysokość wyłącznie na podstawie wynagrodzeń uzyskanych w trakcie okresów spełnionych na podstawie wymienionego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych opiera się na wynagrodzeniu zryczałtowanym, określa je wyłącznie na podstawie w odpowiednim przypadku, średniej wynagrodzeń zryczałtowanych, za okresy spełnione na podstawie tego ustawodawstwa.

3. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że wysokość świadczeń pieniężnych zmienia się w zależności od liczby członków rodziny, bierze również pod uwagę tych członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali na terytorium właściwego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 59

Koszty przewozu osoby, która uległa wypadkowi przy pracy, lub która zapadła na chorobę zawodową

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ponoszenie kosztów przewozu osoby, która uległa wypadkowi przy pracy, lub która zapadła na chorobę zawodową do miejsca zamieszkania albo do szpitala, ponosi koszty przewozu do odpowiedniego miejsca na terytorium innego Państwa Członkowskiego, w którym osoba zamieszkuje, pod warunkiem, że instytucja wyraziła wstępną zgodę na ten przewóz, uwzględniając uzasadniające go powody. Zgoda ta nie jest wymagana w przypadku, gdy chodzi o pracownika przygranicznego.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ponoszenie kosztów przewozu zwłok ofiary do miejsca pochówku, ponosi koszty przewozu do odpowiedniego miejsca na terytorium innego Państwa Członkowskiego, w którym osoba zamieszkiwała w chwili wypadku, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

Sekcja 2

Pogłębienie się choroby zawodowej, z tytułu której wypłacane jest odszkodowanie

Artykuł 60

1. W przypadku pogłębienia się choroby zawodowej, z powodu której pracownik otrzymał lub otrzymuje odszkodowanie na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, stosuje się następujące przepisy:

- a) jeżeli pracownik od czasu, kiedy korzysta ze świadczeń, nie wykonywał na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego pracy zawodowej, mogącej spowodować lub pogłębić daną chorobę, instytucja właściwa pierwszego państwa obowiązana jest ponosić koszty świadczeń, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem;
- b) jeżeli pracownik, od czasu kiedy korzysta ze świadczeń, wykonywał taką na podstawie ustawodawstwa obowiązującego w innym Państwie Członkowskim, instytucja właściwa pierwszego Państwa Członkowskiego zobowiązana jest ponosić koszty świadczeń nie uwzględniając pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanymi przez nią ustawodawstwem. Instytucja właściwa drugiego Państwa Członkowskiego przyznaje zainteresowanemu dodatek, którego wysokość jest równa różnicy między wysokością świadczeń należnych po pogłębieniu się choroby zawodowej, a wysokością tych świadczeń, które należałyby się przed pogłębieniem się choroby zawodowej, zgodnie ze

stosowanym przez nią ustawodawstwem, jeżeli dana choroba wystąpiła na terenie tego Państwa Członkowskiego stosownie do ustawodawstwa tego państwa;

- c) jeżeli w przypadku, określonym w lit. b), pracownik, cierpiący na sklerogenną pylicę płuc lub na inną chorobę, określoną, zgodnie z przepisami art. 57 ust. 4, nie ma prawa do świadczeń na podstawie ustawodawstwa drugiego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego państwa jest obowiązana do udzielania świadczeń, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże instytucja właściwa drugiego Państwa Członkowskiego ponosi ciężar różnicy między wysokością świadczeń pieniężnych, w tym również rent należnych od instytucji właściwej pierwszego Państwa Członkowskiego, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, a wysokością świadczeń, które były należne przed pogłębieniem się choroby zawodowej.

2. W przypadku pogłębienia się choroby zawodowej, które dało podstawę do zastosowania przepisów art. 57 ust. 3 lit. c) stosuje się następujące przepisy:

- a) instytucja właściwa, która przyznała świadczenia na podstawie przepisów art. 57 ust. 1 zobowiązana jest udzielać świadczeń, z uwzględnieniem tego pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie z przepisami stosowanego przez nią ustawodawstwa;
- b) ciężar świadczeń pieniężnych, w tym rent, pozostaje podzielony między instytucje, które uczestniczyły w kosztach świadczeń poprzednio udzielanych, zgodnie z przepisami art. 57 ust. 5. Jednakże, jeżeli poszkodowany ponownie wykonywał pracę, która mogła spowodować lub pogłębić daną chorobę zawodową, bądź na podstawie ustawodawstwa jednego z Państw Członkowskich wykonywał już pracę tego samego rodzaju, bądź na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa tego państwa ponosi ciężar różnicy między wysokością należnych świadczeń, na podstawie pogłębienia się choroby zawodowej, a wysokością świadczeń, które były należne przed pogłębieniem się choroby zawodowej.

Sekcja 3

Przepisy różne

Artykuł 61

Zasady dotyczące uwzględniania odrębności poszczególnych ustawodawstw

1. Jeżeli w Państwie Członkowskim, na terytorium którego przebywa pracownik, nie istnieje ubezpieczenie od wypadków przy pracy lub od chorób zawodowych, lub jeżeli takie ubezpieczenie istnieje, ale nie przewiduje instytucji odpowiedzialnej za udzielanie świadczeń rzeczowych, świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania, odpowiedzialną za udzielanie świadczeń rzeczowych w przypadku choroby.

2. Jeżeli ustawodawstwo państwa właściwego uzależnia całkowicie bezpłatność świadczeń rzeczowych od korzystania z opieki lekarskiej, organizowanej przez pracodawcę, świadczenia rzeczowe udzielane w przypadkach, określonych w art. 52 i w art. 55 ust. 1 uważa się za udzielone w ramach takiej opieki lekarskiej.

3. Jeżeli ustawodawstwo państwa właściwego przewidują system dotyczący obowiązków pracodawcy, świadczenia rzeczowe udzielane w przypadkach określonych w art. 52 i w art. 55 ust. 1 uważa się za udzielone na wniosek instytucji właściwej.

4. Jeżeli system Państwa Członkowskiego dotyczący odszkodowania za wypadki przy pracy nie ma charakteru ubezpieczenia obowiązkowego, świadczenia rzeczowe udzielane są bezpośrednio przez pracodawcę lub przez ubezpieczyciela zastępczego.

5. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego przewiduje, wyraźnie lub w sposób domniemany, że wypadki przy pracy lub choroby zawodowe, które zdarzyły się, lub które zostały stwierdzone uprzednio, są uwzględniane w celu dokonania oceny stopnia niezdolności, powstania prawa do świadczeń lub ustalenia wysokości tych świadczeń, instytucja właściwa tego państwa bierze również pod uwagę wypadki przy pracy lub choroby zawodowe, które zdarzyły się, lub które zostały stwierdzone uprzednio, na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zdarzyły się lub zostały stwierdzone na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa.

Artykuł 62

System mający zastosowanie w przypadku istnienia wielu systemów w kraju zamieszkania lub pobytu - Maksymalny okres udzielania świadczeń

1. Jeżeli ustawodawstwo kraju pobytu lub zamieszkania przewidują kilka systemów ubezpieczeniowych, do pracowników określonych w art. 52 lub art. 55 ust. 1, stosuje się przepisy systemu, któremu podlegają robotnicy przemysłu stalowego. Jeżeli jednak wymienione ustawodawstwo przewidują system szczególny dla pracowników górnictwa i podobnych przedsiębiorstw, przepisy tego systemu stosuje się do tej grupy pracowników, o ile instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania, do której się zwracają, jest właściwa do celów stosowania tego systemu.

2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego określają maksymalny okres, w czasie którego przyznawane są świadczenia, instytucja stosująca te przepisy może uwzględnić okres, w czasie którego świadczenia były już udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego.

Sekcja 4

Zwroty między instytucjami

Artykuł 63

1. Instytucja właściwa zobowiązana jest do zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych, udzielonych na jej rachunek na podstawie przepisów art. 52 i art. 55 ust. 1.

2. Zwroty określone w ust. 1, określane i dokonywane są zgodnie z warunkami przewidzianymi w rozporządzeniu wykonawczym, określonym w art. 98, na podstawie dowodów faktycznie poniesionych wydatków.

3. Dwa lub kilka Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą przewidzieć inne sposoby dokonywania zwrotów lub zaniechać dokonywania wszelkich zwrotów między instytucjami podlegającymi ich właściwości.

ROZDZIAŁ 5

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU ŚMIERCI

Artykuł 64

Sumowanie okresów ubezpieczenia

Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczenia z tytułu śmierci od spełnienia okresów ubezpieczenia, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy spełnione na podstawie ustawodawstwa stosowanego przez tę instytucję.

Artykuł 65

Prawo do świadczeń w przypadku, gdy śmierć nastąpiła lub, gdy uprawniony zamieszkuje w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. Jeżeli pracownik, emeryt lub rencista, lub ubiegający się o emeryturę lub o rentę, lub członek jego rodziny umrze na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, uważa się, że śmierć nastąpiła na terytorium tego ostatniego państwa.
2. Instytucja właściwa zobowiązana jest do przyznania świadczeń z tytułu śmierci należnych na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, nawet jeżeli odbiorca świadczenia zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również w przypadku, gdy śmierć nastąpiła z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Artykuł 66

Udzielanie świadczeń w przypadku śmierci emeryta lub rencisty, który zamieszkiwał w Państwie innym niż to, w którym znajduje się instytucja, na której ciążył obowiązek udzielania świadczeń rzeczowych

W przypadku śmierci emeryta lub rencisty, któremu świadczenie przysługiwało na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, jeżeli emeryt lub rencista ten zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się instytucja, na której ciążył obowiązek udzielania temu emerytowi lub renciście świadczeń rzeczowych na podstawie przepisów art. 28, świadczenia śmierci należne na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa udzielane są przez tę instytucję i na jej koszt, tak jak gdyby emeryt lub rencista w chwili śmierci zamieszkiwał terytorium Państwa Członkowskiego, w którym instytucja się znajduje.

Przepisy poprzedniego ustępu stosuje się odpowiednio do członków rodziny osoby emeryta lub rencisty.

ROZDZIAŁ 6

BEZROBOCIE

Sekcja 1

Przepisy wspólne

Artykuł 67

Sumowanie okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów ubezpieczenia, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia spełnione, na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie stosowanego przez tę instytucję ustawodawstwa, jednakże pod warunkiem, że okresy zatrudnienia byłyby uznane za okresy ubezpieczenia, jakby zostały spełnione na podstawie tego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów zatrudnienia, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia spełnione, na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy zatrudnienia spełnione na podstawie stosowanego przez tę instytucję ustawodawstwa.

3. Z wyjątkiem przypadków określonych w art. 71 ust. 1 lit. a) (ii) oraz lit. b) (ii), przepisy ust. 1 i 2 stosuje się pod warunkiem, że zainteresowany spełnił ostatnio:

- w przypadku ust. 1, okresy ubezpieczenia,
- w przypadku ust. 2, okresy zatrudnienia,

zgodnie z przepisami ustawodawstwa, na podstawie których występuje o przyznanie świadczeń.

4. O ile okres, przez który przyznawane są świadczenia, zależy od długości okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 albo 2, w zależności od przypadku.

Artykuł 68

Ustalanie wysokości świadczeń

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ustalanie wysokości świadczeń na podstawie wysokości poprzedniego wynagrodzenia, bierze wyłącznie pod uwagę wynagrodzenie, które zainteresowany otrzymywał w okresie swojego

ostatniego zatrudnienia na terytorium tego państwa. Jednakże jeżeli zainteresowany nie był ostatnio zatrudniony przez co najmniej cztery tygodnie na tym terytorium, wysokość świadczenia ustalana jest na podstawie zwyczajowego wynagrodzenia w miejscu zamieszkania lub pobytu bezrobotnego, odpowiadającego zatrudnieniu takiemu samemu lub podobnemu do tego, jakie wykonywał ostatnio na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że wysokość świadczeń zmienia się w zależności od liczby członków rodziny, uwzględnia członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali na terytorium państwa właściwego. Niniejszego przepisu nie stosuje się, jeżeli w kraju zamieszkania członków rodziny inna osoba ma prawo do zasiłków dla bezrobotnych, o ile członkowie rodziny są brani pod uwagę przy ustalaniu wysokości świadczeń.

Sekcja 2

Bezrobotni udający się do Państwa Członkowskiego, innego niż państwo właściwe

Artykuł 69

Warunki i zakres zachowania prawa do świadczeń

1. Bezrobotny w pełnym wymiarze, który spełnia warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego w celu uzyskania prawa do świadczeń i który udaje się do jednego lub kilku Państw Członkowskich w celu poszukiwania tam zatrudnienia, zachowuje prawo do tych świadczeń, na warunkach i w granicach niżej określonych:

- a) przed swoim wyjazdem musi być zarejestrowany jako poszukujący pracy i pozostawać w dyspozycji służb zatrudnienia państwa właściwego, co najmniej przez cztery tygodnie od chwili utraty pracy. Jednakże właściwe urzędy lub instytucje mogą wyrazić zgodę na jego wyjazd przed upływem tego terminu;
- b) musi zarejestrować się jako poszukujący pracy w urzędach zatrudnienia każdego z Państw Członkowskich, do których się udaje i podporządkować się organizowanej przez nie kontroli. Warunek ten uważa się za spełniony w odniesieniu do okresu poprzedzającego rejestrację, jeżeli dokona jej w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia, w którym przestał pozostawać w dyspozycji urzędów zatrudnienia państwa, z którego wyjechał. W wyjątkowych przypadkach termin ten może być przedłużony przez właściwe urzędy lub instytucje;
- c) prawo do świadczeń zachowywane jest przez okres najwyżej trzech miesięcy, licząc od chwili, gdy zainteresowany przestał pozostawać w dyspozycji służb zatrudnienia państwa, które opuścił, przy czym łączny okres, przez który przyznawane są świadczenia, nie może przekraczać okresu udzielania świadczeń, do których był uprawniony na podstawie ustawodawstwa tego państwa. W przypadku pracownika sezonowego, okres ten ograniczony jest do czasu, jaki pozostaje do końca sezonu, na jaki został zatrudniony.

2. Jeżeli zainteresowany powraca do państwa właściwego przed upływem okresu, przez który jest uprawniony do świadczeń na podstawie przepisów ust. 1 lit. c), jest nadal uprawniony do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa; traci natomiast prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa państwa właściwego, o ile nie powróci tam przed upływem tego okresu. W wyjątkowych przypadkach okres ten może być przedłużony przez właściwe urzędy lub instytucje.

3. Z przepisów ust. 1 zainteresowany może skorzystać tylko jeden raz między dwoma okresami zatrudnienia.

4. W przypadku, gdy państwem właściwym jest Belgia bezrobotny, który do tego państwa powróci po wygaśnięciu trzymiesięcznego okresu, przewidzianego w ust. 1 lit. c), odzyskuje prawo do świadczeń należnych w tym państwie wyłącznie po co najmniej trzymiesięcznym zatrudnieniu w nim.

Artykuł 70

Udzielanie świadczeń i zwroty

1. W przypadkach określonych w przepisach art. 69 ust. 1, świadczenia udzielane są przez instytucję każdego z państw, do którego bezrobotny udaje się w celu poszukiwania pracy.

Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał pracownik w okresie ostatniego wykonywania pracy, zobowiązana jest do zwrotu kosztów tych świadczeń.

2. Zwroty określone w ust. 1, są ustalane i dokonywane zgodnie z warunkami przewidzianymi w rozporządzeniu określonym w przepisach art. 97, na podstawie udokumentowanych rzeczywistych wydatków albo w kwocie zryczałtowanej.

3. Dwa lub kilka Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą przewidzieć inne sposoby dokonywania zwrotów lub wypłat, lub też mogą zrezygnować z dokonywania jakichkolwiek zwrotów między instytucjami podlegającymi ich kompetencji.

Sekcja 3

Bezrobotni, którzy w trakcie ostatniego zatrudnienia zamieszkiwali w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Artykuł 71

1. Bezrobotny, który w okresie swojego ostatniego zatrudnienia zamieszkiwał na terytorium Państwa Członkowskiego, innego niż państwo właściwe, korzysta ze świadczeń zgodnie z następującymi przepisami:

- a) (i) pracownik przygraniczny bezrobotny w niepełnym wymiarze lub okazjonalnie w zatrudniającym go przedsiębiorstwie, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego, tak jak gdyby zamieszkiwał na terytorium tego państwa; świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą;

- (ii) pracownik przygraniczny bezrobotny w pełnym wymiarze korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, tak jak gdyby podlegał temu ustawodawstwu w okresie swojego ostatniego zatrudnienia; świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt;
- b) (i) pracownik, niebędący pracownikiem przygranicznym, bezrobotny w niepełnym wymiarze lub okazjonalnie lub bezrobotny w pełnym wymiarze, który pozostaje w dyspozycji swojego pracodawcy lub służb zatrudnienia na terytorium państwa właściwego, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby zamieszkiwał na jego terytorium; świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą;
- (ii) pracownik, niebędący pracownikiem przygranicznym, bezrobotny w pełnym wymiarze i który oddaje się do dyspozycji służb zatrudnienia na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie zamieszkuje lub, który powraca na to terytorium, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby był tam ostatnio zatrudniony; świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt. Jednakże, jeżeli jednak pracownik uzyskał prawo do korzystania ze świadczeń udzielanych na rachunek instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał, korzysta ze świadczeń zgodnie z przepisami art. 69. Korzystanie ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa państwa miejsca zamieszkania zostaje zawieszane na okres, przez który bezrobotny może ubiegać się, zgodnie z przepisami art. 69, o świadczenia na podstawie ustawodawstwa, któremu ostatnio podlegał.

2. Tak długo, jak bezrobotny ma prawo do świadczeń na podstawie przepisów ust. 1 lit. a) (i) lub lit. b) (i), nie może ubiegać się o świadczenia na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje.

ROZDZIAŁ 7

ŚWIADCZENIA RODZINNEJ ZASIŁKI RODZINNE DLA PRACOWNIKÓW I BEZROBOTNYCH

Sekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 72

Sumowanie okresów zatrudnienia

Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie prawa do świadczeń od spełnienia okresów zatrudnienia, uwzględnia w tym celu, w koniecznym zakresie, okresy zatrudnienia spełnione na terytorium innych Państw Członkowskich, tak jak gdyby chodziło o okresy spełnione na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa.

Sekcja 2

**Pracownicy i bezrobotni, których rodziny zamieszkują w innym Państwie
Członkowskim niż państwo właściwe**

Artykuł 73

Pracownicy

1. Pracownik podlegający ustawodawstwu innego niż Francja Państwa Członkowskiego jest uprawniony odnośnie członków swojej rodziny zamieszkujących na terytorium innego Państwa Członkowskiego, do świadczeń rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo tego pierwszego państwa, tak jak gdyby zamieszkiwali oni na terytorium tego państwa.
2. Pracownik podlegający ustawodawstwu francuskiemu jest uprawniony, odnośnie członków swojej rodziny, którzy zamieszkują terytorium innego niż Francja Państwa Członkowskiego, do zasiłków rodzinnych, przewidzianych przez ustawodawstwo państwa, na którego terytorium przebywają wspomniani członkowie rodziny; pracownik musi spełnić warunki dotyczące zatrudnienia, od którego francuskie ustawodawstwo uzależniaja przyznanie świadczeń.
3. Jednakże pracownik, który podlega ustawodawstwu francuskiemu na mocy przepisów art. 14 ust. 1 lit. a) jest uprawniony, odnośnie członków swojej rodziny, którzy towarzyszą mu w miejscu, gdzie jest skierowany, do świadczeń rodzinnych, przewidzianych przez ustawodawstwo francuskie i określonych w załączniku V.

Artykuł 74

Bezrobotni

1. Bezrobotny, korzystający zasiłków dla bezrobotnych na podstawie ustawodawstw innych niż francuskie Państw Członkowskich, ma jest uprawniony odnośnie członków swojej rodziny zamieszkujących na terytorium innego Państwa Członkowskiego, do świadczeń rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo pierwszego państwa, tak jak gdyby zamieszkiwali oni na terytorium tego państwa.
2. Bezrobotny, który korzysta z zasiłków dla bezrobotnych, na podstawie ustawodawstwa francuskiego ma prawo, odnośnie członków swojej rodziny, którzy zamieszkują terytorium innego niż Francja Państwa Członkowskiego, do zasiłków rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo państwa, na terenie którego zamieszkują wspomniani członkowie jego rodziny.

Artykuł 75

Udzielanie świadczeń i zwroty

1. a) Świadczenia rodzinne udzielane są, w przypadkach, określonych w art. 73 ust. 1 i 3, przez instytucję właściwą państwa, którego ustawodawstwu podlega pracownik, a w przypadkach, o których mowa w przepisach art. 74 ust. 1, przez instytucję właściwą Państwa na podstawie ustawodawstwa, na podstawie którego bezrobotny pracownik korzysta z zasiłków dla bezrobotnych. Udzielane są one z

przepisami stosowanymi przez te instytucje, niezależnie od tego, czy osoba fizyczna lub prawna, której mają być wypłacane świadczenia, przebywa zamieszkuje lub mieści się na terytorium państwa właściwego lub innego Państwa Członkowskiego;

- b) jednakże, jeżeli świadczenia rodzinne nie są przeznaczone na utrzymanie członków rodziny przez osobę, której powinny być udzielane, instytucja właściwa wypłaca wymienione świadczenia ze skutkiem uwalniającym osobie fizycznej lub prawnej, która faktycznie utrzymuje członków rodziny, na wniosek i za pośrednictwem instytucji miejsca ich zamieszkania lub instytucji określonej, lub organu wskazanego w tym celu przez właściwą władzę kraju ich zamieszkania;
 - c) dwa lub kilka Państw Członkowskich może uzgodnić między sobą, zgodnie z przepisami art. 8, że instytucja właściwa udzielać będzie świadczeń rodzinnych należnych na podstawie ustawodawstw tych państw lub jednego z tych państw osobie fizycznej lub prawnej, która rzeczywiście utrzymuje członków rodziny, bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organu instytucji miejsca ich zamieszkania.
- 2.
- a) W przypadkach, określonych w art. 73 ust. 2 i art. 74 ust. 2, zasiłki rodzinne udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję;
 - b) jednakże jeśli zgodnie ze stosowanym ustawodawstwem, zasiłki muszą być udzielone pracownikowi, instytucja określona w poprzednim akapicie, przekazuje te świadczenia osobie fizycznej lub prawnej, która obecnie utrzymuje członków rodziny w miejscu ich zamieszkania lub, w poszczególnych przypadkach, bezpośrednio członkom rodziny;
 - c) instytucja właściwa zwraca pełną kwotę świadczeń udzielanych na podstawie przepisów poprzednich ustępów. Zwroty są ustalone i dokonane zgodnie z procedurą przewidzianą w rozporządzeniu wykonawczym, określonym w art. 97.

Artykuł 76

Zasady pierwszeństwa w przypadku zbiegu praw do świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych na podstawie przepisów art. 73 i 74 ze względu na wykonywanie działalności zawodowej w państwie zamieszkania członków rodziny

Prawo do świadczeń lub zasiłków rodzinnych należnych na podstawie przepisów art. 73 i 74 zostaje zawieszane jeżeli, ze względu na wykonanie działalności zawodowej, świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne są należne również na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego na terytorium, na którym zamieszkują członkowie rodziny.

ROZDZIAŁ 8

ŚWIADCZENIA DLA DZIECI POZOSTAJĄCYCH NA UTRZYMANIU EMERYTÓW LUB RENCISTÓW ORAZ DLA SIEROT

Artykuł 77

Dzieci pozostające na utrzymaniu emerytów lub rencistów

1. Określenie „świadczenia”, w rozumieniu niniejszego artykułu, oznacza zasiłki rodzinne przewidziane dla osób pobierających świadczenia z tytułu starości, inwalidztwa, z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz podwyżki lub dodatki do emerytur lub rent na dzieci emeryta lub rencisty, z wyjątkiem dodatków przyznawanych z tytułu ubezpieczenia w razie wypadków przy pracy lub chorób zawodowych.

2. Świadczenia przyznawane są zgodnie z niżej podanymi zasadami, niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkuje emeryt lub rencista lub zamieszkują jego dzieci:

- a) emerytowi lub renciście, któremu świadczenie przysługuje na podstawie ustawodawstwa tylko jednego Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego do celów przyznania emerytury lub renty;
- b) emerytowi lub renciście, któremu świadczenie przysługuje na podstawie ustawodawstwa kilku Państw Członkowskich:
 - (i) zgodnie z ustawodawstwem państwa, na terytorium którego zamieszkuje emeryt lub rencista, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie ustawodawstwa tego państwa, uwzględniając w odpowiednim przypadku, przepisy art. 79 ust. 1 lit. a), albo
 - (ii) w innych przypadkach, zgodnie z ustawodawstwem tego z Państw Członkowskich, w którym zainteresowany spełnił najdłuższy okres ubezpieczenia, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie tych ustawodawstw, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, przepisy art. 79 ust. 1 lit. a); jeżeli żadne prawo nie przysługuje na podstawie tych ustawodawstw, warunki przyznania prawa są rozpatrywane w świetle ustawodawstw innych zainteresowanych Państw Członkowskich, w porządku malejącej długości okresów ubezpieczenia spełnionych zgodnie z ustawodawstwem tych Państw Członkowskich.

Artykuł 78

Sieroty

1. Określenie „świadczenia”, w rozumieniu niniejszego artykułu, oznacza zasiłki rodzinne, i w odpowiednim przypadku, zasiłki dodatkowe lub specjalne, przewidziane dla sierot oraz renty sieroce, z wyjątkiem rent sierocych przyznawanych z tytułu ubezpieczenia od wypadków przy pracy lub chorób zawodowych.

2. Świadczenia dla sierot przyznawane są zgodnie z niżej podanymi zasadami, niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkuje sierota lub osoba fizyczna lub prawna, która faktycznie ją utrzymuje:

- a) dla sieroty po zmarłym pracowniku, który podlegał ustawodawstwu jednego Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa;
- b) dla sieroty po zmarłym pracowniku, który podlegał ustawodawstwu kilku Państw Członkowskich:
 - (i) zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, na terytorium którego zamieszkuje sierota, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie ustawodawstwa tego państwa, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 79 ust. 1 lit. a), albo
 - (ii) w innych przypadkach, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego, w którym zainteresowany spełnił najdłuższy okres ubezpieczenia, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie ustawodawstwa, na podstawie, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 79 ust. 1 lit. a); jeżeli żadne prawo nie przysługuje na podstawie tych ustawodawstw, warunki przyznania prawa są rozpatrywane w świetle ustawodawstw innych zainteresowanych Państw Członkowskich, w porządku malejącej długości okresów ubezpieczenia spełnionych na podstawie ustawodawstwa tych państw.

Jednakże ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, stosowane w odniesieniu do udzielania świadczeń, określonych w przepisach art. 77, na rzecz dzieci emeryta lub rencisty, mają nadal zastosowanie po śmierci wymienionego emeryta lub rencisty, w odniesieniu do udzielania świadczeń dla pozostałych po nim sierot.

Artykuł 79

Przepisy wspólne dla świadczeń na dzieci pozostających na utrzymaniu emeryta lub rencisty oraz świadczeń na rzecz sierot

1. Świadczenia w rozumieniu art. 77 i 78, udzielane są zgodnie z ustawodawstwem, określonym zgodnie z przepisami wyżej wymienionych artykułów, przez instytucję zobowiązaną do ich stosowania i na jej koszt, tak jak gdyby emeryt lub rencista, lub zmarły pracownik podlegali wyłącznie ustawodawstwu państwa właściwego.

Jednakże:

- a) jeżeli ustawodawstwo to przewiduje, że nabycie, zachowanie lub przywrócenie prawa do świadczeń zależy od długości okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia, długość ta ten jest określana z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 45 lub 72, zależnie od przypadku;
- b) jeżeli ustawodawstwo to przewiduje, że kwota świadczeń jest ustalana w zależności od wysokości emerytury lub zależy od długości okresów ubezpieczenia, wysokość tych świadczeń jest ustalana w zależności od wysokości teoretycznej, ustalonej zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2.

2. W przypadku, gdy zastosowanie zasady ustalonej w art. 77 ust. 2 lit. b) (ii) i 78 ust. 2 lit. b) (ii), spowodowałoby, iż kilka Państw Członkowskich okaże się właściwymi, przy jednakowej długości okresów ubezpieczenia, świadczenia w rozumieniu art. 77 lub 78,

zależnie od przypadku, przyznawane są zgodnie z ustawodawstwem tego spośród Państw Członkowskich, któremu pracownik podlegał ostatnio.

3. Prawo do świadczeń należnych wyłącznie na podstawie ustawodawstwa, przepisów ust. 2 oraz art. 77 i 78, zostaje zawieszane, jeżeli dzieci otrzymują prawo do świadczeń lub zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, z tytułu wykonywania działalności zawodowej lub handlowej. W takim przypadku zainteresowani są uważani za członków rodziny pracownika.

TYTUŁ IV

KOMISJA ADMINISTRACYJNA DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH

Artykuł 80

Skład i metody działania

1. W skład Komisji Administracyjnej ds. zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących, zwanej dalej „Komisją Administracyjną”, utworzonej przy Komisji Wspólnot Europejskich, wchodzi przedstawiciele rządowi każdego z Państw Członkowskich, którym towarzyszą, jeśli to konieczne, doradcy techniczni. W posiedzeniach Komisji Administracyjnej bierze udział w charakterze doradczym przedstawiciel Komisji Wspólnot Europejskich.

2. Komisja Administracyjna korzysta z pomocy technicznej Międzynarodowego Biura Pracy, w ramach porozumień zawartych w tym celu między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Międzynarodową Organizacją Pracy.

3. Statut Komisji Administracyjnej uchwalają za wspólnym porozumieniem jej członkowie.

Decyzje dotyczące spraw wykładni, o których mowa w art. 81 lit. a), mogą być podejmowane wyłącznie jednomyślnie. Decyzje stanowią przedmiot koniecznego ogłoszenia.

4. Obsługę sekretariatu Komisji Administracyjnej zapewniają służby Komisji Wspólnot Europejskich.

Artykuł 81

Zadania Komisji Administracyjnej

Komisja ma następujące zadania:

a) rozpatrywanie wszelkich spraw administracyjnych lub dotyczących wykładni, wynikających z przepisów niniejszego rozporządzenia oraz rozporządzeń późniejszych, jak i każdej umowy lub uzgodnień, zawartych w ramach tych rozporządzeń, bez uszczerbku dla uprawnień władz, instytucji i osób zainteresowanych do korzystania z procedur i sądownictwa przewidzianych przez ustawodawstwo Państw Członkowskich, przez niniejsze rozporządzenie i przez Traktat;

- b) zlecenie dokonywania na wniosek właściwych władz, instytucji i sądów Państw Członkowskich, wszelkich tłumaczeń dokumentów dotyczących stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności tłumaczeń wniosków wnoszonych przez osoby, które mogą być uprawnione do świadczeń na podstawie niniejszego rozporządzenia;
- c) wspieranie i rozwijanie współpracy między Państwami Członkowskimi w zakresie zabezpieczenia społecznego, w szczególności w celu prowadzenia działań na rzecz ochrony zdrowia lub ochrony socjalnej, stanowiącej przedmiot wspólnego zainteresowania;
- d) wspieranie i rozwój współpracy między Państwami Członkowskimi w celu przyspieszania, uwzględniając rozwój technik zarządzania administracyjnego, przyznawania świadczeń, w szczególności należnych na podstawie niniejszego rozporządzenia z tytułu inwalidztwa, starości i śmierci (emerytury i renty);
- e) rejestrację elementów, które należy uwzględnić w celu sporządzania rachunków dotyczących kosztów przypadających na instytucje Państw Członkowskich na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia oraz przyjmowanie dorocznych rozliczeń między tymi instytucjami;
- f) wykonywanie wszelkich innych czynności zgodnie ze swoimi kompetencjami na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia i rozporządzeń późniejszych oraz umów lub uzgodnień zawartych w ich ramach;
- g) przedstawianie Komisji Wspólnot Europejskich wniosków w celu opracowywania późniejszych rozporządzeń oraz zmiany niniejszego i późniejszych rozporządzeń.

TYTUŁ V

KOMITET DORADCZY DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH

Artykuł 82

Utworzenie, skład i metody działania

1. Ustanawia się Komitet Doradczy ds. zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących, zwany dalej „Komitetem Doradczym”, składający się z 36 członków, wśród których każde Państwo Członkowskie jest reprezentowane przez:
 - a) dwóch przedstawicieli rządu, z których co najmniej jeden musi być członkiem Komisji Administracyjnej,
 - b) dwóch przedstawicieli związków zawodowych,
 - c) dwóch przedstawicieli organizacji pracodawców.

W odniesieniu do każdej z wymienionych grup mianuje się po jednym zastępcy członka w stosunku do każdego Państwa Członkowskiego.

2. Członkowie Komitetu Doradczego oraz ich zastępcy mianowani są przez Radę, która dąży by, w odniesieniu do przedstawicieli organizacji związków zawodowych pracowników i pracodawców, w składzie Komitetu znalazła się sprawiedliwa reprezentacja różnych sektorów.

Rada ogłasza wykaz członków oraz ich zastępców w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

3. Mandat członków oraz ich zastępców trwa dwa lata. Mandat ich może być odnowiony. Z chwilą wygaśnięcia mandatu członkowie oraz ich zastępcy pełnią nadal swoje funkcje do chwili, kiedy zostaną zastąpieni przez nowomianowanych członków lub do chwili odnowienia ich mandatu.

4. Komitetowi Doradczemu przewodniczy przedstawiciel Komisji. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

5. Komitet Doradczy zbiera się co najmniej raz do roku. Posiedzenie Komitetu zwołuje jego przewodniczący z własnej inicjatywy bądź na wniosek pisemny skierowany do niego przez co najmniej jedną trzecią członków. Wniosek musi zawierać konkretne propozycje dotyczące porządku dziennego.

6. Na podstawie propozycji przewodniczącego, Komitet Doradczy może w drodze wyjątku podjąć decyzję w sprawie wysłuchania wszelkich osób lub wszelkich przedstawicieli organizacji, posiadających rozległe doświadczenie w zakresie zabezpieczenia społecznego. Ponadto Komitet korzysta na tych samych warunkach, co Komisja Administracyjna, z pomocy technicznej Międzynarodowego Biura Pracy, w ramach porozumień zawartych między Wspólnotą Europejską a Międzynarodową Organizacją Pracy.

7. Opinie i wnioski Komitetu Doradczego wymagają uzasadnienia. Opinie i propozycje są uchwalane absolutną większością ważnie oddanych głosów.

Komitet uchwala, większością głosów członków swój regulamin wewnętrzny, który jest zatwierdzany przez Radę, po zapoznaniu się z opinią Komisji.

8. Obsługę Sekretariatu Komitetu Doradczego zapewniają służby Komisji Wspólnot Europejskich.

Artykuł 83

Zadania Komitetu Doradczego

Na wniosek Komisji, Komisji Administracyjnej lub z własnej inicjatywy, Komitet Doradczy jest uprawniony:

- a) do badania spraw ogólnych lub zasadniczych oraz problemów związanych ze stosowaniem rozporządzenia wynikających ze stosowania postanowień art. 51 Traktatu;
- b) do zgłaszania Komisji Administracyjnej opinii w tym zakresie i wniosków zmierzających do ewentualnych zmian rozporządzeń.

TYTUŁ VI

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 84

Współpraca właściwych władz

1. Właściwe władze Państw Członkowskich przekazują sobie wszelkie informacje dotyczące:

- a) środków podjętych w celu realizacji niniejszego rozporządzenia;
- b) zmian w ich ustawodawstwie, które mogą mieć wpływ na stosowanie niniejszego rozporządzenia.

2. Do celów wykonania niniejszego rozporządzenia, władze i instytucje Państw Członkowskich współpracują, tak jak gdyby chodziło o stosowanie ich ustawodawstwa. Administracyjna pomoc tych władz i instytucji powinna być w zasadzie wolna od opłat. Jednakże właściwe władze Państw Członkowskich mogą postanowić o zwrocie niektórych kosztów.

3. Do celów wykonania, władze i instytucje Państw Członkowskich mogą porozumiewać się między sobą bezpośrednio, jak i z osobami zainteresowanymi lub z ich pełnomocnikami.

4. Władze, instytucje i sądy Państwa Członkowskiego nie mogą odrzucić wniosków lub innych dokumentów skierowanych do nich z powodu tego, że są sporządzone w urzędowym języku innego Państwa Członkowskiego. W odpowiednim przypadku stosuje się przepisy art. 81 lit. b).

Artykuł 85

Zwolnienia od opłat lub ich obniżenie - zwolnienia z obowiązku uwierzytelniania

1. Przywilej zwolnienia lub obniżenia opłat, opłat znaczków, opłat skarbowych lub opłat rejestracyjnych, przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego w odniesieniu do pism i dokumentów, które należy przedstawić zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, rozciąga się na odpowiednie dokumenty lub pisma, które należy przedstawić zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego lub zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. Wszelkie oświadczenia, dokumenty i pisma, jakie należy przedstawić do celów rozporządzenia, zwolnione są z obowiązku uwierzytelniania przez władze dyplomatyczne i konsularne.

Artykuł 86

Wnioski, oświadczenia i odwołania przedkładane władzom, instytucjom lub sądom Państw Członkowskich innych niż państwo właściwe

Wnioski, oświadczenia i odwołania, które zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego powinny zostać wniesione w określonym terminie do władz, instytucji lub sądu zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, są dopuszczalne, jeżeli zostaną wniesione w tym samym terminie do odpowiednich władz, instytucji lub sądu innego Państwa Członkowskiego. W takim przypadku władza, instytucja lub sąd, do których zostały wniesione przekazuje bezzwłocznie te wnioski, oświadczenia lub odwołania właściwym władzom, instytucji lub sądowi tego pierwszego Państwa, bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem właściwych władz zainteresowanych Państw Członkowskich. Data wniesienia wniosków, oświadczeń lub odwołań do władz, instytucji lub sądu innego Państwa przyjmowana jest za datę wniesienia do właściwych władz, instytucji lub sądu w celu ich rozpoznania.

Artykuł 87

Badania lekarskie

1. Badania lekarskie przewidziane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego mogą być przeprowadzane na wniosek instytucji właściwej na terytorium innego Państwa Członkowskiego, przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania osoby korzystającej ze świadczeń, na warunkach ustanowionych przez rozporządzenie wykonawcze, określone w art. 98 lub zamiast tego, w sposób uzgodniony przez właściwe władze zainteresowanych Państw Członkowskich.

2. Badania lekarskie przeprowadzone na warunkach określonych w ust. 1, uważa się za przeprowadzone na terytorium Państwa właściwego.

Artykuł 88

Przekazywanie z jednego Państwa Członkowskiego do drugiego kwot należnych na mocy niniejszego rozporządzenia

Z zastrzeżeniem postanowień art. 106 Traktatu, przekazywanie kwot na mocy niniejszego rozporządzenia dokonywane jest zgodnie z umowami obowiązującymi w tym zakresie między Państwami Członkowskimi w chwili dokonywania przekazu. W przypadku, gdy nie obowiązują takie umowy między dwoma Państwami Członkowskimi, właściwe władze tych Państw lub władze, którym podlegają wypłaty międzynarodowe ustalają za obopólną zgodą niezbędne środki, jakie podejmą w celu dokonywania tych przekazów.

Artykuł 89

Szczególne warunki wykonywania niektórych ustawodawstw

Szczególne warunki wykonywania ustawodawstw niektórych Państw Członkowskich wymienione są w załączniku V.

Artykuł 90

Zasiłki mieszkaniowe i świadczenia rodzinne wprowadzone po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia

Zasiłki mieszkaniowe i, w przypadku Luksemburga, świadczenia rodzinne, które zostały wprowadzone po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia z powodów demograficznych, nie powinny przysługiwać osobom zamieszkującym na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe.

Artykuł 91

Składki obciążające pracodawców lub przedsiębiorstwa nieustanowione w państwie właściwym

Pracodawca nie jest zobowiązany do opłacania podwyższonych składek z tego tylko tytułu, że jego zarejestrowana siedziba lub miejsce prowadzenia działalności znajduje się na terytorium państwa innego niż państwo właściwe.

Artykuł 92

Ściąganie składek

1. Składki należne instytucji Państwa Członkowskiego mogą być ściągane na terytorium innego Państwa Członkowskiego, zgodnie z procedurą administracyjną oraz z zachowaniem gwarancji i przywilejów dotyczących ściągania składek należnych odpowiedniej instytucji tego ostatniego państwa.

2. Procedura wykonania ust. 1 podlega, w niezbędnym zakresie, rozporządzeniu wykonawczemu, określone w art. 98, lub w drodze porozumień między Państwami Członkowskimi. Ta procedura wykonania może obejmować również procedurę przymusowego ściągania składek.

Artykuł 93

Prawa instytucji zobowiązanych do wypłaty w stosunku do stron trzecich ponoszących odpowiedzialność

1. Jeżeli osoba korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, z tytułu wynagrodzenia szkody powstałej na skutek zdarzeń zaistniałych na terytorium innego Państwa Członkowskiego, ewentualne prawa instytucji zobowiązanej do wypłaty w stosunku do osoby trzeciej, zobowiązanej do wynagrodzenia szkody, uregulowane są następująco:

- a) jeżeli instytucja zobowiązana do wypłaty uzyskała, na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, prawa, jakie przysługują świadczeniobiorcy w stosunku do osób trzecich, subrogację uznaje każde Państwo Członkowskie;
- b) jeżeli instytucja zobowiązana do wypłaty ma bezpośrednie roszczenie wobec osoby trzeciej, roszczenie to jest uznawane przez każde Państwo Członkowskie.

2. Jeżeli osoba korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego z tytułu wynagrodzenia szkody powstałej na skutek zdarzeń zaistniałych na terytorium innego Państwa Członkowskiego, ustawodawstwo określające przypadki, w

których wyłączona jest odpowiedzialność cywilna pracodawców lub ich pracowników, stosuje się wobec wymienionej osoby lub instytucji właściwej.

Przepisy ust. 1 stosuje się również do wszelkich praw instytucji zobowiązanej do wypłaty w stosunku do pracodawcy lub jego pracowników w przypadku, gdy odpowiedzialność ich nie jest wyłączona.

TYTUŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 94

Przepisy różne

1. Niniejsze rozporządzenie nie daje podstawy dla nabycia jakichkolwiek praw za okres poprzedzający datę jego wejścia w życie.
2. Każdy okres ubezpieczenia, jak również w odpowiednim przypadku, każdy okres zatrudnienia lub zamieszkania, spełniony zgodnie z ustawodawstwem Państw Członkowskich przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jest uwzględniany dla celów ustalenia praw do świadczeń, na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.
3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1, prawo nabywa się na podstawie niniejszego rozporządzenia nawet jeżeli odnosi się ono do zdarzenia, które nastąpiło przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.
4. Każde świadczenie, które nie zostało ustalone lub, którego udzielanie zostało zawieszona ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania zainteresowanego zostaje na jego wniosek ustalone lub przywrócone od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, o ile uprzednio ustalone świadczenia nie zostały wypłacone w formie zryczałtowanej.
5. Prawa osób, które przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia uzyskały emeryturę lub rentę, mogą zostać zmienione na ich wniosek, na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia. Przepis ten ma również zastosowanie do innych świadczeń, określonych w art. 78.
6. Jeżeli wniosek, określony w ust. 4 lub w ust. 5, zostaje przedłożony w terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, prawa nabyte na podstawie niniejszego rozporządzenia nabywa się począwszy od tej daty, przy czym ustawodawstwo każdego Państwa Członkowskiego dotyczące utraty lub przedawnienia nie mogą być powoływane wobec zainteresowanych.
7. Jeżeli wniosek, określony w ust. 4 lub w ust. 5, zostaje wniesiony po upływie terminu dwóch lat, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, prawa nieutracone lub prawa nieprzedawnione, są nabywane począwszy od daty przedłożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, gdy stosuje się korzystniejsze przepisy ustawodawstwa któregoś Państwa Członkowskiego.

8. W przypadku sklerogennej pylicy płuc, art. 57 ust. 3 stosuje się do świadczeń pieniężnych z tytułu choroby zawodowej, których koszt, w przypadku braku umowy między zainteresowanymi instytucjami, nie mógł zostać podzielony między te instytucje przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

9. Wykonanie art. 73 ust. 2 nie może skutkować osłabieniem żadnego z praw istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Jeżeli dotyczy to osób, które z tą datą otrzymały bardziej korzystne świadczenia na mocy dwustronnych porozumień zawartych z Francją, te porozumienia stosuje się do takich osób tak długo jak długo podlegają ustawodawstwu francuskiemu. Nie uwzględnia się przerw trwających mniej niż miesiąc lub okresów, w których przysługiwał zasiłek dla bezrobotnych lub świadczenie z tytułu choroby. Procedurę wykonania tych przepisów ustanawia się poprzez rozporządzenie wykonawcze określone w art. 97.

Artykuł 95

Załączniki do niniejszego rozporządzenia

Na wniosek jednego lub kilku zainteresowanych Państw Członkowskich i po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej, załączniki do niniejszego rozporządzenia mogą być zmienione przez rozporządzenie uchwalone przez Radę na wniosek Komisji.

Artykuł 96

Notyfikacje dotyczące niektórych przepisów

1. Notyfikacje, określone w art. 1 lit. j), art. 5 i art. 8 ust. 2 są kierowane do przewodniczącego Rady Wspólnot Europejskich. Wskazują one datę wejścia w życie odpowiednich ustaw i systemów, lub jeżeli chodzi o notyfikacje określone w art. 1 lit. j), datę, od której niniejsze rozporządzenie stosuje się do systemów określonych w oświadczeniach Państw Członkowskich.

2. Notyfikacje otrzymane zgodnie z przepisami ust. 1 zostają opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 97

Rozporządzenie wykonawcze

Późniejsze rozporządzenie ustanowi procedurę wykonania rozporządzenia.

Artykuł 98

Ponowne badanie problemu wypłaty świadczeń rodzinnych

Przed dniem 1 stycznia 1973 r. Rada na wniosek Komisji zbada ponownie całość problemu wypłaty świadczeń rodzinnych członkom rodziny niezamieszkującym na terytorium właściwego państwa, w celu uzyskania rozwiązania jednolitego dla wszystkich Państw Członkowskich.

Artykuł 99

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia siódmego miesiąca po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* rozporządzenia wykonawczego, określonego w art. 97. Te dwa rozporządzenia te uchylają następujące rozporządzenia:

- rozporządzenie Rady nr 3 dotyczące zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących,
- rozporządzenie Rady nr 4 ustanawiające procedurę wykonania i przepisy uzupełniające w odniesieniu do rozporządzenia nr 3⁶, oraz
- rozporządzenie Rady nr 36/63/EWG z dnia 2 kwietnia 1963 r. dotyczące zabezpieczenia społecznego pracowników przygranicznych⁷.

Jednakże przepisy art. 82-83 w sprawie utworzenia Komitetu Doradczego stosuje się od dnia ogłoszenia rozporządzenia wykonawczego, określonego w art. 97.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 14 czerwca 1971 r.

W imieniu Rady

M. COINTAT

Przewodniczący

⁶ Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 597/58.

⁷ Dz.U. nr 62 z 20.04.1963, str. 1314/63.

ZAŁĄCZNIK I

(art. 1 lit. u) rozporządzenia)

Specjalne zasiłki porodowe wyłączone z zakresu rozporządzenia na mocy art. 1 lit. u)

A. BELGIA

Zasiłek porodowy.

B. NIEMCY

Żadne

C. FRANCJA

a) Zasiłki dla kobiet w ciąży.

b) Świadczenia macierzyńskie wynikające z Kodeksu ubezpieczeń społecznych (code de la sécurité sociale)

.

D. WŁOCHY

Żadne

E. LUKSEMBURG

Zasiłki porodowe.

F. NIDERLANDY

Żadne.

ZAŁĄCZNIK II

(art. 7 ust. 2 lit. c) i art. 3 ust. 3 rozporządzenia)

Postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, które pozostają w mocy nie naruszając przepisów art. 6 rozporządzenia - Postanowienia konwencji, których nie stosuje się do wszystkich osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie
UWAGI OGÓLNE

1. Jeśli przepisy wskazane w niniejszym załączniku przewidują odwołanie się do postanowień innych konwencji, odwołania te zastępuje się odwołaniami do odpowiednich przepisów rozporządzenia, o ile rozpatrywane postanowienia konwencji same nie są wskazane w niniejszym załączniku.
2. Klauzula wypowiedzenia przewidziana w konwencjach o zabezpieczeniu społecznym, których niektóre postanowienia są wskazane w niniejszym załączniku stosuje się nieprzerwanie w odniesieniu do wspomnianych postanowień.

A.

Postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, które pozostają w mocy nie naruszając przepisów art. 6 rozporządzenia

(art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia)

1. BELGIA - NIEMCY
 - a) Art. 3 i 4 Protokołu końcowego z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w Protokole dodatkowym z dnia 10 listopada 1960 r.;
 - b) Umowa dodatkowa nr 3 z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w Protokole dodatkowym z dnia 10 listopada 1960 r. (wypłata rent i emerytur należnych za okres poprzedzający wejście w Konwencji ogólnej).
2. BELGIA - FRANCJA
 - a) Art. 13, 16 i 23 Umowy dodatkowej z dnia 17 stycznia 1948 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw równorzędnych);
 - b) wymiana listów z dnia 27 lutego 1953 r. (stosowanie art. 4 ust. Konwencji ogólnej z dnia 17 stycznia 1948 r.);
 - c) wymiana listów z dnia 29 lipca 1953 r. w sprawie zasiłku dla starszych pracowników najemnych.
3. BELGIA - WŁOCHY

Art. 29 konwencji z dnia 30 kwietnia 1948 r.

4. BELGIA - LUKSEMBURG

Art. 3-7 Konwencji z dnia 16 listopada 1959 r. w wersji zamieszczonej w Konwencji z dnia 12 lutego 1964 r. (pracownicy przygraniczni).

5. BELGIA - NIDERLANDY

Brak.

6. NIEMCY - FRANCJA

- a) Art. 11 ust. 1, art. 16 akapit drugi i art. 19 Konwencji ogólnej z dnia 10 lipca 1950 r.;
- b) art. 9 Umowy dodatkowej nr 1 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych);
- c) Umowa dodatkowa nr 4 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w załączniku nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.;
- d) tytuły I i III załącznika nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.;
- e) pkt. 6-8 Protokołu ogólnego z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia;
- f) tytuły II, III i IV umowy z dnia 20 grudnia 1963 r. (zabezpieczenie społeczne w landzie Saary).

7. NIEMCY - WŁOCHY

- a) Art. 3 ust. 2, art. 23 ust. 2, art. 26 i art. 36 ust. 3 Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (ubezpieczenia społeczne);
- b) Umowa dodatkowa z dnia 12 maja 1953 r. do Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (wypłata emerytur i rent należnych za okres poprzedzający wejście w życie Konwencji).

8. NIEMCY - LUKSEMBURG

Art. 4-7 Traktatu z dnia 11 lipca 1959 r. (rozstrzygnięcie sporów niemiecko - luksemburskich) i art. 11 ust. 2 lit. b) umowy z dnia 14 lipca 1960 r. (świadczenia w razie choroby i macierzyństwa dla osób, które wybrały stosowanie ustawodawstwa Państwa pochodzenia).

9. NIEMCY - NIDERLANDY

- a) Artykuł 3 ustęp 2 umowy z 29 marca 1951 r.;

- b) Art. 2-3 Umowy dodatkowej nr 4 z dnia 21 grudnia 1956 r. do umowy z dnia 29 marca 1951 r. (rozstrzygnięcie o sprawach praw nabytych w niemieckim systemie ubezpieczenia społecznego przez pracowników niderlandzkich między dniem 13 maja 1940 r. i dniem 1 września 1945 r.).

10. FRANCJA - WŁOCHY

- a) Art. 20 i 24 Konwencji ogólnej z dnia 31 marca 1948 r.;
- b) Wymiana listów z dnia 3 marca 1956 r. (świadczenia chorobowe dla pracowników sezonowych zatrudnionych w rolnictwie).

11. FRANCJA - LUKSEMBURG

Art. 11 i 14 Umowy dodatkowej z dnia 12 listopada 1949 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych).

12. FRANCJA - NIDERLANDY

Art. 11 Umowy dodatkowej z dnia 1 czerwca 1954 r. do Konwencji ogólnej z dnia 7 stycznia 1950 r. (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw równorzędnych).

13. WŁOCHY - LUKSEMBURG

Art. 18 ust. 2 i art. 24 Konwencji ogólnej z dnia 29 maja 1951 r.

14. WŁOCHY - NIDERLANDY

Art. 21 ust. 2 Konwencji ogólnej z dnia 28 października 1952 r.

15. LUKSEMBURG - NIDERLANDY

Brak

B.

Postanowienia konwencji, których nie stosuje się do wszystkich osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie

(art. 3 ust. 3 rozporządzenia)

1. BELGIA - NIEMCY

- a) Art. 3-4 Protokołu końcowego z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w protokole dodatkowym z dnia 10 listopada 1960 r.;
- b) Umowa dodatkowa nr 3 z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w protokole dodatkowym z dnia 10

listopada 1960 r. (wyplata emerytur i rent należnych za okres poprzedzający wejście w życie Konwencji ogólnej).

2. BELGIA - FRANCJA

- a) Wymiana listów z dnia 29 lipca 1953 r. w sprawie zasiłku dla starszych pracowników najemnych;
- b) art. 23 Umowy dodatkowej z dnia 17 stycznia 1948 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw równorzędnych);
- c) wymiana listów z dnia 27 lutego 1953 r. (zastosowanie art. 4 ust. 2 Konwencji ogólnej z dnia 17 stycznia 1948 r.).

3. BELGIA - WŁOCHY

Brak.

4. BELGIA - LUKSEMBURG

Brak.

5. BELGIA - NIDERLANDY

Brak.

6. NIEMCY - FRANCJA

- a) Art. 16 akapit drugi i art. 19 Konwencji ogólnej z dnia 10 lipca 1950 r.;
- b) Umowa dodatkowa nr 4 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w załączniku nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.;
- c) tytuły I i III załącznika nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.
- d) pkt. 6-8 Protokołu ogólnego z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia;
- e) tytuły II, III i IV umowy z dnia 20 grudnia 1963 r. (zabezpieczenie społeczne w landzie Saary).

7. NIEMCY - WŁOCHY

- a) Art. 3 ust. 2 i art. 26 Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (ubezpieczenia społeczne);
- b) Umowa dodatkowa z dnia 12 maja 1953 r. do umowy z dnia 5 maja 1953 r. (wyplata emerytur i rent należnych za okres poprzedzający wejście w życie konwencji).

8. NIEMCY - LUKSEMBURG

Art. 4-7 Traktatu z dnia 11 lipca 1959 r. (rozstrzygnięcie sporów niemiecko - luksemburskich).

9. NIEMCY - NIDERLANDY

a) Art. 3 ust. 2 umowy z dnia 29 marca 1951 r.;

b) art. 2 i 3 Umowy dodatkowej nr 4 z dnia 21 grudnia 1956 r. do Konwencji z dnia 29 marca 1951 r. (rozstrzygnięcie o sprawach praw nabytych w niemieckim systemie ubezpieczeń społecznych przez pracowników niderlandzkich między dniem 13 maja 1940 r. i dniem 1 września 1945 r.).

10. FRANCJA - WŁOCHY

a) Art. 20 i 24 Konwencji ogólnej z dnia 31 marca 1948 r.;

b) wymiana listów z dnia 3 marca 1956 r. (świadczenia chorobowe dla pracowników sezonowych zatrudnionych w rolnictwie).

11. FRANCJA - LUKSEMBURG

Brak.

12. FRANCJA - NIDERLANDY

Brak.

13. WŁOCHY - LUKSEMBURG

Brak.

14. WŁOCHY - NIDERLANDY

Brak.

15. LUKSEMBURG - NIDERLANDY

Brak.

ZAŁĄCZNIK III

(art. 37 ust. 2 rozporządzenia)

Ustawodawstwa, o których mowa w art. 37 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którymi wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia

A. BELGIA

Ustawodawstwo dotyczące powszechnego systemu rentowego, specjalnego systemu rentowego robotników kopalnianych i specjalnego systemu marynarzy marynarki handlowej.

B. NIEMCY

Żadne

C. FRANCJA

Całość ustawodawstwa dotyczącego ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa z wyłączeniem ustawodawstwa w zakresie ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w systemie górniczym ubezpieczenia społecznego.

D. WŁOCHY

Żadne

E. LUKSEMBURG

Żadne

F. NIDERLANDY

Ustawa z dnia 18 lutego 1966 r. o ubezpieczeniu od niezdolności do pracy.

ZALĄCZNIK IV

(art. 40 ust. 3 rozporządzenia)

Zgodność między ustawodawstwami Państw Członkowskich w sprawie warunków odnoszących się do stopnia inwalidztwa

BELGIA

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności		
		System powszechny	Inwalidztwo ogólne	Inwalidztwo zawodowe
FRANCJA	1. System ogólny: - III grupa (stała opieka) - II grupa - I grupa	Zgodność	Zgodność	Zgodność
	2. System rolniczy: - Inwalidztwo całkowite ogólne - Inwalidztwo ogólne w dwóch trzecich - Stała opieka	Zgodność	Zgodność	Zgodność

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności				System marynarski
		System powszechny	System górniczy		Inwalidztwo zawodowe	
			Inwalidztwo ogólne	Inwalidztwo zawodowe		
Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	System powszechny	Inwalidztwo ogólne	Inwalidztwo zawodowe	Inwalidztwo zawodowe	System marynarski	
3. System górniczy:						
- inwalidztwo ogólne częściowe	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność	
- stała opieka						
- inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności	
4. System marynarski:						
- inwalidztwo ogólne	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność	
- stała opieka						
- inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie zmuszone do podjęcia decyzji w przypadku zgodności	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie zmuszone do podjęcia decyzji w przypadku zgodności			System marynarski
		System powszechny	Inwalidztwo ogólne	Inwalidztwo zawodowe	
WŁOCHY	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa 1. System powszechny: - inwalidztwo robotników - inwalidztwo urzędników 2. System marynarski: - niezdadność do żeglugi	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność
		Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
		Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność
LUKSEMBURG	Inwalidztwo robotników Inwalidztwo urzędników	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność

FRANCJA

Państwa Członk owskie	Systemy stosowane przez instytucje francuskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	System powszechny			System rolniczy			System górniczy			System marynarski		
		1 grupa	2 grupa	3 grupa osoby trzeciej	Inwalidzt wo 2/3	Inwalidzt wo całkowite	Stała opieka	Inwalidzt wo ogólne 2/3	Stała opieka	Inwalidzt wo zawodowe	Inwalidzt wo ogólne 2/3	Inwalidzt wo zawodowe całkowite	Osoba trzecia
BELGIA	1. System ogólny:	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	2. System górniczy:	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	3. System marynarski	Zgodność ¹	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność ¹	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność ¹	Brak zgodności	Brak zgodności ²	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności

Państwo Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje francuskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności											
	System ogólny			System rolniczy			System górniczy			System marynarski		
	1 grupa	2 grupa	3 grupa osoby trzeciej	Inwalidztwo wo 2/3	Inwalidztwo wo całkowite	Staća opieka	Inwalidztwo wo ogólne 2/3	Staća opieka	Inwalidztwo zawodowe	Inwalidztwo wo ogólne 2/3	Inwalidztwo wo zawodowe całkowite	Osoba trzecia
WŁOCHY	1. System powszechny:											
	- inwalidztwo robotników	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	- inwalidztwo urzędników	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	2. System marynarski:											
LUKSEMBURG	Inwalidztwo robotników	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	Inwalidztwo urzędników	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności

¹ O ile inwalidztwo uznane przez instytucję belgijską jest ogólne.

² Jedynie wtedy, kiedy instytucja belgijska uznała niezdatność do pracy w głębi i na powierzchni.

WŁOCHY

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje włoskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności		
		System powszechny		Marynarze niezdatni do żeglugi
		Robotnicy	Urzednicy	
BELGIA	1. System ogólny	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	2. System górniczy:			
	- inwalidztwo ogólne częściowe	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	- inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	3. System marynarski - niezdatność do żeglugi	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
FRANCJA	1. System powszechny:			
	- III grupa (stała opieka)	} Zgodność	} Zgodność	} Brak zgodności
	- II grupa			
- I grupa				

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje włoskie dla których decyzje mają charakter wiążącyw przypadku zgodności		
		System ogólny		Marynarze niezdadni do żeglugi
		Robotnicy	Urzednicy	
FRANCJA	2. System rolniczy: - inwalidztwo ogólne całkowite - inwalidztwo ogólne częściowe - stała opieka	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	3. System górniczy: - inwalidztwo ogólne częściowe - stała opieka	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	-inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje włoskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	Systemy stosowane przez instytucje włoskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności		
		System ogólny		Marynarze niezdatni do żeglugi
		Robotnicy	Urzednicy	
Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa			
	4. System marynarski: - inwalidztwo ogólne częściowe - stała opieka - inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
LUKSEMBURG	Inwalidztwo robotników	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	Inwalidztwo urzedników	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności

LUKSEMBURG

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzje o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje luksemburskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	
		Inwalidztwo robotników	Inwalidztwo urzędników
BELGIA	1. System powszechny	Zgodność	Zgodność
	2. System górniczy: - inwalidztwo ogólne częściowe - inwalidztwo zawodowe	Zgodność	Zgodność
	3. System marynarski	Brak zgodności	Brak zgodności
		Zgodność ¹	Zgodność ¹
FRANCJA	1. System ogólny: - III grupa (stała opieka) - II grupa - I grupa	Zgodność	Zgodność

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje luksemburskie dla których decyzje mają charakter wiążącyw przypadku zgodności	Inwalidztwo robotników	Inwalidztwo urzędników
FRANCJA	2. System rolniczy: - inwalidztwo ogólne całkowite - inwalidztwo ogólne w 2/3 - stała opieka	Zgodność	Zgodność	Zgodność
	3. System górniczy: - inwalidztwo ogólne w 2/3 - stała opieka	Zgodność	Zgodność	Zgodność
	- inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	4. System marynarski: - inwalidztwo ogólne częściowe - stała opieka	Zgodność	Zgodność	Zgodność

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzje o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje luksemburskie zmuszone do podjęcia decyzji w przypadku zgodności	
	- inwalidztwo zawodowe	Inwalidztwo robotników	Inwalidztwo urzędników
WŁOCHY	1. System ogólny: - inwalidztwo robotników - inwalidztwo urzędników	Brak zgodności	Brak zgodności
	2. System marynarski: - niezdatność do żeglugi	Zgodność Brak zgodności	Zgodność

¹ O ile inwalidztwo uznane przez instytucję belgijską będzie ogólne.

ZAŁĄCZNIK V

(art. 89 rozporządzenia)

Szczególne warunki stosowania ustawodawstw niektórych Państw Członkowskich

A. BELGIA

1. Przepisu art. 1 lit. a) (i) rozporządzenia nie stosuje się w przypadku osób pracujących na własny rachunek i innych osób korzystających z usług służby zdrowia stosownie do ustawy z dnia 9 sierpnia 1963 r., ustanawiającej i organizującej system obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego i inwalidzkiego, o ile nie korzystają oni w przypadku tych usług służby zdrowia z ochrony identycznej z ochroną przyznaną pracownikom.
2. W celu stosowania przez właściwą instytucję belgijską przepisów rozdziałów 7 i 8 tytułu III rozporządzenia za dziecko wychowywane w Państwie Członkowskim uważa się dziecko zamieszkuje na jego terytorium.
3. Do celów stosowania przepisów art. 46 ust. 2 rozporządzenia, okresy ubezpieczenia emerytalnego, spełnione pod rządami ustawodawstwa belgijskiego przed dniem 1 stycznia 1945 r. uważa się za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie belgijskim ustawodawstwem dotyczącym powszechnego systemu inwalidztwa i systemu marynarskiego.

B. NIEMCY

1. a) Jeżeli ustawodawstwo niemieckie w dziedzinie ubezpieczenia wypadkowego już o tym nie decyduje, instytucje niemieckie wypłacają również odszkodowania, zgodnie z tym ustawodawstwem, za wypadki przy pracy (i choroby zawodowe), jakie miały miejsce w Alzacji-Lotaryngii przed 1 stycznia 1919 r., których nie przejęły instytucje francuskie na podstawie decyzji Rady Ligi Narodów z dnia 21 czerwca 1921 r. (Reichsgesetzblatt, str. 1289), o ile ofiara albo jej osoby bliskie pozostałe przy życiu zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego;
 - b) Art. 10 rozporządzenia nie narusza przepisów, na podstawie których wypadki (i choroby zawodowe), które nastąpiły poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec, a także okresy spędzone poza tym terytorium, nie powodują albo powodują tylko pod pewnymi warunkami, wypłatę świadczeń, jeśli uprawnieni zamieszkują poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec.
2. a) W celu ustalenia, czy okresy uznane przez niemieckie ustawodawstwo za okresy przerwy (Ausfallzeiten) albo okresy uzupełniające (Zurechnungszeiten) powinny zostać uwzględnione jako takie, obowiązkowe składki wpłacone na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego i przystąpienie do ubezpieczenia rentowego innego Państwa Członkowskiego, są zrównane ze składkami obowiązkowymi zapłaconymi na podstawie niemieckiego

ustawodawstwa i po przystąpieniu do niemieckiego ubezpieczenia rentowego.

Przy zliczaniu liczby miesięcy kalendarzowych, jakie upłynęły między przystąpieniem do ubezpieczenia a realizacją ryzyka, okresów zaliczonych na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, które są zawarte między tymi dwiema datami, nie uwzględnia się, tak jak i okresów, w czasie których zainteresowany korzystał z renty albo emerytury;

- b) Przepisów lit. a) nie stosuje się do ryczałtowego trwania przerwy (pauschale Ausfallzeit). Jest ona określona wyłącznie w zależności od okresów ubezpieczenia spełnionych w Niemczech;
 - c) Uwzględniając okres dodatkowy (Zurechnungszeit) na podstawie niemieckiego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczenia rentowego pracowników kopalń jest, poza tym, uzależnione od warunku, że ostatnia składka zapłacona na podstawie niemieckiego ustawodawstwa została zapłacona na ubezpieczenie rentowe pracowników kopalń;
 - d) Przy uwzględnianiu niemieckich okresów zastępczych (Ersatzzeiten) stosuje się wyłącznie niemieckie ustawodawstwo;
 - e) W drodze odstępstwa od przepisu ustanowionego w lit. d), do osób, które przystąpiły do niemieckiego ubezpieczenia rentowego i które w okresie od 1 stycznia 1948 r. do 31 lipca 1963 r. zamieszkiwały na terytoriach niemieckich pozostających pod zarządem niderlandzkim, ma zastosowanie następujący przepis; w celu uwzględnienia niemieckich okresów zastępczych (Ersatzzeiten), w rozumieniu art. 1251 ust. 2 niemieckiego prawa w zakresie ubezpieczenia społecznego (RVO) lub przepisów równorzędnych, zapłata składki w niderlandzkim systemie ubezpieczenia w tym okresie jest powiązana z zatrudnieniem lub wykonywaniem działalności, podlegających ubezpieczeniu obowiązkowemu w rozumieniu niemieckich ustawodawstwa.
3. Jeśli chodzi o wpłaty, jakich należy dokonać do niemieckich kas ubezpieczenia chorobowego, obowiązek zapłaty składek, określony w art. 26 ust. 2 rozporządzenia, jest zawieszony aż do podjęcia decyzji związanej wnioskiem o przyznanie renty.
 4. W celu określenia, czy korzysta z renty sieroczej, fakt korzystania z jednego ze świadczeń wymienionych w art. 78 lub innego świadczenia rodzinnego przyznanego na podstawie ustawodawstwa francuskiego małoletniemu zamieszkującemu we Francji, jest związany z faktem korzystania z renty sieroczej na podstawie niemieckiego ustawodawstwa.
 5. Jeśli stosowanie niniejszego rozporządzenia lub rozporządzeń późniejszych w zakresie ubezpieczenia społecznego powoduje powstanie dodatkowych kosztów dla instytucji zajmujących się ubezpieczeniami chorobowymi, koszty te mogą być w całości lub częściowo zwrócone. Stowarzyszenie federalne

regionalnych kas chorych, jako instytucja integrująca (ubezpieczenie chorobowe) decyduje o tym zwrocie poprzez porozumienie z innymi centralnymi federacjami kas chorych. Środki niezbędne do realizacji zwrotu są dostarczane z tytułu podatków nałożonych na całość ubezpieczeń chorobowych, proporcjonalnie do średniej liczby członków w roku poprzednim, włącznie z emeryturami.

6. Jeśli instytucja niemiecka jest instytucją właściwą do przyznawania świadczeń rodzinnych zgodnie z tytułem III rozdziałem 7 rozporządzenia, za pracownika uważa się (art. 1 lit. a) rozporządzenia) osobę ubezpieczoną obowiązkowo od ryzyka bezrobocia lub osobę, która otrzymuje, w wyniku tego ubezpieczenia, świadczenia gotówkowe z tytułu ubezpieczenia chorobowego lub świadczenia równorzędne.

C. FRANCJA

1. a) Zasiłek dla starszych pracowników najemnych przyznaje się, w warunkach przewidzianych dla pracowników francuskich przez francuskie ustawodawstwo, wszystkim pracownikom będącym obywatelami innych Państw Członkowskich, którzy w chwili składania wniosku zamieszkują na terytorium Francji;
b) Tak samo jest w przypadku uchodźców i bezpaństwowców;
c) Przepisy rozporządzenia nie naruszają francuskiego ustawodawstwa, na podstawie którego zostały uwzględnione, w celu uzyskania prawa do zasiłku dla dawnych pracowników najemnych, wyłącznie okresy pracy lub równorzędne na terytorium departamentów europejskich i departamentów zamorskich (Gwadelupa, Gujana, Martynika i wyspa Reunion) Republiki Francuskiej.
2. Zasiłek specjalny i odszkodowanie kumulujące się, przewidziane przez szczególne ustawodawstwo zabezpieczenia społecznego w kopalniach, są wypłacane tylko pracownikom zatrudnionym w kopalniach francuskich.
3. Ustawę nr 65-655 z dnia 10 lipca 1965 r., przyznającą obywatelom francuskim, wykonującym lub tym, którzy wykonywali za granicą działalność zawodową lub handlową, prawo do przystąpienia do systemu dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego, stosuje się wobec obywateli innych Państw Członkowskich w następujących warunkach:
 - działalność zawodowa lub handlową, uprawniająca do dobrowolnego ubezpieczenia zgodnie z systemem francuskim, nie musi być prowadzona, lub nie musiała być prowadzona ani na terytorium francuskim, ani na terytorium Państwa Członkowskiego, którego pracownik jest obywatelem;
 - pracownik musi, z dniem wystąpienia z roszczeniem, udowodnić fakt zamieszkiwania we Francji, przez co najmniej dziesięć kolejnych lat,

lub obowiązkowego lub dobrowolnego podlegania francuskiemu ustawodawstwu, kontynuowanemu przez taki sam okres.

4. W rozumieniu art. 73 ust. 3 rozporządzenia, określenie „świadczenia rodzinne” obejmuje:
 - a) zasiłki dla kobiet w ciąży, przewidziane w art. L 516 Kodeksu ubezpieczenia społecznego;
 - b) zasiłki rodzinne przewidziane w art. L 524 i L 531 Kodeksu ubezpieczenia społecznego;
 - c) odszkodowanie wyrównawcze do proporcjonalnego podatku dochodowego, przewidziane w art. L 532 Kodeksu ubezpieczenia społecznego.

Jednakże świadczenie to może być wypłacone tylko wtedy, kiedy wynagrodzenie otrzymywane z powodu rozłąki podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym we Francji;

- d) dodatek na niepracującego współmałżonka przewidziany w art. L 533 Kodeksu ubezpieczenia społecznego.

D. WŁOCHY

Żadne.

E. LUKSEMBURG

W drodze odstępstwa od przepisów art. 94 ust. 2 rozporządzenia, okresy ubezpieczenia lub równorzędne, spełnione przed 1 stycznia 1946 r. zgodnie z luksemburskim ustawodawstwem w zakresie ubezpieczenia emerytalnego, na wypadek inwalidztwa, śmierci, są uwzględniane przy stosowaniu tego ustawodawstwa tylko o tyle, o ile prawa w trakcie nabywania zostaną utrzymane 1 stycznia 1959 r. lub odzyskane tylko zgodnie z tym ustawodawstwem lub obowiązującymi lub zawieranimi umowami dwustronnymi. W przypadku, gdy zastosowanie ma kilka porozumień dwustronnych, uwzględnia się okresy ubezpieczenia lub równorzędne liczone od najstarszej daty.

F. NIDERLANDY

1. *Ubezpieczenie chorobowe dla emerytów*

- a) Osoba otrzymująca emeryturę na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa i rentę przyznaną na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, jest uważany, stosownie do przepisów art. 27 i/lub 28, za uprawnionego do świadczeń rzeczowych, o ile spełnia, uwzględniając przypadek określony w art. 9, warunki wymagane przy przystępowaniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego osób starszych;

- b) Składka z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego osób starszych wynosi, dla zainteresowanych zamieszkujących w jednym z pozostałych Państw Członkowskich, tyle co połowa średnich kosztów ponoszonych w Niderlandach na świadczenia zdrowotne osoby starszej i członków jej rodziny.

2. *Zastosowanie niderlandzkiego ustawodawstwa do powszechnego ubezpieczenia emerytalnego*

- a) Za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem, dotyczącym powszechnego ubezpieczenia emerytalnego, uważa się także okresy przed 1 stycznia 1957 r., w czasie których beneficjent niespełniający warunków pozwalających na uzyskanie zaliczenia tych okresów do okresów ubezpieczenia, zamieszkiwał na terytorium Niderlandów po ukończeniu 15 roku życia albo w czasie których, o ile zamieszkując na terytorium innego Państwa Członkowskiego, wykonywał działalność jako osoba zatrudniona w Niderlandach na rzecz pracodawcy mającego siedzibę w tym Państwie;
- b) Nie uwzględnia się okresów, jakie należy wziąć pod uwagę na podstawie lit. a), które zbiegają się z okresami przyjętymi do zliczenia emerytury lub renty należnej zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego w zakresie ubezpieczenia emerytalnego;
- c) Jeśli chodzi o kobiety zamężną, której mąż ma prawo do emerytury na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa w sprawie powszechnego ubezpieczenia emerytalnego, uwzględnia się również jako okresy ubezpieczenia, okresy trwania małżeństwa sprzed daty ukończenia przez zainteresowaną 65 roku życia i w czasie których zamieszkiwała ona w jednym lub wielu Państwach Członkowskich, o ile te okresy zbiegają się z okresami ubezpieczenia, spełnionego przez jej małżonka zgodnie z ustawodawstwem i z tymi, jakie należy uwzględnić na podstawie lit. a);
- d) Nie uwzględnia się okresów, jakie powinny być uwzględnione na podstawie przepisów lit. c), które zbiegają się z okresami uwzględnionymi przy wyliczaniu emerytury należnej danej zamężnej kobiecie z tytułu ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego dotyczących ubezpieczenia emerytalnego lub z okresami, w których korzystała ona z emerytury na podstawie tych ustawodawstwa;
- e) Jeśli chodzi o kobietę zamężną, której mąż podlegał niderlandzkiemu ustawodawstwu o ubezpieczeniu z emerytalnym lub uważa się, że spełnił okresy ubezpieczenia na podstawie przepisów lit. a), przepisy dwóch poprzednich liter stosuje się *mutatis mutandis*;
- f) Okresy, o których mowa w lit. a) i c), uwzględnia się przy zliczaniu emerytury tylko wtedy, kiedy zainteresowany zamieszkiwał przez sześć lat terytorium jednego lub kilku Państw Członkowskich po ukończeniu

59 lat i o ile zamieszkuje na terytorium jednego z tych Państw Członkowskich.

3. *Stosowanie niderlandzkiego ustawodawstwa do powszechnego ubezpieczenia dla wdów i sierot*
 - a) zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia, za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem dotyczącym powszechnego ubezpieczenia dla wdów i sierot, uważa się także okresy przed 1 października 1959 r., w których pracownik zamieszkiwał na terytorium Niderlandów po ukończeniu 15 roku życia lub w których, zamieszkując na terytorium innego Państwa Członkowskiego, wykonywał działalność jako osoba zatrudniona w Niderlandach na rzecz pracodawcy mającego siedzibę w tym Państwie;
 - b) Nie uwzględnia się okresów, jakie powinny być uwzględnione na podstawie przepisów lit. a), które zbiegają się z okresami ubezpieczenia spełnionego zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego w zakresie rent rodzinnych
4. *Stosowanie niderlandzkiego ustawodawstwa do ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy*
 - a) Do celów art. 46 ust. 2 rozporządzenia za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie z niderlandzkimi ustawodawstwem dotyczącym ubezpieczenia od niezdolności do pracy, uważa się także okresy wykonywania pracy wynagradzanej i okresy równorzędne spełnione w Niderlandach przed 1 lipca 1967 r.;
 - b) Okresy, jakie należy uwzględnić na podstawie przepisów lit. a) są uważane za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie z ustawodawstwem rodzaju, określonego w art. 37 ust. 1 rozporządzenia.

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 574/72

z dnia 21 marca 1972 r.

w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 2, 7 i 51,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie¹, w szczególności jego art. 97,

uwzględniając wniosek Komisji, po konsultacji z Komisją Administracyjną ds. zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących,

uwzględniając opinię Zgromadzenia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego,

a także mając na uwadze, co następuje:

rozporządzenie nr 3 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących², zastąpione rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71, którego art. 99 uchylił także rozporządzenie nr 4 ustanawiające procedury wykonania i uzupełniania przepisów rozporządzenia nr 3 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących³, należy przewidzieć warunki stosowania przyjęte zgodnie z nowymi zasadami podstawowymi i doświadczeniem nabytym w ciągu dwunastu lat obowiązywania tych aktów;

w szczególności należy sprecyzować władze i instytucje właściwe Państw Członkowskich, dokumenty do dostarczenia i formalności do wypełnienia przez zainteresowanych w celu korzystania ze świadczeń, sposoby kontroli administracyjnej i medycznej, jak również warunki dokonywania zwrotów świadczeń udzielonych przez instytucję Państwa Członkowskiego na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego, jak i uprawnienia Komisji Obrachunkowej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

¹ Dz.U. nr L 149 z 5.07.1971, str. 2.

² Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 561/58.

³ Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 597/58.

SPIS TREŚCI

	<i>Artykuł</i>	<i>Strona</i>
TYTUŁ I. Przepisy ogólne	1-4	160
TYTUŁ II. Wykonywanie przepisów ogólnych rozporządzenia	5-10	161
TYTUŁ III. Stosowanie przepisów rozporządzenia dotyczących określenia właściwego ustawodawstwa	11-14	163
TYTUŁ IV. Wykonywanie szczególnych przepisów rozporządzenia dotyczących różnych grup świadczeń		
Rozdział 1: Zasady ogólne dotyczące sumowania okresów ubezpieczenia	15	165
Rozdział 2: Choroba i macierzyństwo	16-34	166
Rozdział 3: Inwalidztwo, starość i śmierć (emerytury i renty)	35-59	173
Rozdział 4: Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	60-77	180
Rozdział 5: Świadczenia z tytułu śmierci	78-79	186
Rozdział 6: Zasiłki dla bezrobotnych	80-84	187
Rozdział 7: Świadczenia rodzinne i zasiłki rodzinne	85-89	189
Rozdział 8: Świadczenia na dzieci pozostające na utrzymaniu emerytów lub rencistów oraz dla sierot	90-92	191
TYTUŁ V. Przepisy finansowe	93-107	191
TYTUŁ VI. Przepisy różne	108-117	196
TYTUŁ VII. Przepisy przejściowe i końcowe	118-122	198
ZAŁĄCZNIK 1 Właściwe władze		200
ZAŁĄCZNIK 2 Instytucje właściwe		200
ZAŁĄCZNIK 3 Instytucje miejsca zamieszkania i instytucje miejsca pobytu		211
ZAŁĄCZNIK 4 Instytucje łącznikowe		218
ZAŁĄCZNIK 5 Przepisy wykonawcze do umów dwustronnych pozostających w mocy		221
ZAŁĄCZNIK 6 Procedury wypłaty świadczeń		224
ZAŁĄCZNIK 7 Banki		225
ZAŁĄCZNIK 8 Przyznawanie świadczeń rodzinnych		225
ZAŁĄCZNIK 9 Ustalanie wysokości rocznych średnich kosztów świadczeń rzeczowych		225
ZAŁĄCZNIK 10 Instytucje i organy wyznaczone przez władze właściwe		227

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 574/72

z dnia 21 marca 1972 r.

w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 2, 7 i 51,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie¹, w szczególności jego art. 97,

uwzględniając wniosek Komisji, po konsultacji z Komisją Administracyjną ds. zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących,

uwzględniając opinię Zgromadzenia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego,

a także mając na uwadze, co następuje:

rozporządzenie nr 3 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących², zastąpione rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71, którego art. 99 uchylił także rozporządzenie nr 4 ustanawiające procedury wykonania i uzupełniania przepisów rozporządzenia nr 3 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących³, należy przewidzieć warunki stosowania przyjęte zgodnie z nowymi zasadami podstawowymi i doświadczeniem nabytym w ciągu dwunastu lat obowiązywania tych aktów;

w szczególności należy sprecyzować władze i instytucje właściwe Państw Członkowskich, dokumenty do dostarczenia i formalności do wypełnienia przez zainteresowanych w celu korzystania ze świadczeń, sposoby kontroli administracyjnej i medycznej, jak również warunki dokonywania zwrotów świadczeń udzielonych przez instytucję Państwa Członkowskiego na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego, jak i uprawnienia Komisji Obrachunkowej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

¹ Dz.U. nr L 149 z 5.07.1971, str. 2.

² Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 561/58.

³ Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 597/58.

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

- a) określenie „rozporządzenie” oznacza rozporządzenie (EWG) nr 1408/71;
- b) określenie „rozporządzenie wykonawcze” oznacza niniejsze rozporządzenie;
- c) definicje określone w przepisach art. 1 rozporządzenia mają takie znaczenie, które im nadano w tym artykule.

Artykuł 2

Wzory druków - Informacje dotyczące przepisów prawnych – Przewodniki

1. Wzory świadectw, zaświadczeń, deklaracji, wniosków i innych dokumentów niezbędnych w celu stosowania rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego ustalane są przez Komisję Administracyjną

Dwa Państwa Członkowskie lub ich właściwe władze mogą, za obopólną zgodą i po zaopiniowaniu przez Komisję Administracyjną, przyjąć wzory uproszczone do stosowania w ich wzajemnych stosunkach.

2. Komisja Administracyjna może zbierać, z przeznaczeniem dla właściwych władz każdego Państwa Członkowskiego, informacje o przepisach krajowych ustawodawstw, które mieszczą się w zakresie stosowania rozporządzenia.

3. Komisja Administracyjna przygotowuje przewodniki mające na celu zapoznanie zainteresowanych z ich prawami, jak również z formalnościami administracyjnymi, jakich należy dopełnić w celu dochodzenia tych praw.

Przed przygotowaniem przewodników Komisja zasięga opinii Komitetu Doradczego.

Artykuł 3

Instytucje łącznikowe – Komunikowanie się instytucji oraz beneficjentów i instytucji

1. Właściwe władze mogą wyznaczyć instytucje łącznikowe, upoważnione do bezpośredniego komunikowania się między sobą.

2. Każda instytucja Państwa Członkowskiego oraz każda osoba zamieszkująca lub przebywająca na terytorium Państwa Członkowskiego może zwracać się do instytucji innego Państwa Członkowskiego bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem instytucji łącznikowych.

Artykuł 4

Załączniki

1. Załącznik 1 wymienia właściwą władzę lub właściwe władze każdego Państwa Członkowskiego.
2. Załącznik 2 wymienia instytucje właściwe każdego Państwa Członkowskiego.
3. Załącznik 3 wymienia instytucje miejsca zamieszkania i instytucje miejsca pobytu każdego Państwa Członkowskiego.
4. Załącznik 4 wymienia instytucje łącznikowe wyznaczone na podstawie przepisów art. 3, ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.
5. Załącznik 5 wymienia przepisy, określone w art. 5, w art. 53 ust. 3, w art. 104, w art. 105 ust. 2, w art. 116 oraz w art. 121 rozporządzenia wykonawczego.
6. Załącznik 6 wymienia procedury dotyczące wypłacania świadczeń, wybrane przez instytucje każdego Państwa Członkowskiego zobowiązane do wypłaty, zgodnie z przepisami art. 53 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego,
7. Załącznik 7 wymienia nazwy i siedziby banków, określonych w art. 55, ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.
8. Załącznik 8 wymienia Państwa Członkowskie, których wzajemne stosunki określają przepisy art. 10 ust. 2 lit. d) rozporządzenia wykonawczego.
9. Załącznik 9 wymienia systemy, które uwzględnia się przy ustalaniu średnich kosztów rocznych świadczeń rzeczowych, zgodnie z przepisami art. 94, ust. 3, lit. a) i art. 95 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego.
10. Załącznik 10 wymienia instytucje lub organy wyznaczone przez właściwe władze, w szczególności na podstawie art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 1, 2 i 3, art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2, art. 89 ust. 1, art. 91 ust. 2, art. 102 ust. 2, art. 109, art. 110, art. 113 ust. 2. rozporządzenia wykonawczego.

TYTUŁ II

WYKONYWANIE PRZEPISÓW OGÓLNYCH ROZPORZĄDZENIA

Wykonywanie art. 6 i 7 rozporządzenia

Artykuł 5

Zastąpienie rozporządzeniem wykonawczym uzgodnień dotyczących wykonywania konwencji

Przepisy rozporządzenia wykonawczego zastępują przepisy uzgodnień dotyczących wykonywania konwencji wymienionych w przepisach art. 6 rozporządzenia; zastępują one również przepisy, o ile nie są one wymienione w załączniku 5, odnoszące się do wykonywania postanowień konwencji, określonych w art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia.

Wykonywanie art. 9 rozporządzenia

Artykuł 6

Objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym

1. Zainteresowany, który z uwzględnieniem przepisów art. 9 i art. 15 ust. 3 rozporządzenia, spełnia warunki wymagane w celu objęcia ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (odpowiednio i renty) w kilku systemach, zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, i jeżeli nie podlegał ubezpieczeniu obowiązkowemu w ramach jednego z tych systemów z tytułu swojego ostatniego zatrudnienia, może, na mocy tych artykułów, zostać objętym ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym w systemie wskazanym przez ustawodawstwo tego Państwa Członkowskiego lub, zamiast tego, w systemie przez niego wybranym.

2. W celu skorzystania z przepisów art. 9 ust. 2 rozporządzenia, zainteresowany jest obowiązany przedstawić instytucji danego Państwa Członkowskiego, zaświadczenie odnoszące się do okresów ubezpieczenia spełnionych zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego. Zaświadczenie takie wydaje, na wniosek zainteresowanego, instytucja lub instytucje, stosujące ustawodawstwo, zgodnie z którym spełnił on okresy ubezpieczenia.

Wykonywanie art. 12 rozporządzenia

Artykuł 7

Zasady ogólne dotyczące zakazu kumulacji świadczeń w odniesieniu do inwalidztwa, starości i śmierci (emerytury i renty)

1. Jeżeli osoba uprawniona do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego jest również uprawniony do świadczeń na podstawie jednego lub kilku innych Państw Członkowskich, stosuje się następujące zasady:

- a) jeżeli stosowanie przepisów art. 12 ust. 2 lub 3 rozporządzenia pociąga za sobą równoległe obniżenie lub zawieszenie świadczeń, żadne z nich nie może być obniżone lub zawieszane o kwotę wyższą niż kwota otrzymana poprzez dzielenie kwoty, która podlega obniżce lub zawieszeniu, zgodnie z ustawodawstwem, na podstawie którego świadczenie jest należne, poprzez liczbę świadczeń podlegających obniżeniu lub zawieszeniu, do których beneficjent jest uprawniony.
- b) w przypadku świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty) obliczonych przez instytucję Państwa Członkowskiego zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia, instytucja ta uwzględnia różne świadczenia rzeczowe, dochody i wynagrodzenia mogące pociągać za sobą obniżenie lub zawieszenie świadczeń zgodnie z nimi, nie w celu obliczenia teoretycznej wysokości określonej w art. 46 ust. 2 lit. a) rozporządzenia, ale wyłącznie w celu obniżenia lub zawieszenia kwoty określonej w art. 46 ust. 2 lit. b) rozporządzenia. Jednakże, bierze się pod uwagę wyłącznie ułamek kwoty tych świadczeń, dochodów lub wynagrodzeń, określony proporcjonalnie do

spełnionych okresów ubezpieczenia, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 lit. b) rozporządzenia.

- c) w przypadku świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty) obliczonych przez instytucję Państwa Członkowskiego zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1 akapitu pierwszego rozporządzenia, instytucja ta uwzględnia, w przypadku stosowania przepisów art. 46 ust. 3 rozporządzenia, różne świadczenia rzeczowe, dochody i wynagrodzenia mogące pociągać za sobą obniżenie lub zawieszenie świadczeń, do których jest zobowiązana, nie w celu obliczenia wysokości określonej w art. 46 ust. 1 rozporządzenia, ale wyłącznie w celu obniżenia lub zawieszenia kwoty, wynikającej ze stosowania art. 46 ust. 3 rozporządzenia. Jednakże, bierze się pod uwagę wyłącznie ułamek kwoty tych świadczeń, dochodów lub wynagrodzeń, otrzymany przez zastosowanie do tej kwoty równego współczynnika do proporcji między kwotą świadczenia, wynikającej ze stosowania art. 46 ust. 3 rozporządzenia, i kwotą, wynikającą ze stosowania przepisów art. 46 ust. 1 akapitu pierwszego rozporządzenia.
2. Do celów stosowania przepisów art. 12 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia, właściwe instytucje, o których mowa, przekazują sobie, na wniosek, wszelkie stosowne informacje.

Artykuł 8

Zasady mające zastosowanie w przypadku zbiegu praw do świadczeń macierzyńskich, przysługujących na podstawie ustawodawstw kilku Państw Członkowskich

1. Jeżeli pracownik lub członek jego rodziny może ubiegać się przyznanie świadczeń macierzyńskich na podstawie ustawodawstw dwóch lub więcej Państw Członkowskich, świadczenia te są przyznawane wyłącznie na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, na terytorium którego poród miał miejsce lub, jeżeli poród nie nastąpił na terytorium jednego z Państw Członkowskich, wyłącznie na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, któremu pracownik ostatnio podlegał.

Artykuł 9

Zasady mające zastosowanie w przypadku zbiegu praw do świadczenia z tytułu śmierci na podstawie ustawodawstw kilku Państw Członkowskich

1. W przypadku śmierci, która nastąpiła na terytorium Państwa Członkowskiego, zachowuje się jedynie prawo do świadczenia z tytułu śmierci, nabyte na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, podczas gdy prawo nabyte na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich wygasa.

2. W przypadku śmierci, która nastąpiła na terytorium Państwa Członkowskiego, a prawo do świadczenia z tytułu śmierci zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, lub w przypadku śmierci, która nastąpiła poza terytorium Państw Członkowskich, a prawo to zostało nabyte na podstawie ustawodawstw dwóch lub więcej Państw Członkowskich, zachowywane jest jedynie prawo nabyte na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, w którym pracownik spełnił swoje ostatnie okresy ubezpieczenia, podczas gdy prawo nabyte na podstawie ustawodawstwa jakiegokolwiek innego Państwa Członkowskich wygasa.

Artykuł 10

Zasady mające zastosowanie w przypadku zbiegu praw do świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych albo dotyczące pracownika, który podlegał kolejno ustawodawstwu kilku Państw Członkowskich w tym samym okresie lub części okresu

1. Jeżeli w tym samym okresie, świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne są należne dwóm osobom na jednego członka rodziny na podstawie art. 73 ust. 1 i 2, lub art. 74 ust. 1 lub ust. 2 rozporządzenia i na podstawie ustawodawstwa państwa zamieszkania członka rodziny, stosowane przepisy, których dotyczy zbieg praw do tych świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych, są przewidziane w ustawodawstwie państwa zamieszkania członka rodziny. W tym celu, prawo do świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych, należnych na podstawie art. 74 ust. 1 lub ust. 2 rozporządzenia uwzględnia się jak gdyby stanowiły prawo nabyte na podstawie ustawodawstwa państwa zamieszkania danego członka rodziny.

2. Jeżeli pracownik podlegał kolejno ustawodawstwu dwóch Państw Członkowskich w okresie między dwiema płatnościami świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych, przewidzianych przez ustawodawstwo jednego lub dwóch Państw Członkowskich, stosuje się następujące zasady:

- a) świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne, o które pracownik może się ubiegać na podstawie ustawodawstwa każdego z tych państw, odpowiadają liczbie dziennych świadczeń lub zasiłków należnych na podstawie danych ustawodawstwa. Jeżeli te ustawodawstwo nie przewidują świadczeń lub zasiłków dziennych, świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne są przyznawane proporcjonalnie do długości okresu, przez który zainteresowany podlegał ustawodawstwu każdego z Państw Członkowskich, w stosunku do długości okresu określonego przez to ustawodawstwo;
- b) jeżeli świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne były wypłacane przez jedną instytucję przez okres, przez który powinny być udzielane przez inną instytucję, następuje rozliczenie między tymi instytucjami;
- c) do celów lit. a) i b), jeżeli okresy zatrudnienia spełnione na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, wyrażane są w jednostkach innych niż te, które służą do ustalania wysokości świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany równolegle podlegał w tym samym okresie, przeliczenia dokonuje się zgodnie z przepisami art. 15 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego;
- d) nie naruszając przepisów lit. a) w ramach stosunków między Państwami Członkowskimi, wymienionymi w załączniku 8 do rozporządzenia wykonawczego, instytucja ponosząca ciężar świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych na podstawie pierwszego zatrudnienia w danym okresie, ponosi ten koszt przez cały ten okres.

3. Jeżeli członkowie rodziny pracownika, którzy podlegają francuskiemu ustawodawstwu, lub bezrobotnego, który korzysta ze świadczeń z tytułu bezrobocia na podstawie francuskiego ustawodawstwa, przenoszą swoje miejsce zamieszkania na terytorium jednego Państwa Członkowskiego na terytorium innego Państwa Członkowskiego w trakcie tego samego

miesiąca kalendarzowego, instytucja zobowiązana do udzielania zasiłków rodzinnych na początku miesiąca, udziela ich przez cały jego okres.

TYTUŁ III

WYKONYWANIE PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA DOTYCZĄCYCH OKREŚLENIA WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA

Wykonywanie art. 13-16 rozporządzenia

Artykuł 11

Formalności w przypadku skierowania pracownika

1. W przypadkach określonych art. 14 ust. 1 lit. a) (i) oraz ust. 2 lit. a) rozporządzenia, instytucja wskazana przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo nadal stosuje się do pracownika, na żądanie pracownika lub jego pracodawcy, jeżeli wymagane warunki są spełnione, wydaje zaświadczenie o skierowaniu stwierdzające, że pracownik podlega nadal temu ustawodawstwu i wskazujące jednocześnie, do jakiej daty:
2. O zgodę przewidzianą w art. 14 ust. 1, lit. a) (ii) rozporządzenia występuje pracodawca.

Artykuł 12

Przepisy szczególne dotyczące ubezpieczenia pracowników w niemieckim systemie zabezpieczenia społecznego

1. Jeżeli niemieckie ustawodawstwo stosuje się na podstawie art. 14 ust. 1 lit. b) lub c) albo ust. 1 lit. a) rozporządzenia, do pracownika zatrudnionego przez przedsiębiorstwo lub pracodawcę, którego zarejestrowana siedziba lub miejsce prowadzenia działalności nie znajduje się na terytorium Niemiec, to ustawodawstwo stosuje się tak, jak gdyby pracownik był zatrudniony w swoim miejscu zamieszkania na terytorium Niemiec.
2. Jeżeli przez okres określony na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego innego niż Niemcy płacone są składki z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty), to w tym samym okresie mogą być płacone składki uzupełniające na ubezpieczenie uzupełniające na podstawie niemieckiego ustawodawstwa (Höherversicherung).

Artykuł 13

Wykonywanie prawa wyboru przez osoby zatrudnione przez placówki dyplomatyczne i konsularne

1. Prawo wyboru, przewidziane w art. 16 ust. 2 rozporządzenia, musi zostać wykonane po raz pierwszy w ciągu trzech miesięcy, licząc od daty zatrudnienia pracownika w danej placówce dyplomatycznej lub konsularnej lub zatrudnienia w służbie osobistej urzędników tych placówek. Wybór staje się skuteczny od chwili podjęcia pracy.

O ile zainteresowany wykonuje ponownie swoje prawo wyboru w końcu roku kalendarzowego, wybór staje się skuteczny od pierwszego dnia następnego roku kalendarzowego.

2. Pracownik, który wykonuje swoje prawo wyboru, powiadamia o tym instytucję wskazaną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał, informując jednocześnie swojego pracodawcę. Wymieniona instytucja powiadamia o tym, w razie potrzeby, wszystkie inne instytucje tego Państwa Członkowskiego, zgodnie z poleceniami właściwych władz tego Państwa Członkowskiego.

3. Instytucja wskazana przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał zainteresowany, wydaje mu zaświadczenie stwierdzające, że podlega on ustawodawstwu tego państwa w okresie zatrudnienia w danej placówce dyplomatycznej lub w urzędzie konsularnym, lub w służbie osobistej urzędników tej placówki lub urzędu.

4. Jeżeli zainteresowany dokonał wyboru niemieckiego ustawodawstwa, stosuje się to ustawodawstwo tak, jak gdyby był zatrudniony w miejscu, gdzie siedzibę ma rząd niemiecki. Właściwe władze wskazują instytucję właściwą w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby.

Artykuł 14

Wykonywanie prawa wyboru przez personel pomocniczy Wspólnot Europejskich

1. Prawo wyboru przewidziane w art. 16 ust. 3 rozporządzenia musi zostać wykonane w chwili zawierania umowy o pracę. Władza uprawniona do zawierania umowy powiadamia instytucję wskazaną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał członek personelu pomocniczego. Wymieniona instytucja powiadamia o tym, w razie potrzeby, wszystkie inne instytucje tego Państwa Członkowskiego.

2. Instytucja wskazana przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał zainteresowany, wydaje mu zaświadczenie stwierdzające, że podlega on ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego w okresie, kiedy zatrudniony jest on jako członek personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich.

3. Właściwe władze Państw Członkowskich wskazują, w razie potrzeby, instytucje właściwe dla personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich.

4. Jeżeli członek personelu pomocniczego, zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Niemcy, dokonał wyboru niemieckiego ustawodawstwa, te ustawodawstwo stosuje się tak, jakby zainteresowany był zatrudniony w miejscu, w którym ma siedzibę rząd niemiecki. Właściwa władza wskazuje instytucję właściwą w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby.

TYTUŁ IV

WYKONYWANIE SZCZEGÓLNYCH PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA DOTYCZĄCYCH RÓŻNYCH GRUP ŚWIADCZEŃ

ROZDZIAŁ 1

ZASADY OGÓLNE DOTYCZĄCE SUMOWANIA OKRESÓW UBEZPIECZENIA

Artykuł 15

1. W przypadkach, określonych w art. 18 ust. 1, w art. 38, w art. 45 ust. 1 i 2, w art. 64 oraz w art. 67 ust. 1 i 2 rozporządzenia, sumowania okresów ubezpieczenia dokonuje się zgodnie z następującymi zasadami:

- a) do okresów ubezpieczenia spełnionych zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego dodaje się okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie z ustawodawstwem jakiegokolwiek innego Państwa Członkowskiego, o ile konieczne jest odwołanie się do tych okresów w celu uzupełnienia okresów ubezpieczenia lub zamieszkania spełnionych zgodnie z ustawodawstwem pierwszego Państwa Członkowskiego, w celu nabycia, zachowania lub odzyskania prawa do świadczeń, pod warunkiem, że te okresy ubezpieczenia lub zamieszkania nie pokrywają się. Jeżeli chodzi o świadczenia z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty), które mają przyznać instytucje dwóch lub więcej Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia, każda z zainteresowanych instytucji dokonuje osobno tego sumowania, uwzględniając całość okresów ubezpieczenia lub zamieszkania spełnionych przez pracownika zgodnie z ustawodawstwem wszystkich Państw Członkowskich, którym podlegał, w odpowiednim przypadku, bez uszczerbku dla przepisów art. 45 ust. 2 oraz art. 46 ust. 2 lit. c) rozporządzenia;
- b) o ile okres ubezpieczenia spełniony z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego zbiega się z okresem ubezpieczenia spełnionym z tytułu ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, uwzględnia się jedynie ten pierwszy okres;
- c) o ile okres ubezpieczenia inny niż okres z nim zrównany, spełniony zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, zbiega się z okresem zrównanym z nim na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, uwzględnia się jedynie ten pierwszy okres;
- d) każdy okres zrównany na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich jest uwzględniany jedynie przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ubezpieczony podlegał obowiązkowo ostatnio przed wymienionym okresem; w przypadku, gdyby ubezpieczony nie podlegał obowiązkowo ustawodawstwu Państwa Członkowskiego przed wymienionym okresem, okres ten jest uwzględniany przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu obowiązkowo po raz pierwszy podlegał po wspomnianym okresie;
- e) w przypadku, gdy nie można ściśle określić okresu, w którym zostały spełnione niektóre okresy ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, domniemywa się, że okresy te nie pokrywają się z okresami ubezpieczenia, spełnionymi na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, i uwzględnia się jedynie o tyle, o ile mogą być użytecznie uwzględnione;

- f) w przypadku gdy, zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, niektóre okresy ubezpieczenia uwzględniane są jedynie wtedy, jeżeli zostały spełnione w określonym okresie, instytucja stosująca to ustawodawstwo:
- (i) uwzględnia okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego jedynie wówczas, jeżeli zostały spełnione w tym okresie,
- lub
- (ii) przedłuża ten okres o okresy ubezpieczenia spełnione w całości lub w części w wymienionym okresie zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, jeżeli chodzi o okresy ubezpieczenia pociągające za sobą, zgodnie z ustawodawstwem drugiego Państwa Członkowskiego, zawieszenie biegu okresu, w którym okresy ubezpieczenia powinny zostać spełnione.

2. Okresy ubezpieczenia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, do którego rozporządzenie nie ma zastosowania, ale które uwzględniane są na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, do którego stosuje się rozporządzenie, uznaje się za okresy ubezpieczenia lub zamieszkania podlegające sumowaniu.

3. Jeżeli okresy ubezpieczenia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, są wyrażane w jednostkach innych niż te, które są stosowane w ustawodawstwie innego Państwa Członkowskiego, przeliczenie niezbędne w celu sumowania okresów dokonuje się zgodnie z następującymi zasadami:

- a) jeżeli chodzi o pracownika, który podlegał systemowi sześciodniowego tygodnia pracy:
 - (i) jeden dzień odpowiada ośmiu godzinom i odwrotnie;
 - (ii) sześć dni odpowiada jednemu tygodniowi i odwrotnie;
 - (iii) dwadzieścia sześć dni odpowiada jednemu miesiącowi i odwrotnie;
 - (iv) trzy miesiące lub trzynaście tygodni, lub siedemdziesiąt osiem dni odpowiadają jednemu kwartałowi i odwrotnie;
 - (v) do celów przeliczania tygodni na miesiące i odwrotnie, tygodnie i miesiące są przeliczane na dni;
 - (vi) w wyniku zastosowania powyższych zasad, liczba okresów ubezpieczenia spełnionych w ciągu jednego roku kalendarzowego nie może przekroczyć trzystu dwunastu dni lub pięćdziesięciu dwóch tygodni, lub dwunastu miesięcy, lub czterech kwartałów;
- b) jeżeli chodzi o pracownika, który podlegał systemowi pięciodniowego tygodnia:
 - (i) jeden dzień odpowiada dziewięciu godzinom i odwrotnie;
 - (ii) pięć dni odpowiada jednemu tygodniowi i odwrotnie;

- (iii) dwadzieścia dwa dni odpowiadają jednemu miesiącowi i odwrotnie;
- (iv) trzy miesiące lub trzynaście tygodni, lub sześćdziesiąt sześć dni odpowiadają jednemu kwartałowi i odwrotnie;
- (v) przy przeliczaniu tygodni na miesiące i odwrotnie, tygodnie i miesiące są przeliczane na dni;
- (vi) w wyniku zastosowania powyższych zasad, liczba okresów ubezpieczenia spełnionych w ciągu jednego roku kalendarzowego nie może przekroczyć dwustu sześćdziesięciu czterech dni lub pięćdziesięciu dwóch tygodni, lub dwunastu miesięcy, lub czterech kwartałów;

ROZDZIAŁ 2

CHOROBA I MACIERZYŃSTWO

Wykonywanie art. 18 rozporządzenia

Artykuł 16

Poświadczenie okresów ubezpieczenia

1. Aby korzystać z przepisów art. 18 rozporządzenia, pracownik obowiązany jest przedstawić instytucji właściwej zaświadczenie wymieniające okresy ubezpieczenia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem, któremu ostatnio podlegał.
2. Powyższe zaświadczenie wydaje, na życzenie pracownika, instytucja lub instytucje Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja właściwa zwraca się o jego wydanie do wymienionej instytucji.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli należy uwzględnić okresy ubezpieczenia spełnione uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnione zostały warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego.

Wykonywanie art. 19 rozporządzenia

Artykuł 17

Świadczenia rzeczowe w przypadku zamieszkania w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe

1. Aby korzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 19 rozporządzenia, pracownik obowiązany jest zarejestrować siebie i członków swojej rodziny w instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że jest uprawniony do tych świadczeń rzeczowych dla siebie i członków swojej rodziny. Zaświadczenie wydaje instytucja właściwa, po zapoznaniu się z informacjami dostarczonymi, w odpowiednim

przypadku, przez pracodawcę. Jeżeli pracownik lub członkowie jego rodziny nie przedstawią takiego zaświadczenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o jego wydanie do instytucji właściwej.

2. Zaświadczenie zachowuje ważność dopóki instytucja miejsca zamieszkania nie zostanie powiadomiona o jego unieważnieniu. Jednakże, jeżeli zaświadczenie zostało wydane przez instytucję francuską, zachowuje ono ważność jedynie przez trzy miesiące od chwili jego wydania i jego ważność należy przedłużać co trzy miesiące.

3. Jeżeli chodzi o pracownika sezonowego, zaświadczenie wymienione w ust. 1 zachowuje ważność przez cały przewidziany okres pracy sezonowej, chyba że instytucja właściwa powiadomi w tym czasie instytucję miejsca zamieszkania o jego unieważnieniu.

4. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia instytucję właściwą o każdej rejestracji dokonanej zgodnie z przepisami ust. 1.

5. Wnioskując o udzielenie świadczeń rzeczowych, zainteresowany przedstawia dowody wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje, w celu przyznania świadczeń rzeczowych.

6. W przypadku hospitalizacji, instytucja miejsca zamieszkania informuje instytucję właściwą, w terminie trzech dni od chwili otrzymania tej informacji, o dacie przyjęcia do szpitala oraz przewidywanym okresie hospitalizacji oraz dacie wyjścia ze szpitala. Jednakże powyższe informacje nie są przekazywane, jeżeli wydatki związane ze świadczeniami niepieniężnymi są zwracane w kwocie zryczałtowanej instytucji miejsca zamieszkania.

7. Instytucja miejsca zamieszkania wstępnie zawiadamia instytucję właściwą o każdej decyzji odnoszącej się do przyznania świadczeń rzeczowych, wymienionych w wykazie w art. 24 ust. 2 rozporządzenia. Instytucja właściwa może, w terminie piętnastu dni od daty wysłania tego zawiadomienia, w odpowiednim przypadku, zgłosić swój sprzeciw wraz z uzasadnieniem; instytucja miejsca zamieszkania udziela świadczeń rzeczowych, jeżeli nie otrzyma sprzeciwu po upływie wyżej podanego terminu. Jeżeli te świadczenia rzeczowe powinny zostać udzielone w przypadku niecierpiącym zwłoki, instytucja miejsca zamieszkania powiadamia o tym niezwłocznie instytucję właściwą. Jednakże umotywowanego sprzeciwu nie zgłasza się, jeżeli wydatki związane z udzielaniem świadczeń rzeczowych są zwracane w kwocie zryczałtowanej instytucji miejsca zamieszkania.

8. Pracownik lub członkowie jego rodziny informują instytucję miejsca zamieszkania o każdej zmianie sytuacji, która może mieć wpływ na zmianę ich prawa do świadczeń rzeczowych, w szczególności o porzuceniu lub zmianie pracy, lub zmianie miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu zainteresowanego lub członka jego rodziny. Instytucja właściwa informuje również instytucję miejsca zamieszkania o ustaniu ubezpieczenia lub o wygaśnięciu prawa do świadczeń rzeczowych pracownika. Instytucja miejsca zamieszkania może w każdej chwili zwrócić się do instytucji właściwej o udzielenie wszelkich informacji dotyczących ubezpieczenia lub praw pracownika do świadczeń rzeczowych.

9. Dwa lub więcej Państwa Członkowskie lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Świadczenia pieniężne w przypadku zamieszkania w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe

1. Aby skorzystać ze świadczeń pieniężnych na podstawie przepisów art. 19 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, pracownik jest obowiązany, w terminie trzech dni od chwili zaistnienia niezdolności do pracy, przedstawić instytucji miejsca zamieszkania zawiadomienie o przerwaniu pracy lub, jeżeli tak przewiduje ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą lub instytucję miejsca zamieszkania, zaświadczenie o niezdolności do pracy wydane przez lekarza prowadzącego.

2. O ile lekarze prowadzący w państwie miejsca zamieszkania nie wydają zaświadczeń o niezdolności do pracy, zainteresowany zwraca się bezpośrednio do instytucji miejsca zamieszkania, w terminie ustalonym przez ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję.

Wymieniona instytucja przystępuje niezwłocznie do lekarskiego stwierdzenia niezdolności do pracy oraz do wydania zaświadczenia wymienionego w ust. 1. Zaświadczenie, ściśle określa prawdopodobny okres niezdolności do pracy i jest niezwłocznie przekazywane instytucji właściwej.

3. W przypadku, gdy przepisy ust. 2 nie znajdują zastosowania, instytucja miejsca zamieszkania przeprowadza, gdy tylko jest to możliwe, i w każdym przypadku w terminie trzech dni, licząc od daty, kiedy zwrócił się do niej zainteresowany, badanie lekarskie zainteresowanego, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony. Instytucja miejsca zamieszkania przekazuje orzeczenie lekarza kontrolującego, które, w szczególności, wskazuje prawdopodobny okres niezdolności do pracy, do instytucji właściwej w terminie trzech dni, licząc od daty kontroli.

4. Instytucja miejsca zamieszkania przeprowadza następnie, w razie potrzeby, kontrolę administracyjną lub lekarską zainteresowanego, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony. Z chwilą, gdy stwierdzi, że zainteresowany jest zdolny powrócić do pracy, powiadamia o tym bezzwłocznie zarówno zainteresowanego, jak i instytucję właściwą, podając datę ustania niezdolności do pracy. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 6, domniemywa się, że powiadomienie zainteresowanego oznacza podjęcie decyzji w imieniu instytucji właściwej.

5. Instytucja właściwa zachowuje w każdym przypadku możliwość polecenia przeprowadzenia kontroli zainteresowanego przez wybranego przez nią lekarza.

6. Jeżeli instytucja właściwa odmawia udzielenia świadczeń pieniężnych z powodu niepodporządkowania się przez zainteresowanego formalnościom przewidzianym przez ustawodawstwo państwa zamieszkania lub jeżeli stwierdzi, że zainteresowany jest zdolny do powrotu do pracy, powiadamia go o swojej decyzji; odpis decyzji przesyła jednocześnie instytucji miejsca zamieszkania.

7. Gdy ile zainteresowany powraca do pracy, powiadamia on o tym instytucję właściwą, jeżeli przewiduje to stosowane przez nią przepisy prawne.

8. Instytucja właściwa wypłaca świadczenia pieniężne w określony sposób, szczególnie międzynarodowym przekazem pocztowym, i powiadamia o tym instytucję miejsca

zamieszkania zainteresowanego. Jeżeli świadczenia pieniężne są wypłacane przez instytucję miejsca zamieszkania na rachunek instytucji właściwej, ta ostatnia informuje zainteresowanego o jego prawach i podaje do wiadomości instytucji miejsca zamieszkania wysokość świadczeń pieniężnych, daty, w jakich należy je wypłacać oraz maksymalny okres, na który są przyznawane, przewidziany przez ustawodawstwo państwa właściwego.

9. Dwa lub więcej Państw Członkowskie lub właściwe władze tych państw, mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Wykonywanie art. 20 rozporządzenia

Artykuł 19

Przepisy szczególne dotyczące pracowników przygranicznych i członków ich rodzin

Jeżeli chodzi o pracowników przygranicznych lub członków ich rodzin, leki, bandaże, okulary, drobna aparatura, analizy i badania laboratoryjne mogą być udzielane lub wykonywane wyłącznie na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zostały zalecone, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego.

Wykonywanie art. 22 rozporządzenia

Artykuł 20

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe - Przypadek szczególny pracowników skierowanych do pracy w Państwie Członkowskim i zatrudnionych w transporcie międzynarodowym, oraz członków ich rodzin

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych dla siebie lub dla towarzyszących w trakcie skierowania członków rodziny pracownik, określony w art. 14 ust. 1 lit. a) (i) lub ust. 2 lit. a) rozporządzenia jest przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie przewidziane w art. 11 rozporządzenia wykonawczego. W stosunku do pracownika, który przedstawił takie zaświadczenie domniemywa się, że wypełnił warunki nabycia prawa do świadczeń rzeczowych.

2. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych dla siebie lub dla towarzyszących członków rodziny, pracownik zatrudniony w transporcie międzynarodowym, o którym mowa w art. 14 ust. 2 lit. b) rozporządzenia, który, wykonując swoją pracę znajduje się na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż państwo właściwe, przedstawia, tak szybko, jak to możliwe, instytucji miejsca pobytu specjalne zaświadczenie wydane przez pracodawcę lub jego pełnomocnika w miesiącu kalendarzowym, w którym świadczy pracę lub wydane w ciągu dwóch poprzednich miesięcy kalendarzowych. W zaświadczeniu tym podaje się w szczególności datę, od której zainteresowany jest zatrudniony na rachunek wymienionego pracodawcy, jak i nazwę oraz siedzibę instytucji właściwej; jednakże, jeżeli zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego uważa się, że pracodawca nie ma obowiązku znać instytucji właściwej, pracownik podaje na piśmie nazwę i siedzibę tej instytucji w chwili składania wniosku do instytucji miejsca pobytu. O ile pracownik przedstawi wymienione zaświadczenie, domniemywa się, że spełnia warunki do powstania prawa do świadczeń

rzeczowych. Jeżeli pracownik nie jest w stanie zwrócić się do instytucji miejsca pobytu przed rozpoczęciem leczenia, korzysta jednak z leczenia po okazaniu wymienionego zaświadczenia, tak jak gdyby był ubezpieczony w tej instytucji.

3. Instytucja miejsca pobytu zwraca się, w terminie trzech dni, do instytucji właściwej o informacje, czy zainteresowany spełnia warunki do powstania prawa do świadczeń rzeczowych. Zobowiązana jest ona udzielać świadczeń rzeczowych do czasu otrzymania odpowiedzi od instytucji właściwej i najdłużej przez okres trzydziestu dni.

4. Instytucja właściwa udziela odpowiedzi instytucji miejsca pobytu w terminie dziesięciu dni od daty otrzymania wniosku tej instytucji. Jeżeli odpowiedź jest potwierdzająca, instytucja właściwa wskazuje, w odpowiednim przypadku, maksymalny okres, przez który udzielane są świadczenia rzeczowe, przewidziane przez stosowane przez nią ustawodawstwo, a instytucja miejsca pobytu udziela nadal wymienionych świadczeń.

5. Zamiast zaświadczenia przewidzianego odpowiednio w ust. 1 i 2, pracownicy, o których mowa w tych ustępach, mogą przedstawić instytucji miejsca pobytu zaświadczenie stwierdzające, że warunki uzyskania prawa do świadczeń rzeczowych są przez niego spełnione. W zaświadczeniu tym, które wydaje instytucja właściwa, podaje się, w odpowiednim przypadku, maksymalny okres, przez który udzielane są świadczenia rzeczowe, przewidziany przez ustawodawstwo państwa właściwego. W takim przypadku przepisów ust. 1, 2, 3 i 4 nie stosuje się.

6. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

7. Świadczenia rzeczowe, udzielane na podstawie domniemania przewidzianego w ust. 1, podlegają zwrotowi zgodnie z przepisami art. 36 ust. 1 rozporządzenia.

Artykuł 21

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe - Pracownicy inni niż ci, określani w art. 20 rozporządzenia wykonawczego

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 22 ust. 1 lit. a) i) rozporządzenia, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w przepisach art. 20 rozporządzenia wykonawczego, pracownik przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie stwierdzające, że przysługuje mu prawo do świadczeń rzeczowych. W zaświadczeniu, wydanym przez instytucję właściwą na wniosek zainteresowanego, o ile to możliwe, przed opuszczeniem terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, podaje się zwłaszcza, jeśli to konieczne, maksymalny okres, przez który udzielane są świadczenia rzeczowe, przewidziany przez ustawodawstwo państwa właściwego. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nie do instytucji właściwej.

2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Artykuł 22

Świadczenia rzeczowe dla pracowników w przypadku przeniesienia miejsca zamieszkania lub powrotu do kraju zamieszkania, jak i dla pracowników, którym zezwolono na udanie się do innego Państwa Członkowskiego w celu poddania się tam leczeniu

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie przepisów art. 22 ust. 1 lit. b) (i) rozporządzenia, pracownik przedstawia instytucji miejsca zamieszkania zaświadczenie stwierdzające, że jest on upoważniony do zachowania praw do tych świadczeń. W zaświadczeniu tym, wydawanym przez instytucję właściwą, podaje się w szczególności, w odpowiednim przypadku, maksymalny okres, przez który świadczenia rzeczowe mogą być jeszcze udzielane zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego. Zaświadczenie może zostać wydane po wyjeździe zainteresowanego i na jego wniosek, jeżeli nie mogło zostać wydane wcześniej z powodu siły wyższej.
2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, odpowiednio, do celów udzielania świadczeń rzeczowych, w przypadku określonym w przepisach art. 22 ust. 1 lit. c) (i) rozporządzenia.

Artykuł 23

Świadczenia rzeczowe dla członków rodziny

Przepisy art. 21 lub art. 22 rozporządzenia wykonawczego stosują się odpowiednio, zależnie od przypadku, do celów przyznawania świadczeń rzeczowych członkom rodziny, o których mowa w przepisach art. 22 ust. 3 rozporządzenia.

Artykuł 24

Świadczenia pieniężne dla pracowników w razie pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Aby skorzystać ze świadczeń pieniężnych na podstawie przepisów art. 22 ust. 1 lit. a) (ii) rozporządzenia, przepisy art. 18 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio. Jednakże, bez uszczerbku dla wymogu przedstawiania zaświadczenia o niezdolności do pracy, pracownik, który przebywa na terytorium Państwa Członkowskiego nie wykonując tam pracy zawodowej, nie jest zobowiązany przedstawić powiadomienia o przerwaniu pracy, o którym mowa w przepisach art. 18 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

Wykonywanie art. 23 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 25

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości świadczeń pieniężnych

1. Aby korzystać ze świadczeń na mocy art. 23 ust. 3 rozporządzenia, pracownik przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie odnoszące się do członków jego rodziny, którzy zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się wymieniona instytucja.

2. Zaświadczenie to jest wydawane przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny.

Zaświadczenie zachowuje ważność przez dwanaście miesięcy od daty wydania. Ważność zaświadczenia może być przedłużona, w takim przypadku okres ważności biegnie od daty przedłużenia.

Zainteresowany powiadamia niezwłocznie instytucję właściwą o każdym zdarzeniu powodującym konieczność dokonania zmian w treści zaświadczenia. Zmiana staje się skuteczna od dnia wystąpienia zdarzenia.

3. Zamiast zaświadczenia przewidzianego w ust. 1, instytucja właściwa może zażądać od zainteresowanego ostatnio sporządzonych aktów stanu cywilnego, odnoszących się do członków jego rodziny, zamieszkujących na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się ta instytucja.

Wykonywanie art. 25 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 26

Świadczenia dla bezrobotnych udających się w celu poszukiwania pracy do Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe

1. Aby skorzystać, dla siebie i dla członków swojej rodziny, ze świadczeń rzeczowych i pieniężnych na podstawie przepisów art. 25 ust. 1 rozporządzenia, bezrobotny przedstawia instytucji właściwej ds. ubezpieczenia na wypadek choroby w miejscu, do którego się udał, zaświadczenie, o którego wydanie powinien się zwrócić przed wyjazdem do instytucji właściwej ubezpieczenia chorobowego. Jeżeli bezrobotny nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja miejsca, do którego się udał, zwraca się o jego wydanie do instytucji właściwej.

Wymienione zaświadczenie musi stwierdzać istnienie prawa do danych świadczeń, na warunkach określonych w art. 69 ust. 1 lit. a) rozporządzenia, wskazywać okres, przez który przysługuje to prawo uwzględniając art. 69 ust. 1, lit. c) rozporządzenia oraz określać ściśle wysokość świadczeń pieniężnych, które, w odpowiednim przypadku, należy wypłacać z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby przez wyżej wymieniony okres, w przypadku niezdolności do pracy lub hospitalizacji.

2. Instytucja właściwa ds. ubezpieczenia na wypadek bezrobocia w miejscu, do którego udał się bezrobotny, poświadczona na kopii zaświadczenia wymienionego w art. 83 rozporządzenia wykonawczego, którą przekazuje się miejscowej instytucji ds. ubezpieczenia na wypadek choroby, spełnienie warunków wymienionych w przepisach art. 69 ust. 1 lit. b) rozporządzenia i podaje datę, od kiedy bezrobotny korzysta ze świadczeń ubezpieczenia na wypadek bezrobocia na rachunek instytucji właściwej.

Wymienione zaświadczenie zachowuje ważność przez okres przewidziany w art. 69 ust. 1 lit. c) rozporządzenia, tak długo, jak długo spełnione są wymagane warunki. Jeżeli te warunki nie są już spełniane, instytucja ds. ubezpieczenia na wypadek bezrobocia w miejscu, dokąd

udał się bezrobotny, informuje o tym, w terminie trzech dni, wymienioną instytucję ds. ubezpieczenia na wypadek choroby.

3. Przepisy art. 17 ust. 6 i 7 rozporządzenia wykonawczego stosują się odpowiednio.

Wykonywanie art. 25 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 27

Świadczenia rzeczowe dla członków rodziny bezrobotnego, w przypadku zamieszkania w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe

Przepisy art. 17 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio, w celu przyznania świadczeń rzeczowych dla członków rodziny bezrobotnego, jeżeli mają oni miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż państwo właściwe. W chwili rejestracji członków rodziny bezrobotnego, którzy korzystają ze świadczeń na podstawie przepisów art. 69 ust. 1 rozporządzenia, należy przedstawić zaświadczenie, określone w art. 26 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego. Zaświadczenie to zachowuje ważność przez okres wypłacania świadczeń przewidzianych w przepisach art. 69 ust. 1 rozporządzenia.

Wykonywanie art. 26 rozporządzenia

Artykuł 28

Świadczenia rzeczowe dla ubiegających się o emeryturę lub rentę oraz dla członków ich rodzin

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, na podstawie przepisów art. 26 ust. 1 rozporządzenia, ubiegający się o emeryturę lub rentę oraz członkowie jego rodziny rejestrują się w instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że jest uprawniony do wymienionych świadczeń dla siebie i dla członków swojej rodziny na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego. Zaświadczenie to wydawane jest przez instytucję tego innego Państwa Członkowskiego, właściwego w sprawach udzielania świadczeń rzeczowych.

2. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia instytucję, która wydała zaświadczenie, o każdej rejestracji dokonanej zgodnie z przepisami ust. 1.

Wykonywanie art. 28 rozporządzenia

Artykuł 29

Świadczenia rzeczowe dla emerytów lub rencistów oraz dla członków ich rodzin, niemających miejsca zamieszkania w Państwie Członkowskim, z tytułu ustawodawstwa, na podstawie których mają prawo do świadczeń

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 28 ust. 1 rozporządzenia, na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, emeryt lub rencista oraz członkowie jego rodziny zobowiązani rejestrują się w instytucji miejsca zamieszkania,

przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że jest uprawniony do wymienionych świadczeń dla siebie i dla członków swojej rodziny na podstawie ustawodawstwa, z tytułu których należy mu się emerytura lub renta.

2. Zaświadczenie to wydawane jest, na wniosek emeryta lub rencisty, przez instytucję lub jedną z instytucji wypłacających emeryturę lub rentę, lub w odpowiednim przypadku, przez instytucję upoważnioną do decydowania o prawie do świadczeń rzeczowych, jeżeli emeryt lub rencista spełnia warunki dla uzyskania prawa do tych świadczeń. Jeżeli emeryt lub rencista nie przedstawi wymienionego zaświadczenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do instytucji wypłacającej lub do instytucji wypłacających emerytury lub renty, lub, w odpowiednim przypadku, do instytucji do tego upoważnionej. Zanim otrzyma to zaświadczenie, instytucja miejsca zamieszkania może dokonać rejestracji tymczasowej emeryta lub rencisty oraz członków jego rodziny, po zapoznaniu się z dopuszczonymi przez nią dowodami. Ta rejestracja jest skuteczna wobec instytucji, na której spoczywa ciężar świadczeń rzeczowych tylko w przypadku, gdy ta instytucja wydała zaświadczenie przewidziane w ust. 1.

3. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia instytucję, która wydała zaświadczenie przewidziane w ust. 1, o każdej rejestracji dokonanej zgodnie z przepisami tego ustępu.

4. Przy składaniu wniosku o udzielenie świadczeń rzeczowych emeryt lub rencista musi przedłożyć instytucji miejsca zamieszkania dowód, że jest on wciąż uprawniony do emerytury lub renty, w postaci pokwitowania lub odcinka przekazu ostatniej emerytury lub renty.

5. Emeryt lub rencista, lub członkowie jego rodziny informują instytucję miejsca zamieszkania o każdej zmianie ich sytuacji, która może wpłynąć na zmianę prawa do świadczeń rzeczowych, w szczególności o zawieszeniu lub wstrzymaniu emerytury lub renty oraz o zmianie miejsca zamieszkania. Instytucje wypłacające emeryturę lub rentę informują również instytucję miejsca zamieszkania osoby, której sytuacja uległa zmianie.

6. Komisja Administracyjna ustala, w koniecznym zakresie, sposoby umożliwiające wskazanie instytucji, na którą przypada ciężar świadczeń rzeczowych w przypadku, o którym mowa w przepisach art. 28 ust. 2 lit. b) rozporządzenia.

Wykonywanie art. 29 rozporządzenia

Artykuł 30

Świadczenia rzeczowe dla członków rodziny zamieszkujących w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym zamieszkuje emeryt lub rencista

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym mają miejsce zamieszkania, na podstawie przepisów art. 29 ust. 1 rozporządzenia, członkowie rodziny rejestrują się w instytucji ich miejsca zamieszkania, przedstawiając dowody wymagane zgodnie ze stosowanymi przez tę instytucję ustawodawstwem w celu przyznawania takich świadczeń członkom rodziny emeryta lub rencisty oraz zaświadczenie stwierdzające, że emeryt lub rencista ma prawo do świadczeń rzeczowych dla siebie i dla członków swojej rodziny. Zaświadczenie to, wydawane przez instytucję miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty, zachowuje ważność tak długo, jak długo instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny nie otrzyma wiadomości o jej unieważnieniu. Jednakże,

jeżeli zaświadczenie to zostało wydane przez instytucję francuską zachowuje ono ważność jedynie przez dwanaście miesięcy od daty jego wydania i powinno być odnawiane co roku.

2. Przy składaniu wniosku o udzielenie świadczeń rzeczowych, członkowie rodziny przedstawiają instytucji miejsca ich zamieszkania zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję przewiduje, że do wniosku powinien być dołączony dowód posiadania prawa do emerytury lub renty.

3. Instytucja miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty informuje instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny o zawieszeniu bądź wstrzymaniu emerytury lub renty oraz o zmianie miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty. Instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny może wystąpić, w każdej chwili, od instytucji miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty, o dostarczenie wszelkich informacji dotyczących prawa do świadczeń rzeczowych.

4. Członkowie rodziny informują instytucję miejsca zamieszkania o każdej zmianie ich sytuacji, która może wpłynąć na zmianę prawa do świadczeń rzeczowych, w szczególności o każdej zmianie miejsca zamieszkania.

Wykonywanie art. 31 rozporządzenia

Artykuł 31

Świadczenia rzeczowe dla emerytów lub rencistów oraz dla członków ich rodzin w przypadku pobytu w innym Państwie Członkowskim niż to, w którym zamieszkują

1. Aby uzyskać świadczenia rzeczowe na podstawie art. 31 rozporządzenia, emeryt lub rencista przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie stwierdzające jego prawo do tych świadczeń. Zaświadczenie to, wydawane przez instytucję miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty, o ile to możliwe przed opuszczeniem terytorium Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, wskazuje w szczególności maksymalny okres, przez który udzielane są świadczenia rzeczowe w tym Państwie Członkowskim. Jeżeli emeryt lub rencista nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nie do instytucji miejsca zamieszkania.

2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio. W takim przypadku instytucję miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty uważa się za instytucję właściwą.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do udzielania świadczeń rzeczowych członkom rodziny, o których mowa w przepisach art. 31 rozporządzenia.

Wykonywanie art. 35 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 32

Instytucje, do których mogą zwracać się pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych oraz członkowie ich rodzin, w przypadku pobytu lub zamieszkania w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe

1. W przypadkach określonych w przepisach art. 35 ust. 1 rozporządzenia i jeżeli w państwie pobytu lub zamieszkania świadczenia przewidziane przez system ubezpieczenia na wypadek choroby lub macierzyństwa, któremu podlegają pracownicy fizyczni przemysłu stalowego, są takie same jak przewidziane w systemie specjalnym dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych, pracownicy tej kategorii oraz członkowie ich rodzin mogą zwrócić się do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym przebywają lub zamieszkują, wskazanej w załączniku 3 do rozporządzenia wykonawczego, nawet jeżeli jest to instytucja systemu mającego zastosowanie do pracowników fizycznych przemysłu stalowego, i która wówczas jest obowiązana do udzielania świadczeń.

2. O ile świadczenia przewidziane przez system specjalny dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych są korzystniejsze, pracownicy ci lub członkowie ich rodzin mogą zwrócić się bądź do instytucji zobowiązanej do stosowania tego systemu, bądź do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym przebywają lub mają miejsce zamieszkania, stosującej system dla pracowników fizycznych przemysłu stalowego. W tym ostatnim przypadku instytucja, o której mowa, zwraca uwagę zainteresowanego na fakt, że zwracając się do instytucji zobowiązanej do stosowania wyżej wymienionego systemu specjalnego, uzyska on świadczenia korzystniejsze; poza tym powinna ona poinformować go o nazwie i adresie tej instytucji.

Wykonywanie art. 35 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 33

Zaliczanie okresu, w trakcie którego świadczenia były już udzielone przez instytucję innego Państwa Członkowskiego

Do celów wykonywania art. 35 ust. 3 rozporządzenia, instytucja Państwa Członkowskiego, powołana do udzielania świadczeń, może zwrócić się do instytucji innego Państwa Członkowskiego o udzielenie informacji dotyczących okresu, przez który instytucja ta już udzielała świadczeń z tytułu tego samego przypadku choroby lub macierzyństwa.

Zwrot przez instytucję właściwą Państwa Członkowskiego kosztów poniesionych w trakcie pobytu w innym Państwie Członkowskim

Artykuł 34

1. Jeżeli formalności przewidzianych w art. 20 ust. 1, 2 i 5 oraz w art. 21, 23 i 31 rozporządzenia wykonawczego nie można było dopełnić w trakcie pobytu na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, instytucja właściwa zwraca, na wniosek pracownika poniesione koszty, zgodnie ze stawkami stosowanymi przez instytucję miejsca pobytu.

2. Instytucja miejsca pobytu udziela instytucji właściwej, na jej wniosek, niezbędnych informacji dotyczących tych stawek.

ROZDZIAŁ 3

INWALIDZTWO, STAROŚĆ I ŚMIERC (EMERYTURY I RENTY)

Składanie i rozpatrywanie wniosków o przyznanie świadczeń

Artykuł 35

Wnioski o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa, w przypadku, gdy pracownik był ubezpieczony wyłącznie na podstawie ustawodawstwa wymienionego w załączniku III do rozporządzenia, jak i w przypadku wymienionym w przepisach art. 40 ust. 2 rozporządzenia

1. Aby uzyskać świadczenia na podstawie art. 37, 38 i 39 rozporządzenia, w tym również w przypadkach określonych w art. 40 ust. 2, w art. 41 ust. 1 oraz w przepisach art. 42 ust. 2 rozporządzenia, pracownik składa wniosek bądź do instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał w chwili wystąpienia niezdolności do pracy, po której następuje inwalidztwo lub pogłębienie stanu inwalidztwa, bądź do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek pierwszej instytucji, podając datę jego wniesienia; datę tę uważa się za datę wniesienia wniosku do pierwszej instytucji. Jednakże, jeżeli świadczenia pieniężne zostały przyznane z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, datę upływu okresu, na który te świadczenia pieniężne zostały przyznane, w odpowiednim przypadku, uznaje się za datę wniesienia wniosku o emeryturę lub rentę.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 41 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, instytucja, w której pracownik był ostatnio ubezpieczony, podaje do wiadomości instytucji pierwotnie zobowiązanej do wypłaty świadczeń, wysokość świadczeń oraz datę, od której są one należne zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Licząc od tej daty, świadczenia należne przed pogłębieniem się stanu inwalidztwa zostają zniesione lub obniżone do wysokości dodatku, o którym mowa w przepisach art. 41 ust. 1, lit. c) rozporządzenia.

3. W przypadku, o którym mowa w przepisach art. 41 ust. 1 lit. d) rozporządzenia, przepisów ust. 2 nie stosuje się. W takim przypadku instytucja, w której pracownik był ostatnio ubezpieczony, zwraca się do instytucji niderlandzkiej o podanie wysokości należnej od niej kwoty.

Artykuł 36

Wnioski o przyznanie emerytur i rent rodzinnych (z wyjątkiem świadczeń sierocych) oraz świadczeń z tytułu inwalidztwa w przypadkach nieokreślonych w art. 35 rozporządzenia wykonawczego

1. Aby uzyskać świadczenia na podstawie art. 40-51 rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 35 rozporządzenia wykonawczego, wnioskodawca składa wniosek do instytucji miejsca zamieszkania, zgodnie z warunkami przewidzianymi przez ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję. Jeżeli pracownik nie spełnił okresów ubezpieczenia zgodnie z tym ustawodawstwem, instytucja miejsca zamieszkania przekazuje wniosek instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu zainteresowany ostatnio podlegał, podając datę wniesienia wniosku. Datę tę uważa się za datę wniesienia wniosku do tej ostatniej instytucji.

2. O ile wnioskodawca zamieszkiwał na terytorium Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem którego pracownik nie spełnił okresów ubezpieczenia, może on wnieść

wniosek do instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu pracownik ostatnio podlegał.

3. O ile wnioskodawca zamieszkuje na terytorium państwa, które nie jest Państwem Członkowskim wnosi on wniosek do instytucji właściwej tego Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu pracownik ostatnio podlegał.

W przypadku, gdy wnioskodawca składa wniosek do instytucji Państwa Członkowskiego, którego jest obywatelem, instytucja ta przekazuje wniosek instytucji właściwej.

4. Wniosek o przyznanie świadczeń, wniesiony do instytucji Państwa Członkowskiego, powoduje automatycznie jednoczesne ustalenie wysokości świadczeń na podstawie ustawodawstwa wszystkich Państw Członkowskich, których warunki spełnia wnioskodawca, chyba, że zgodnie z art. 44 ust. 2, wnioskodawca życzy sobie, aby odroczone ustalenie wysokości emerytur, które zostałyby nabyte zgodnie z ustawodawstwem jednego lub kilku Państw Członkowskich.

Artykuł 37

Dokumenty i wskazówki, które należy załączyć do wniosków o przyznanie świadczeń, określonych w art. 36 rozporządzenia wykonawczego

Przy wnoszeniu wniosków, określonych w art. 36 rozporządzenia wykonawczego, obowiązują następujące zasady:

- a) wniosek, do którego należy dołączyć wymagane dokumenty dowodowe, musi być sporządzony na formularzu przewidzianym przez ustawodawstwo:
 - (i) Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca, w przypadku określonym w art. 36 ust. 1;
 - (ii) Państwa Członkowskiego, któremu pracownik ostatnio podlegał, w przypadkach określonych w art. 36 ust. 2 i 3;
- b) zgodność informacji podanych przez wnioskodawcę musi wynikać z dokumentów urzędowych załączonych do wniosku lub potwierdzonych przez właściwe organy Państwa Członkowskiego, którego terytorium wnioskodawca zamieszkuje;
- c) wnioskodawca musi wskazać, w możliwym zakresie, instytucję lub instytucje właściwe ds. ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty) każdego Państwa Członkowskiego, w którym pracownik był ubezpieczony, bądź, jeżeli chodzi o pracownika, pracodawcę lub pracodawców, którzy go zatrudniali na terytorium Państwa Członkowskiego, przedstawiając świadectwa pracy, które mogą być w jego posiadaniu;
- d) wnioskodawca który, zgodnie z przepisami art. 44 ust. 2 rozporządzenia życzy sobie, aby odroczone ustalenie wysokości świadczeń z tytułu starości, które nabyłby na podstawie ustawodawstwa jednego lub więcej Państw Członkowskich, powinien wskazać, na podstawie którego ustawodawstwa ubiega się o te świadczenia.

Artykuł 38

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości świadczeń

1. Aby skorzystać z przepisów art. 39 ust. 4 lub art. 47 ust. 3 rozporządzenia, wnioskodawca przedstawia zaświadczenie dotyczące członków jego rodziny, z wyjątkiem dzieci, mających miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do ustalenia prawa do świadczeń.

Zaświadczenie to wydaje instytucja właściwa ds. ubezpieczenia na wypadek choroby w miejscu zamieszkania członków rodziny lub inna instytucja wyznaczona przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego, na którego terytorium mają miejsce zamieszkania. Art. 25 ust. 2 pkt 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Zamiast zaświadczenia przewidzianego w ustępie pierwszym, instytucja zobowiązana do ustalenia wysokości świadczeń może zażądać od wnioskodawcy aktualnych aktów stanu cywilnego odnoszących się do członków jego rodziny, z wyjątkiem dzieci, którzy mają miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się wymieniona instytucja.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez daną instytucję wymaga od członków rodziny, aby mieli miejsce zamieszkania wspólne z emerytem lub rencistą, to fakt, że członkowie rodziny, niespełniając warunku wspólnego zamieszkiwania, pozostają głównie na utrzymaniu wnioskodawcy, musu być stwierdzony przez dokumenty świadczące o regularnym przekazywaniu części jego zarobków.

Artykuł 39

Rozpatrywanie wniosków o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa, w przypadku, gdy pracownik był ubezpieczony wyłącznie na podstawie ustawodawstwa wymienionego w załączniku III do rozporządzenia

1. Jeżeli pracownik złożył wniosek o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa i jeżeli instytucja stwierdzi, że stosuje się przepisy art. 37 ust. 1 rozporządzenia, zwraca się, w razie potrzeby, do instytucji, w której zainteresowany był ostatnio ubezpieczony, w celu uzyskania zaświadczenia obejmującego okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę ostatnią instytucję.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli niezbędne jest uwzględnienie okresów ubezpieczenia spełnionych uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w celu spełnienia wymagań określonych w przepisach państwa właściwego.

3. W przypadku określonym w przepisach art. 39 ust. 3 rozporządzenia instytucja, która rozpatrywała dokumenty zainteresowanego, przekazuje te dokumenty instytucji, w której był on ostatnio ubezpieczony.

4. Przepisów art. 41-50 rozporządzenia wykonawczego nie stosuje się do rozpatrywania wniosków, określonych w ust. 1, 2 i 3.

Artykuł 40

Określenie stopnia inwalidztwa

W celu ustalenia stopnia inwalidztwa, instytucja Państwa Członkowskiego uwzględnia dokumenty i orzeczenia lekarskie oraz informacje o charakterze administracyjnym zebrane przez instytucje innego Państwa Członkowskiego. Jednakże każda instytucja zachowuje jednak prawo do zlecenia badania wnioskodawcy przez wybranego przez siebie lekarza, z wyjątkiem przypadku, gdy stosuje się przepisy art. 40 ust. 3 rozporządzenia.

Rozpatrywanie wniosków o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości i dla osób pozostałych przy życiu w przypadkach określonych w art. 36 rozporządzenia wykonawczego

Artykuł 41

Wskazanie instytucji rozpatrującej

1. Wnioski o świadczenia są rozpatrywane przez instytucję, do której zostały skierowane lub przekazane zgodnie z art. 36 rozporządzenia wykonawczego. Instytucja ta określana jest terminem „instytucji rozpatrującej”.
2. Instytucja rozpatrująca przekazuje natychmiast wszystkim zainteresowanym instytucjom, używając opracowanego w tym celu specjalnego formularza, wnioski o przyznanie świadczeń, tak aby mogły być one rozpatrywane jednocześnie i bezzwłocznie przez te instytucje.

Artykuł 42

Formularz używany przy rozpatrywaniu wniosków o przyznanie świadczeń

1. Podczas rozpatrzenia wniosków o przyznanie świadczeń, instytucja rozpatrująca stosuje formularz zawierający, w szczególności, wykaz i zsumowanie okresów ubezpieczenia, spełnionych przez pracownika zgodnie z ustawodawstwem wszystkich zainteresowanych Państw Członkowskich.
2. Przekazanie tych formularzy instytucji innego Państwa Członkowskiego zastępuje przekazanie dokumentów dowodowych.

Artykuł 43

Procedura rozpatrywania wniosku przez zainteresowane instytucje

1. Instytucja rozpatrująca wpisuje do formularza, określonego w art. 42 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego, okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem i przekazuje jeden egzemplarz formularza instytucji właściwej ds. ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty) każdego Państwa Członkowskiego, w której pracownik był ubezpieczony, załączając, w odpowiednim przypadku, świadectwa pracy przedstawione przez wnioskodawcę.

2. Jeżeli jest tylko jedna inna zainteresowana instytucja, wypełnia ona wspomniany formularz wskazując:

- a) okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem;
- b) wysokość świadczenia, o które wnioskodawca mógłby się ubiegać za te okresy ubezpieczenia;
- c) teoretyczną i rzeczywistą wysokość świadczeń obliczoną zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia.

Tak wypełniony formularz zostaje zwrócony instytucji rozpatrującej.

Jeżeli prawo do świadczeń nabywa się uwzględniając jedynie okresy ubezpieczenia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez instytucję drugiego Państwa Członkowskiego i jeżeli wysokość świadczenia odpowiadającego tym okresom może zostać niezwłocznie ustalona, podczas gdy ustalenie wysokości określonego w lit. c) wymaga znacznie dłuższego czasu, formularz zostaje zwrócony instytucji rozpatrującej wraz z informacjami, określonymi w lit. a) i b); wskazówki określone w lit. c) są przekazywane instytucji rozpatrującej natychmiast po ich zebraniu.

3. Jeżeli są dwie lub więcej instytucji zainteresowanych, każda z instytucji wypełnia wymieniony formularz poprzez podanie okresów ubezpieczenia spełnionych zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem i zwraca go instytucji rozpatrującej.

Jeżeli prawo do świadczeń zostaje nabyte jedynie przy uwzględnieniu okresów ubezpieczenia, spełnionych zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez jedną lub więcej instytucji i jeżeli wysokość świadczenia odpowiadającego tym okresom ubezpieczenia może zostać ustalona bezzwłocznie, podaje się ją do wiadomości instytucji rozpatrującej jednocześnie z informacją o okresach ubezpieczenia; jeżeli ustalenie wysokości świadczenia wymaga pewnego czasu, podaje się ją instytucji rozpatrującej z chwilą jej ustalenia.

Po otrzymaniu wszystkich formularzy zawierających informacje o okresach ubezpieczenia oraz, w odpowiednim przypadku, o kwocie lub kwotach należnych zgodnie z ustawodawstwem jednego lub więcej zainteresowanych Państw Członkowskich, instytucja rozpatrująca przekazuje jeden egzemplarz tak wypełnionego formularza każdej z tych zainteresowanych instytucji, które podają w nim wysokość teoretyczną i rzeczywistą świadczeń obliczoną zgodnie z przepisami art. 46, ust. 2 rozporządzenia, a następnie zwracają formularz instytucji rozpatrującej.

4. Z chwilą, gdy instytucja rozpatrująca stwierdza, po otrzymaniu informacji, określonych w ust. 2 lub 3, że należy zastosować przepisy art. 40 ust. 2 lub art. 48 ust. 2 lub 3 rozporządzenia, powiadamia o tym inne zainteresowane instytucje.

5. W przypadku przewidzianym w art. 37 lit. d) rozporządzenia wykonawczego, instytucje Państw Członkowskich, ustawodawstwo których wnioskodawca podlegał, ale prosił o odroczenie ustalenia świadczeń, wykazują jedynie w formularzu przewidzianym w przepisach art. 42 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego okresy ubezpieczenia spełnione przez wnioskodawcę zgodnie z stosowanym przez nią ustawodawstwem.

Artykuł 44

Instytucja uprawniona do wydawania decyzji odnoszącej się do stanu inwalidztwa

1. Instytucja rozpatrująca jest jedyną instytucją uprawnioną do wydawania decyzji, określonej w art. 40 ust. 3 rozporządzenia, dotyczącej stanu inwalidztwa wnioskodawcy, z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3. Instytucja podejmuje decyzję z chwilą stwierdzenia, czy są spełnione warunki nabycia prawa, określone przez stosowane przez nią ustawodawstwo, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, art. 45 rozporządzenia. O decyzji powiadamia ona niezwłocznie inne zainteresowane instytucje.

2. Jeżeli warunki nabycia prawa, inne niż te, które dotyczą stanu inwalidztwa, ustanowione przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję rozpatrującą, nie są spełnione, uwzględniając przepisy art. 45 rozporządzenia, instytucja rozpatrująca powiadamia niezwłocznie instytucję właściwą w odniesieniu do inwalidztwa tego z pozostałych zainteresowanych Państw Członkowskich, którego ustawodawstwu pracownik podlegał ostatnio.

Ta instytucja uprawniona jest do podjęcia decyzji dotyczącej stanu inwalidztwa wnioskodawcy, jeżeli warunki uzyskania prawa, określone przez stosowane przez nią przepisy prawne, są spełnione; o swojej decyzji powiadamia ona bezzwłocznie inne zainteresowane instytucje.

3. W razie konieczności, można zwrócić się ponownie, na takich samych warunkach do instytucji właściwej w odniesieniu do inwalidztwa, Państwa Członkowskiego którego ustawodawstwu pracownik podlegał po raz pierwszy.

Artykuł 45

Wyплаты świadczeń tymczasowych oraz zaliczkowe wypłaty świadczeń

1. Jeżeli instytucja rozpatrująca stwierdza, że wnioskodawca jest uprawniony do świadczeń na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa i że nie zachodzi potrzeba uwzględnienia okresów ubezpieczenia, spełnionych zgodnie z ustawodawstwem innych Państw Członkowskich, wypłaca ona bezzwłocznie świadczenia tymczasowe.

2. Jeżeli wnioskodawca nie jest uprawniony do świadczeń na podstawie ust. 1, ale gdy, jak wynika z informacji udzielonych instytucji rozpatrującej zgodnie z art. 43 ust. 2 lub 3 rozporządzenia wykonawczego, prawo do świadczeń zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, uwzględniając jedynie okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie z tym ustawodawstwem, instytucja stosująca to ustawodawstwo wypłaca świadczenia tymczasowe, z chwilą, gdy instytucja rozpatrująca powiadomi ją o ciążyącym na niej obowiązku.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2, prawo do świadczeń przysługuje zgodnie z ustawodawstwem kilku Państw Członkowskich, uwzględniając jedynie okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie z ustawodawstwem każdego z tych państw, obowiązek wypłaty świadczeń tymczasowych spoczywa na instytucji, która pierwsza poinformowała instytucję rozpatrującą o istnieniu tego prawa; powiadomienie innych instytucji zainteresowanych należy do instytucji rozpatrującej.

4. Instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń na podstawie ust. 1, 2 lub 3, powiadamia o tym niezwłocznie wnioskodawcę, zwracając wyraźnie uwagę na tymczasowy charakter tej decyzji, która nie podlega odwołaniu.

5. Jeżeli wnioskodawcy nie można wypłacić żadnego świadczenia tymczasowego na podstawie ust. 1, 2 lub 3, ale jeżeli, jak wynika z otrzymanych informacji, jest uprawniony na podstawie art. 46 ust. 2 rozporządzenia, instytucja rozpatrująca wypłaca odpowiednią zaliczkę podlegającą zwrotowi, której kwota jest możliwie najbliższa tej, która zostanie prawdopodobnie ustalona zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia.

6. Dwa Państwa Członkowskie lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą inne sposoby wypłacania świadczeń tymczasowych, jeżeli zainteresowane są jedynie instytucje tych Państw Członkowskich. O umowach, zawartych w tej sprawie, powiadamia się Komisję Administracyjną.

Artykuł 46

Obliczanie świadczeń w przypadku nakładania się okresów ubezpieczenia

1. Przy obliczaniu wysokości teoretycznej oraz rzeczywistej świadczenia zgodnie z art. 46 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia, stosuje się zasady przewidziane w art. 15 ust. 1 lit. b), c) i d) rozporządzenia wykonawczego.

Kwotę rzeczywiście należną, która została ustalona, podwyższa się o kwotę odpowiadającą okresom ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego i ustala się zgodnie z ustawodawstwem, na podstawie którego okresy ubezpieczenia zostały spełnione.

2. Do celów art. 46 ust. 3 rozporządzenia kwot świadczeń odpowiadających okresom ubezpieczenia dobrowolnego i fakultatywnego kontynuowanego nie uwzględnia się.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku ubezpieczenia fakultatywnego uzupełniającego określonego w art. 15 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia.

Do celów niemieckiego ustawodawstwa, składki, które nie są uwzględniane na podstawie art. 15 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego są uwzględniane w celu obliczania kwot uzupełniających na podstawie ubezpieczenia fakultatywnego uzupełniającego. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 47

Obliczanie ostateczne należnych kwot świadczeń przez instytucje, które stosują art. 46 ust. 3 rozporządzenia

W przypadku określonym w art. 46 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia, instytucja rozpatrująca oblicza i powiadamia każdą z zainteresowanych instytucji o kwocie ostatecznej świadczeń, które każda z nich powinna przyznać.

Artykuł 48

Powiadamianie wnioskodawcy o decyzjach instytucji

1. Decyzje ostateczne podjęte przez każdą z zainteresowanych instytucji, uwzględniają, w określonych przypadkach, powiadomienia określone w art. 47 rozporządzenia wykonawczego są przekazywane instytucji rozpatrującej. Każda z tych decyzji musi wskazywać środki odwoławcze i terminy ich wnoszenia, określone przez ustawodawstwo. Po otrzymaniu wszystkich tych decyzji, instytucja rozpatrująca podaje je do wiadomości wnioskodawcy w jego języku, w formie rozliczenia podsumowującego, do którego załączone są te decyzje. Bieg terminów odwołań rozpoczyna się z chwilą, gdy wnioskodawca otrzyma wymienione rozliczenie podsumowujące.

2. Wysyłając wnioskodawcy rozliczenie podsumowujące wymienione w ust. 1, instytucja rozpatrująca przesyła jednocześnie jego kopie każdej z zainteresowanych instytucji, załączając kopie decyzji innych instytucji.

Artykuł 49

Ponowne obliczanie wysokości świadczeń

1. W celu stosowania przepisów art. 43 ust. 2 i 3, art. 49 ust. 2 i 3 oraz art. 51 ust. 2 rozporządzenia stosuje się, odpowiednio, art. 45 i 47 rozporządzenia wykonawczego.

2. W przypadku ponownego obliczania, zniesienia lub zawieszenia świadczenia, instytucja, która wydała tę decyzję, informuje o niej bezzwłocznie zainteresowanego oraz każdą instytucję, w której zainteresowany ma uprawnienia, w jeśli to konieczne za pośrednictwem instytucji rozpatrującej. W decyzji muszą być wskazane środki odwoławcze i terminy ich wnoszenia, przewidziane przez dane ustawodawstwo. Bieg terminów rozpoczyna się z chwilą, gdy wnioskodawca otrzyma decyzję.

Artykuł 50

Środki zmierzające do przyspieszenia ustalenia świadczeń

1. a) (i) Jeżeli pracownik będący obywatelem Państwa Członkowskiego, podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa w zakresie przyznawania emerytur i rent tego ostatniego Państwa Członkowskiego przekazuje, przy użyciu wszelkich środków, jakimi dysponuje w chwili rejestracji zainteresowanego, organowi wskazanemu przez właściwą władzę tego Państwa Członkowskiego (państwa zatrudnienia), wszelkie informacje dotyczące tożsamości zainteresowanego, datę rozpoczęcia pracy oraz nazwę instytucji właściwej i nadanego przez nią numeru ubezpieczenia;
- (ii) Ponadto, instytucja właściwa, wymieniona w (i), podaje do wiadomości, w możliwym zakresie, organowi wskazanemu zgodnie z przepisami, określonymi (i), wszystkie inne informacje mogące ułatwić i przyspieszyć dalsze ustalenie wysokości rent lub emerytur;
- (iii) Informacje te są przekazywane, w sposób ustalony przez Komisję Administracyjną, organowi wskazanemu przez właściwą władzę zainteresowanego Państwa Członkowskiego;

- (iv) W celu wykonania przepisów (i), (ii), i (iii), bezpaństwowców i uchodźców uważa się za obywateli Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegali w pierwszej kolejności;
 - b) Na wniosek zainteresowanego lub instytucji, w której jest w danej chwili ubezpieczony, zainteresowane instytucje odtwarzają przebieg jego ubezpieczenia, najpóźniej od daty poprzedzającej o rok datę, kiedy osiągnie wiek uprawniający do nabycia prawa do emerytury.
2. Komisja Administracyjna określa sposoby stosowania przepisów ust. 1.

Kontrola administracyjna i lekarska

Artykuł 51

1. Jeżeli korzystający w szczególności:
- a) ze świadczeń z tytułu inwalidztwa,
 - b) ze świadczeń z tytułu starości, przyznawanych w przypadku niezdolności do pracy,
 - c) ze świadczeń z tytułu starości przyznawanych bezrobotnym w podeszłym wieku,
 - d) ze świadczeń z tytułu starości przyznawanych w przypadku zaprzestania działalności zawodowej lub handlowej,
 - e) ze rent rodzinnych, przyznawanych w przypadku inwalidztwa lub niezdolności do pracy,
 - f) ze świadczeń przyznawanych pod warunkiem, że środki uprawnionego nie przekraczają ustalonej wysokości,

przebywa lub zamieszkuje terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń, to kontroli administracyjnej i lekarskiej dokonuje, na życzenie tej instytucji, instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania uprawnionego, zgodnie z warunkami przewidzianymi przez ustawodawstwo stosowane przez tę ostatnią instytucję. Jednakże instytucja wypłacająca świadczenia zachowuje prawo zlecenia przeprowadzenia kontroli uprawnionego przez wybranego przez nią lekarza.

2. W razie stwierdzenia, że uprawniony do świadczeń, określonych w ust. 1, jest zatrudniony lub dysponuje środkami przekraczającymi ustaloną wysokość, korzystając jednocześnie z tych świadczeń, instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania kieruje sprawozdanie instytucji wypłacającej świadczenia, która zażądała kontroli. W sprawozdaniu podaje się, w szczególności, rodzaj wykonywanej pracy, wysokość zarobków lub środków, jakimi dysponował w ostatnim kwartale, normalne wynagrodzenie, jakie w tym samym regionie uzyskuje pracownik należący do tej samej grupy zawodowej, do której należał zainteresowany, w zawodzie, który wykonywał zanim został inwalidą, w okresie referencyjnym określonym przez instytucję wypłacającą świadczenia oraz, w odpowiednim przypadku, opinię biegłego lekarza o stanie zdrowia zainteresowanego.

Artykuł 52

Jeżeli, po zawieszeniu wypłacania świadczeń, z których korzystał zainteresowany, odzyskuje on prawo do świadczeń, w okresie kiedy zamieszkuje terytorium innego Państwa Członkowskiego niż państwo właściwe, zainteresowane instytucje wymieniają między sobą informacje użyteczne w celu wznowienia wypłaty wymienionych świadczeń.

Wypłacanie świadczeń

Artykuł 53

Sposób wypłacania świadczeń

1. Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego, zobowiązana do wypłacania świadczeń, nie wypłaca ich bezpośrednio uprawnionym, którzy zamieszkują terytorium innego Państwa Członkowskiego, wypłaty dokonuje, na wniosek instytucji zobowiązanej, instytucja łącznikowa tego ostatniego Państwa Członkowskiego lub instytucja miejsca zamieszkania uprawnionych, na warunkach przewidzianych w art. 54-58 rozporządzenia wykonawczego; jeżeli instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń wypłaca je bezpośrednio tym uprawnionym, powiadamia ona o tym instytucję miejsca zamieszkania. Procedura wypłaty stosowana przez instytucję Państw Członkowskich wskazana jest w załączniku 6.

2. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić stosowanie innych procedur wypłaty świadczeń, w przypadku, gdy jedynymi zainteresowanymi instytucjami są właściwe instytucje tych państw. O umowach, które zostaną zawarte w tej dziedzinie powiadamia się Komisję Administracyjną.

3. Postanowienia umów dotyczących wypłaty świadczeń, obowiązujących w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia, pozostają w mocy, jeżeli są wymienione w załączniku 5.

Artykuł 54

Przekazywanie zestawienia płatności organowi płatnikowi

Instytucja zobowiązana do wypłacania świadczeń przekazuje instytucji łącznikowej Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje uprawniony, lub instytucji miejsca zamieszkania, zwanych „organami płatnikami” zestawienie płatności, które powinno dotrzeć do tego organu najpóźniej na dwadzieścia dni przed terminem płatności świadczenia.

Artykuł 55

Przekazanie płatności na rachunek organu płatnika

1. Na dziesięć dni przed terminem płatności świadczeń instytucja, od której zainteresowany ma prawo do świadczeń przekazuje, w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium się znajduje, kwotę niezbędną do wypłaty należności wymienionych w zestawieniu, określonym w art. 54 rozporządzenia wykonawczego. Wpłaty dokonuje się w banku krajowym lub w innym banku Państwa Członkowskiego, na którego terytorium

znajduje się instytucja wypłacającej świadczenia, na rzecz tego organu. Wpłata skutkuje umorzeniem zobowiązania. Instytucja zobowiązana do wypłaty przekazuje jednocześnie instytucji wypłacającej świadczenia zawiadomienie o wpłacie.

2. Bank, na którego konto dokonano wpłaty, zapisuje na rachunek instytucji wypłacającej świadczenia równowartość wpłaty w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ten organ się znajduje.
3. Nazwy i siedziby banków, określonych w ust. 1, wymienione są w załączniku 7.

Artykuł 56

Przekazywanie płatności beneficjenta przez instytucję wypłacającą świadczenia

1. Płatności wymienione w harmonogramie, przewidzianym w art. 54 rozporządzenia wykonawczego, wypłacane są uprawnionemu przez organ płatnika, na rachunek instytucji zobowiązanej do wypłaty. Wpłat dokonuje się w trybie przewidzianym w ustawodawstwie stosowanym przez instytucję wypłacającą świadczenia.
2. Z chwilą otrzymania wiadomości o okolicznościach uzasadniających zawieszenie lub wstrzymanie świadczeń, instytucja wypłacająca świadczenia lub inny organ przez ten organ wskazany, wstrzymuje wypłaty. Wstrzymanie wypłaty następuje również wtedy, gdy uprawniony przenosi swoje miejsce zamieszkania na terytorium innego państwa.
3. Instytucja wypłacająca świadczenia powiadamia instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń o przyczynie niedokonania wypłaty. W przypadku śmierci beneficjenta lub jego współmałżonka, lub w przypadku ponownego małżeństwa wdowy lub wdowca, organ płatnik podaje datę nastąpienia tych zdarzeń tej instytucji.

Artykuł 57

Kontrola rachunków płatności określonych w art. 56 rozporządzenia wykonawczego

1. W końcu każdego okresu płatniczego, rachunki wypłat, określonych w przepisach art. 56 rozporządzenia wykonawczego, zamykane są w celu ustalenia kwot rzeczywiście wypłaconych uprawnionym lub ich przedstawicielom ustawowym, lub pełnomocnikom oraz w celu ustalenia kwot niewypłaconych.
2. Całkowita kwota, wyrażona cyframi i słownie w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się instytucja zobowiązana do wypłacania świadczeń, jest poświadczona zgodnie z wypłatami dokonаныmi przez instytucję wypłacającą świadczenia oraz potwierdzona podpisem przedstawiciela tego organu.
3. Instytucja wypłacająca świadczenia poręcza prawidłowość potwierdzonych wypłat.
4. Różnicę między kwotami wpłaconymi przez instytucję zobowiązaną do wypłacania świadczeń, wyrażonymi w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ta instytucja się znajduje, a wartością wypłat wyrażoną w tej samej walucie, potwierdzonych przez instytucję wypłacającą świadczenia, zalicza się na poczet kwot, które będą wypłacone później z tego samego tytułu przez instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń.

Artykuł 58

Odzyskiwanie kosztów związanych z wypłacaniem świadczeń

Instytucja wypłacająca świadczenia może odzyskiwać od uprawnionych koszty związane z wypłacaniem świadczeń, w szczególności opłaty pocztowe i bankowe, na warunkach przewidzianych przez stosowane przez tę instytucję ustawodawstwo.

Artykuł 59

Powiadamianie o przeniesieniu miejsca zamieszkania osoby uprawnionej do świadczeń

Osoba uprawniona do świadczeń należnych na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, która przenosi swoje miejsce zamieszkania z jednego państwa do drugiego państwa, powiadamia o tym instytucję lub instytucje zobowiązane do wypłacania tych świadczeń oraz instytucję wypłacającą świadczenia.

ROZDZIAŁ 4

WYPADKI PRZY PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

Wykonywanie art. 52 i 53 rozporządzenia

Artykuł 60

Świadczenia rzeczowe w przypadku zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. W celu korzystania ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 52 lit. a) rozporządzenia, pracownik przedkłada instytucji miejsca zamieszkania zaświadczenie stwierdzające, że jest uprawniony do tych świadczeń rzeczowych. Zaświadczenie wydaje instytucja właściwa, po rozpatrzeniu informacji udzielonych, w odpowiednim przypadku, przez pracodawcę. Ponadto, jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego to przewiduje, pracownik przedstawia instytucji miejsca zamieszkania potwierdzenie odbioru przez instytucję właściwą zgłoszenia wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Jeżeli pracownik nie przedstawi tych dokumentów, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do instytucji właściwej, a doraźnie przyznaje mu świadczenia rzeczowe z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, jeżeli spełnia warunki wymagane do nabycia tego prawa.
2. Zaświadczenie to zachowuje swoją ważność tak długo, jak długo instytucja miejsca zamieszkania nie zostanie powiadomiona o jego unieważnieniu. Jednakże, jeżeli zaświadczenie to jest wydawane przez instytucję francuską, zachowuje ono ważność przez trzy miesiące, następujące po dacie jego wydania i powinno być ono przedłużane co trzy miesiące.
3. W przypadku pracownika sezonowego, zaświadczenie określone w ust. 1, zachowuje ważność przez cały okres pracy sezonowej, chyba, że instytucja właściwa powiadomi w tym czasie instytucję miejsca zamieszkania o jego unieważnieniu.

4. Składając wniosek o udzielenie świadczeń rzeczowych, zainteresowany przedstawia dokumenty dowodowe wymagane dla przyznania tych świadczeń przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje.
5. W przypadku hospitalizacji, instytucja miejsca zamieszkania podaje do wiadomości instytucji właściwej, w terminie trzech dni od daty uzyskania tej informacji, datę przyjęcia do szpitala, prawdopodobny okres hospitalizacji i datę wyjścia ze szpitala.
6. Instytucja miejsca zamieszkania wstępnie powiadamia instytucję właściwą o każdej decyzji dotyczącej przyznania świadczeń rzeczowych, zapisanych na wykazie określonym w art. 24 ust. 2 rozporządzenia, załączając niezbędne dokumenty. Instytucja właściwa ma piętnaście dni, licząc od daty wysłania powyższego zawiadomienia, na zgłoszenie ewentualnego, w odpowiednim przypadku, jego uzasadnionego sprzeciwu; instytucja miejsca zamieszkania udziela świadczeń rzeczowych, jeżeli nie otrzyma sprzeciwu przed upływem tego terminu. Jeżeli świadczenia rzeczowe należy przyznać w przypadku nagłym, instytucja miejsca zamieszkania powiadamia o tym niezwłocznie instytucję właściwą.
7. Pracownik jest informuje instytucję miejsca zamieszkania o wszelkich zmianach swojej sytuacji, mających wpływ na prawo do świadczeń rzeczowych, w szczególności o zaprzestaniu lub zmianie pracy lub o zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu. Instytucja właściwa informuje również instytucję miejsca zamieszkania o ustaniu ubezpieczenia lub wygaśnięciu praw pracownika do świadczeń rzeczowych. Instytucja miejsca zamieszkania może zażądać w każdej chwili od instytucji właściwej dostarczenia jej informacji dotyczących ubezpieczenia zainteresowanego lub jego praw do świadczeń rzeczowych.
8. Jeżeli chodzi o pracowników przygranicznych, lekarstwa, bandaże, okulary, drobny sprzęt, analizy i badania laboratoryjne mogą być wydawane lub wykonywane tylko na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zostały zalecone, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego.
9. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub władze właściwe tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Artykuł 61

Świadczenia pieniężne inne niż renty, w przypadku zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. Aby skorzystać ze świadczeń pieniężnych innych niż renty, na podstawie art. 52 lit. b) rozporządzenia, pracownik zwraca się, w terminie trzech dni od daty zaistnienia niezdolności do pracy, do instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zaświadczenie o przerwaniu pracy lub, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez instytucję miejsca zamieszkania to przewiduje, zaświadczenie o niezdolności do pracy, wydane przez lekarza prowadzącego.
2. Jeżeli lekarze prowadzący państwa zamieszkania nie wydają zaświadczeń o niezdolności do pracy, pracownik zwraca się bezpośrednio do instytucji miejsca zamieszkania w terminie określonym przez stosowane przez nią ustawodawstwo. Instytucja ta poleca niezwłocznie, aby niezdolność do pracy została stwierdzona przez lekarza i aby wydano zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1. Zaświadczenie to, w którym należy podać

prawdopodobny okres niezdolności do pracy, przekazuje się niezwłocznie instytucji właściwej.

3. W przypadku, gdy ust. 2 nie stosuje się, instytucja miejsca zamieszkania przystępuje niezwłocznie, a najpóźniej w terminie trzech dni od chwili, gdy pracownik zwrócił się do niej, do przeprowadzenia badania lekarskiego pracownika, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony. Instytucja miejsca zamieszkania przekazuje instytucji właściwej, w terminie trzech dni, licząc od daty przeprowadzenia badania, orzeczenie lekarskie wydane przez lekarza kontrolującego, które określa prawdopodobny okres niezdolności do pracy.

4. Instytucja miejsca zamieszkania przeprowadza następnie, w razie potrzeby, kontrolę administracyjną lub lekarską pracownika, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony. Z chwilą gdy stwierdzi, że pracownik jest zdolny powrócić do pracy, powiadamia o tym niezwłocznie pracownika oraz instytucję właściwą, podając datę ustania niezdolności do pracy. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 6 zawiadomienie pracownika traktowane jest jak podjęcie decyzji w imieniu instytucji właściwej.

5. Instytucja właściwa zachowuje w każdym przypadku prawo zlecenia kontrolnego badania pracownika przez wybranego przez niego lekarza.

6. Jeżeli instytucja właściwa decyduje o odmowie udzielenia świadczeń pieniężnych z powodu niedopełnienia przez pracownika formalności przewidzianych przez ustawodawstwo państwa zamieszkania lub jeżeli stwierdzi, że pracownik jest zdolny do powrotu do pracy, powiadamia go o swojej decyzji, przesyłając jednocześnie jej kopię do instytucji miejsca zamieszkania,

7. Gdy pracownik powraca do pracy, powiadamia o tym instytucję właściwą, jeżeli przewiduje to stosowane przez nią ustawodawstwo.

8. Instytucja właściwa wypłaca świadczenia pieniężne w określony sposób, w szczególności międzynarodowym przekazem pocztowym, i powiadamia o tym instytucję miejsca zamieszkania i pracownika. Jeżeli świadczenia pieniężne są wypłacane przez instytucję miejsca zamieszkania na rachunek instytucji właściwej, informuje ona pracownika o jego prawach oraz podaje do wiadomości instytucji miejsca zamieszkania kwotę świadczeń pieniężnych, terminy ich wypłat oraz maksymalny okres, przez który są przyznawane zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

9. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Wykonywanie art. 55 rozporządzenia

Artykuł 62

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych, pracownik, określony w art. 14 ust. 1 lit. a) (i) rozporządzenia, przedstawia niezwłocznie instytucji miejsca pobytu zaświadczenie

określone w art. 11 rozporządzenia wykonawczego. O ile pracownik przedstawił to zaświadczenie, domniemywa się, że wypełnił warunki nabycia prawa do świadczeń rzeczowych.

2. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych, pracownik transportu międzynarodowego określony w art. 14 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, który podczas wykonywania swojej pracy znajduje się na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo właściwe przedstawia niezwłocznie instytucji miejsca pobytu zaświadczenie specjalne, wydane przez pracodawcę lub jego pełnomocnika w ciągu bieżącego miesiąca kalendarzowego lub poprzednich dwóch miesięcy kalendarzowych. Zaświadczenie to określa w szczególności datę, od kiedy pracownik jest zatrudniony u tego pracodawcy oraz nazwę i siedzibę instytucji właściwej. Jeżeli pracownik przedstawił to zaświadczenie, domniemywa się, że wypełnił warunki nabycia prawa do świadczeń rzeczowych. Jeżeli pracownik nie jest w stanie zwrócić się do instytucji miejsca pobytu przed podjęciem leczenia, korzysta z tego leczenia na podstawie tego zaświadczenia, tak jak gdyby był ubezpieczony w tej instytucji.

3. Instytucja miejsca pobytu zwraca się, w terminie trzech dni, do instytucji właściwej o stwierdzenie, czy pracownik określony w ust. 1 i 2 spełnia warunki uprawniające do świadczeń rzeczowych. Do chwili otrzymania odpowiedzi instytucji właściwej, jest ona zobowiązana do udzielania mu tych świadczeń przez okres najwyżej trzydziestu dni.

4. Instytucja właściwa udziela odpowiedzi instytucji miejsca pobytu w terminie dziesięciu dni od daty otrzymania wniosku tej instytucji. Jeżeli odpowiedź jest pozytywna, instytucja właściwa podaje, jeśli to konieczne, maksymalny okres, przez który świadczenia są przyznawane zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, a instytucja miejsca pobytu udziela nadal wyżej wymienionych świadczeń.

5. Świadczenia rzeczowe, udzielane na podstawie domniemania ustanowionego w ust. 1 lub ust. 2, podlegają zwrotowi zgodnie z przepisami art. 36 ust. 1 rozporządzenia.

6. Zamiast zaświadczenia określonego odpowiednio w ust. 1 i 2, pracownicy określani w tych ustępach mogą przedstawić instytucji miejsca pobytu zaświadczenie określone w ust. 7.

7. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 55 ust. 1 lit. a) (i) rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków powoływania się na domniemanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, pracownik przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie potwierdzające jego prawo do świadczeń rzeczowych. Zaświadczenie to, wydawane przez instytucję właściwą, w razie możliwości przed opuszczeniem przez pracownika terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkuje, podaje, w tam, gdzie to konieczne, w szczególności maksymalny okres, przez który przyznawane są świadczenia rzeczowe zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego. Jeżeli pracownik nie przedstawi wymienionego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nie do instytucji właściwej.

8. Przepisy art. 60 ust. 5, 6 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Artykuł 63

Świadczenia rzeczowe dla pracowników w przypadku przeniesienia miejsca zamieszkania lub powrotu do państwa zamieszkania, jak i dla pracowników

upoważnionych do udania się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania tam leczenia

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie przepisów art. 55 ust. 1 lit. b) (i) rozporządzenia, pracownik przedstawia instytucji miejsca zamieszkania zaświadczenie stwierdzające, że zachowuje prawo do korzystania z tych świadczeń. Zaświadczenie to, wydawane przez instytucję właściwą, podaje, w odpowiednim przypadku, w szczególności, maksymalny okres, przez który te świadczenia mogą być jeszcze udzielane zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa. Zaświadczenie może zostać wydane po wyjeździe i na żądanie pracownika, jeżeli nie mogło być wydawane wcześniej z powodu siły wyższej.
2. Przepisy art. 60 ust. 5, 6 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku przewidzianym w przepisach art. 55 ust. 1 lit. c) i) rozporządzenia, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, odpowiednio, do celów udzielania świadczeń rzeczowych.

Artykuł 64

Świadczenia pieniężne inne niż renty w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Aby skorzystać ze świadczeń pieniężnych innych niż renty na podstawie art. 55 ust. 1 lit. a) ii) rozporządzenia, stosuje się odpowiednio przepisy art. 61 rozporządzenia wykonawczego. Jednakże, bez uszczerbku dla obowiązku przedstawienia zaświadczenia o niezdolności do pracy, pracownik, który przebywa na terytorium Państwa Członkowskiego niewykonując tam działalności zawodowej lub handlowej, nie jest zobowiązany do przedstawienia świadectwa o przerwaniu pracy, określonego w art. 61 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

Wykonywanie art. 52-56 rozporządzenia

Artykuł 65

Zgłoszenia, wywiady i wymiana informacji między instytucjami, dotyczące wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, zaistniałych w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. Jeżeli wydarzył się wypadek przy pracy lub stwierdzono chorobę zawodową po raz pierwszy na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, zgłoszenie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej musi być dokonane zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego, bez uszczerbku dla ustawodawstwa obowiązującego w Państwie Członkowskim, na którego terytorium wydarzył się wypadek przy pracy lub stwierdzono po raz pierwszy chorobę zawodową, i które stosuje się w danym przypadku. Zgłoszenie to kieruje się do instytucji właściwej, a kopię przesyła do instytucji miejsca zamieszkania lub pobytu.
2. Instytucja Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wydarzył się wypadek przy pracy lub stwierdzono po raz pierwszy chorobę zawodową, przekazuje instytucji właściwej dwa egzemplarze zaświadczeń lekarskich, sporządzonych na tym terytorium oraz, na wniosek tej ostatniej instytucji, wszelkie odpowiednie informacje.

3. Jeżeli w razie wypadku, który wydarzył się w drodze do pracy lub z pracy na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, należy przeprowadzić dochodzenie na terytorium pierwszego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa może wyznaczyć w tym celu przeprowadzającego wywiad, powiadamiając o tym władze tego Państwa Członkowskiego. Władze te współdziałają z przeprowadzającym wywiad, wyznaczając osobę powołaną do udzielania mu pomocy przy zapoznawaniu się z protokołami i innymi dokumentami dotyczącymi wypadku.

4. Po zakończeniu leczenia szczegółowe orzeczenie, wraz ze świadectwami lekarskimi dotyczącymi stałych skutków wypadku lub choroby, w szczególności obecnego stanu ofiary oraz wyleczenia lub utrwalenia zmian, przekazuje się instytucji właściwej. Stosowne należności wypłacane są przez instytucję miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu, zależnie od przypadku, zgodnie ze stawkami stosowanymi przez tę instytucję, na rachunek instytucji właściwej.

5. Instytucja właściwa przekazuje na wniosek, do wiadomości instytucji miejsca zamieszkania lub pobytu, zależnie od przypadku, decyzję określającą datę wyleczenia lub utrwalenia zmian oraz, w odpowiednim przypadku, decyzję o przyznaniu renty.

Artykuł 66

Podważanie zawodowego charakteru wypadku lub choroby

1. O ile instytucja właściwa podważa zastosowanie ustawodawstwa dotyczącego wypadków przy pracy lub chorób zawodowych w przypadku określonym w przepisach art. 52 lub w przepisach art. 55 ust. 1 rozporządzenia, powiadamia o tym niezwłocznie instytucję miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu, która udzielała świadczeń rzeczowych, świadczenia te, uznane za świadczenia należne z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, są nadal udzielane z tego tytułu, na podstawie zaświadczeń lub świadectw, o których mowa w przepisach art. 20 i 21 rozporządzenia wykonawczego.

2. Jeżeli w takiej sprawie zapadnie decyzja ostateczna, instytucja właściwa powiadamia o niej niezwłocznie instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu, która udzielała świadczeń rzeczowych. Wymieniona instytucja udziela nadal tych świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, jeżeli pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek ma do tego prawo, w przypadku, gdy nie chodzi o wypadek przy pracy lub chorobę zawodową. W przeciwnym razie świadczenia rzeczowe, z których zainteresowany korzystał z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, uznaje się za świadczenia z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Wykonywanie art. 57 rozporządzenia

Artykuł 67

Tryb postępowania w przypadku narażenia na ryzyko choroby zawodowej w kilku Państwach Członkowskich

1. W przypadku, określonym w art. 57 ust. 1 rozporządzenia, zgłoszenie choroby zawodowej przekazywane jest bądź instytucji właściwej w zakresie chorób zawodowych w Państwie Członkowskim, zgodnie z ustawodawstwem którego osoba cierpiąca na chorobę

ostatnio wykonywała pracę mogącą spowodować daną chorobę, bądź instytucji miejsca zamieszkania, która z kolei przekazuje zgłoszenie instytucji właściwej.

2. Jeśli instytucja właściwa, określona w ust. 1, stwierdza, że praca mogąca spowodować daną chorobę zawodową była wykonywana ostatnio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, przekazuje zgłoszenie i załączone dokumenty odpowiedniej instytucji tego Państwa Członkowskiego.

3. Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego stwierdza, że osoba cierpiąca na chorobę, która wykonywała ostatnio, zgodnie z jego ustawodawstwem, pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową, lub osoby pozostałe przy życiu nie spełniają warunków wymaganych przez te przepisy prawne, uwzględniając przepisy art. 57 ust. 2 i ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia, wymieniona instytucja:

- a) przekazuje niezwłocznie instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegała osoba cierpiąca na chorobę wykonująca uprzednio pracę mogącą wywołać daną chorobą zawodową, zgłoszenie wraz z wszelkimi dołączonymi dokumentami, w tym wyniki i orzeczenia lekarskie, jakich dokonała pierwsza instytucja oraz kopię decyzji, określonej w lit. b);
- b) zawiadamia jednocześnie zainteresowanego o swojej decyzji, podając w szczególności powody uzasadniające odmowę świadczeń, środki i terminy odwołania oraz datę przekazania akt instytucji określonej w lit. a).

4. W razie konieczności należy, stosując ten sam tryb postępowania, zwrócić się ponownie do odpowiedniej instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegała osoba cierpiąca na chorobę wykonując po raz pierwszy pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową.

Artykuł 68

Wymiana informacji między instytucjami w przypadku odwołania od decyzji odmownej - Wpłata zaliczek w razie złożenia odwołania

1. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji odmownej, wydanej przez instytucję jednego z Państw Członkowskich, którego ustawodawstwu osoba cierpiąca na chorobę podlegała wykonując pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową, instytucja ta informuje o tym instytucję, której zgłoszenie zostało przekazane, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 67 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, oraz powiadamia ją następnie o podjętej decyzji ostatecznej.

2. Jeżeli prawo do świadczeń zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa stosowanego przez tę ostatnią instytucję, uwzględniając przepisy art. 57 ust. 2 i ust. 3 lit a) i b) rozporządzenia, wymieniona instytucja wypłaca zaliczki, których wysokość jest określana tam, gdzie to konieczne po konsultacji z instytucją, której decyzja jest przedmiotem odwołania. Ta ostatnia instytucja zwraca wypłacone zaliczki, jeżeli w wyniku odwołania zobowiązana zostaje do udzielania świadczeń. Powyższą kwotę potrąca się ze świadczeń należnych zainteresowanemu.

Artykuł 69

Rozłożenie ciężaru świadczeń pieniężnych w przypadku sklerogennej pylicy płuc

Dla wykonywania art. 57 ust. 3 lit. c) rozporządzenia obowiązują następujące zasady:

- a) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo stanowi podstawę przyznawania świadczeń pieniężnych na podstawie art. 57 ust. 1 rozporządzenia, określona jako „instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych”, używa formularza zawierającego w szczególności wyciąg i zestawienie zbiorcze okresów ubezpieczenia (ubezpieczenie emerytalne), spełnionych przez poszkodowanego zgodnie z ustawodawstwem każdego z zainteresowanych Państw Członkowskich;
- b) instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych przekazuje wymieniony formularz wszystkim instytucjom ubezpieczeń emerytalnych Państw Członkowskich, w których poszkodowany był ubezpieczony; każda z tych instytucji wpisuje do formularza okresy ubezpieczenia (ubezpieczenie emerytalne), spełnione zgodnie z stosowanym przez nią ustawodawstwem i zwraca formularz instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń pieniężnych;
- c) instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych dokonuje rozłożenia ciężaru obsługi świadczeń między sobą i innymi zainteresowanymi instytucjami właściwymi; podział ten, wraz z uzasadnieniem, dotyczącym szczególnie wysokości przyznawanych świadczeń pieniężnych oraz procentowego rozłożenia ciężaru udzielania świadczeń, podaje do wiadomości tych instytucji, w celu uzyskania ich zgody;
- d) na koniec każdego roku kalendarzowego instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych przekazuje innym zainteresowanym instytucjom właściwym wykaz świadczeń wypłaconych w danym okresie, podając kwotę należną od każdej z nich, zgodnie z rozłożeniem ciężaru świadczeń przewidzianym w lit. c); każda z tych instytucji zwraca kwotę należną instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń pieniężnych, najszybciej jak to możliwe, a najpóźniej w terminie trzech miesięcy.

Wykonywanie art. 58 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 70

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości świadczeń pieniężnych, w tym rent

1. Aby skorzystać z przepisów art. 58 ust. 3 rozporządzenia, wnioskodawca obowiązany jest przedstawić zaświadczenie dotyczące członków rodziny, mających miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do ustalenia wysokości świadczeń pieniężnych.

Zaświadczenie to wydaje instytucja właściwa ds. ubezpieczeń na wypadek choroby w miejscu zamieszkania członków rodziny lub inna instytucja wskazana przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego, na którego terytorium mają oni miejsce zamieszkania. Przepisy art. 25 ust. 2 pkt 2 akapity drugi i trzeci rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Zamiast zaświadczenia przewidzianego w akapicie pierwszym, instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych może zażądać od wnioskodawcy aktualnych aktów stanu cywilnego odnoszących się do członków rodziny, mających miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się wyżej wymieniona instytucja.

2. W przypadku określonym w ust. 1, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez daną instytucję wymaga zamieszkiwania członków rodziny we wspólnym gospodarstwie domowym z wnioskodawcą, fakt, że niespełniający tego warunku członkowie rodziny znajdują się głównie na utrzymaniu wnioskodawcy, musi być stwierdzony na podstawie dokumentów wykazujących regularne przekazywanie części zarobków.

Wykonywanie art. 60 rozporządzenia

Artykuł 71

Pogłębienie się choroby zawodowej

1. W przypadkach określonych w przepisach art. 60 ust. 1 rozporządzenia, pracownik dostarcza instytucji Państwa Członkowskiego, w której ubiega się o przyznanie prawa do świadczeń, wszelkich informacji dotyczących świadczeń przyznanych uprzednio z tytułu danej choroby zawodowej. Instytucja ta może zwrócić się o uznane za niezbędne informacje do każdej innej instytucji poprzednio właściwej.

2. W przypadku określonym w przepisach art. 60 ust. 1 lit. c) rozporządzenia, instytucja właściwa, zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych, zawiadamia inną zainteresowaną instytucję, w celu otrzymania jej zgody, o ciąży na niej kwocie świadczeń z tytułu pogłębienia się choroby, załączając odpowiednie dowody. Na koniec każdego roku kalendarzowego pierwsza instytucja przesyła drugiej instytucji wykaz świadczeń pieniężnych wypłaconych w danym okresie podając kwotę należną od tej instytucji, która zwraca ją najszybciej jak to możliwe, a najpóźniej w terminie trzech miesięcy.

3. W przypadku określonym w art. 60 ust. 2 lit. b), zdanie pierwsze rozporządzenia, instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych podaje do wiadomości zainteresowanych instytucji właściwych, w celu otrzymania ich zgody, zmiany wniesione do uprzedniego rozłożenia ciężaru obsługi tych świadczeń, załączając dokumenty uzasadniające te zmiany.

4. W przypadku określonym w art. 60 ust. 2 lit. b), zdanie drugie rozporządzenia, przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Wykonywanie art. 61 ust. 5 rozporządzenia

Artykuł 72

Ocena stopnia niezdolności w razie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, które zaistniały w okresie poprzedzającym

1. W celu oceny stopnia niezdolności, określonego w art. 61 ust. 5 rozporządzenia, pracownik dostarcza instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu

podlegał w chwili zaistnienia wypadku przy pracy lub w chwili pierwszego stwierdzenia przez lekarza choroby zawodowej, wszelkich informacji dotyczących wypadków przy pracy lub chorób zawodowych, którym uległ wcześniej, gdy podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, niezależnie od stopnia niezdolności spowodowanego tymi wcześniejszymi zdarzeniami.

2. Instytucja właściwa, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, dotyczącym powstawania prawa do świadczeń i ustalania ich wysokości, uwzględnia stopień niezdolności spowodowanej przez wcześniejsze zdarzenia.

3. Instytucja właściwa może zwrócić się do każdej instytucji uprzednio właściwej, w celu uzyskania informacji uważanych przez nią za niezbędne.

Jeżeli wcześniejsza niezdolność do pracy została spowodowana przez wypadek zaistniały w czasie, gdy pracownik podlegał ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, które nie różnicuje przyczyn niezdolności do pracy, instytucja właściwa w odniesieniu do wcześniejszej niezdolności do pracy lub wskazana przez nią właściwa władza zainteresowanego Państwa Członkowskiego dostarcza, na wniosek instytucji właściwej innego Państwa Członkowskiego, informacji o stopniu wcześniejszej niezdolności do pracy oraz, w możliwym zakresie, informacji pozwalających na stwierdzenie, czy niezdolność zaistniała na skutek wypadku przy pracy w rozumieniu ustawodawstwa stosowanego przez drugie Państwo Członkowskie. W takim przypadku przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Wykonywanie art. 62 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 73

Instytucje, do których mogą zwracać się pracownicy kopalni i przedsiębiorstw podobnych, w przypadku pobytu lub zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. W przypadkach określonych art. 62 ust. 1 rozporządzenia, i jeżeli w kraju pobytu lub zamieszkania świadczenia przewidziane przez system ubezpieczenia na wypadek chorób zawodowych i wypadków przy pracy i, któremu podlegają pracownicy fizyczni przemysłu stalowego, są takie same jak świadczenia przewidziane przez system specjalny dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych, pracownicy tej grupy mogą zwracać się do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, na którym przebywają lub zamieszkują, wskazanej w załączniku 3 do rozporządzenia wykonawczego, nawet jeżeli jest to instytucja systemu dla pracowników fizycznych przemysłu stalowego, i która jest wówczas obowiązana do udzielania tych świadczeń.

2. Jeśli świadczenia przewidziane przez system specjalny dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych są korzystniejsze, pracownicy ci mogą zwrócić się bądź do instytucji zobowiązanej do stosowania tego systemu, bądź do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, na którym przebywają lub zamieszkują, stosującej system dla pracowników fizycznych przemysłu stalowego. W tym ostatnim przypadku instytucja, o której mowa, zobowiązana jest poinformować zainteresowanego, że zwracając się do instytucji obowiązanej do stosowania wymienionego systemu specjalnego, uzyska korzystniejsze świadczenia; poza tym, powinna podać mu nazwę i adres tej instytucji.

Wykonywanie art. 62 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 74

Uwzględnianie okresu, przez który świadczenia były już udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego

Do celów art. 62 ust. 2 rozporządzenia, instytucja Państwa Członkowskiego, powołana do udzielania świadczeń, może wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego o przekazanie informacji dotyczących okresu, przez który ta ostatnia instytucja udzielała już świadczeń z tytułu tego samego wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Wnoszenie i rozpatrywanie wniosków rentowych, z wyjątkiem rent z tytułu chorób zawodowych, określonych w art. 57 rozporządzenia

Artykuł 75

1. Aby skorzystać z renty lub z zasiłku dodatkowego na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, pracownik lub osoby pozostałe przy życiu, mające miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego, wnoszą wniosek bądź do instytucji właściwej, bądź do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek instytucji właściwej. Przy składaniu wniosku stosuje się następujące zasady:

- a) do wniosku, sporządzonego na formularzu przewidzianym przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą, muszą być załączone wymagane dokumenty dowodowe;
- b) zgodność informacji podanych przez wnioskodawcę musi zostać stwierdzona na podstawie dokumentów urzędowych załączonych do formularza wniosku lub potwierdzona przez właściwe organy Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca.

2. Instytucja właściwa powiadamia wnioskodawcę o swojej decyzji bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucji łącznikowej państwa właściwego; kopię decyzji przesyła instytucji łącznikowej Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca.

Kontrola administracyjna i lekarska

Artykuł 76

1. Kontrola administracyjna i lekarska oraz badania lekarskie przewidziane w przypadku rewizji renty przeprowadzane są, na wniosek instytucji właściwej, przez instytucję Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się osoba uprawniona do świadczeń, na warunkach przewidzianych przez ustawodawstwo stosowane przez tę ostatnią instytucję. Jednakże instytucja właściwa zachowuje prawo zlecenia zbadania osoby uprawnionej przez wybranego tę instytucję nią lekarza.

2. Każda osoba otrzymująca rentę dla siebie lub dla sieroty, powiadamia instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń o każdej zmianie sytuacji swojej lub sieroty, która może wpłynąć na prawo do renty.

Wypłacanie rent

Artykuł 77

Wypłata rent należnych od instytucji Państwa Członkowskiego wnioskodawcom zamieszkałym na terytorium innego Państwa Członkowskiego, następuje zgodnie z przepisami art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego.

ROZDZIAŁ 5

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU ŚMIERCI

Wykonywanie art. 64, 65 i 66 rozporządzenia

Artykuł 78

Wniosek o świadczenie

Aby otrzymać świadczenie z tytułu śmierci na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego innego niż to, którego terytorium zamieszkuje, wnioskodawca składa wniosek do instytucji właściwej albo do instytucji miejsca zamieszkania.

Do wniosku muszą być załączone dokumenty dowodowe wymagane przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą.

Zgodność informacji udzielonych przez wnioskodawcę musi być stwierdzona dokumentami urzędowymi, załączonymi do wniosku, lub potwierdzona przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje wnioskodawca.

Artykuł 79

Poświadczenie okresów

1. Aby korzystać z przepisów art. 64 rozporządzenia, wnioskodawca przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie wymieniające okresy ubezpieczenia, spełnione przez pracownika zgodnie z ustawodawstwem, którym ostatnio podlegał.

2. Powyższe zaświadczenie wydaje, na wniosek wnioskodawcy, odpowiednio instytucja właściwa ds. ubezpieczeń na wypadek choroby lub instytucja właściwa ds. ubezpieczenia emerytalnego, zależnie od przypadku, w której pracownik był ostatnio ubezpieczony. Jeżeli wnioskodawca nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja właściwa zwraca się o nie do jednej z instytucji wymienionych wcześniej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli zachodzi konieczność uwzględnienia okresów ubezpieczenia, spełnionych uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w celu spełnienia warunków wymaganych przez ustawodawstwo państwa właściwego.

ROZDZIAŁ 6

ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH

Wykonywanie art. 67 rozporządzenia

Artykuł 80

Poświadczenie okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia

1. Aby korzystać z przepisów art. 67 ust. 1, 2 lub 4 rozporządzenia, zainteresowany przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie wymieniające okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem, któremu ostatnio podlegał oraz wszelkie informacje uzupełniające, wymagane przez ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję.
2. Zaświadczenie to wydaje, na wniosek zainteresowanego, instytucja właściwa ds. bezrobocia w Państwie Członkowskim, którego ustawodawstwu zainteresowany ostatnio podlegał albo inna instytucja wskazana przez właściwą władzę tego Państwa Członkowskiego. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja właściwa zwraca się o nie do jednej z wymienionych instytucji.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli zachodzi konieczność uwzględnienia okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia uprzednio spełnionych zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnić warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego.

Wykonywanie art. 68 rozporządzenia

Artykuł 81

Zaświadczenie wymagane do ustalenia wysokości świadczeń

W celu dokonania ustalenia świadczeń ciążących na instytucji określonej w art. 68 ust. 1 rozporządzenia, jeśli zainteresowany nie wykonywał swojej ostatniej działalności zawodowej przez co najmniej cztery tygodnie na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się wymieniona instytucja przedstawia on jej zaświadczenie, wskazujące rodzaj ostatniej działalności zawodowej wykonywanej na terytorium innego Państwa Członkowskiego przez okres co najmniej czterech tygodni oraz dział gospodarki, w której wykonywał tę działalność. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi takiego zaświadczenia, wymieniona instytucja zwraca się o nie do instytucji właściwej ds. bezrobocia tego ostatniego Państwa Członkowskiego, w której był ostatnio ubezpieczony, albo do innej instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 82

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy wziąć pod uwagę przy ustalaniu świadczeń

1. Aby skorzystać z przepisów art. 68 ust. 2 rozporządzenia, zainteresowany przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie dotyczące członków jego rodziny, mających miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się wymieniona instytucja.

2. Zaświadczenie to jest wydawane przez instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny. Zaświadczenie musi stwierdzać, że członkowie rodziny nie są uwzględniani przy ustalaniu zasiłków dla bezrobotnych, należnych innej osobie na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego. Zaświadczenie zachowuje ważność przez okres dwunastu miesięcy od chwili jego wydania. Zaświadczenie może być przedłużone; w tym przypadku okres jego ważności biegnie od daty przedłużenia. Zainteresowany powiadamia niezwłocznie instytucję właściwą o każdym zdarzeniu, które pociąga za sobą konieczność zmiany tego zaświadczenia. Zmiana ta staje się skuteczna od dnia, w którym fakt ten miał miejsce.

Wykonywanie art. 69 rozporządzenia

Artykuł 83

Warunki i granice zachowania prawa do świadczeń, jeżeli bezrobotny udaje się do innego Państwa Członkowskiego

1. Aby zachować korzystanie ze świadczeń, bezrobotny określony w art. 69 ust. 1 rozporządzenia, przedstawia instytucji miejsca, do którego się udał, zaświadczenie, w którym instytucja właściwa zaświadcza, że zachowuje on prawo do świadczeń na warunkach określonych w ust. 1 lit. b) tego art. W zaświadczeniu instytucja właściwa podaje w szczególności:

- a) kwotę świadczenia, którą należy wypłacić bezrobotnemu zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego;
- b) datę, od której bezrobotny przestał być w dyspozycji urzędów zatrudnienia państwa właściwego;
- c) termin określony zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, na zarejestrowanie się jako poszukujący pracy w Państwie Członkowskim, do którego bezrobotny się udał;
- d) maksymalny okres, przez który prawo do świadczeń może być zachowane zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. c) rozporządzenia;
- e) zdarzenia, które mogą wpłynąć na zmianę prawa do świadczenia.

2. Bezrobotny, który ma zamiar udać się do innego Państwa Członkowskiego w celu poszukiwania pracy, występuje o wydanie zaświadczenia określonego w ust. 1 przed swoim wyjazdem. Jeżeli bezrobotny nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja miejsca, do którego się udał, zwraca się o nie do instytucji właściwej. Służby zatrudnienia państwa właściwego muszą zapewnić, że bezrobotny zostaje poinformowany o obowiązkach, które na nim ciążyą zgodnie z art. 69 rozporządzenia i niniejszego artykułu.

3. Instytucja miejsca, do którego udał się bezrobotny, powiadamia instytucję właściwą o dacie rejestracji bezrobotnego oraz o dacie rozpoczęcia wypłaty świadczeń, oraz wypłaca świadczenia należne od państwa właściwego w trybie przewidzianym przez ustawodawstwo tego Państwa Członkowskiego, do którego udał się bezrobotny.

Instytucja miejsca, do którego udał się bezrobotny, dokonuje lub poleca dokonać kontroli, tak jak gdyby chodziło o bezrobotnego pobierającego świadczenia na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa. Z chwilą, gdy otrzyma wiadomość o zdarzeniu określonym w ust. 1 lit. e), wymieniona instytucja powiadamia o nim instytucję właściwą oraz, w przypadku, gdy świadczenie powinno być zawieszono lub zniesione, przerywa niezwłocznie jego wypłatę. Instytucja właściwa informuje również niezwłocznie wymienioną instytucję, w jakim stopniu i od jakiej daty prawa bezrobotnego ulegają zmianie na skutek zdarzenia. Wypłaty mogą być wznowione jedynie po otrzymaniu tych informacji. W przypadku, gdy świadczenie musi ulec zmniejszeniu, instytucja miejsca, od którego udał się bezrobotny, wypłaca mu nadal zmniejszoną część świadczenia, z zastrzeżeniem wyrównania po otrzymaniu odpowiedzi od instytucji właściwej.

4. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Wykonywanie art. 71 rozporządzenia

Artykuł 84

Bezrobotni, którzy w okresie ostatniego zatrudnienia mieli miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. W przypadkach określonych w art. 71 ust. 1 lit. a) ii) oraz lit. b) ii) zdanie pierwsze rozporządzenia, instytucję miejsca zamieszkania uważa się za instytucję właściwą w celu stosowania przepisów art. 80 rozporządzenia wykonawczego.

2. Aby skorzystać z przepisów art. 71 ust. 1 lit. b) ii) rozporządzenia, bezrobotny przedstawia instytucji miejsca zamieszkania, poza zaświadczeniem określonym w art. 80 rozporządzenia wykonawczego, zaświadczenie wydane przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał, stwierdzające że nie jest on uprawniony do świadczeń zgodnie z art. 69 rozporządzenia.

3. Do celów art. 71 ust. 2 rozporządzenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się do instytucji właściwej o wszelkie informacje dotyczące praw bezrobotnych w stosunku do tej ostatniej instytucji.

ROZDZIAŁ 7

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ZASIŁKI RODZINNE

Wykonywanie art. 72 rozporządzenia

Artykuł 85

Poświadczenie okresów zatrudnienia

1. Aby skorzystać z przepisów art. 72 rozporządzenia, zainteresowany przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie wykazujące okresy zatrudnienia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem, któremu ostatnio podlegał.

2. Zaświadczenie to wydaje, na wniosek zainteresowanego instytucja Państwa Członkowskiego właściwa w sprawach świadczeń rodzinnych, w której był ostatnio ubezpieczony albo inna instytucja wyznaczona przez właściwą władzę tego Państwa Członkowskiego. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi wymienionego zaświadczenia, instytucja właściwa zwraca się o nie do jednej z wymienionych instytucji, chyba że instytucja ubezpieczeń na wypadek choroby może jej przekazać kopię zaświadczenia przewidzianego w przepisach art. 16 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli zachodzi konieczność wzięcia pod uwagę okresów zatrudnienia uprzednio spełnionych zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnić warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego.

Wykonywanie art. 73 ust. 1 oraz art. 75 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia

Artykuł 86

Pracownicy podlegający ustawodawstwu Państwa Członkowskiego innego niż Francja

1. Aby skorzystać ze świadczeń rodzinnych zgodnie z art. 73 ust. 1 rozporządzenia, pracownik składa wniosek do instytucji właściwej, w razie konieczności za pośrednictwem swojego pracodawcy.

2. Pracownik przedstawia, na poparcie złożonego wniosku, zaświadczenie dotyczące stanu rodzinnego, wydane przez władze właściwe w sprawach stanu cywilnego w Państwie zamieszkania Członków rodziny. Zaświadczenie to musi być przedłużane corocznie.

3. Na poparcie swojego wniosku pracownik dostarcza również informacje pozwalające ściśle określić osobę, której świadczenia pieniężne mają być wypłacane w państwie zamieszkania (nazwisko, imię, pełny adres), jeżeli ustawodawstwo państwa właściwego przewiduje, że świadczenia rodzinne mogą lub muszą być wypłacane innej osobie niż pracownik.

4. Władze dwóch lub więcej Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą szczególne warunki wypłacania świadczeń rodzinnych, w szczególności w celu ułatwienia wykonywania art. 75 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia. O takich umowach powiadamia się Komisję Administracyjną.

5. Pracownik powiadamia, w razie konieczności za pośrednictwem swojego pracodawcy, instytucję właściwą:

- o każdej zmianie sytuacji członków jego rodziny, i która może wpłynąć na zmianę prawa do świadczeń rodzinnych,
- o każdej zmianie liczby członków rodziny, na których należą się świadczenia rodzinne,
- o każdej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu tych członków rodziny,

- o wykonywaniu każdej działalności zawodowej lub handlowej, z tytułu której świadczenia rodzinne należą się również na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, na którego terytorium mają miejsce zamieszkania członkowie rodziny.

Wykonywanie art. 73 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 87

Pracownicy podlegający francuskiemu ustawodawstwu

1. W celu korzystania z zasiłków rodzinnych zgodnie z art. 73 ust. 2 rozporządzenia, pracownik składa wnioski do instytucji właściwej, która dostarcza mu zaświadczenie stwierdzające, że wypełnił warunki dotyczące zatrudnienia, od których francuskie ustawodawstwo uzależnia nabycie prawa do zasiłków rodzinnych. Jednocześnie pracownik podpisuje deklarację potwierdzającą, że nie posiada żadnych praw do zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa państwa zamieszkania członków rodziny, z tytułu aktywności zawodowej.

W przypadkach, w których francuskie ustawodawstwo przewiduje, że prawo do zasiłków rodzinnych nabywa się na okres odpowiadający długości okresów zatrudnienia, zaświadczenie wymienia okresy zatrudnienia spełnione podczas danych okresów.

Członkowie rodziny są rejestrowani w instytucji miejsca swojego zamieszkania na podstawie tego zaświadczenia i dokumentów dowodowych wymaganych na podstawie ustawodawstwa stosowanego przez tę instytucję w celu przyznania zasiłków rodzinnych.

Jeżeli członkowie rodziny nie przedstawiają tego zaświadczenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do instytucji właściwej.

2. Zaświadczenie określone w ust. 1 zachowuje ważność przez trzy miesiące od daty jego wydania i powinno być przedłużane co trzy miesiące przez instytucję właściwą.

3. W przypadku pracownika sezonowego zaświadczenie określone w ust. 1 zachowuje ważność przez cały okres pracy sezonowej, o ile instytucja właściwa nie poinformuje w tym czasie instytucji miejsca zamieszkania o jego anulowaniu.

4. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny przewiduje przyznawanie zasiłków rodzinnych w trybie miesięcznym lub kwartalnym, a francuskie ustawodawstwo przewiduje, że prawo do zasiłków rodzinnych nabywa się na okres odpowiadający spełnionym okresom zatrudnienia, zasiłki rodzinne przyznaje się proporcjonalnie do tych okresów odnosząc się do okresów przewidzianych przez ustawodawstwo państwa zamieszkania członków rodziny.

5. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny, przewiduje przyznanie zasiłków na liczbę dni odpowiadającą spełnionym dniom zatrudnienia, a francuskie ustawodawstwo przewiduje, że prawo do zasiłków rodzinnych nabywa się na miesiąc, zasiłki rodzinne są przyznawane na jeden miesiąc.

6. W przypadkach określonych w ust. 4 i 5, o ile okresy zatrudnienia spełnione zgodnie z francuskim ustawodawstwem są wyrażone w jednostkach innych niż jednostki używane do obliczania zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny, przeliczenie przeprowadza się zgodnie z art. 15 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.

7. Instytucja właściwa informuje niezwłocznie instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny o terminie, w którym pracownik przestał być uprawniony do zasiłków rodzinnych lub przeniósł swoje miejsce zamieszkania z terytorium jednego Państwa Członkowskiego na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

Instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny może w każdym terminie złożyć wniosek do instytucji właściwej o udzielenie informacji odnoszących się do prawa pracownika do zasiłków rodzinnych.

Jeżeli instytucja właściwa uzna to za niezbędne, instytucja miejsca zamieszkania na jej wniosek weryfikuje zaświadczenie określone w pierwszym akapicie ust. 1

8. Członkowie rodziny są zobowiązani do poinformowania instytucji miejsca ich zamieszkania o każdej zmianie ich sytuacji mogącej mieć wpływ na prawo do zasiłków rodzinnych, w szczególności wszelkie zmiany miejsca zamieszkania.

Wykonywanie art. 74 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 88

Bezrobotni podlegający ustawodawstwu Państwa Członkowskiego innego niż Francja

Przepisy art. 86 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio do bezrobotnych określonych w art. 74 ust. 1 rozporządzenia.

Wykonywanie art. 74 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 89

Bezrobotni podlegający francuskiemu ustawodawstwu

1. W celu korzystania z zasiłków rodzinnych na terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkują, członkowie rodziny określani w art. 74 ust. 2 rozporządzenia przedstawiają instytucji ich miejsca zamieszkania zaświadczenie stwierdzające, że bezrobotny korzysta z zasiłków dla bezrobotnych na podstawie francuskiego ustawodawstwa.

Zaświadczenie wydaje francuska instytucja właściwa w sprawach bezrobocia lub instytucja wyznaczona przez właściwe władze francuskie, na wniosek bezrobotnego, który podpisuje oświadczenie stwierdzające, że nie posiada prawa do zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa państwa zamieszkania członków rodziny, na podstawie działalności zawodowej lub handlowej.

Jeżeli członkowie rodziny nie przedstawią takiego zaświadczenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do instytucji właściwej.

2. Przepisy art. 87 ust. 2-8 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ 8

ŚWIADCZENIA NA DZIECI POZOSTAJĄCYCH NA UTRZYMANIU EMERYTÓW LUB RENCISTÓW ORAZ DLA SIEROT

Wykonywanie art. 77, 78 i 79 rozporządzenia

Artykuł 90

1. Aby uzyskać świadczenia na podstawie art. 77 lub art. 78 rozporządzenia, wnioskodawca składa wniosek do instytucji miejsca zamieszkania, na warunkach przewidzianych przez stosowane przez nią ustawodawstwo.

2. Jednakże jeżeli wnioskodawca nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się instytucja właściwa, może on złożyć wniosek do instytucji właściwej albo do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek instytucji właściwej, podając datę jego złożenia. Datę tę uważa się za datę złożenia wniosku do instytucji właściwej.

3. Jeżeli instytucja właściwa, określona w ust. 2, stwierdzi, że prawo nie przysługuje na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, przekazuje niezwłocznie wniosek, wraz ze wszystkimi dokumentami i niezbędnymi informacjami, instytucji Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem którego pracownik spełnił najdłuższy ze swoich okresów ubezpieczenia.

W razie potrzeby można, stosując ten sam tryb postępowania, zwrócić się do instytucji Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem którego pracownik spełnił najkrótszy ze swoich okresów ubezpieczenia.

4. Komisja Administracyjna określa, w razie potrzeby, dodatkowe warunki dotyczące składania wniosków o przyznanie świadczeń.

Artykuł 91

1. Wypłata świadczeń należnych na podstawie art. 77 lub art. 78 rozporządzenia następuje zgodnie z przepisami art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego.

2. Właściwe władze Państw Członkowskich wskazują, w razie potrzeby, instytucję właściwą do wypłaty świadczeń należnych na podstawie art. 77 lub art. 78 rozporządzenia.

Artykuł 92

Każda osoba, której na podstawie art. 77 lub art. 78 rozporządzenia, wypłacane są świadczenia na dzieci emeryta lub rencisty, lub dla sierot, powiadamia instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń:

- o każdej zmianie sytuacji dzieci lub sierot, i która może wpłynąć na prawo do świadczeń,
- o każdej zmianie liczby dzieci lub sierot, na które świadczenia są należne,
- o każdej zmianie miejsca zamieszkania dzieci lub sierot,
- o wykonywaniu działalności zawodowej lub handlowej, dającej prawa do świadczeń lub zasiłków rodzinnych na dzieci lub sieroty.

TYTUŁ V

PRZEPISY FINANSOWE

Artykuł 93

Zwroty świadczeń z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, innych niż przewidziane w art. 94 i 95 rozporządzenia wykonawczego

1. Rzeczywista kwota świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie art. 19 ust. 1 i 2 rozporządzenia pracownikom i członkom ich rodzin, którzy zamieszkują terytorium tego samego Państwa Członkowskiego, oraz świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie art. 22, art. 25 ust. 1, 3 i 4, art. 26, art. 29 ust. 1 lub art. 31 rozporządzenia, jest zwracana przez instytucję właściwą instytucji, która wypłaciła te świadczenia, zgodnie z rozliczeniem tej ostatniej.
2. W przypadkach określonych w art. 29 ust. 1 i art. 31 rozporządzenia, w celu stosowania ust. 1, instytucję miejsca zamieszkania członka rodziny emeryta lub rencisty, zależnie od przypadku, uważa się za instytucję właściwą.
3. Jeżeli rzeczywista kwota świadczeń określonych w ust. 1 nie wynika z rozliczenia instytucji, która ich udzieliła, kwotę do zwrotu określa się, w braku porozumienia zawartego zgodnie z ust. 6, na podstawie ustalonego ryczału, uwzględniając wszystkie odpowiednie odniesienia, oparte na posiadanych danych. Komisja Administracyjna ocenia podstawy obliczenia ryczałów i ustala ich wysokość.
4. Przy ustalaniu kwoty do zwrotu nie uwzględnia się stawek wyższych od stosowanych do świadczeń rzeczowych należnych pracownikom, podlegającym ustawodawstwu stosowanemu przez instytucję, która udzieliła świadczeń określonych w ust. 1.
5. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, odpowiednio do zwrotów świadczeń pieniężnych wypłacanych zgodnie z przepisami art. 18 ust. 8 zdanie drugie rozporządzenia wykonawczego.
6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu, w szczególności w formie ryczału.

Artykuł 94

Zwrot świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa udzielanych członkom rodziny pracownika, którzy nie zamieszkują w tym samym Państwie Członkowskim, co pracownik

1. Kwota świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie art. 19 ust. 2 rozporządzenia członkom rodziny, którzy nie zamieszkują terytorium tego samego Państwa Członkowskiego co pracownik instytucje właściwe zwracają instytucjom, które udzieliły tych świadczeń, na podstawie ryczałtu, możliwie najbliższemu wydatkom rzeczywistym, określanego na każdy rok kalendarzowy.
2. Ryczałt jest ustalany poprzez pomnożenie średniego rocznego kosztu na rodzinę przez średnią roczną liczbę uwzględnionych rodzin, i zmniejszenie wyniku o 20 procent.
3. Elementy obliczeń niezbędne w celu ustalenia wymienionego ryczałtu, określa się zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) średni koszt roczny na rodzinę uzyskuje się, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, dzieląc wydatki roczne związane z całością świadczeń rzeczowych udzielonych przez instytucje tego Państwa Członkowskiego ogółowi członków rodzin pracowników, podlegających ustawodawstwu tego państwa, w systemach zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić, przez średnią roczną liczbę tych pracowników, którzy mają członków rodziny; systemy zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić, wymienione są w załączniku 9 do rozporządzenia wykonawczego;
 - b) średnia roczna liczba rodzin, którą należy uwzględnić, jest równa, w stosunkach między instytucjami dwóch Państw Członkowskich, średniej rocznej liczbie pracowników, podlegających ustawodawstwu jednego z tych Państw Członkowskich, i których członkowie rodzin są uprawnieni do korzystania ze świadczeń rzeczowych, udzielanych przez instytucję drugiego państwa.
4. Liczbę rodzin, którą należy uwzględnić zgodnie z przepisami ust. 3 lit. b), ustala się na podstawie spisu przeprowadzanego w tym celu przez instytucję miejsca zamieszkania, opartego na dokumentach uzasadniających prawa zainteresowanych, dostarczonych przez instytucję właściwą. W razie sporu, uwagi zainteresowanych instytucji przedkłada się Komisji Obrachunkowej, określonej w przepisach art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.
5. Komisja Administracyjna ustanawia sposoby i warunki określania elementów obliczeń, określonych w ust. 3 i 4.
6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich, lub właściwe władze tych państw, mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu.

Artykuł 95

Zwrot świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, udzielanych emerytom lub rencistom oraz członkom ich rodzin

niemającym prawa do świadczeń, na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkują

1. Kwota świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie art. 28 ust. 1 rozporządzenia, jest zwracana przez instytucje właściwe instytucjom, które udzielają tych świadczeń, na podstawie ryczałtu, możliwie najbliższego rzeczywiście poniesionym wydatkom.
2. Ryczałt ustala się mnożąc średni koszt roczny na emeryta lub rencistę przez średnią liczbę roczną emerytów lub rencistów, którą należy uwzględnić i zmniejszając wynik o 20 procent.
3. Składniki obliczenia, niezbędne dla ustalenia wymienionego ryczałtu, określa się zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) średni koszt roczny na emeryta lub rencistę uzyskuje się, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, dzieląc wydatki roczne związane z całością świadczeń rzeczowych udzielonych przez instytucję tego Państwa Członkowskiego ogółowi emerytów i rencistów, należnych na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego w uwzględnionych systemach zabezpieczenia społecznego, jak i należnych członkom ich rodzin, przez średnią roczną liczbę tych emerytów i rencistów; systemy zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić w tym celu wymienione są w załączniku 9;
 - b) średnia roczna liczba emerytów i rencistów, którą należy uwzględnić, jest równa, w stosunkach między instytucjami dwóch Państw Członkowskich, średniej rocznej liczbie emerytów i rencistów określonych w art. 28 ust. 2 rozporządzenia, zamieszkujących terytorium jednego z tych dwóch Państw Członkowskich, którzy są uprawnieni do świadczeń rzeczowych, obciążających instytucję drugiego Państwa Członkowskiego.
4. Liczbę emerytów i rencistów, którą należy uwzględnić zgodnie z przepisami ust. 3 lit. b), ustala się na podstawie spisu przeprowadzanego w tym celu przez instytucję miejsca zamieszkania, opartego na dokumentach uzasadniających prawa zainteresowanych, dostarczonych przez instytucję właściwą. W przypadku sporu, uwagi zainteresowanych instytucji przedkłada się Komisji Obrachunkowej, określonej w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.
5. Komisja Administracyjna ustanawia sposoby i warunki określania elementów, o których mowa w ust. 3 i 4.
6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu.

Stosowanie art. 63 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 96

Zwrot kosztów świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek chorób zawodowych i wypadków przy pracy i, udzielanych przez instytucję Państwa Członkowskiego na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego

Do celów art. 63 ust. 2 rozporządzenia, przepisy art. 93 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Stosowanie art. 70 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 97

Zwrot zasiłków dla bezrobotnych udających się do innego Państwa Członkowskiego w celu poszukiwania pracy

1. Kwotę świadczeń wypłacanych na podstawie art. 69 rozporządzenia instytucja właściwa zwraca instytucji, która wypłaciła te świadczenia, w wysokości wynikającej z rozliczenia tej ostatniej instytucji.
2. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą:
 - po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, uzgodnić między sobą inny sposób ustalania wysokości kwot do zwrotu, w szczególności kwot zryczałtowanych, lub inny tryb wypłaty,
 - lub
 - zrezygnować ze zwrotów między instytucjami.

Zwroty zasiłków rodzinnych wypłacanych na podstawie art. 73 ust. 2 i art. 74 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 98

Członkowie rodziny pracowników podlegający francuskiemu ustawodawstwu lub bezrobotni korzystający ze świadczeń z tytułu bezrobocia na podstawie francuskiego ustawodawstwa

1. Kwota rzeczywista zasiłków rodzinnych określona na podstawie art. 73 ust. 2 i art. 74 ust. 2 rozporządzenia jest zwracana przez francuską instytucję właściwą instytucji, która wypłaciła te zasiłki rodzinne, w wysokości wynikającej z rozliczenia tej ostatniej instytucji.
2. Francja i każde z Państw Członkowskich lub francuskie władze właściwe lub właściwe władze każdego z Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą zwrot ryczałtowy tych zasiłków rodzinnych. W przypadku zwrotu ryczałtowego, ryczałt jest określany poprzez pomnożenie średniego kosztu rocznego na rodzinę przez średnią liczbę roczną uwzględnionych rodzin.
3. Elementy obliczenia niezbędne w celu ustanowienia tego ryczałtu określone są według następujących zasad:
 - a) średni koszt roczny na rodzinę otrzymuje się dzieląc całkowite wydatki roczne dotyczące zasiłków rodzinnych wypłaconych przez instytucje Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny, wszystkim

członkom rodziny pracownika lub bezrobotnego, zamieszkujących terytorium tego Państwa Członkowskiego przez średnią roczną liczbę rodzin uprawnionych do zasiłków rodzinnych.

- b) średnia liczba roczna uwzględnionych rodzin jest równa średniej rocznej liczbie pracowników podlegających ustawodawstwu państwa właściwego, i w odpowiednim przypadku, bezrobotnych korzystających z zasiłków dla bezrobotnych na koszt instytucji tego państwa właściwego, którego członkowie rodziny są uprawnieni do korzystania z zasiłków rodzinnych określonych przez instytucję innego Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują.

4. Komisja Administracyjna określa, na podstawie sprawozdania Komisji Obrachunkowej określonej w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, metody i sposoby określenia elementów obliczania określonych w ust. 3.

5. Francja i każde z Państw Członkowskich lub francuskie władze właściwe i władze właściwe każdego z Państw Członkowskich mogą, po opinii Komisji Administracyjnej, uzgodnić ze sobą inne sposoby obliczania ryczaftu.

Przepisy wspólne dotyczące zwrotów

Artykuł 99

Koszty administracyjne

Dwa lub więcej Państw Członkowskich, lub właściwe władze tych Państw Członkowskich, mogą uzgodnić między sobą, zgodnie z przepisami art. 84 ust. 2 zdanie trzecie rozporządzenia, zwiększenie kwot świadczeń, określonych w art. 93-98 rozporządzenia wykonawczego o określony procent, w celu uwzględnienia kosztów administracyjnych. Procent ten może być różny w zależności od świadczeń.

Artykuł 100

Wierzytelności zaległe

1. Przy rozliczeniach między instytucjami Państw Członkowskich wnioski o zwrot świadczeń udzielonych w ciągu jednego roku kalendarzowego, poprzedzającego o przeszło trzy lata datę przekazania tych wniosków bądź instytucji łącznikowej, bądź instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń państwa właściwego, mogą nie zostać uwzględnione przez instytucję wypłacającą.

2. W odniesieniu do wniosków dotyczących zwrotów ustalonych na podstawie ryczaftu, bieg terminu trzyletniego rozpoczyna się z dniem ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* średnich rocznych kosztów świadczeń rzeczowych, ustalonych zgodnie z art. 94 i 95 rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 101

Stan wierzytelności

1. Komisja Administracyjna ustala stan wiarytelności na każdy rok kalendarzowy, zgodnie z przepisami art. 36, 63 i 70 oraz art. 75 ust. 2 rozporządzenia.
2. Komisja Administracyjna może zlecić konieczną kontrolę danych statystycznych i rachunkowych, służących ustaleniu stanu wiarytelności, przewidzianych w ust. 1, w szczególności w celu upewnienia się co do ich zgodności z zasadami ustanowionymi w niniejszym tytule.
3. Komisja Administracyjna podejmuje decyzje określone w niniejszym artykule, na podstawie sprawozdania Komisji Obrachunkowej, która dostarcza jej umotywowaną opinię. Komisja Administracyjna ustala zasady działania i skład Komisji Obrachunkowej.

Artykuł 102

Zakres działania Komisji Obrachunkowej - Warunki dokonywania zwrotów

1. Komisja Obrachunkowa:
 - a) gromadzi niezbędne dane i dokonuje obliczeń niezbędnych dla stosowania niniejszego tytułu;
 - b) składa Komisji Administracyjnej okresowe sprawozdanie z wyników wykonywania rozporządzeń, w szczególności w zakresie finansów;
 - c) kieruje do Komisji Administracyjnej wszelkie sugestie związane z wypełnianiem lit. a) i b);
 - d) przedstawia Komisji Administracyjnej propozycje w sprawie uwag, które są do niej kierowane zgodnie z art. 94 ust. 4 oraz zgodnie z art. 95 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego;
 - e) składa Komisji Administracyjnej propozycje odnoszące się do wykonywania przepisów art. 101 rozporządzenia wykonawczego;
 - f) wykonuje wszelkie prace, badania lub zadania dotyczące spraw przedłożonych jej przez Komisję Administracyjną.
2. Zwroty przewidziane w przepisach art. 36, 63 i 70 oraz art. 75 ust. 2 rozporządzenia są dokonywane, w odniesieniu do ogółu instytucji właściwych Państwa Członkowskiego, na rzecz instytucji wierzycielskich innego Państwa Członkowskiego, za pośrednictwem organów wskazanych przez właściwe władze Państw Członkowskich. Organy, za pośrednictwem których dokonywane są zwroty podają do wiadomości Komisji Administracyjnej wysokość zwróconych kwot, w terminach i zgodnie z procedurą ustanowioną tę Komisję.
3. Jeżeli zwroty są ustalane na podstawie kwot rzeczywiście wypłaconych świadczeń, wynikających z rozliczenia instytucji, zwraca się je za każde półrocze kalendarzowe, w ciągu następnego półrocza kalendarzowego.
4. Jeżeli zwroty są określane na podstawie ryczałtów, zwrotów dokonuje się za każdy rok kalendarzowy; w tym przypadku instytucje właściwe wypłacają zaliczki instytucjom

wierzycielskim pierwszego dnia każdego półrocza kalendarzowego, zgodnie z procedurą ustanowioną przez Komisję Administracyjną.

5. Władze właściwe dwóch lub więcej Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą inne terminy dokonywania zwrotów lub inne procedury wypłacania zaliczek.

Artykuł 103

Gromadzenie danych statystycznych i księgowych

Władze właściwe Państw Członkowskich podejmują wszelkie niezbędne środki wykonywania przepisów niniejszego tytułu, w szczególności tych, które wymagają gromadzenia danych statystycznych lub księgowych.

Artykuł 104

Wpisanie do załącznika 5 umów między Państwami Członkowskimi lub właściwymi władzami tych państw, dotyczących zwrotów

1. Postanowienia podobne do przewidzianych w art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia, oraz w art. 93 ust. 6, w art. 94 ust. 6 i w art. 95 ust. 6 rozporządzenia wykonawczego, które obowiązywały w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia, stosuje się, jeżeli zostaną wymienione w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

2. Postanowienia podobne do tych określonych w ust. 1, które będą stosowane w stosunkach między dwoma lub więcej Państwami Członkowskimi po wejściu w życie rozporządzenia, zostają wpisane do załącznika 5 do rozporządzenia wykonawczego. To samo dotyczy przepisów, które zostaną przyjęte na podstawie art. 97 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.

Koszty kontroli administracyjnej i lekarskiej

Artykuł 105

1. Koszty wynikające z przeprowadzania kontroli administracyjnej oraz badań lekarskich, umieszczania na obserwacji, przejazdów lekarzy i wszelkiego rodzaju weryfikacji, niezbędnych do przyznania, udzielania lub zmiany świadczeń, zwracane są instytucji, która je poniosła, zgodnie ze stawkami przez nią stosowanymi, przez instytucję, na rachunek której wyżej wymienione czynności zostały wykonane.

2. Jednakże dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić inny tryb przeprowadzania zwrotów, szczególnie na podstawie ryczałtów lub zrezygnować z wszelkich zwrotów między instytucjami.

Umowy te wpisuje się do załącznika 5 do rozporządzenia wykonawczego. Umowy będące w mocy w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia stosuje się nadal, pod warunkiem, że są wymienione w tym Załączniku.

Przepisy wspólne dla wypłat świadczeń pieniężnych

Artykuł 106

Właściwe władze każdego Państwa Członkowskiego podają do wiadomości Komisji Administracyjnej, w terminach i w trybie ustalonym przez tę Komisję, kwotę świadczeń pieniężnych wypłaconych przez instytucje podległe ich właściwości, na rzecz uprawnionych mających miejsce zamieszkania lub pobytu w każdym innym Państwie Członkowskim.

Artykuł 107

Przeliczanie walut

1. Do celów przepisów wymienionych poniżej do przeliczania kwot wyrażonych w różnych walutach krajowych stosuje się przelicznik urzędowy ustalony przez krajowe władze monetarne i potwierdzony przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.
:
 - a) przepisy rozporządzenia: art. 12 ust. 2, 3 i 4, art. 19 ust. 1 lit. b) zdanie ostatnie, art. 22 ust. 1 ii) zdanie ostatnie, art. 25 ust. 1 lit. b) zdanie przedostatnie, art. 41 ust. 1 lit. c) i d), art. 46 ust. 3 i 4, art. 50, art. 52 lit. b) zdanie ostatnie, art. 55 ust. 1 ii) zdanie ostatnie, art. 57 ust. 3 lit. c), art. 60 ust. 1 lit. c), art. 60 ust. 2 lit. b), art. 70 ust. 1 i 2 i art. 71 ust. 1 lit. b) ii) zdanie przedostatnie;
 - b) przepisy rozporządzenia wykonawczego: art. 34, art. 101 ust. 1, art. 102 ust. 1 lit. b) i art. 119 ust. 2
2. W przypadkach niewymienionych w ust. 1, przeliczenia dokonuje się po kursie urzędowym obowiązującym w dniu wypłaty.

TYTUŁ VI

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 108

Udowodnienie statusu pracownika sezonowego

Aby udowodnić status pracownika sezonowego, pracownik określony w art. 1 lit. c) rozporządzenia przedstawia swoją umowę o pracę określoną przez służby zatrudnienia Państwa Członkowskiego, na którego terytorium przybył, aby wykonywać pracę, lub inny dokument z pieczęcią tych służb i zaświadczający, że pracownik wykonuje pracę o charakterze sezonowym.

Artykuł 109

Ustalenia w sprawie opłacania składek

Pracodawca, niemający miejsca prowadzenia działalności w Państwie Członkowskim, na terytorium którego pracownik jest zatrudniony, oraz ten pracownik mogą uzgodnić między

sobą, że zobowiązania pracodawcy w zakresie opłacania składek będą wypełniane przez pracownika.

Pracodawca powiadamia o takim porozumieniu instytucję właściwą lub, w odpowiednim przypadku, instytucję wskazaną przez właściwą władzę wymienionego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 110

Wzajemna pomoc administracyjna w odzyskiwaniu nienależnych świadczeń

Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego wypłaciła świadczenia osobie, przeciwko której zamierza wystąpić z roszczeniem z powodu pobrania nienależnych świadczeń, uzyskuje ona pomoc od instytucji miejsca zamieszkania tej osoby lub instytucji wskazanej przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium osoba ta ma miejsce zamieszkania.

Artykuł 111

Zwrot nienależnych świadczeń przez instytucje zabezpieczenia społecznego i roszczenia organów udzielających pomocy

1. Jeżeli, w wyniku ustalenia lub zmiany świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty), zgodnie z przepisami tytułu III rozdział 3 rozporządzenia, instytucja Państwa Członkowskiego wypłaciła uprawnionemu kwotę wyższą od należnej, może zażądać od instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do wypłaty świadczeń na rzecz uprawnionego, potrącenia nadpłaty z przysługujących zainteresowanemu niewypłaconych należności. Ta ostatnia instytucja przekazuje potrąconą kwotę instytucji wierzycielskiej. Jeżeli potrącenie nadpłaty z niewypłaconych należności nie jest możliwe, stosuje się przepisy ust. 2.

2. Instytucja Państwa Członkowskiego, która wypłaciła uprawnionemu kwotę wyższą od należnej, może, na warunkach i w granicach przewidzianych przez stosowane przez nią ustawodawstwo, wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do wypłaty świadczeń na rzecz uprawnionego, o potrącenie nadpłaty z wypłacanych mu kwot. Ta ostatnia instytucja dokonuje potrącenia na warunkach i w granicach przewidzianych dla takiego wyrównania w stosowanym przez nią ustawodawstwie, tak jak gdyby chodziło o kwoty przez nią nadpłacone, i przekazuje potrąconą kwotę instytucji wierzycielskiej.

3. Jeżeli osoba, w stosunku do której stosuje się rozporządzenie, korzystała z pomocy na terytorium Państwa Członkowskiego przez okres, przez który była uprawniona do świadczeń na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, to organ, który udzielał pomocy, jeżeli dysponuje dopuszczalnym przez prawo roszczeniem regresowym dotyczącym świadczeń należnych wymienionej osobie, może wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do udzielania świadczeń na rzecz tej osoby, o potrącenie kwoty wydatkowanej tytułem pomocy, z kwot wypłacanych wyżej wymienionej osobie przez tę instytucję.

Jeżeli członek rodziny osoby, do której stosuje się rozporządzenie, korzystał z pomocy na terytorium Państwa Członkowskiego, w okresie, w którym wymieniona osoba była uprawniona do świadczeń na danego członka rodziny, na podstawie ustawodawstwa innego

Państwa Członkowskiego organ świadczący pomoc, jeżeli dysponuje dopuszczalnym przez prawo roszczeniem regresowym dotyczącym świadczeń należnych tej osobie na danego członka rodziny, może wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do udzielania tych świadczeń na rzecz wyżej wymienionej osoby, o potrącenie kwoty, wydatkowanej tytułem pomocy, z kwot wypłacanych tej osobie.

Instytucja zobowiązana do wypłaty dokonuje potrącenia na warunkach i w granicach przewidzianych dla takiego wyrównania w stosowanym przez nią ustawodawstwie i przekazuje potrąconą kwotę organowi wierzycielskiemu.

Artykuł 112

Jeżeli dana instytucja dokonała nienależnych wypłat, bezpośrednio lub za pośrednictwem innej instytucji, a ich odzyskanie nie jest możliwe, kwoty te obciążają ostatecznie pierwszą instytucję, z wyjątkiem przypadku, gdy nienależnej wypłaty dokonano na skutek oszustwa.

Artykuł 113

Zwrot nienależnych świadczeń rzeczowych udzielonych pracownikom w transporcie międzynarodowym

1. Jeżeli instytucja właściwa nie uznaje prawa do świadczeń rzeczowych, świadczenia rzeczowe udzielone pracownikowi w transporcie międzynarodowym przez instytucję miejsca pobytu na podstawie domniemania przewidzianego w art. 20 ust. 2 lub art. 62 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego są zwracane przez instytucję właściwą.

2. Wydatki poniesione przez instytucję miejsca pobytu na rzecz każdego pracownika w transporcie międzynarodowym, który uzyskał świadczenia rzeczowe na podstawie przedstawionego zaświadczenia określonego w art. 20 ust. 2 lub art. 62 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, a nie zgłosił się uprzednio do instytucji miejsca pobytu i nie jest uprawniony do świadczeń rzeczowych, zwracane są przez instytucję wskazaną jako właściwą w wymienionym zaświadczeniu lub przez inną instytucję wyznaczoną w tym celu przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego.

3. Instytucja właściwa lub, w przypadku określonym w ust. 2, instytucja wskazana jako właściwa lub instytucja wyznaczona w tym celu, zachowuje wobec beneficjenta wierzytelność równą wartości udzielonych świadczeń rzeczowych niesłusznie udzielonych. Wymienione instytucje informują o tych wierzytelnościach Komisję Obrachunkową, określoną w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego i która sporządza ich wykaz.

Artykuł 114

Zaliczkowe wypłaty świadczeń w przypadku sporu dotyczącego właściwego ustawodawstwa lub dotyczącego instytucji, która powinna udzielać świadczeń

W przypadku sporu między instytucjami właściwymi lub władzami właściwymi dwóch lub więcej Państw Członkowskich w sprawie ustawodawstwa właściwego zgodnie z tytułem II rozporządzenia, bądź wskazania instytucji która powinna wypłacać świadczenia, zainteresowany, który mógłby ubiegać się o świadczenia, gdyby nie zaistniał spór, korzysta z zaliczkowej wypłaty świadczeń, przewidzianych przez ustawodawstwo stosowane przez

instytucję miejsca zamieszkania, lub jeżeli zainteresowany nie zamieszkuje terytorium jednego z wymienionych Państw Członkowskich, korzysta z zaliczkowej wypłaty świadczeń, przewidzianych przez ustawodawstwo stosowane przez pierwszą instytucję, do której wpłynął wniosek.

Artykuł 115

Warunki przeprowadzania badań lekarskich w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Instytucja miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania powołana na podstawie art. 87 rozporządzenia do przeprowadzenia badań lekarskich, przeprowadza je zgodnie z procedurami przewidzianymi przez stosowane przez nią ustawodawstwo.

W przypadku braku takich procedur, instytucja ta zwraca się do instytucji właściwej o informację dotyczącą procedur, jakie mają być zastosowane.

Artykuł 116

Umowy dotyczące ściągania składek

1. Umowy zawarte zgodnie z art. 92 ust. 2 rozporządzenia, wpisuje się do załącznika 5 do rozporządzenia wykonawczego.
2. Umowy zawarte w celu wykonania art. 51 rozporządzenia nr 3 stosuje się, pod warunkiem, że są wymienione w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 117

Przetwarzanie danych

1. Jedno lub więcej Państw Członkowskich lub ich właściwe władze mogą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, przystosować do przetwarzania danych wzory świadectw, zaświadczeń, deklaracji, wniosków i innych dokumentów oraz operacje i metody przekazywania danych, przewidzianych w celu wykonania rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego.
2. Komisja Administracyjna podejmuje niezbędne prace w celu upowszechnienia i ujednoczenia formularzy, określonych w ust. 1, o ile pozwoli na to rozwój przetwarzania danych w Państwach Członkowskich.

TYTUŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł. 118

Przepisy przejściowe odnoszące się do emerytur i rent

1. Wnioski o emerytury lub renty, które nie zostały przyznane przed wejściem w życie rozporządzenia, stanowią podstawę podwójnego przyznania:

- a) za okres poprzedzający tę datę, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 3;
- b) za okres rozpoczynający się od tej daty, zgodnie z przepisami rozporządzenia.

2. Wniesienie wniosku o świadczenia z tytułu inwalidztwa, śmierci lub dla osób pozostałych przy życiu do instytucji powoduje od daty wejścia w życie rozporządzenia rewizję z urzędu, zgodnie z przepisami rozporządzenia, świadczeń już ustalonych w związku z tym samym zdarzeniem przed wymienioną datą przez instytucję lub instytucje jednego lub więcej Państw Członkowskich.

Artykuł 119

Przepisy przejściowe dotyczące świadczeń rodzinnych

1. Z praw określonych w art. 49 ust. 9 rozporządzenia korzystają pracownicy na rzecz członków swojej rodziny uzyskując prawo do świadczeń rodzinnych, na poziomie i w granicach, które stosuje się w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia, zgodnie z art. 41 lub załącznikiem D do rozporządzenia nr 3, art. 20 lub załącznikiem 1 do rozporządzenia Rady nr 36/63/EWG z dnia 2 kwietnia 1963 r. w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników przygranicznych⁴.

2. Pod warunkiem, że kwoty świadczeń rodzinnych określonych w ust. 1 są wyższe niż kwoty zasiłków rodzinnych, które byłyby należne na podstawie art. 73 ust. 2 rozporządzenia, do właściwej instytucji francuskiej należy wypłacanie tych świadczeń pracownikowi lub bezpośrednio członkom jego rodziny, w miejscu zamieszkania lub pobytu, w odniesieniu do dzieci, które nabyły prawo do świadczeń rodzinnych.

3. Instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny zapewnia wypłatę zasiłków rodzinnych zgodnie ze stosowanymi przez nią ustawodawstwem, o ile są one zwracane przez właściwą instytucję francuską, o ile świadczenia rodzinne mają być wypłacane na podstawie art. 73 ust. 2 rozporządzenia.

4. W stosunkach dwustronnych między zainteresowanymi Państwami Członkowskimi, zasady stosowania niniejszego art. określone są przez Państwa Członkowskie lub ich władze właściwe.

Artykuł 120

Uzupełniające umowy wykonawcze

1. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą, w razie potrzeby, zawierać umowy w celu uzupełnienia administracyjnych procedur wykonywania rozporządzenia. Umowy te są wymienione w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

⁴ Dz.U. nr 62 z 20.04.1963, str. 1314/63.

2. Umowy podobne do określonych w ust. 1, które obowiązują w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia wykonawczego, pozostają w mocy, jeżeli są wymienione w załączniku 5 rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 121

Charakter i zmiany załączników

1. Załączniki do rozporządzenia wykonawczego stanowią jego integralną część.
2. Załączniki te mogą być zmieniane przez rozporządzenie Rady przyjęte na wniosek Komisji, na wniosek określonego Państwa lub określonych Państw Członkowskich lub ich właściwych władz, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej.
3. W załączniku V do rozporządzenia, część „B. Niemcy” dodaje się tekst w brzmieniu:

„7. Do celów rozporządzenia, interwencję ryczałtową w kosztach okolicznościowych przy urodzeniu dziecka, przyznaną na podstawie niemieckiego ustawodawstwa członkom rodziny pracowników, bezrobotnym, emerytom i rencistom, traktuje się jak świadczenia rzeczowe”.

Artykuł 122

Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego

Rozporządzenie wykonawcze wchodzi w życie pierwszego dnia siódmego miesiąca po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 21 marca 1972 r.

W imieniu Rady

G. THORN

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK 1

WŁAŚCIWE WŁADZE

(art. 1 ust. 1) rozporządzenia i art. 4 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego)

- A. BELGIA: Ministre de la prévoyance sociale , Bruxelles / Minister van sociale
voorzorg , Brussel
(Ministerstwo Opieki Społecznej) Bruksela
- B. NIEMCY: Bundesminister für Arbeit und Sozialordnung, (Federalne
Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych), Bonn
- C. FRANCJA: 1. Ministre de la santé publique et de la sécurité sociale
(Ministerstwo Zdrowia Publicznego i Zabezpieczenia Społecznego)
Paryż
2. Ministre du travail , de l'emploi et de la population
(Ministerstwo Pracy, Zatrudnienia i Ludności) Paryż

3. Ministre de l'agriculture
(Ministerstwo Rolnictwa) Paryż

4. Ministre de la marine marchande
(Ministerstwo Żeglugi Handlowej) Paryż
- D. WŁOCHY: Ministro del Lavoro e della Previdenza Sociale, (Ministerstwo
Pracy i Opieki Społecznej), Rzym
- E. LUKSEMBURG: 1. (Ministre du travail et de la sécurité sociale)
Ministerstwo Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, Luksemburg

2. (Ministre de la famille)
Ministerstwo rodziny, Luksemburg
- F. NIDERLANDY: 1. Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Den Haag
(Ministerstwo Spraw Socjalnych i Zdrowia Publicznego,
Haga)

2. Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne
(Ministerstwo Zdrowia Publicznego i Ochrony Środowiska),
Leidschendam

ZAŁĄCZNIK 2

INSTYTUCJE WŁAŚCIWE

(art. 1 lit. o)) rozporządzenia i art. 4 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

1. Choroba i macierzyństwo:

- a) w celu stosowania art. 16-29 rozporządzenia wykonawczego:
- (i) na zasadach ogólnych: Instytucja ubezpieczeń, w której pracownik jest ubezpieczony
 - (ii) dla marynarzy: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy pływających pod banderą belgijską) Antwerpia
- b) w celu stosowania tytułu rozporządzenia wykonawczego: V Institut national d'assurance maladie-invalidité , Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering , Brussel (Krajowy instytut na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela, na rachunek organów ubezpieczycielskich lub Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską

2. Inwalidztwo:

- a) Inwalidztwo powszechne (robotnicy, pracownicy umysłowi i robotnicy kopalń) : Institut national d'assurance maladie-invalidité , Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering , Brussel (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, Bruksela, wraz z organem ubezpieczycielskim, któremu podlegał pracownik)
- b) Inwalidztwo szczególne robotników kopalń: Fonds national de retraite des ouvriers-mineurs , Bruxelles / Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers , Brussel (Krajowy fundusz emerytalny robotników kopalń) Bruksela

- c) Inwalidztwo marynarzy: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską) Antwerpia
3. **Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):** Office national des pensions pour travailleurs salariés , Bruxelles / Rijksdienst voor werknemerspensioenen , Brussel (Krajowe biuro emerytur pracowników najemnych) Bruksela
4. **Wypadki przy pracy:**
- a) dla wniosków o zasiłki przeznaczone na uzupełnienie renty: Fonds des accidents du travail , Bruxelles / Fonds voor arbeidsongevallen , Brussel (Fundusze wypadków przy pracy) Bruksela
- b) w innych przypadkach:
- (i) na zasadach ogólnych: ubezpieczyciel
- (ii) dla marynarzy: Fonds des accidents du travail , Bruxelles / Fonds voor arbeidsongevallen , Brussel (Fundusze wypadków przy pracy) Bruksela
5. **Choroby zawodowe:** Fonds des maladies professionnelles , Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten , Brussel Fundusze chorób zawodowych, Bruksela
6. **Świadczenia z tytułu śmierci:**
- a) Ubezpieczenie na wypadek choroby i inwalidztwa:
- (i) na zasadach ogólnych: Institut national d'assurance maladie-invalidité , Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering , Brussel (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela, wraz z organem ubezpieczeniowym, któremu podlegał pracownik
- (ii) dla marynarzy: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor

zeevarenden onder Belgische vlag
(Kasa ubezpieczeniowa i opieki społecznej
marynarzy, pływających pod banderą
belgijską) Antwerpia

- b) Wypadki przy pracy:
- (i) na zasadach ogólnych: ubezpieczyciel
 - (ii) dla marynarzy: Fonds des accidents du travail , Bruxelles /
Fonds voor arbeidsongevallen , Brussel
(Fundusze wypadków przy pracy)
Bruksela
- c) choroby zawodowe: Fonds des maladies professionnelles ,
Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten ,
Brussel
(Fundusze chorób zawodowych) Bruksela

7. **Bezrobocie:**

- (i) na zasadach ogólnych: Office national de l'emploi , Bruxelles /
Rijksdienst voor arbeidsvoorziening ,
Brussel
(Krajowe biuro zatrudnienia) Bruksela
- (ii) dla marynarzy: Pool des marins de la marine marchande /
Pool van de zeelieden ter koopvaardij
(Syndykat marynarzy marynarki
handlowej) Antwerpia

8. **Świadczenia rodzinne:**

Caisse de compensation pour allocations
familiales pour travailleurs salariés /
Compensatiekas der gezinsvergoedingen
voor werknemers
(Fundusz kompensacyjny zasiłków
rodziny pracowników najemnych, w
którym pracodawca jest ubezpieczony)

B. NIEMCY

Właściwość instytucji niemieckich określona jest przez niemieckie ustawodawstwo, o ile nie stanowi się inaczej

1. **Ubezpieczenie na wypadek choroby:**

W celu stosowania art. 25 ust. 1 rozporządzenia: Instytucja ubezpieczenia na wypadek choroby, w której bezrobotny jest ubezpieczony, w dniu, w którym opuścił

W celu ubezpieczenia na wypadek choroby wnioskodawców i emerytów i rencistów oraz członków ich rodzin na podstawie przepisów tytułu III rozdział 1 sekcje 4 i 5 rozporządzenia:

- a) jeżeli zainteresowany jest ubezpieczony w Allgemeine Ortskrankenkasse (lokalna Powszechna Kasa Chorych) lub Landkrankenkasse (Rolnicza Kasa Chorych), o ile nie jest ubezpieczony w żadnej instytucji ubezpieczenia na wypadek choroby: Allgemeine Ortskrankenkasse Bad Godesberg (lokalna Powszechna Kasa Chorych w Bad Godesbergu), Bonn-Bad Godesberg
- b) w pozostałych przypadkach: W instytucji ubezpieczenia na wypadek choroby, w której wnioskodawca lub emeryt lub rencista jest ubezpieczony

2. **Ubezpieczenie emerytalne robotników, pracowników umysłowych i robotników kopalń:**

W celu przystąpienia do ubezpieczenia dobrowolnego, tak samo jak w celu decydowania o wnioskach o świadczenia i przyznawaniu świadczeń na podstawie przepisów rozporządzenia:

- a) dla osób, które były ubezpieczone lub traktowane jako takie wyłącznie na podstawie niemieckiego ustawodawstwa lub osób pozostałych przy życiu po ich śmierci, w przypadku gdy te osoby lub osoby przy życiu po ich śmierci zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego lub są obywatelami innego Państwa Członkowskiego, zamieszkują na terytorium państwa trzeciego:
- (i) w przypadku, gdy ostatnia składka została wpłacona na ubezpieczenie emerytalne robotników:

- jeżeli zainteresowany zamieszkuje w Niderlandach lub jest obywatelem niderlandzkim, zamieszkującym terytorium państwa trzeciego Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne biuro ubezpieczeń w Westfalii), Munster
- jeżeli zainteresowany zamieszkuje w Belgii lub jest obywatelem belgijskim, zamieszkującym terytorium państwa trzeciego: Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii), Dusseldorf
- jeżeli zainteresowany zamieszkuje we Włoszech lub, jest obywatelem włoskim, zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego: Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne biuro ubezpieczeń Szwabii), Augsburg
- jeżeli zainteresowany zamieszkuje we Francji lub Luksemburgu lub jest obywatelem francuskim lub luksemburskim, zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer

Jednakże jeżeli ostatnia składka została wpłacona do Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken, lub Bundesbahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei federalnych), Frankfurt nad Menem) lub Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg

Instytucja, w której została wpłacona

ostatnia składka

(ii) w przypadku, gdy ostatnia składka została wpłacona:

- na ubezpieczenie emerytalne pracowników: Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne biuro ubezpieczeń pracowników), Berlin
- na ubezpieczenie emerytalne marynarzy: Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg

(iii) w przypadku, gdy ostatnia składka została wpłacona na ubezpieczenie emerytalne pracowników kopalń lub kiedy staż wymagany dla nabycia emerytury pracowników kopalń (Bergmanns-rénte) jest spełniony lub traktowany jak spełniony:

Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum

b) dla osób, które były ubezpieczone lub traktowane jako ubezpieczone na podstawie niemieckiego ustawodawstwa i ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich dla osób pozostałych przy życiu po ich śmierci:

(i) w przypadku, gdy ostatnia składka na podstawie niemieckiego ustawodawstwa została wpłacona na ubezpieczenie emerytalne robotników

- o ile zainteresowany zamieszkiwał terytorium Republiki Federalnej Niemiec, ale poza Saarą

lub

o ile zainteresowany zamieszkiwał poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec i ostatnia składka na

podstawie niemieckiego
ustawodawstwa została
wpłacona instytucji
położonej poza Saarą:

- jeżeli ostatnia
składka została
wpłacona na
podstawie
ustawodawstwa
innego Państwa
Członkowskiego
niderlandzkiej in-
stytucji ubezpie-
czenia emerytal-
nego: Landesversicherungsanstalt Westfalen
(Regionalne Biuro Ubezpieczeń
Westfalii), Munster
- jeżeli ostatnia
składka na pod-
stawie
ustawodawstwa
innego Państwa
Członkowskiego
została wpłacona
belgijskiej instytucji
ubezpieczenia
emerytalnego: Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz
(Regionalne Biuro Ubezpieczeń
Nadrenii), Dusseldorf
- jeżeli ostatnia
składka na pod-
stawie
ustawodawstwa
ustawodawstw innego
Państwa Członkow-
skiego została
wpłacona włoskiej
instytucji
ubezpieczenia
emerytalnego: Landesversicherungsanstalt Schwaben
(Regionalne Biuro Ubezpieczeń Szwabii),
Augsburg
- jeżeli ostatnia
składka na pod-
stawie
ustawodawstwa
innego Państwa
Członkowskiego
została wpłacona
francuskiej lub

luksemburskiej instytucji ubezpieczenia emerytalnego: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer

- o ile zainteresowany zamieszkiwał na terytorium Republiki Federalnej Niemiec w Saarze

lub

o ile zainteresowany zamieszkiwał poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec i ostatnia składka na podstawie niemieckiego ustawodawstwa została wpłacona instytucji położonej w Saarze:

Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Saary), Saarbrücken

- o ile ostatnia składka na podstawie niemieckiego ustawodawstwa została wpłacona do Seekasse (Kasa ubezpieczeniowa marynarzy), Hamburg, lub do Bundesbahnversicherungsanstalt (Office d'assurance des chemins de fer fédéraux), Frankfurt nad Menem:

Instytucja, do której ta składka została wpłacona

- (ii) w przypadku, gdy ostatnia składka na podstawie niemieckiego ustawodawstwa została wpłacona:

- na ubezpieczenie emerytalne pracowników: Bundesversicherungsanstalt für

Angestellte (Federalne Biuro Ubezpieczeń Pracowników), Berlin

- na ubezpieczenie emerytalne marynarzy: Seekasse (Kasa ubezpieczeniowa marynarzy), Hamburg

(iii) w przypadku, gdy ostatnia składka na podstawie niemieckich ustawodawstwa została wpłacona na ubezpieczenie emerytalne pracowników kopalń, lub gdy wymagany jest staż w celu otrzymania emerytury pracowniczej (Bergmannsrente) jest spełniony lub traktowany jako taki, z uwzględnieniem niemieckich okresów ubezpieczenia, bądź zagranicznych okresów ubezpieczenia:

Bundesknappschaft (Federalna Kasa Ubezpieczeń Górniczych), Bochum

3. Ubezpieczenie uzupełniające pracowników hutnictwa żelaza i stali:

Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Saary), Saarbrücken

4. Ubezpieczenie wypadkowe (wypadki przy pracy i choroby zawodowe):

Instytucja odpowiedzialna za ubezpieczenia wypadkowe dla danego przypadku

5. Zasiłki dla bezrobotnych i świadczenia rodzinne:

Bundesanstalt für Arbeit (Federalne Biuro Pracy), Nürnberg

C. FRANCJA

1. W celu stosowania art. 93 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

a) system powszechny:

Caisse nationale de l'assurance-maladie (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) Paryż

b) system rolniczy:

Caisse centrale de secours mutuels agricoles (Centralny Fundusz Rolniczych

Ubezpieczeń Wzajemnych) Paryż

- c) system górniczy: Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines
(Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników) Paryż
 - d) system marynarzy : Etablissement national des invalides de la marine (Krajowa instytucja inwalidów marynarki) Paryż
2. W celu stosowania art. 96 rozporządzenia wykonawczego:
- a) system powszechny : Caisse nationale de l'assurance-maladie (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) Paryż
 - b) system górniczy: Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines
(Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników) Paryż
 - c) system marynarzy : Etablissement national des invalides de la marine
(Krajowa instytucja inwalidów marynarki) Paryż
3. W celu stosowania art. 98 rozporządzenia wykonawczego
- a) system powszechny: Caisse nationale d'allocations familiales (Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych) Paryż
 - b) system rolniczy: Caisse centrale d'allocations familiales mutuelles agricoles
(Centralny Fundusz Rolniczych Ubezpieczeń Wzajemnych) Paryż
 - c) system górniczy: Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines
(Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników) Paryż
 - d) system dla marynarzy: Caisse nationale d'allocations familiales des marins du commerce

(Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych marynarzy handlowych) lub Caisse nationale d'allocations familiales de la pêche maritime

(Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych rybołówstwa morskiego) zależnie od przypadku

4. Inne instytucje właściwe są określone w ramach francuskiego ustawodawstwa:

I. *METROPOLIA*

a) system powszechny:

(i) Choroba, macierzyństwo, śmierć (zasilek): Caisse primaire d'assurance-maladie Podstawowy (Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)

(ii) inwalidztwo:

(aa) na zasadach ogólnych, bez Caisse primaire d'assurance-maladie Podstawowy (Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) Paryża i Regionu Paryskiego:

dla Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse régionale d'assurance-maladie Podstawowy (Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) Paryż

(bb) system specjalny przewidziany przez art. L 365-L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego: Caisse régionale d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) Strasburg

(iii) starość:

(aa) na zasadach ogólnych, bez Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse régionale d'assurance-maladie branche vieillesse (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych (dział właściwy w sprawach starości))

dla Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse nationale d'assurance-vieillesse des travailleurs salariés

(Krajowy Fundusz Ubezpieczeń

- emerytalnych pracowników najemnych)
Paryż
- (bb) system specjalny przewidziany przez art. L 365-L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego: Caisse régionale d'assurance-vieillesse Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych, Strasburg lub Caisse régionale d'assurance-maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) Strasburg
- (iv) Wypadki przy pracy:
- (aa) niezdolność czasowa: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
- (bb) niezdolność trwała:
- Renty:
 - Wypadki, które nastąpiły po 31.12.1946: Caisse primaire d'assurance-maladie Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
 - Wypadki, które nastąpiły przed 1.01.1947:

Pracodawca lub ubezpieczyciel zastępczy
 - Podwyżka rent:
 - Wypadki, które nastąpiły po 31.12.1946: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
 - Wypadki, które nastąpiły przed 1.01.1947: Caisse des dépôts et consignations (Fundusz Wkładów i Depozytów)
- (v) Świadczenia rodzinne: Caisse d'allocations familiales

(Fundusz zasiłków rodzinnych)

(vi) Bezrobocie: Direction départementale du travail et de la main-d'oeuvre
(Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia)

b) System rolniczy:

(i) Choroba, macierzyństwo, Caisse de mutualité sociale agricole śmierć (świadczenia z (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń tytułu śmierci), Rolniczych) świadczenia rodzinne:

(ii) Ubezpieczenie na wypadek inwalidztwa, Caisse centrale de secours mutuels starości i świadczenia agricoles (Centralny Fundusz łącznie z osobami Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych) pozostałymi przy życiu: Paryż

(iii) Wypadki przy pracy:

(aa) na zasadach ogólnych: Pracodawca lub ubezpieczyciele zastępczy

(bb) w celu podwyżki rent: Caisse des dépôts et consignations (Fundusz Wkładów i Depozytów) Arcueil (94)

(iv) Bezrobocie: Direction départementale du travail et de la main-d'oeuvre (Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia)

c) System górniczy :

(i) Choroba, macierzyństwo, Société de secours minière śmierć (zasiłek): (Towarzystwo Ubezpieczeń Górniczych)

(ii) Inwalidztwo, starość, śmierć (emerytura i renty): Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników) Paryż

(iii) Wypadki przy pracy:

(aa) niezdolność Société de secours minière

czasowa: (Towarzystwo Ubezpieczeń Górniczych)

(bb) niezdolność trwała:

- Renty:

- Wypadki,
które
nastąpiły po Union régionale des sociétés de secours
31.12.1946: miničres
(Regionalny związek zabezpieczenia
społecznego górników)

- Wypadki,
które
nastąpiły
przed
1.01.1947; Pracodawca lub ubezpieczycie zastępczy

- Podwyżka
renty:

- Wypadki,
które
nastąpiły po Union régionale des sociétés de secours
31.12.1946: miničres
(Regionalny związek zabezpieczenia
społecznego górników)

- Wypadki,
które
nastąpiły
przed Caisse des dépôts et consignations
1.01.1947. (Fundusz Wkładów i Depozytów)

(iv) Świadczenia rodzinne: Union régionale des sociétés de secours
miničres
(Regionalny związek zabezpieczenia
społecznego górników)

(v) Bezrobocie: Direction départementale du travail et de
la main-d'oeuvre (Dyrekcja
departamentalna pracy i zatrudnienia)

d) System marynarzy:

(i) Choroba, macierzyństwo,
inwalidztwo, wypadki
przy pracy, śmierć
(zasilek) i emerytury dla

- osób pozostałych przy
życiu lub z tytułu
wypadków przy pracy:
- Section Caisse générale de prévoyance des
marins du Quartier des affaires maritimes
(Seksja Powszechnego Funduszu opieki
socjalnej marynarzy Okręgu Spraw
Morskich)
- (ii) starość, śmierć Section Caisse de retraite des marins du
(emerytura i renty Quartier des affaires maritimes
rodzinne): (Seksja Funduszu Emerytalnego
Marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
- (iii) Świadczenia rodzinne: Caisse nationale d'allocations familiales
des marins du commerce "
Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych
Marynarzy handlowych lub Caisse
nationale d'allocations familiales de la
pêche maritime
(Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych
rybołówstwa morskiego, zależnie od
przypadku)
- (iv) Bezrobocie: Direction départementale du travail et de
la main-d'oeuvre
(Dyrekcja departamentalna pracy i
zatrudnienia)

II. *DEPARTAMENTY ZAMORSKIE*

- a) Wszystkie systemy (z wyjątkiem
systemu marynarzy) i wszystkie
ryzyka, bez świadczeń rodzinne :
- (i) na zasadach ogólnych: Caisse générale de sécurité sociale
(Powszechny Fundusz Generalnego
zabezpieczenia społecznego)
- (ii) w celu podwyżki renty
odnoszących się do wypadków
przy pracy, które nastąpiły w
departamentach zamorskich przed 1.01.1952: Direction départementale de
l'enregistrement
(Dyrekcja departamentalna rejestracji)
- b) Świadczenia rodzinne: Caisse d'allocations familiales
(Fundusz Zasiłków Rodzinnych)
- c) System marynarzy:
- (i) wszystkie ryzyka, bez starości i
świadczeń rodzinnych: Section Caisse générale de prévoyance
des marins du Quartier des affaires

maritimes(Sekcja Powszechnego Funduszu opieki socjalnej marynarzy Okręgu Spraw Morskich)

- (ii) starość: Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes (Sekcja Funduszu Emerytalnego Okręgu Spraw Morskich)
- (iii) świadczenia rodzinne: Caisse d'allocations familiales (Fundusz Zasiłków Rodzinnych)

D. WŁOCHY

1. **Choroba (bez gruźlicy), macierzyństwo:** Istituto nazionale per l'assicurazione contro le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych), biuro regionalne
- Cassa mutua provinciale di malattia di Bolzano (regionalny Wzajemny Fundusz Chorobowy w Bolzano), Bolzano
- Cassa mutua provinciale di malattia di Trento (regionalny Wzajemny Fundusz Chorobowy w Trento), Trento
- Lub instytucja, do której zainteresowany jest przypisany
2. **Gruźlica:** Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut Opieki Społecznej), biuro regionalne
3. **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:**
- a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), biuro regionalne
- b) ewentualnie również dla robotników rolnych i leśnych: Ente nazionale di previdenza e assistenza per gli impiegati agricoli (Krajowe Biuro Opieki Społecznej i Pomocy Socjalnej pracowników Rolnych)
- c) dla marynarzy : Fundusz marynarzy, w którym zainteresowany jest ubezpieczony

4. **Inwalidztwo, starość, osoby pozostałe przy życiu (emerytury i renty):**

- a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biuro regionalne
- b) dla pracowników scenicznych : Ente nazionale di previdenza e assistenza per i lavoratori dello spettacolo (Krajowe Biuro Opieki Społecznej i Pomocy Socjalnej pracowników scenicznych), Rzym
- c) dla personelu kadry: Istituto nazionale di previdenza per i dirigenti di aziende industriali (Krajowy Instytut opieki społecznej pracowników kadry przemysłu), Rzym
- d) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani -G. Amendola (Krajowy Instytut opieki społecznej dziennikarzy włoskich G. Amendola), Rzym

5. **świadczenia z tytułu śmierci:** Instytucje wymienione w pkt. 1, 2 lub 3, zależnie od przypadku

6. **Bezrobocie:**

- a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biuro regionalne
- b) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani -G. Amendola (Krajowy Instytut opieki społecznej dziennikarzy włoskich G. Amendola), Rzym

7. **Zasilki rodzinne:**

- a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biuro regionalne
- b) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani - G. Amendola (Krajowy Instytut opieki społecznej dziennikarzy włoskich G. Amendola), Roma

E. LUKSEMBURG

1. Choroba, macierzyństwo:

- a) w celu stosowania art. 28, ust. 2 rozporządzenia: Instytucja lub instytucje zobowiązane do wypłaty emerytur, proporcjonalnie do okresów ubezpieczenia
- b) w innych przypadkach: Fundusz Chorobowy, w którym pracownik jest ubezpieczony z powodu swojego zatrudnienia, gdzie był ubezpieczony w ostatnim miejscu

2. Inwalidztwo, starość, śmierć (emerytury i renty):

- a) dla personelu technicznego, włączając pracowników technicznych kopalń, (podziemne): Caisse de pension des employés privés (Fundusz Emerytalny Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Etablissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité (Przedsiębiorstwo ubezpieczeń na wypadek starości i inwalidztwa) Luksemburg

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

- a) dla pracowników rolnych i leśnych: Association d'assurance contre les accidents , section agricole et forestière (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie wypadków, sekcja rolna i leśna) Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Association d'assurance contre les accidents , section industrielle (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie wypadków, sekcja przemysłu) Luksemburg

4. Bezrobocie:

Office national du travail
(Krajowe Biuro Pracy, Luksemburg)

5. Świadczenia rodzinne:

- a) dla osób ubezpieczonych w instytucjach określonych w pkt. 2 lit. b): Caisse d'allocations familiales des ouvriers près l'Etablissement d'assurance

contre la vieillesse et l'invalidité (Fundusz Zasiłków rodzinnych robotników przy Przedsiębiorstwie ubezpieczeń emerytalnych i na wypadek inwalidztwa) Luksemburg

- b) w innych przypadkach: Caisse d'allocations familiales des employés pręs la Caisse de pension des employés privés (Fundusz Zasiłków rodzinnych robotników przy Funduszu Emerytalnym Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg

6. Świadczenia z tytułu śmierci :

w celu stosowania art. 66 rozporządzenia: Instytucja zobowiązana do wypłaty emerytury, która ma prawo do uwzględnienia świadczeń rzeczowych

F. NIDERLANDY

1. Choroba, macierzyństwo:

- a) świadczenia rzeczowe: Ziekenfonds (Fundusz Chorobowy), w którym zainteresowany jest ubezpieczony
- b) świadczenia pieniężne: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w którym jest ubezpieczony pracodawca ubezpieczonego

2. Inwalidztwo:

- a) o ile zainteresowany ma prawo do świadczeń na podstawie tylko niderlandzkiego ustawodawstwa poza zakresem rozporządzenia: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w której jest ubezpieczony pracodawca ubezpieczonego
- b) w innych przypadkach: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging, Amsterdam (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam

3. **Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):** Sociale Verzekeringsbank, Amsterdam (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Amsterdam

4. **Bezrobocie:**

- a) świadczenia z tytułu ubezpieczeń na wypadek bezrobocie: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w której jest ubezpieczony pracodawca ubezpieczonego
- b) świadczenia władz publicznych : Administracja komunalna miejsca zamieszkania

5. **Świadczenia rodzinne:**

- a) o ile beneficjent zamieszkuje w Niderlandach: Raad van Arbeid (Rada Pracy) właściwa dla jego miejsca zamieszkania
- b) o ile osoba uprawniona do świadczeń zamieszkuje poza Niderlandami, ale jego ma siedzibę lub jest zarejestrowany w Niderlandach: le Raad van Arbeid (Rada Pracy) właściwa dla siedziby pracodawcy lub miejsca, gdzie jest zarejestrowany
- c) w innych przypadkach: Sociale Verzekeringsbank, Amsterdam (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Amsterdam

6. **Choroby zawodowe, do których stosuje się przepisy art. 57 ust. 3 rozporządzenia:**

w celu stosowania art. 57 ust. 3 lit. c) rozporządzenia:

- o ile świadczenie jest przyznane przed 1.07.1967: Sociale Verzekeringsbank, Amsterdam (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Amsterdam
- o ile świadczenie jest przyznane po 30.06.1967: Bedrijfsvereniging voor de Mijnindustrie, Heerlen (Stowarzyszenie zawodowe przemysłu górniczego), Heerlen

ZAŁĄCZNIK3

INSTYTUCJE MIEJSCA ZAMIESZKANIA I INSTYTUCJE MIEJSCA POBYTU

(art. 1 lit. p) rozporządzenia i art. 4 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

I. *INSTYTUCJE MIEJSCA ZAMIESZKANIA*

1. **Choroba i macierzyństwo:**

- a) w celu stosowania art. 17, 18, Ubezpieczyciele 22, 25, 28, 29, 30 i 32 rozporządzenia wykonawczego:
- b) w celu stosowania art. 31 rozporządzenia wykonawczego:
 - (i) na zasadach ogólnych: Ubezpieczyciele
 - (ii) dla marynarzy: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Kasa ubezpieczeniowa i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską) Antwerpia

lub

ubezpieczyciele

2. **Inwalidztwo:**

- a) Inwalidztwo powszechne (robotnicy, pracownicy, robotnicy kopalniani) : Institut national d'assurance maladie-invalidité , Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering , Brussel (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela, łącznie z ubezpieczycielami
- w celu stosowania art. 105 Institut national d'assurance maladie-invalidité , Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering , Brussel (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela

- b) Inwalidztwo robotników kopalń: szczególne Fonds national de retraite des ouvriers-mineurs , Bruxelles / Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers , Brussel
(Krajowy Fundusz Emerytalny Robotników Kopalń) Bruksela
- c) Inwalidztwo marynarzy : Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag
(Kasa ubezpieczeniowa i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską) Antwerpia
3. **Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):** Office national des pensions pour travailleurs salariés Bruxelles / Rijksdienst voor werknemerspensioenen , Bruxelles
(Krajowe biuro emerytur pracowników najemnych) Bruksela
4. **Wypadki przy pracy (świadczenia rzeczowe):** Ubezpieczyciele
5. **Choroby zawodowe:** Fonds des maladies professionnelles , Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten , Brussel
(Fundusze chorób zawodowych) Bruksela
6. **świadczenia z tytułu śmierci:** Ubezpieczyciele, łącznie z Fonds des maladies professionnelles , Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten , Brussel
(Krajowym instytutem ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela
7. **Bezrobocie:**
- a) na zasadach ogólnych: Office national de l'emploi , Bruxelles / Rijksdienst voor arbeidsvoorziening , Brussel
(Krajowe Biuro Pracy) Bruksela
- b) dla marynarzy: Syndykat marynarzy marynarki handlowej, Antwerpia
8. **Świadczenia rodzinne:** Pool des marins de la marine marchande / Pool van de zeelieden ter koopvaardij
(Krajowe biuro zasiłków rodzinnych pracowników najemnych) Bruksela

II. INSTYTUCJE MIEJSCA POBYTU

1. **Choroba i macierzyństwo:** Institut national d'assurance maladie-invalidité , Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering , Brussel
(Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela, przez pośrednictwo ubezpieczycieli

2. **Wypadki przy pracy:** Institut national d'assurance maladie-invalidité , Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering , Bruxelles
(Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela, przez pośrednictwo ubezpieczycieli

3. **Choroby zawodowe:** Fonds des maladies professionnelles , Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten , Brussel
(Fundusze Chorób Zawodowych) Bruksela

B. NIEMCY

1. **Ubezpieczenie na wypadek choroby:**
 - a) we wszystkich przypadkach, oprócz stosowania art. 19 ust. 2 rozporządzenia i art. 17 rozporządzenia wykonawczego:

Allgemeine Ortskrankenkasse (Lokalna Powszechna Kasa Chorych), właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego lub,

lub, w przeciwnym razie, jedna z kas

Landkrankenkasse (Rolnicza kasa Chorych), właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego

Dla ubezpieczonych w systemie pracowników kopalń i członkowie ich rodzin:

Bundeskknappschaft (Federalna Kasa Ubezpieczeń Górniczych), Bochum

- b) w celu stosowania art. 19 ust. 2 rozporządzenia i art. 17 rozporządzenia wykonawczego : Instytucja, w której pracownik był ubezpieczony ostatnio
- lub, w przeciwnym razie instytucja, w której pracownik był ubezpieczony ostatnio w Allgemeine Ortskrankenkasse, w Landkrankenkasse lub w Bundesknappschaft:
- instytucji określonej w lit. a), właściwej dla miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego
- c) w przypadku leczenia gruźlicy w zakładzie opiekuńczym: Instytucja ubezpieczeń emerytalnych robotników, właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego

2. Ubezpieczenia wypadkowe:

- a) świadczenia rzeczowe, z wyjątkiem leczenia z tytułu ubezpieczenia wypadowego, protez i sprzętu: świadczenia pieniężne z wyjątkiem rent, podwyżek za stałą obecność (Pflegegeld) i świadczenia z tytułu śmierci:
- Allgemeine Ortskrankenkasse (Lokalna Powszechna Kasa Chorych), właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego lub, w przeciwnym razie jedna z kas, Landkrankenkasse (Rolnicza Kasa Chorych), właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego
- Dla ubezpieczonych w systemie des pracowników kopalń i członków ich rodzin: Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum
- b) świadczenia rzeczowe i pieniężne dla tych, podlegających wyjątkowi określonemu w lit. a), oraz w celu stosowania art. 76 rozporządzenia wykonawczego: Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłu), Bonn

3. Ubezpieczenie emerytalne:

- a) *Ubezpieczenie emerytalne robotników:*
- (i) Relacje z Belgią Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii), Dusseldorf
 - (ii) Relacje z Francją: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), w Speyer lub,

W ramach właściwości przewidzianej w załączniku 2,

Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken
 - (iii) Relacje z Włochami: Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne biuro ubezpieczeń Szwabii), Augsburg
 - (iv) Relacje z Luksemburgiem: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer
 - (v) Relacje z Niderlandami: Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne biuro ubezpieczeń w Westfalii), Munster
- b) Ubezpieczenia emerytalne urzędników: Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne biuro ubezpieczeń pracowników), Berlin
- c) Ubezpieczenia emerytalne des pracowników kopalń: Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum

4. Zasiłki dla bezrobotnych i świadczenia rodzinne:

Instytucja właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu

C. FRANCJA

I. METROPOLIA:

1. **Ryzyka inne niż bezrobocie i świadczenia rodzinne:**

- a) na zasadach ogólnych: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) miejsca zamieszkania lub pobytu
- b) w celu stosowania art. 27 rozporządzenia, o ile dotyczy systemu marynarzy: Section Caisse générale de prévoyance des marins du Quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu opieki socjalnej marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
- c) w celu stosowania art. 35 rozporządzenia wykonawczego:
- (i) system powszechny:
- (aa) na zasadach ogólnych, bez Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
- dla Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse régionale d'assurance maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) Paryż
- (bb) System specjalny przewidziany przez art. L 365-L 382 kodeksu
- Zabezpieczenia społecznego: Caisse régionale d'assurance-maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) Strasbourg
- (ii) system rolniczy: Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych)
- (iii) system górniczy: Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników) Paryż
- (iv) system marynarzy: Section Caisse générale de prévoyance des marins du Quartier des affaires maritimes

(Seksja Powszechnego Funduszu opieki
socjalnej marynarzy Okręgu Spraw
Morskich)

- d) w celu stosowania art. 36
rozporządzenia wykonawczego
w odniesieniu do rent
inwalidzkich:
- (i) na zasadach ogólnych,
bez Paryża i Regionu Caisse primaire d'assurance-
Paryskiego: maladie Podstawowy (Fundusz
Ubezpieczeń Chorobowych)
dla Paryża i Regionu Caisse régionale d'assurance-maladie
Paryskiego: (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych) Paryż
 - (ii) system specjalny
przewidziany przez art. L
365-L 382 kodeksu
zabezpieczenia Caisse régionale d'assurance-maladie
społecznego: (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych) Strasbourg
- e) w celu stosowania art. 35
rozporządzenia wykonawczego
w odniesieniu do emerytur:
- (i) system powszechny:
 - (aa) na zasadach
ogólnych, bez
Paryża i Regionu Caisse régionale d'assurance-maladie
Paryskiego: (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych) (dział: starość)

dla Paryża i Regionu Caisse nationale d'assurance vieillesse des
Paryskiego: travailleurs salariés
(Regionalny Fundusz Ubezpieczeń
emerytalnych pracowników najemnych)
Paryż
 - (bb) system specjalny
przewidziany przez
art. L 365-L 382
kodeksu
zabezpieczenia Caisse régionale d'assurance-vieillesse
społecznego: (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń
emerytalnych) Strasbourg
 - (ii) system rolniczy: Caisse centrale de secours mutuels
agricoles

- (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych) Paryż
- (iii) system górniczy: Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines
(Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników) Paryż
- (iv) system marynarzy: Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes
(Sekcja Powszechnego Funduszu emerytalnego marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
- f) w celu stosowania art. 75 rozporządzenia wykonawczego: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)

2. **Bezrobocie:**

- a) w celu stosowania art. 80 i 81 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Direction départementale du travail et de la main-d'oeuvre
(Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia miejsca zatrudnienia) gdzie niezbędne jest zaświadczenie
- Lokalna sekcja Krajowej Agencji Zatrudnienia
- Merostwo miejsca zamieszkania członków rodziny
- b) w celu stosowania art. 83 ust. 1 i 2 art. 97 rozporządzenia wykonawczego: Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (ASSEDIC)
(Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu miejsca zamieszkania zainteresowanego)
- c) w celu stosowania art. 84 rozporządzenia wykonawczego:
- (i) bezrobocie w pełnym wymiarze: Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (ASSEDIC)(Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu)miejsca zamieszkania zainteresowanego

- (ii) bezrobocie w niepełnym wymiarze: Direction départementale du travail et de la main-d'oeuvre (Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia) miejsca zatrudnienia zainteresowanego
 - d) w celu stosowania art. 89 rozporządzenia wykonawczego: Direction départementale du travail et de la main-d'oeuvre (Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia)
3. **Świadczenia rodzinne:** Caisse d'allocations familiales (Fundusz Zasiłków rodzinnych) miejsca zamieszkania zainteresowanego

II. *DEPARTAMENTY ZAMORSKIE*

1. **Ryzyka inne niż świadczenia rodzinne:**
- a) na zasadach ogólnych: Caisse générale de sécurité sociale (Powszechny Fundusz Zabezpieczenia Społecznego)
 - b) marynarze:
 - (i) renty inwalidzkie: Section Caisse générale de prévoyance des marins du Quartier des affaires maritimes (sekcja Funduszu opieki społecznej marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
 - (ii) emerytury: Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes (sekcja Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
2. **Świadczenia rodzinne:** Caisse d'allocations familiales (Fundusz Zasiłków rodzinnych) miejsca zamieszkania zainteresowanego

D. *WŁOCHY*

1. **Choroba (bez gruźlicy), macierzyństwo:** Istituto nazionale per l'assicurazione contro le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych), biuro regionalne
- Cassa mutua provinciale di malattia di Bolzano (regionalny Wzajemny Fundusz

Chorobowy w Bolzano), Bolzano

Cassa mutua provinciale di malattia di
Trente (regionalny Wzajemny Fundusz
Chorobowy w Trente), Trente

2. **Gruźlica:** Istituto nazionale délia previdenza sociale
(Krajowy Instytut Opieki Społecznej),
biuro regionalne
3. **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:** Istituto nazionale per l'assicurazione
contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy
Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków
przy pracy), biuro regionalne
4. **Inwalidztwo, starość, osoby pozostałe przy życiu (emerytury i renty):**
 - a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale délia previdenza sociale
(Krajowy Instytut Opieki Społecznej),
biuro regionalne
 - b) dla pracowników scenicznych: Ente nazionale di previdenza e assistenza
per i lavoratori dello spettacolo, (Krajowe
Biuro Opieki Społecznej i pomocy
społecznej pracowników scenicznych),
Rzym
 - c) dla personelu kadry: Istituto nazionale di previdenza per i
dirigenti di aziende industriali (Krajowy
Instytut opieki społecznej pracowników
kadry przemysłu), Rzym
 - d) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i
giornalisti italiani - G. Amendola
(Krajowy Instytut opieki społecznej
dziennikarzy włoskich G. Amendola),
Rzym
5. **Świadczenia z tytułu śmierci:** Instytucje wymienione w pkt. 1, 2 lub 3
zależnie od przypadku
6. **Bezrobocie:**
 - a) na zasadach ogólnych : Istituto nazionale délia previdenza sociale
(Krajowy Instytut opieki społecznej),
biuro regionalne
 - b) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i
giornalisti italiani - G. Amendola

(Krajowy Instytut opieki społecznej dziennikarzy włoskich G. Amendola),
Roma

7. **Zasilki rodzinne:**

- a) na zasadach ogólnych : Istituto nazionale della previdenza sociale
(Krajowy Instytut opieki społecznej),
biuro regionalne
- b) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i
giornalisti italiani - G. Amendola
(Krajowy Instytut opieki społecznej
dziennikarzy włoskich G. Amendola),
Roma

E. LUKSEMBURG

1. **Choroba i macierzyństwo:**

- a) w celu stosowania art. 19 i 22, art. 28
ust. 1, art. 29 ust. 1 i art. 31
rozporządzenia, oraz art. 17, 18, 20,
21, 22, 24, 29, 30 i 31 rozporządzenia wykonawczego: Caisse nationale d'assurance-maladie des
ouvriers
(Krajowy Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych robotników) Luksemburg
- b) w celu stosowania art. 27 Fundusz właściwy w sprawach choroby,
rozporządzenia: zgodnie z ustawodawstwem
Luksemburga, do celów renty częściowej

2. **Inwalidztwo, starość i śmierć:**

- a) dla urzędników, włączając Caisse de pension des employés privés
pracowników kopalń (podziemne): (Fundusz Emerytur Pracowników Sektora
Prywatnego) Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Etablissement d'assurance contre la
vieillesse et l'invalidité
(Instytucja Ubezpieczeń Emerytalnych i
na wypadek Inwalidztwa) Luksemburg

3. **Wypadki przy pracy i choroby
zawodowe:**

- a) dla pracowników rolnych i leśnych: Association d'assurance contre les
accidents , section agricole et forestière

- (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków, Sekcja rolna i leśna) Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Association d'assurance contre les accidents , section industriell
(Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków, Sekcja Przemysłu) Luksemburg
4. **Bezrobocie:** Office national du travail
(Krajowe Biuro Pracy) Luksemburg
5. **Świadczenia rodzinne:**
- a) dla osób określonych w ust. 2 lit. b): Caisse d'allocations familiales des ouvriers pręs l'Etablissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité
(Fundusz Zasiłków rodzinnych Robotników w Instytucji na wypadek Starości i Inwalidztwa) Luksemburg
- b) w innych przypadkach : Caisse d'allocations familiales des employés pręs la Caisse de pension des employés privés
(Fundusz Zasiłków rodzinnych pracowników w Funduszu Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg

F. NIDERLANDY

1. **Choroba, macierzyństwo, wypadki przy pracy, choroby zawodowe:**
- a) świadczenia rzeczowe:
- (i) instytucje zamieszkania: miejsca Jeden z funduszy chorobowych właściwych dla miejsca zamieszkania, zgodnie z wyborem zainteresowanego
- (ii) instytucje miejsca pobytu: Algemeen Nederlands Onderling Ziekenfonds (Powszechny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych Niderlandów), Utrecht
- b) świadczenia pieniężne: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie

Zawodowe i Handlowe), Amsterdam

2. Inwalidztwo:

- a) o ile zainteresowany ma takie samo prawo do świadczeń na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa, poza zakresem rozporządzenia:

Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe) właściwe

- b) we wszystkich innych przypadkach:

Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam

3. Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):

w celu stosowania art. 36 rozporządzenia wykonawczego:

- a) na zasadach ogólnych:

Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń społecznych), Amsterdam

- b) relacje z Belgią:

Bureau voor Belgische Zaken de sociale verzekering betreffende (Biuro spraw belgijskich w sprawach zabezpieczenia społecznego), Breda

- c) relacje z Niemcami:

Bureau voor Duitse Zaken van de Vereeniging van de Raden van Arbeid (Biuro spraw niemieckich Federacji Rad Pracy), Nijmegen

4. Bezrobocie:

- a) świadczenia z tytułu ubezpieczenia na wypadek bezrobocia:

Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam

- b) świadczenia władz publicznych:

Administracja komunalna miejsca zamieszkania i pobytu

5. Zasiłki rodzinne:

w celu stosowania art. 73 ust. 2 i art. 74 ust. 2 rozporządzenia:

Raad van Arbeid (Rada Pracy) właściwa dla miejsca zamieszkania członków rodziny

ZAŁĄCZNIK 4

INSTYTUCJE ŁĄCZNIKOWE

(art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

Ministerstwo Opieki Społecznej, Bruksela

B. NIEMCY

1. **Ubezpieczenia na wypadek choroby:** Bundesverband der Ortskrankenkassen (Krajowa Federacja lokalnych kas chorych), Bonn-Bad Godesberg
2. **Ubezpieczenia wypadkowe:** Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń zawodowych przemysłu), Bonn
3. **Ubezpieczenia emerytalne robotników:**
 - a) w celu stosowania art. 3 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Verband Deutscher Rentenversicherungsträger (Federacja niemieckich instytucji ubezpieczeń emerytalnych), Frankfurt nad Menem
 - b) w celu stosowania art. 51 i art. 53 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego i z tytułu instytucji wypłacającej określonej w art. 55 rozporządzenia wykonawczego:
 - (i) Relacje z Belgią: Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii), Dusseldorf
 - (ii) Relacje z Francją: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer, lub w ramach właściwości przewidzianej w załączniku 2, Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken
 - (iii) Relacje z Włochami: Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne biuro ubezpieczeń Szwabii), Augsburg

- (iv) Relacje z Luksemburgiem: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer
- (v) Relacje z Niderlandami: Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne biuro ubezpieczeń w Westfalii), Munster
4. **Ubezpieczenia pracowników:** **emerytalne** Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne biuro ubezpieczeń pracowników), Berlin
5. **Ubezpieczenie pracowników kopalń:** **emerytalne** Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum
6. **Ubezpieczenie pracowników przemysłu stalowego:** **dodatkowe** Landesversicherungsanstalt Saarland, Abteilung Hiit-tenknappschaftliche Emeryturyversicherung, Saarbrücken (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary, Dział ubezpieczeń emerytalnych pracowników przemysłu stalowego), Saarbrücken
7. **Zasiłki dla bezrobotnych i świadczenia rodzinne:** Hauptstelle der Bundesanstalt für Arbeit (Siedziba główna Federalnego Biura Pracy), Nürnberg

C. FRANCJA

1. **Na zasadach ogólnych:** Zakład zabezpieczenia społecznego pracowników migrantów, Paryż
2. **Dla systemu górniczego (Inwalidztwo, starość i śmierć (emerytury i renty))** Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników, Paryż

D. WŁOCHY

1. **Choroba (bez gruźlicy), macierzyństwo:** Istituto nazionale per l'assicurazione contro le malattie, Direzione générale (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych, Dyrekcja generalna), Rzym

2. **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:** Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro, Direzione générale (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy, Dyrekcja generalna), Rzym
3. **Inwalidztwo, starość, osoby pozostałe przy życiu, gruźlica, bezrobocie, zasiłki rodzinne:** Istituto nazionale della previdenza sociale, Direzione générale (Krajowy Instytut opieki społecznej, Dyrekcja generalna), Rzym

E. LUKSEMBURG

I. *W CELU STOSOWANIA ART. 53 ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO:*

1. **Choroba, macierzyństwo:**
- a) w celu stosowania art. 28 ust. 2 rozporządzenia: Instytucja lub instytucje zobowiązane do wypłaty emerytur, proporcjonalnie do odpowiednich okresów ubezpieczenia
- b) w innych przypadkach : Fundusz Chorobowy, w którym pracownik jest ubezpieczony z powodu pracy lub w którym był ubezpieczony w ostatnim miejscu
2. **Inwalidztwo, starość, śmierć (emerytury i renty):**
- a) dla pracowników technicznych kopalń (fundusz): Caisse de pension des employés privés (Fundusz Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Etablissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité (Instytucja Ubezpieczeń na wypadek Starości i Inwalidztwa)
3. **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:**
- a) dla pracowników rolnych i leśnych: Association d'assurance contre les accidents , section agricole et forestière (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków), Sekcja rolna i leśna, Luksemburg

- b) w innych przypadkach: Association d'assurance contre les accidents , section industrielle
(Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków) Sekcja Przemysłu, Luksemburg
4. **Bezrobocie:** Office national du travail
(Krajowe Biuro Pracy) Luksemburg
5. **Świadczenia rodzinne:**
- a) dla osób ubezpieczonych w instytucji określonej w ust. 2 lit. b): Caisse d'allocations familiales des ouvriers pręs l'Etablissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité
(Fundusz Zasiłków rodzinnych Robotników w Instytucji Ubezpieczeń Emerytalnych i na wypadek i Inwalidztwa) Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Caisse d'allocations familiales des employés pręs la Caisse de pension des employés privés
(Fundusz Zasiłków rodzinnych pracowników w Funduszu Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg
6. **Świadczenia z tytułu śmierci:**
- a) w celu stosowania art. 66 rozporządzenia: Instytucja zobowiązana do wypłaty emerytur, która powinna uwzględnić świadczenia rzeczowe zgodnie z działem ubezpieczenia
- b) w innych przypadkach: Instytucja określona w ust. 1 lit. b), w ust 2 lub w ust 3
- II. *W INNYCH PRZYPADKACH:* Ministęre du travail et de la sécurité sociale
(Ministerstwo pracy i zabezpieczenia społecznego) Luksemburg

F. NIDERLANDY

1. **Choroba, macierzyństwo, Inwalidztwo, wypadki przy pracy, choroby zawodowe i bezrobocie:**
- a) świadczenia rzeczowe: Ziekenfondsraad (Powszechny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych Niderlandów), Amsterdam

b) świadczenia pieniężne: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam

2. Starość, śmierć (emerytury i renty rodzinne), świadczenia rodzinne:

a) na zasadach ogólnych: Sociale verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Amsterdam

b) relacje z la Belgia: Bureau voor Belgische Zaken de sociale verzekering betreffende (Biuro spraw belgijskich w sprawach zabezpieczenia społecznego), Breda

c) relacje z Niemcami: Bureau voor Duitse Zaken van de Vereeniging van Ra-den van Arbeid (Biuro spraw niemieckich Federacji Rad Pracy), Nijmegen

ZAŁĄCZNIK 5

PRZEPISY WYKONAWCZE DO UMÓW DWUSTRONNYCH POZOSTAJĄCYCH W MOCY

(art. 4 ust. 5, art. 5, art. 53 ust. 3, art. 104, art. 105 ust. 2, art. 116 i art. 120 rozporządzenia wykonawczego)

Uwagi ogólne

- I. Jeżeli przepisy określone w niniejszym załączniku odnoszą się do przepisów umów lub rozporządzeń nr 3 i 4 lub 36/63/EWG, te odniesienia zastępuje się odniesieniami do odpowiadających im przepisów rozporządzenia lub rozporządzenia wykonawczego, chyba że przepisy tych umów zostały pozostawione w mocy poprzez ich włączenie do załącznika II rozporządzenia.
- II. Klauzula wypowiedzenia zawarta w umowie, której niektóre przepisy są zawarte w niniejszym załączniku pozostaje w mocy w odniesieniu do tych przepisów

1. BELGIA - NIEMCY

- a) Umowa administracyjna nr 2 z dnia 20 lipca 1965 r. odnosząca się do stosowania trzeciej Umowy dodatkowej do Konwencji generalnej z dnia 7 grudnia 1957 r. (płatność emerytur za okres poprzedzający wejście w życie umowy).
- b) Część III umowy z dnia 20 lipca 1965 r. odnoszącej się do stosowania rozporządzeń Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej nr 3 i 4 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących.
- c) Umowa z dnia 6 października 1964 r. odnosząca się do zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych emerytowanym pracownikom przygranicznym, w sprawie wykonania art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej nr 4.
- d) Umowa z dnia 29 stycznia 1969 r. w sprawie odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne.

2. BELGIA - FRANCJA

- a) Umowa z dnia 22 grudnia 1951 r. w sprawie wykonania art. 23 Umowy uzupełniającej z dnia 17 stycznia 1948 (pracownicy kopalń i przedsiębiorstwa podobne).
- b) Umowa administracyjna z dnia 21 grudnia 1959 r. uzupełniająca Umowę administracyjną z dnia 22 grudnia 1951 r. zawartą na mocy art. 23 Umowy uzupełniającej z dnia 17 stycznia 1948 r. (pracownicy kopalń i przedsiębiorstwa podobne).
- c) Umowa z dnia 8 lipca 1964 r. w sprawie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych emerytowanym pracownikom przygranicznym, w sprawie wykonywania art. 14 ust. 3

rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej nr 4.

- d) Sekcje I, II i III umowy z dnia 5 lipca 1967 r. w sprawie kontroli medycznej i administracyjnej pracowników przygranicznych zamieszkujących w Belgii i zatrudnionych we Francji.

3. BELGIA - WŁOCHY

- a) Art. 7,8,9k,10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, art. 24 akapit drugi i trzeci i art. 28 ust. 4 Umowy administracyjnej z dnia 20 października 1950 r., zmienionej sprostowaniem 1 z dnia 10 kwietnia 1952, sprostowaniem 2 z dnia 9 grudnia 1957 i sprostowaniem 3 z dnia 21 lutego 1963 r.
- b) Art. 6, 7, 8 i 9 umowy z dnia 21 lutego 1963 r. w zakresie, w jakim dotyczą wykonywania rozporządzeń Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej 3 i 4 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących.

4. BELGIA - LUKSEMBURG

- a) Umowa administracyjna z dnia 16 listopada 1959 r. w sprawie wykonania Konwencji z dnia 16 listopada 1959 r., zmienionej dnia 12 lutego 1964 r. i dnia 10 lutego 1966 r., z wyjątkiem art. 5-9 (włącznie).
- b) Umowa z dnia 24 lipca 1964 r. w sprawie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych emerytowanym pracownikom przygranicznym, w sprawie wykonania art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej nr 4.
- c) Porozumienie z dnia 28 stycznia 1961 r. w sprawie odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne.

5. BELGIA - NIDERLANDY

- a) Art. 2, 3, 13, 15, art. 25 ust. 2, art. 26 ust. 1 i 2, art. 27, 46 i 48 Umowy z dnia 4 listopada 1957 r. w sprawie ubezpieczenia na wypadek choroby, macierzyństwa, śmierci (świadczenie) utrata zdrowia i inwalidztwo.
- b) Art. 6, 9-15 i art. 17 akapit czwarty umowy z dnia 7 lutego 1964 r. w sprawie zasiłków rodzinnego i porodowego.
- c) Art. 9, art. 15 ust. 2, art. 17, 18,29 i 37 umowy z dnia 10 kwietnia 1965 r. w sprawie ubezpieczeń na wypadek choroby, inwalidztwa i bezrobocia marynarzy marynarki handlowej.
- d) Umowa z dnia 21 marca 1968 r. w sprawie określania i odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne oraz Umowa administracyjna z dnia 25 listopada 1970 r. zawarta na mocy wymienionej Umowy.

- e) Art. 1 Umowy z dnia 22 stycznia 1964 r. w sprawie wykonania art. 8 ust. 7 i art. 15 rozporządzenia nr 36/63/EWG w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników przygranicznych oraz art. 82 rozporządzenia nr 4.
- f) Umowa z dnia 10 września 1964 r. w sprawie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielanych emerytowanym pracownikom przygranicznym, w sprawie wykonania art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia nr 4.
- g) Umowa z dnia 27 października 1971 r. wykonująca art. 82 rozporządzenia nr 4.

6. NIEMCY - FRANCJA

- a) Art. 2 - 4 i 22-28 Umowy administracyjnej nr 2 z dnia 31 stycznia 1952 r. w sprawie wykonania Konwencji ogólnej z dnia 10 lipca 1950 r. (podwyżka francuskich rent z tytułu wypadków przy pracy).
- b) Art. 1 Umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 74 ust. 5 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonych).

7. NIEMCY - WŁOCHY

- a) Art. 14, art. 17 ust. 1, art. 18, 35, art. 38 ust. 1, art. 39, 42, art. 45 ust. 1 i art. 46 Umowy administracyjnej z dnia 6 grudnia 1953 odnoszącej w sprawie wykonania Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (płatność emerytur i rent).
- b) Art. 1 i 2 umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 73 ust. 4 i art. 74 ust. 5 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonych).
- c) Umowa z dnia 5 listopada 1968 r. w sprawie zwrotów przez niemieckie instytucje właściwe, kosztów świadczeń rzeczowych udzielanych we Włoszech przez włoskie instytucje właściwe w sprawach ubezpieczeń chorobowych członkom rodziny pracowników włoskich ubezpieczonych w Republice Federalnej Niemiec.

8. NIEMCY - LUKSEMBURG

- a) Art. 1 i 2 umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 73 ust. 4 i art. 74 ust. 5 rozporządzenia nr 4 (zwroty świadczeń rzeczowych udzielanych członkom rodziny ubezpieczonych).
- b) Umowa z dnia 9 grudnia 1969 r. w sprawie zaniechania zwrotów przewidzianych w art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 36/63/EWG wydatków na świadczenia rzeczowe udzielane w przypadku choroby emerytowi lub renciście, dawnemu pracownikowi przygranicznemu lub osobom pozostałym przy życiu po śmierci pracownika przygranicznego oraz członkom ich rodzin.

9. NIEMCY - NIDERLANDY

- a) Art. 9, art. 10 ust. 2 - 5, art. 17, 18, 19 i 21 Umowy administracyjnej nr 1 z dnia 18 czerwca 1954 r. w sprawie Konwencji z dnia 29 marca 1951 r. (ubezpieczenie na wypadek choroby i płatność emerytur i rent).
- b) Umowa z dnia 27 maja 1964 r. w sprawie zaniechania zwrotu kosztów kontroli medycznej i administracyjnej w odniesieniu do ubezpieczeń na wypadek inwalidztwa, starości i dla osób pozostałych przy życiu (ubezpieczenie emerytalne i rentowe).
- c) Art. 1 i 4 umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. odnoszącej w sprawie wykonania art. 73 ust. 4, art. 74 ust. 5 i art. 75 ust. 3 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonego).
- d) Umowa z dnia 21 stycznia 1969 r. w sprawie pokrywania składek na zabezpieczenie społeczne.
- e) Umowa z dnia 3 grudnia 1969 r. w sprawie zaniechania zwrotu przewidzianego w art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 36/63/EWG kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych w przypadku choroby emerytowi lub renciście, będącemu byłym pracownikiem przygranicznym lub osobą pozostałych przy życiu po śmierci pracownika przygranicznego, oraz członkom jego rodziny.

10. FRANCJA - WŁOCHY

Art. 2 i 4 Umowy administracyjnej z dnia 12 kwietnia 1950 r. w sprawie wykonania Konwencji ogólnej z dnia 31 marca 1948 r. (podwyżka francuskich rent z tytułu wypadków przy pracy).

11. FRANCJA - LUKSEMBURG

- a) Umowa z dnia 24 lutego 1969 r. zawarta dla wykonania art. 51 rozporządzenia nr 3 i Umowa administracyjna z tego samego dnia zawarta na mocy wymienionej Umowy.
- b) Umowa z dnia 18 czerwca 1964 r. w sprawie zwrotów świadczeń rzeczowych udzielanych emerytowanym byłym pracownikom przygranicznym w sprawie wykonania art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG.

12. FRANCJA - NIDERLANDY

Wymiana listów z dnia 5 maja i z dnia 21 czerwca 1960 r. dotyczące art. 23 ust. 5 rozporządzenia nr 3 w sprawie zaniechania zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych rencistom i emerytom i członkom ich rodzin).

13. WŁOCHY - LUKSEMBURG

Art. 4 ust. 5 i 6 Umowy administracyjnej z dnia 19 stycznia 1955 r. w sprawie wykonania postanowień Konwencji ogólnej zabezpieczenia społecznego (ubezpieczenie na wypadek choroby pracowników rolnych).

14. WŁOCHY - NIDERLANDY

- a) Art. 9 akapit trzeci i art. 11 akapit trzeci Umowy administracyjnej z dnia 11 lutego 1955 r. w sprawie wykonania Konwencji ogólnej z dnia 28 października 1952 r. (ubezpieczenie na wypadek choroby).
- b) Umowa z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 75 ust. 3 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych emerytom i rencistom oraz członkom ich rodzin).

15. LUKSEMBURG - NIDERLANDY

Wymiany listów z dnia 10 października i dnia 7 listopada 1960 r. dotyczące art. 23 ust. 5 rozporządzenia nr 3 (zaniechanie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonych i emerytom i rencistom oraz członków ich rodzin).

załączniku 5).

C. FRANCJA

1. **Wszystkie systemy z wyjątkiem systemów marynarzy:** płatność bezpośrednia
2. **System marynarzy:** płatność przez odbiorcę sumy asygnowanej w Państwie Członkowskim, gdzie zamieszkuje osoba uprawniona do świadczeń

D. WŁOCHY

1. **Emerytury i renty inwalidzkie, i renty rodzinne:**
 - a) Relacje z Belgią i Francją, z wyjątkiem francuskich funduszy górniczych: płatność bezpośrednia
 - b) Relacje z Niemcami i francuskimi funduszami górniczymi: płatność przez pośrednictwo instytucji łącznikowych
 - c) Relacje z Luksemburgiem i Niderlandami: płatność bezpośrednia
2. **Renty z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych:** płatność bezpośrednia

E. LUKSEMBURG

Płatność bezpośrednia

F. NIDERLANDY

1. **Relacje z Belgią:** płatność bezpośrednia
2. **Relacje z Niemcami:** płatność przez pośrednictwo instytucji łącznikowych (stosowanie przepisów wymienionych w załączniku 5)
3. **Relacje z Francją, Włochami i Luksemburgiem:** płatność bezpośrednia.

ZAŁĄCZNIK 7

BANKI

(art. 4 ust. 7 i art. 55 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego)

- A. BELGIA: Brak
- B. NIEMCY: Deutsche Bundesbank (Federalny Bank Niemiec), Frankfurt nad Menem
- C. FRANCJA: Banque de France (Bank Francji), Paryż
- D. WŁOCHY: Banca Nazionale del Lavoro (Krajowy Bank Pracy)
- E. LUKSEMBURG: Banque internationale Bank Międzynarodowy, Luksemburg
- F. NIDERLANDY: Brak

ZAŁĄCZNIK 8

PRYZYNAWANIE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

(art. 4 ust. 8 i art. 10 ust. 2 lit. d) rozporządzenia wykonawczego)

Art. 10 ust. 2 lit. d) rozporządzenia wykonawczego
stosuje się w relacjach:

- między Niemcami a
Francją
- między Niemcami a
Luksemburgiem
- między Francją a
Luksemburgiem

ZAŁĄCZNIK 9

USTALANIE WYSOKOŚCI ROCZNYCH ŚREDNICH KOSZTÓW ŚWIADCZEŃ RZECZOWYCH RZECZOWYCH

(art. 4 ust. 9, art. 94 ust. 3 lit. a) i art. 95 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczany uwzględniając system powszechny zabezpieczenia społecznego.

B. NIEMCY

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczany uwzględniając następujące instytucje:

1. **W celu stosowania art. 94 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego:**
 - a) Ortskrankenkassen (lokalne kasy chorych)
 - b) Landkrankenkassen (rolnicze kasy chorych)
 - c) Betriebskrankenkassen (zakładowe Kasy Chorych)
 - d) Innungskrankenkassen (Kasa Chorób Zawodowych)
 - e) Bundesknappschaft (Federalna Kasa Ubezpieczenia Górników)
 - f) Seekasse (Kasa Ubezpieczenia Marynarzy)
 - g) Ersatzkassen für Arbeiter (kasy dodatkowe robotników)
 - h) Ersatzkassen für Angestellte (kasy dodatkowe pracowników)

zgodnie z kasą, która udziela świadczeń
2. **W celu stosowania art. 95 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego:**
 - a) Ortskrankenkassen (lokalne kasy chorych)
 - b) Landkrankenkassen (rolnicze kasy chorych)
 - c) Bundesknappschaft (Federalna Kasa

Ubezpieczenia Górników)

zgodnie z kasą, która udziela świadczeń

C. FRANCJA

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczany uwzględniając system powszechny zabezpieczenia społecznego.

D. WŁOCHY

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczany uwzględniając następujące systemy:

1. System powszechny pracowników przemysłu i emerytów i rencistów, zarządzany przez l' Istituto nazionale per l'assicurazione contre le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych)
2. System świadczeń w przypadku gruźlicy, zarządzany przez Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut Opieki Społecznej), bez pracowników rolnych

E. LUKSEMBURG

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczony uwzględniając Fundusze Chorobowe działające na podstawie kodeksu ubezpieczeń społecznych.

F. NIDERLANDY

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczony uwzględniając system powszechny zabezpieczenia społecznego.

Jednakże, jest stosuje się obniżkę uwzględniając:

1. ubezpieczenie inwalidzkie (arbeidsongeschiktheidsverzekering, W.A.O.)
2. ubezpieczenie na wypadek kosztów szczególnych podczas choroby (verzekering tegen bijzondere ziektekosten, A.W.B.Z.)

ZAŁĄCZNIK 10

INSTYTUCJE I ORGANY WYZNACZONE PRZEZ WŁADZE WŁAŚCIWE

(art. 4 ust. 10 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

1. W celu stosowania art. 14 ust. 1 rozporządzenia i art. 11, 13 i 14 rozporządzenia wykonawczego: Office national de sécurité sociale , Bruxelles / Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid , Brussel (Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego) Bruksela
2. W celu stosowania art. 14 ust. 2 rozporządzenia i art. 11 rozporządzenia wykonawczego: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Fundusz Ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską) Antwerpia
3. W celu stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2 i art. 88 rozporządzenia wykonawczego:
 - a) na zasadach ogólnych: Office national de l'emploi , Bruxelles / Rijksdienst voor arbeidsvoorziening , Brussel Krajowe Biuro Zatrudnienia, Bruksela
 - b) dla marynarzy: Pool des marins de la marine marchande / Pool van de zeelieden ter koopvaardij (Syndykat marynarzy marynarki handlowej) Antwerpia
4. W celu stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
 - a) Choroba i macierzyństwo i wypadki przy pracy: Institut national d'assurance maladie-invalidité , Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering , Brussel (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych i Inwalidzkich) Bruksela
 - b) Choroby zawodowe: Fonds des maladies professionnelles , Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten , Brussel (Fundusze Chorób Zawodowych) Bruksela
 - c) Bezrobocie:
 - (i) na zasadach ogólnych: Office national de l'emploi , Bruxelles / Rijksdienst voor arbeidsvoorziening , Brussel

- (ii) dla marynarzy: Krajowe Biuro Zatrudnienia, Bruksela
Pool des marins de la marine marchande / Pool van de zeelieden ter koopvaardij
(Syndykat marynarzy marynarki handlowej)
Antwerpia
- d) Świadczenia rodzinne: Office national des allocations familiales pour travailleurs salariés , Bruxelles / Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers , Brussel
(Krajowe Biuro Zasiłków Rodzinnych dla Pracowników Najemnych) Bruksela
- 5 W celu stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Institut national d'assurance maladie-invalidité , Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Brussel (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych i Inwalidzkich) Bruksela

B. NIEMCY

1. W celu stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:
- a) zgodnie z charakterem ostatnio wykonywanej działalności: Instytucje ubezpieczeń emerytalnych robotników i pracowników wymienionych w załączniku 2 w sprawozdaniu do innych Państwa Członkowskie
- b) jeżeli charakter ostatniej działalności jest niemożliwy do określenia: Instytucje ubezpieczeń emerytalnych robotników wymienionych w załączniku 2 w sprawozdaniu do innych Państwa Członkowskie
- c) osoby, które są na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa objęte powszechnym ubezpieczeniem emerytalnym (Algemene Ouderdomswet) podczas wykonywania pracy niepodlegającej ubezpieczeniu obowiązkowemu na podstawie niemieckiego ustawodawstwa: Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne Biuro Ubezpieczeń Pracowniczych), Berlin
2. W celu stosowania art. 11 ust. 1

rozporządzenia wykonawczego:

- a) pracownik objęty ubezpieczeniem na wypadek choroby: instytucja, w której jest on ubezpieczony
 - b) pracownik nieobjęty ubezpieczeniem na wypadek choroby: Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne Biuro Ubezpieczeń Pracowniczych), Berlin
3. W celu stosowania:
- a) art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego: Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn (Lokalna Powszechna Kasa Chorych Bonn), Bonn
 - b) art. 13 ust. 4 i art. 14 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego: Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn (Lokalna Powszechna Kasa Chorych Bonn), Bonn, bez przypadków ubezpieczenia w funduszu dodatkowym
4. W celu stosowania art. 80 ust. 2, art. 81 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Arbeitsamt (Biuro Zatrudnienia) właściwe dla ostatniego miejsca zamieszkania lub pobytu pracownika w Niemczech, lub, o ile pracownik nie ma miejsca zamieszkania lub pobytu w Niemczech w czasie wykonywania pracy: Arbeitsamt właściwe dla ostatniego miejsca zatrudnienia pracownika w Niemczech
5. W celu stosowania art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Arbeitsamt właściwy dla ostatniego miejsca zatrudnienia pracownika
6. W celu stosowania art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Instytucja ubezpieczeń emerytalnych robotników, ubezpieczeń emerytalnych pracowników i ubezpieczeń emerytalnych pracowników kopalń określonych jako instytucje właściwe w załączniku 2, część B ust. 2
7. W celu stosowania:
- a) art. 36 i 63 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 rozporządzenia

wykonawczego : Bundesverband der Ortskrankenkassen (Krajowa Federacja Lokalnych Kas Chorych), Bonn-Bad Godesberg; w przypadku przewidzianym w załączniku 3 część B ust. 2 lit. b): Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłu), Bonn

b) art. 75 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego : Bundesanstalt für Arbeit (Federalne Biuro Pracy), Nürnberg

8. W celu stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

a) zwroty świadczeń rzeczowych nienależnie udzielonych pracownikom na podstawie okazania zaświadczenia określonego w art. 20 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Bundesverband der Ortskrankenkassen (Krajowa Federacja lokalnych kas chorych), Bonn-Bad Godesberg, przy pomocy Funduszy kompensacyjnych określonych w załączniku V rozporządzenia, część B, ust. 5

b) zwroty świadczeń rzeczowych nienależnie udzielonych pracownikom na podstawie okazania zaświadczenia określonego w art. 62 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

(i) w przypadku, gdy właściwa instytucja byłaby instytucją ubezpieczenia na wypadek choroby, jeżeli zainteresowany miał prawo do świadczeń:

Bundesverband der Ortskrankenkassen (Krajowa Federacja Lokalnych Kas Chorych), Bonn-Bad Godesberg przy pomocy Funduszy kompensacyjnych określonych w załączniku V rozporządzenia, część B, ust. 5

(ii) w innych przypadkach:

Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłu), Bonn

C. FRANCJA

1. W celu stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego: Direction régionale de la sécurité sociale (Dyrekcja regionalna zabezpieczenia społecznego)
2. W celu stosowania art. 11 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:
 - a) *Metropolia*
 - (i) system powszechny: Caisse primaire d'assurance-maladie (Fundusz Podstawowych Ubezpieczeń Chorobowych)
 - (ii) system rolniczy: Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych)
 - (iii) system górniczy: Société de secours minière (Towarzystwo Zabezpieczenia Górniczego)
 - (iv) system marynarzy: Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes (Sekcja Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
 - b) *Departamenty zamorskie*
 - (i) na zasadach ogólnych: Caisse générale de sécurité sociale (Powszechny Fundusz Zabezpieczenia Społecznego)
 - (ii) dla marynarzy: Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes (sekcja Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
3. W celu stosowania art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego: Caisse primaire d'assurance-maladie de la région parisienne (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych Regionu Paryskiego)
4. W celu stosowania art. 17 rozporządzenia, których dotyczą przepisy art. 14 ust. 1 a): Direction régionale de la sécurité sociale (Dyrekcja regionalna zabezpieczenia społecznego)
5. W celu stosowania art. 80 i 81, art. 82 ust. 2 i art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Direction départementale du travail et de la main-d'oeuvre (Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia) miejsca zatrudnienia pracownika, dla której zaświadczenie jest wymagane

sekcja regionalna Krajowej Agencji
Zatrudnienia

Merostwo miejsca zamieszkania członków
rodziny

6. W celu stosowania art. 84 rozporządzenia wykonawczego:
 - a) bezrobocie w pełnym wymiarze: Association pour l'emploi dans l'industrie et le Commerce (ASSEDIC)
(Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu) miejsca zamieszkania zainteresowanego
 - b) bezrobocie w niepełnym wymiarze: Direction départementale du travail et de la main-d'oeuvre (Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia) miejsca zatrudnienia pracownika
7. W celu stosowania art. 89 rozporządzenia wykonawczego: Direction départementale du travail et de la main-d'oeuvre
(Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia)
8. W celu stosowania wspólnie art. 36, 63 i 75 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants
(Centrum zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących) Paryż

Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (ASSEDIC)
(Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu)
9. W celu stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants
(Centrum zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących) Paryż

D. WŁOCHY:

1. W celu stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego: Ministère del lavoro e délia previdenza sociale
(Ministerstwo pracy i opieki społecznej), Roma
2. W celu stosowania art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego: Istituto nazionale per l'assicurazione contre le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych), biura regionalne
3. W celu stosowania art. 38 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego: Istituto nazionale délia previdenza sociale
(Krajowy Instytut opieki społecznej), biura

regionalne

4. W celu stosowania art. 75 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Istituto nazionale per l'assicurazione contre gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), biura regionalne
5. W celu stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2, art. 88 i art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Istituto nazionale délia previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biura regionalne
6. W celu stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- a) zwroty na podstawie art. 36 rozporządzenia: Istituto nazionale per l'assicurazione contre le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych), Rzym
 - b) zwroty na podstawie art. 63 rozporządzenia: Istituto nazionale per l'assicurazione contre gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), Rzym
 - c) zwroty na podstawie art. 70 i 75 rozporządzenia: Istituto nazionale délia previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), Rzym
7. W celu stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- a) choroba (bez gruźlicy) : Istituto nazionale per l'assicurazione contre le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych), Rzym
 - b) gruźlica: Istituto nazionale délia previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej, Rzym)
 - c) wypadki przy pracy i choroby zawodowe : Istituto nazionale per l'assicurazione contre gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), Roma

E. LUKSEMBURG

1. W celu stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego: Caisse de pension des employés privés (Fundusz Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg

lub

Etablissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité (Instytucja Ubezpieczeń na wypadek Starości i Inwalidztwa) Luksemburg
2. W celu stosowania art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego: Ministère du travail et de la sécurité sociale (Ministerstwo Pracy i Zabezpieczenia Społecznego) Luksemburg
3. W celu stosowania art. 22 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego: Caisse nationale d'assurance maladie des ouvriers (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych Robotników) Luksemburg
4. W celu stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2 i art. 89 rozporządzenia wykonawczego: Office national du travail (Krajowe Biuro Pracy) Luksemburg
5. W celu stosowania art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Caisse de maladie (Fundusz Chorobowy) w którym zainteresowany był ubezpieczony w ostatnim miejscu
6. W celu stosowania art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
 - a) Inwalidztwo, starość, śmierć (emerytury i renty):
 - (i) dla pracowników personelu technicznego kopalń (Fundusz): Caisse de pension des employés privés (Fundusz Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg
 - (ii) w innych przypadkach: Etablissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité (Instytucja Ubezpieczeń na wypadek Starości i Inwalidztwa) Luksemburg
 - b) Świadczenia rodzinne:
 - (i) dla osób ubezpieczonych

w instytucjach
wymienionych w lit. a) Caisse d'allocations familiales des ouvriers
(ii): pręs l'Etablissement d'assurance contre la
vieillesse et l'invalidité
(Fundusz Zasiłków Rodzinnych Robotników w
Instytucji Ubezpieczeń na wypadek Starości i
Inwalidztwa) Luksemburg

(ii) w innych przypadkach: Caisse d'allocations familiales des employés
pręs la Caisse de pension des employés privés
(Fundusz Zasiłków Rodzinnych Pracowników
w Funduszu Emerytur Pracowników Sektora
Prywatnego) Luksemburg

7. W celu stosowania art. 102 ust. 2
rozporządzenia wykonawczego:

a) choroba i macierzyństwo : Caisse nationale d'assurance-maladie des
ouvriers
(Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych
Robotników) Luksemburg

b) wypadki przy pracy: Association d'assurance contre les accidents ,
section industrielle
(Towarzystwo Ubezpieczeń w razie
Wypadków) Sekcja Przemysłu, Luksemburg

c) bezrobocie : Office national du travail
(Krajowe Biuro Pracy) Luksemburg

d) świadczenia rodzinne: Caisse d'allocations familiales des ouvriers
pręs l'Etablissement d'assurance contre la
vieillesse et l'invalidité
(Fundusz Zasiłków rodzinnych Robotników w
Instytucji Ubezpieczeń Emerytalnych i na
wypadek Inwalidztwa) Luksemburg

8. W celu stosowania art. 113 ust. 2
rozporządzenia wykonawczego:

a) choroba, macierzyństwo: Caisse nationale d'assurance-maladie des
ouvriers
(Narodowy Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych Robotników) Luksemburg

b) wypadki przy pracy: Association d'assurance contre les accidents ,
section industrielle
(Towarzystwo Ubezpieczeń w razie
Wypadków) Sekcja Przemysłu, Luksemburg

F. NIDERLANDY

1. W celu stosowania art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego: Sociale verzekeringsraad (Rada Ubezpieczeń Społecznych), Haga
2. W celu stosowania art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, dla personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich, niezamieszkującego w Niderlandach (wyłącznie dla świadczeń rzeczowych): Algemeen Nederlands Onderling Ziekenfond (Powszechny Niderlandzki Fundusz Chorobowy des), Utrecht
3. W celu stosowania art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowej Handlowe), Amsterdam
4. W celu stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
 - a) zwroty określone w art. 36 i 63 rozporządzenia: Ziekenfondsraad (Rada Funduszy Chorobowych), Amsterdam
 - b) zwroty określone w art. 70 rozporządzenia: Algemeen Werkloosheidsfond (Fundusz powszechny bezrobocia), Haga
 - c) zwroty określone w art. 75 rozporządzenia: Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń społecznych), Amsterdam

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY
O
POMOCY SPOŁECZNEJ

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 29 lipca 2003 r.

Obszar Negocjacyjny: „polityka społeczna i zatrudnienie”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej:
Rozdział 13

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem jego dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i projektami podstawowych aktów wykonawczych
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela korelacji)
4.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 29 lipca 2003 r.
5.	Tłumaczenia następujących aktów prawa Unii Europejskiej, w wersji papierowej i elektronicznej: <ul style="list-style-type: none">– rozporządzenie Rady 1612/68/EWG z dnia 15 października 1968 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty;– rozporządzenie Rady nr 1408/71/EWG z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie,– rozporządzenie Rady nr 574/72/EWG z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie.